

ANALÝZA STAVU SPOTŘEBY DŘEVA VYROBENÉHO V ČR

1. dílčí výstup

Projekt „Cesta ke zvýšení spotřeby dříví vyrobeného
v ČR v soudobém středoevropském kontextu“

Analýza stavu spotřeby dřeva vyrobeného v ČR

Projekt „Cesta ke zvýšení spotřeby dříví vyrobeného v ČR
v soudobém středoevropském kontextu“

1. dílčí výstup

Výzkumný a vývojový ústav dřevařský, Praha, s. p.

Praha

2015

Autor nepřebírá záruku za správnost poskytnutých dat, které získal ze zdrojů třetích stran. Autor realizoval výzkum na základě dostupných informací v určeném časovém úseku.

Nároky vůči autorovi vyplývající z ručení, které se vztahují na škody hmotné nebo nehmotné povahy, které byly způsobeny využitím nebo nevyužitím poskytnutých informací, resp. využitím chybných a nekompletních informací, jsou zásadně vyloučeny, pokud není prokázáno úmyslné zavinění nebo hrubá nedbalost ze strany autora.

Autor má největší snahu respektovat autorská práva použitých textů, grafik, používat vlastní vytvořené grafiky

a texty nebo využívat možnosti použít nelicencované grafiky a texty. Všechny v rámci textu uvedené a popř. třetími osobami chráněné symboly značek a zboží podléhají neomezeně ustanovením příslušného platného práva na označení a vlastnickým právům konkrétních zapsaných vlastníků.

Pokud by části nebo jednotlivé formulace tohoto textu neodpovídaly, již neodpovídaly nebo ne zcela odpovídaly platnému právnímu stavu, zůstanou ostatní části dokumentu, pokud jde o jejich obsah a platnost, tímto nedotčeny.

ÚČEL A OMEZENÍ ANALÝZ

Tato práce je prvním dílčím výstupem komplexní analýzy s názvem Návrh opatření ke zvýšení spotřeby dříví vyrobeného v ČR v rámci projektu Grantové služby Lesů ČR č. 7/2015 „Cesta ke zvýšení spotřeby dříví vyrobeného v ČR v soudobém střeoevropském kontextu“ zpracovávaném Výzkumným a vývojovým ústavem dřevařským, Praha pro společnost Lesy České republiky.

Obsahem je analýza stavu dřeva spotřebovávaného v České republice, Německu, Rakousku, Slovensku a Polsku. Uvedeny jsou zdroje jednotlivých zemí, jejich spotřeba a produkce a přeshraniční toky. Toto je provedeno pro jednotlivé dřevařské suroviny a skupiny finálních výrobků. Dle zaměření jednotlivých analýz jsou hodnoty uvedeny v technických jednotkách či v peněžním vyjádření. V některých případech jsou zahrnuty také změny stavů za posledních několik let. V poslední části jsou předloženy diagramy toku dřevní suroviny v rozdělení na

jednotlivé způsoby užití a přehled politik sousedních států v oblasti lesnictví a dřevařství.

Jednotlivé grafy, schémata a tabulky jsou okomentovány. V souladu se zadáním však nejsou v tomto dílčím výstupu formulována doporučení. Ta budou obsahem třetí, závěrečné, zprávy shrnující poznatky předešlých dvou, v případě požadavků také doplňující potřebné informace nutné pro vyřčení závěrů a formulaci opatření. Závěrečná zpráva bude poté obsahovat vytvoření důvodové argumentace, návrhy postupů a doporučení pro odstranění slabých míst České republiky v oblastech zpracování a obchodu se dřívím a dalších návazných procesech.

OBSAH

PŘEDMLUVA	2
ANALÝZA VÝROBY, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU	4
TEŽBA DŘÍVÍ	4
TEŽBA DŘÍVÍ JEHLIČNATÉHO	6
TEŽBA DŘÍVÍ LISTNATÉHO	8
BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU	10
KULATINA JEHLIČNATÁ	10
KULATINA LISTNATÁ	12
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ	14
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	16
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	18
ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY	20
ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE	22
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	23
ŘEZIVO LISTNATÉ	25
DÝHY	27
PŘEKLIŽOVANÉ MATERIÁLY	29
DŘEVOTŘÍSKA	31
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	33
EXPORTNÍ PROFIL ZEMĚ	33
ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE	34
OSB	34
HDF	36
MDF	38
OSTATNÍ DŘEVOVLÁKNITÉ MATERIÁLY	40
BUNIČINA	42
PAPÍR	44
STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY	47
VÝROBA	49
ZDROJE	51
BILANCE VÝROBY A ZDROJŮ - TECHNICKÁ	53
BILANCE VÝROBY A ZDROJŮ - HODNOTOVÁ	55
VYUŽITÍ ZDROJŮ	57
SROVNÁNÍ	59
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	60
IMPORT A EXPORT JEHLIČNATÉHO DŘÍVÍ DLE DŘEVIN	65
IMPORT A EXPORT LISTNATÉHO DŘÍVÍ DLE DŘEVIN	67
ŘEZIVO	69
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	71
ŘEZIVO LISTNATÉ	73

BILANCE OBCHODU S ŘEZIVEM	75
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ - ROZDĚLENÍ DLE DŘEVINY A SORTIMENTU	77
ŘEZIVO LISTNATÉ - ROZDĚLENÍ DLE DŘEVINY A SORTIMENTU	79
BILANCE IMPORTU A EXPORTU	81
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ - TERITORIÁLNÍ STRUKTURA	83
ŘEZIVO LISTNATÉ - TERITORIÁLNÍ STRUKTURA	85
DESKOVÉ MATERIÁLY	87
LAŤOVKY A SPÁROVKY, DŘEVOVLÁKNITÉ DESKY	92
MDF, VRSTVENÉ A LAMINOVANÉ DESKY	94
OSB, DŘEVOVLÁKNITÉ DESKY	96
PŘEKLIŽOVANÉ DESKY, DÝHY	98
PLOŠNÉ MATERIÁLY - RAKOUSKO	100
PLOŠNÉ MATERIÁLY - ČESKÁ REPUBLIKA	102
PLOŠNÉ MATERIÁLY - NĚMECKO	104
PLOŠNÉ MATERIÁLY - POLSKO	106
PLOŠNÉ MATERIÁLY - SLOVENSKO	108
TOKY DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA	110
PREDIKCE VÝVOJE	116
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - EU	116
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - RAKOUSKO	118
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - ČESKÁ REPUBLIKA	120
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - NĚMECKO	122
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - POLSKO	124
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - SLOVENSKO	126
PODPORY V LESNICTVÍ A ZPRACOVÁNÍ DŘÍVÍ	128
POLITIKA PODPORY JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ	130
PODPORA VÝROBY ELEKTŘINY Z BIOMASY	133
ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE	134
RAKOUSKO	135
NĚMECKO	136
POLSKO	137
SLOVENSKO	138
ZÁVĚR	139
PŘÍLOHY	145
NÁRODNÍ INSITUCE V OBLASTI LESNICTVÍ A DŘEVAŘSTVÍ	145

Tato práce je prvním dílčím výstupem komplexní analýzy s názvem Návrh opatření ke zvýšení potřeby dříví vyrobeného v ČR v rámci projektu Grantové služby Lesů ČR č. 7/2015 „Cesta ke zvýšení spotřeby dříví vyrobeného v ČR v soudobém střeoevropském kontextu“ zpracovávaném Výzkumným a vývojovým ústavem dřevařským, Praha pro společnost Lesy České republiky.

Obsahem je analýza stavu dřeva spotřebovávaného v České republice, Německu, Rakousku, Slovensku a Polsku. Uvedeny jsou zdroje jednotlivých zemí, jejich spotřeba a produkce a přeshraniční toky. Toto je provedeno pro jednotlivé dřevařské suroviny a skupiny finálních výrobků.

Dle zaměření jednotlivých analýz jsou hodnoty uvedeny v technických jednotkách či v peněžním vyjádření. V některých případech jsou zahrnuty také změny stavů za posledních několik let.

V poslední části jsou předloženy diagramy toku dřevní suroviny v rozdělení na jednotlivé způsoby užití a přehled politik sousedních států v oblasti lesnictví a dřevařství.

Jednotlivé grafy, schémata a tabulky jsou okomentovány.

V souladu se zadáním však nejsou v tomto dílčím výstupu formulována doporučení. Ta budou obsahem třetí, závěrečné, zprávy shrnující poznatky předešlých dvou, v případě požadavků také doplňující potřebné informace nutné pro vyřčení závěrů a formulaci opatření.

Závěrečná zpráva bude poté obsahovat vytvoření důvodové argumentace, návrhy postupů a doporučení pro odstranění slabých míst České republiky v oblastech zpracování a obchodu se dřívím a dalších návazných procesech.

PŘEDMLUVA

Dřevo je jedním ze základních technických materiálů využívaných lidstvem již po tisíce let. Využití již našlo snad ve všech oborech lidské existence, od inženýrských staveb, přes nábytek, kuchyňské nádoby, hračky, až po umělecké předměty.

Jde o materiál, jež v sobě zakomponovává mnoho pozitivních vlastností a předností: vysoká pružnost a pevnost (zejména v poměru ke hmotnosti), dobrá opracovatelnost, tvarovatelnost, nepřeberné množství možných povrchových úprav, vysoká estetičnost, zdravotní nezávadnost a mnohé další.

Jde však o přírodní materiál a příroda vždy automaticky zachovává ve všech oblastech rovnováhu. To v případě dřeva znamená vyvážení (z lidského pohledu) pozitivních vlastností negativními.

Dřevo je tedy pevné, ale zároveň značně průtažné (tzv. jev „tečení dřeva“ při dlouhotrvajícím zatížení prvku), má předvídatelné chování za požáru (je dokonce využíváno k ochrannému opláštění ocelových konstrukcí) avšak přesto hořlavé, za určitých podmínek trvanlivé, v nepříznivém prostředí však podléhá rychlé degradaci biologickými škůdci.

Například díky posledně zmíněné vlastnosti dnes nejsou lesy plné spadlých stromů – všechny byly postupně rozloženy dřevokazným hmyzem, houbami a půdními mikroorganismy zpět na jednotlivé stavební látky a chemické prvky aby tak mohly sloužit jako výživa pro růst jejich následovníků. A dle těchto přírodních principů bychom se ke dřevu, k tomuto přírodnímu materiálu se všemi nedokonalostmi, odlišnostmi a omezeními, měli chovat.

Současný trend však bohužel spěje opačným směrem, dřevo jednoznačně popsat, zatřídit do skupin trvanlivosti, pevnosti atp. a dále s ním pracovat jako s neživým materiálem typu ocel či beton. To vyústí v rostoucí podíl výroby aglomerovaných materiálů, jejichž hlavní snahou je potlačit původní negativní vlastnosti dřeva jako například bobtnání a sesychání.

Dále již je s tímto materiálem pracováno v podstatě jako s neživým, což značně ulehčuje práci všem zúčastněným (zejména architektům, konstruktérům, realizátorům konstrukcí atp.).

Pro dřevo platí stejně tak jako pro oheň známé pořekadlo „dobrý sluha, ale zlý pán“ – pokud nebudeme respektovat potřeby

a charakteristiky těchto živlů (ano, i dřevo můžeme z tohoto úhlu pohledu označit za živél), většinou se nám to vymstí. V případě, kdy budeme při jejich užití mít na paměti všechna omezení, získáme tak úžasného společníka na svou stranu.

Stejné principy, které jsou popisovány pro dřevo – materiál, platí adekvátně i pro strom a les – zdroj tohoto materiálu.

Pokud nebudeme respektovat přirozené potřeby těchto ekosystémů (přirozená druhová skladba lesa), musíme očekávat negativní následky (masové poškození biologickými škůdci, zvýšená citlivost lesních porostů na extrémní počasí, snížené mechanické vlastnosti dřeva).

Od této optimální skladby lesa by v ideálním případě měly navazovat další části řetězce zpracování a finálního užití.

Země, jež má dostatečnou zásobu buku by měla ve finálních výrobcích upřednostňovat tento materiál, provádět i návrh a design s vědomím charakteristik a omezení té konkrétní dřeviny. Poté odpadne nutnost nadměrného přeshraničního dovozu.

Přirozeně z toho vyplývá také orientace na domácí surovinu v domácí poptávce. Na daném místě, kde strom vyrostl jej také zpracovat, vyrobit z něj daný produkt a ten zde (v ekologicky optimálním případě) také použít.

V případě České republiky je dosud znatelný

nedostatečný respekt k těmto logickým zákonům. Skladba lesa i následné toky dříví se řídí spíše z vnějšku (poptávka, potřeby okolních států a cesta nejmenšího odporu), než zevnitř (zdroje a potřeby země).

Přístup v této oblasti vyspělejších států jako jsou Rakousko a Německo je odlišný.

Tyto země si uvědomují cenu svého přírodního bohatství, se zdroji dříví pracují promyšleně a i cesty dříví od pokácení k finálnímu výrobku zde mají jasný smysl s konkrétním konečným záměrem.

Dalo by se konstatovat, že situace a toky dříví jsou zde řízeny aktivně, zatímco v Česku spíše pasivně, reaktivně.

I když do bodu v kterém se nyní nachází Rakousko, či Německo, Česká republika zatím ještě nedospěla, pozitivní zprávou je zcela jistě značná zásoba přírodních zdrojů a velký potenciál pro vytvoření situace, která bude harmonickým způsobem brát více ohledy i na domácí potřeby.

ANALÝZA VÝROBY, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

TEŽBA DŘÍVÍ

Odlišnosti v objemech těžby dříví v jednotlivých státech jsou určeny zejména lesnatostí a dřevinnou skladbou lesních porostů. Při pohledu na celkový objem těžeb v jednotlivých posuzovaných státech, je očividné, že nejvíce je těženo v Německu a Polsku – státech o nejvyšší rozloze a také největší ploše lesa. Pokud bychom porovnávali poměr objemu těžeb a plochy lesa (tj. procento těžeb ze zalesněné plochy), byl by žebříček následující:

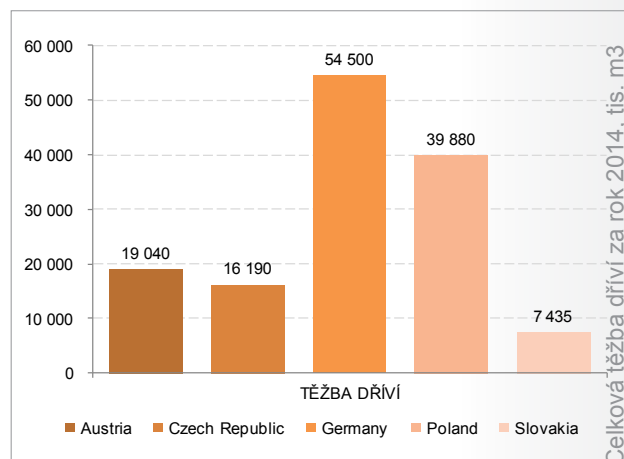
- Česká republika 6,070 (m³/ha)
- Německo 4,772 (m³/ha)
- Rakousko 4,734 (m³/ha)
- Polsko 4,227 (m³/ha)
- Slovensko 3,832 (m³/ha)

Z uvedeného výčtu je zcela zřejmé, že Česká republika ze všech posuzovaných států provádí nejvyšší objem těžeb vztahený na plochu lesa a to o více, než 1 m³/ha v porovnání s druhým Německem. Naopak Polsko i přes vysoký objem těžeb v absolutním vyjádření (39 880 tis. m³) je po přepočtu na relativní vyjádření předposlední za Rakouskem.

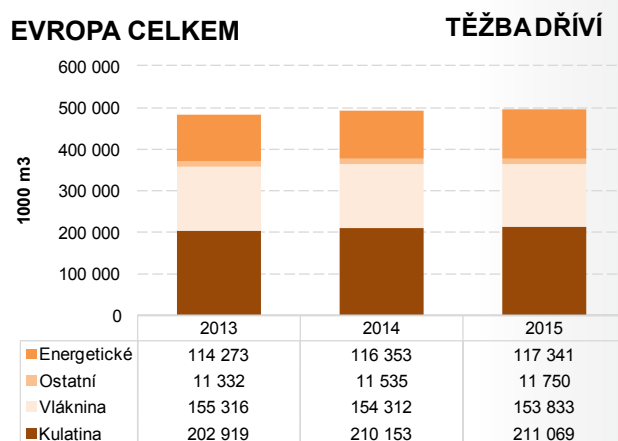
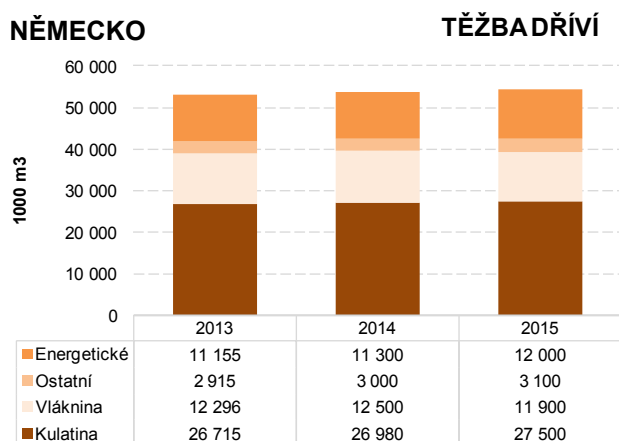
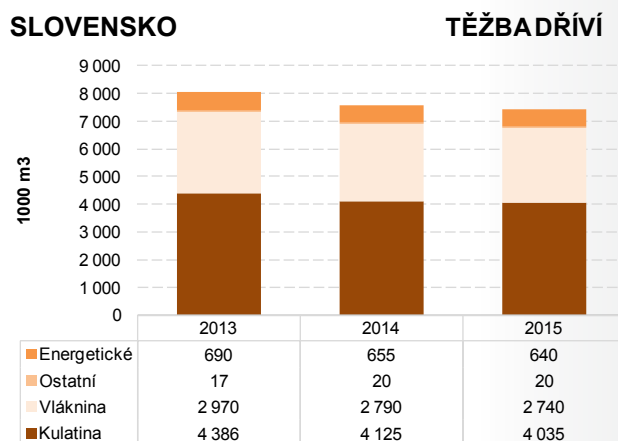
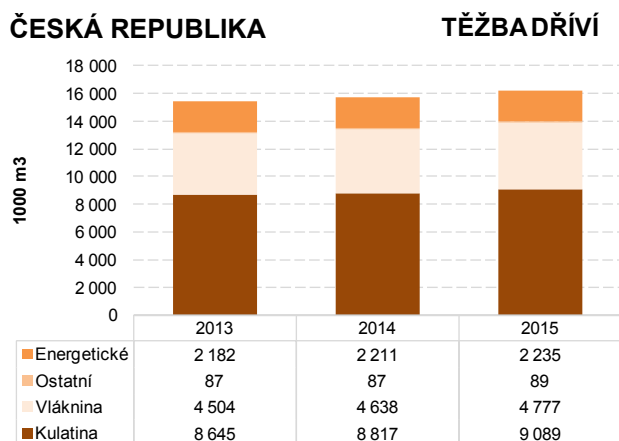
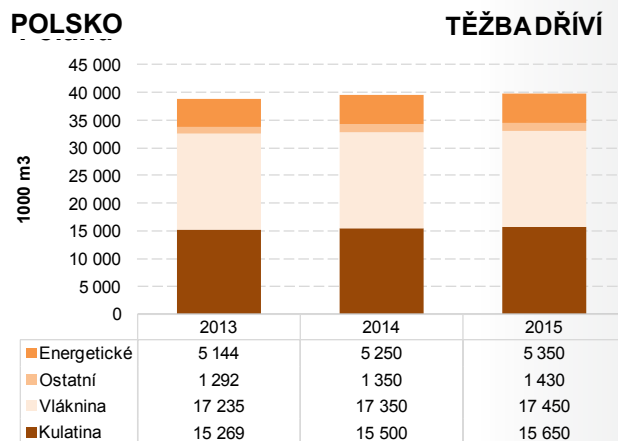
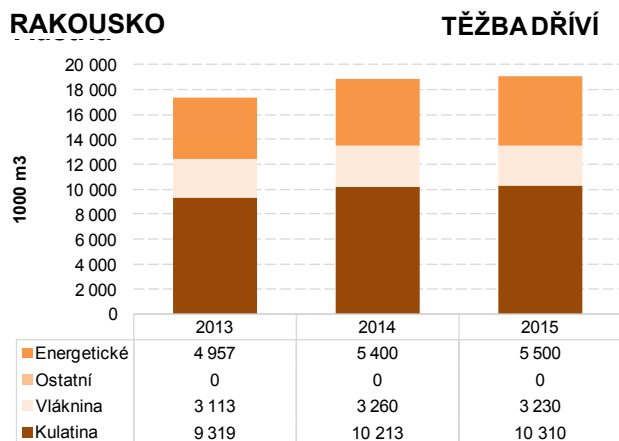
Struktura těžby je určována více spotřebou (tj. poptávkou), než přirozenou sortimentací. Výrazné rozdíly souvisí se strukturou a poptávkou zejména ze strany energetické

spotřeby (palivové dříví, štěpky a piliny, kůra, těžební zbytky). Např. Německo má jako jediný z posuzovaných států v roce 2015 větší produkci energeticky využitelného dříví než ve vlákninových sortimentech. To souvisí především s poklesem spotřeby v produkci buničiny a plošných (aglomerovaných) materiálů. Druhým činitelem je také výrazné proekologické zaměření země prosazující spalování dřeva a dřevních zbytků coby obnovitelného zdroje energie. Energetická spotřeba je výrazným řídicím prvkem změn v poptávce, jak je patrné ze souhrnných vyjádření objemů těžeb celé Evropy (včetně Turecka).

V Rakousku tvoří těžba energetického dříví nejvyšší objem v poměru k těžbám kulatiny a to cca 1/2. Naopak nejnižší je tento poměr v případě Slovenska a to pouze cca 1/6. Česká republika se nachází mezi těmito zeměmi s hodnotou asi 1/4 poměru těžeb energetického dříví k těžbám kulatiny.

Celková těžba dříví za rok 2014, 1 000 m³

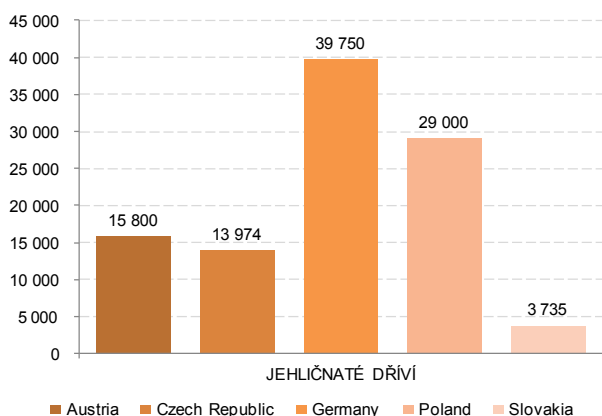
ANALÝZA VÝROBY, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

TEŽBA DŘÍVÍ JEHLIČNATÉHO

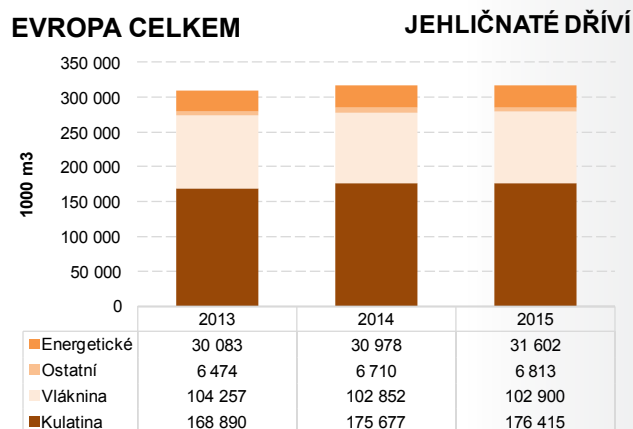
Jehličnaté dříví tvoří v Evropě více, než 64% z celkových těžeb v roce 2014. Ze sledovaných zemí pouze Slovensko má nižší podíl jehličnatého dříví vůči průměru těchto zemí. Významný je podíl energetického dříví (piliny, štěpky, zbytky, palivové dříví atd.) v Německu a Rakousku. Tato kategorie je u všech zemí rostoucí evidentně na úkor průmyslově zpracovatelné vlákniny.

Česká republika produkuje ze sledovaných zemí za rok 2014 nejvyšší podíl jehličnatého dříví jako podíl z celkových

těžeb – 83%. Naopak těžby dříví na Slovensku lze téměř identicky rozdělit na jehličnaté a listnaté (tj. 50%). Zatímco naprostá většina jehličnatého dříví je u této země představována kulatinou, v případě těžeb listnatých je dominující dříví vlákninové, následováno menším podílem kulatiny (průmyslově zpracovatelné).

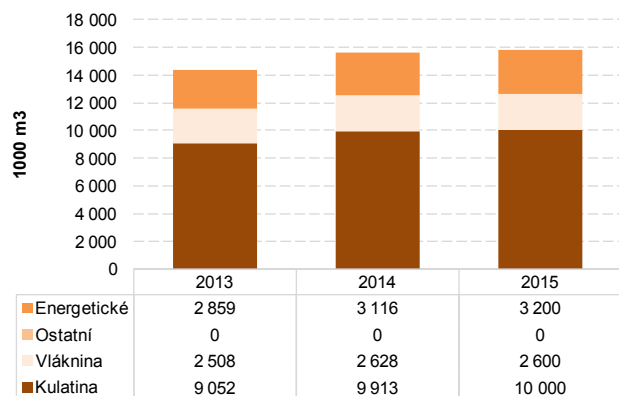

Těžba jehličnatého dříví za r. 2014, tis.

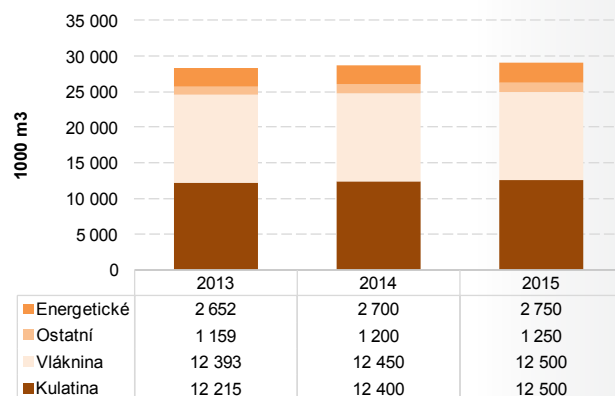
RAKOUSKO

JEHLIČNATÉ DŘÍVÍ

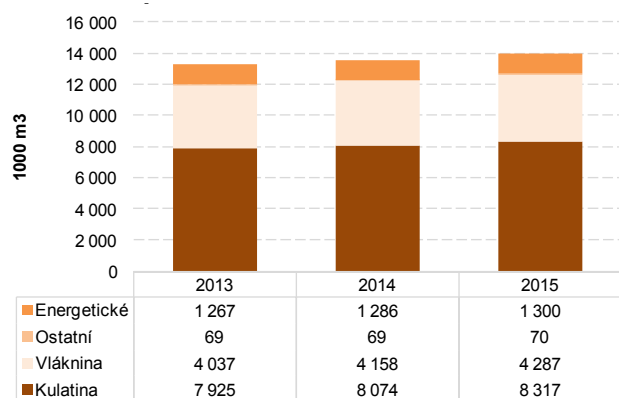
POLSKO

JEHLIČNATÉ DŘÍVÍ

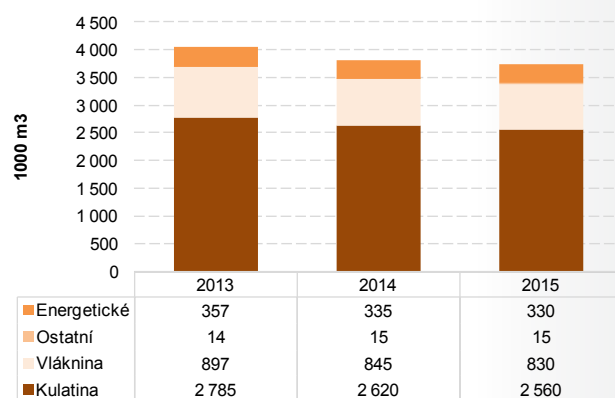
ČESKÁ REPUBLIKA

JEHLIČNATÉ DŘÍVÍ

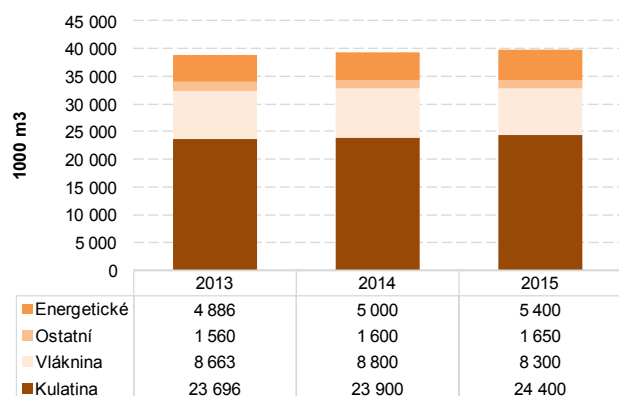
SLOVENSKO

JEHLIČNATÉ DŘÍVÍ

NĚMECKO

JEHLIČNATÉ DŘÍVÍ

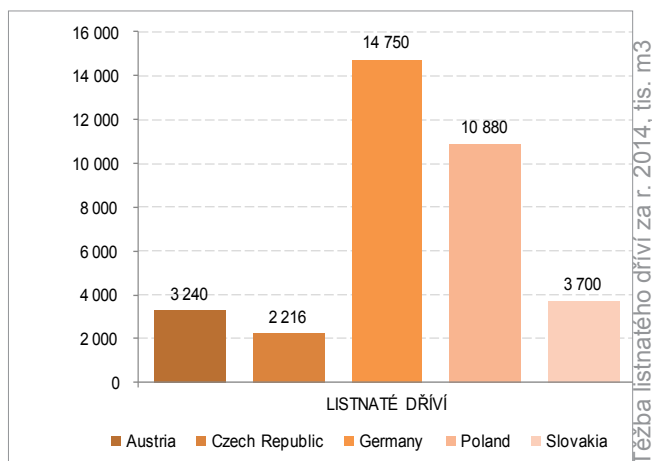
ANALÝZA VÝROBY, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

TEŽBA DŘÍVÍ LISTNATÉHO

Německo a Polsko tvoří významnou základnu nabídky listnatého dříví a jeho dalšího využití. Zejména Německo intenzivně hledá nové příležitosti jeho využití (tvrdé překližky, LVL, atd.).

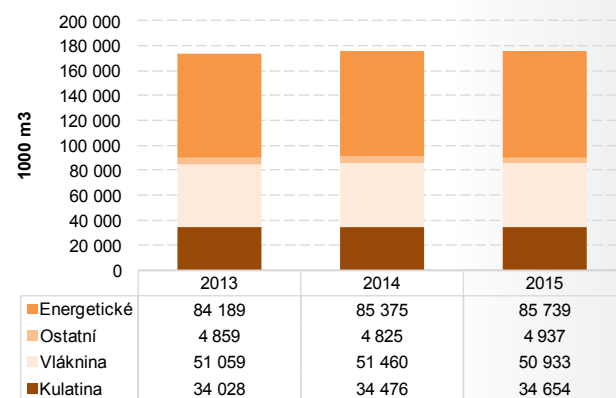
Zatím tvoří tvrdé dříví základ zejména energetického využití. V případě Rakouska je naprosto dominujícím využitím těženého listnatého dříví energetika (celých 70%), německým těžbám tento sektor dominuje taktéž, ovšem už s nižším podílem na těžbách celkových (45%).

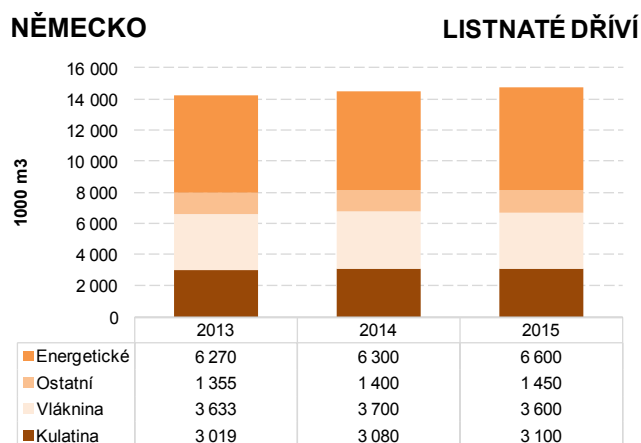
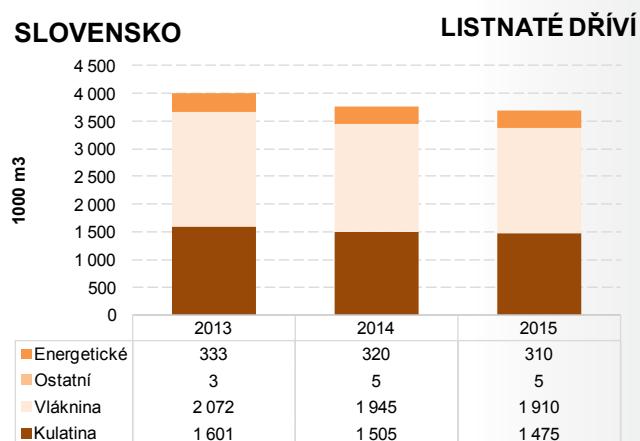
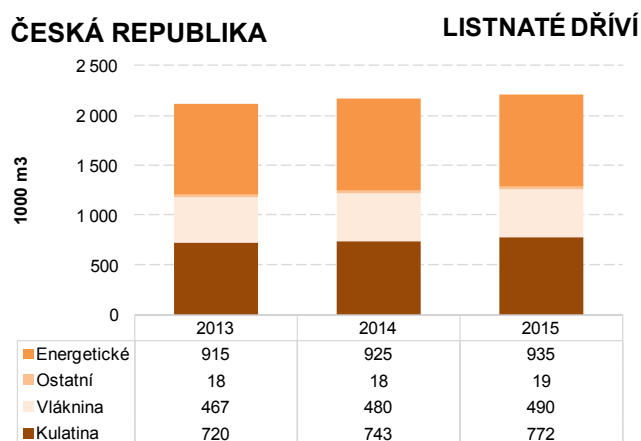
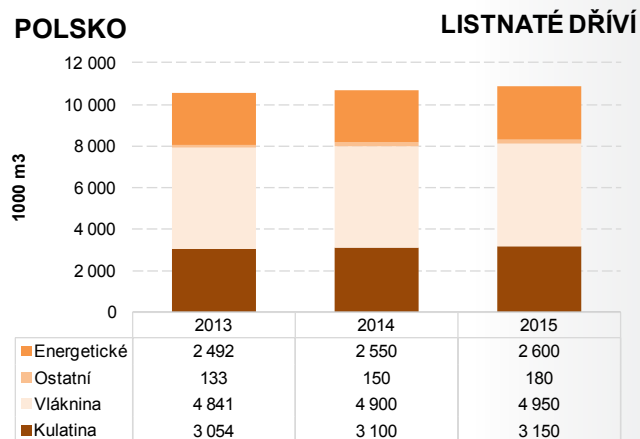
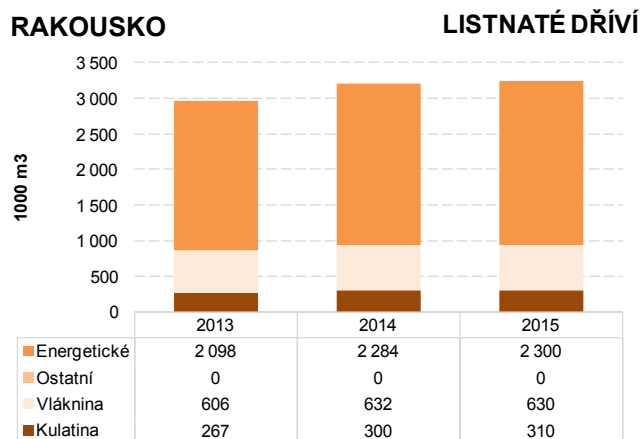
Nejmenší podíl energetického dříví na těžbách zaznamenává Slovensko (cca 8%). Česká republika se v oblasti listnatých dřevin zaměřuje také na energetiku, ovšem již s vyváženějším poměrem k ostatním způsobům užití (42%).

EVROPA CELKEM

LISTNATÉ DŘÍVÍ

BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

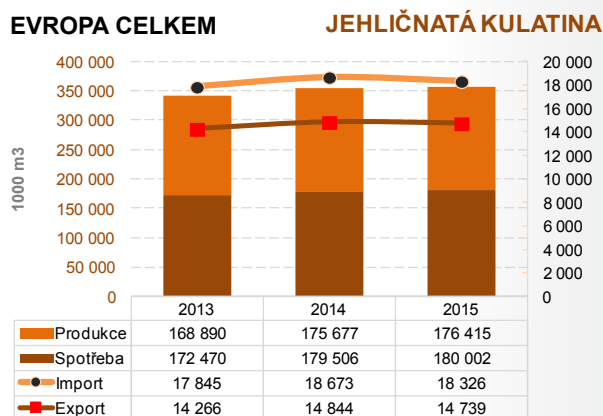
KULATINA JEHLIČNATÁ

Jehličnatá kulatina je základní surovinou poskytující zdroje pro celý tok dříví společně s poptávkou po vláknině výrobců buničiny.

První graf poskytuje náhled na velikost exportu jehličnaté kulatiny jednotlivých zemí v poměru k produkci dříví. Nejvyšší je tento poměr v případě Slovenska (43%) a České republiky (téměř 42%). U Slovenska je vysoká hodnota tohoto poměru dána zejména nižším objemem produkce ve srovnání s Českou republikou, která má naopak velmi vysoký export. Obě tyto země se vymykají průměru ostatních sledovaných států, které se nachází v okolí hodnoty cca 8%. Zde je očividný výrazný proexportní charakter produkce České republiky i Slovenska. Naopak výraznou orientaci na domácí využití vlastní produkce vykazuje Rakousko s poměrem mezi exportem a produkcí jehličnaté kulatiny na úrovni pouze necelých 4%. Pro srovnání lze uvést hodnotu 8,4% pro celou Evropu, které jako kontinent vyváží pouze nízký objem produkované jehličnaté kulatiny za své vnější hranice.

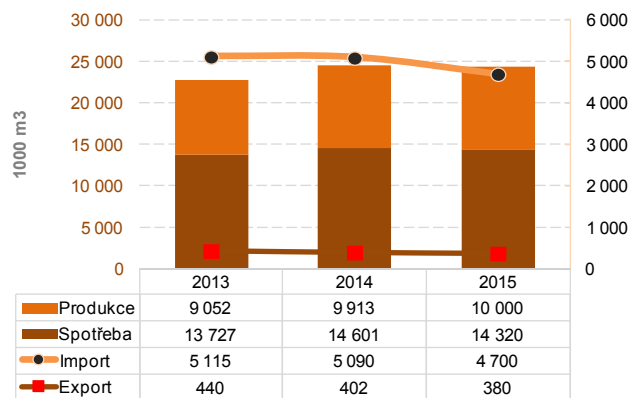
I přes malou rozlohu státu (a také menší plochu lesa ve srovnání s Německem, Polskem a Rakouskem) představuje Česká republika v absolutním vyjádření největšího exportéra jehličnaté kulatiny ze sledovaných států. Hodnota 3450 tis. m³ za rok 2015 představuje cca 2,5 násobek exportu Německa. Naopak plochou lesa České republiky blízké Rakousko s exportem 380 tis. m³ je na úrovni 1/9. Rakousko naopak nemalé množství kulatiny importuje (téměř 33% své spotřeby).

Z uvedených zemí vykazuje Rakousko a Německo zápornou bilanci produkce a spotřeby (spotřebují více jehličnaté kulatiny, než vyprodukují), bilance ostatních zemí je kladná. Situace u salda zahraničního obchodu s touto komoditou je identická – u Německa a Rakouska převažuje import, ostatní země mají saldo kladné – více se exportuje.

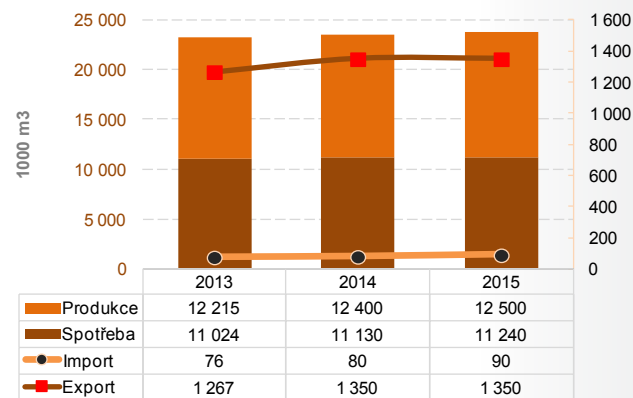
RAKOUSKO

JEHLIČNATÁ KULATINA

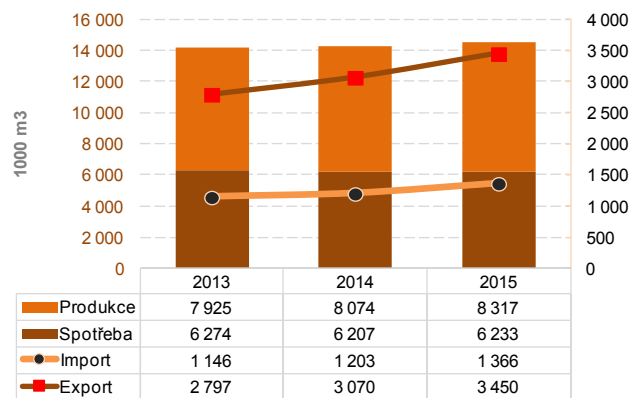
POLSKO

JEHLIČNATÁ KULATINA

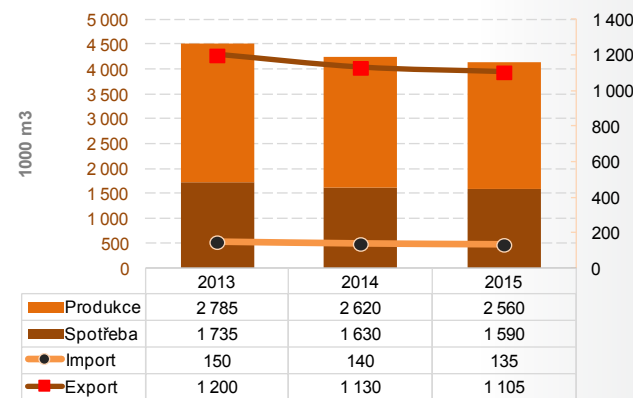
ČESKÁ REPUBLIKA

JEHLIČNATÁ KULATINA

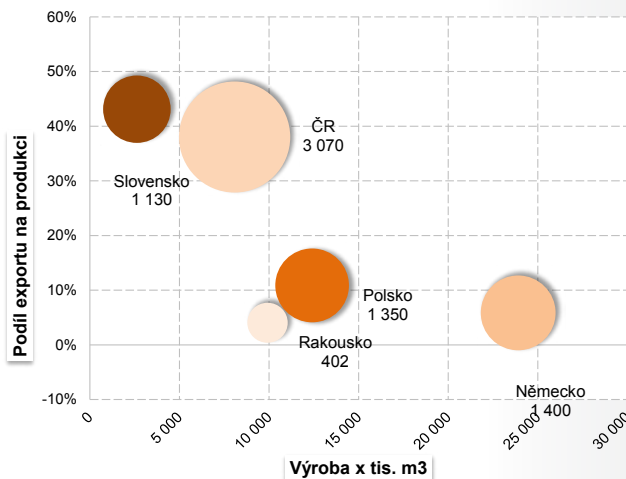
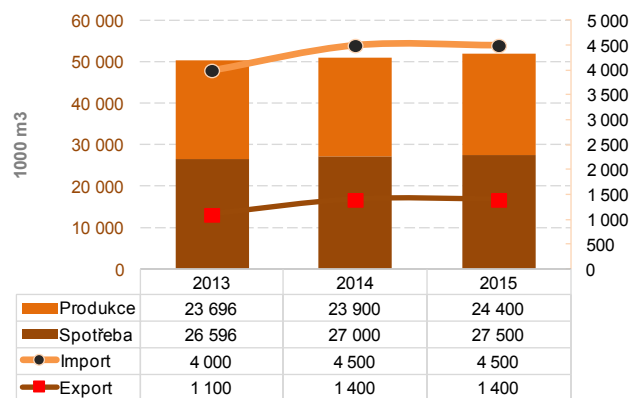
SLOVENSKO

JEHLIČNATÁ KULATINA

NĚMECKO

JEHLIČNATÁ KULATINA

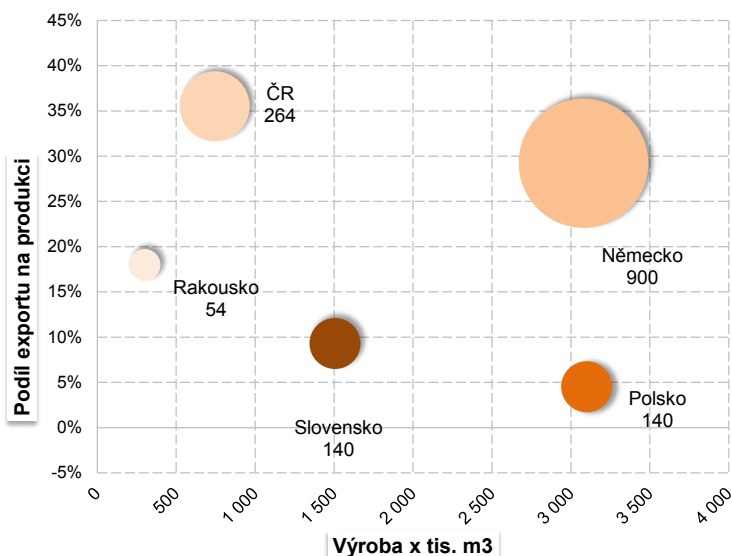
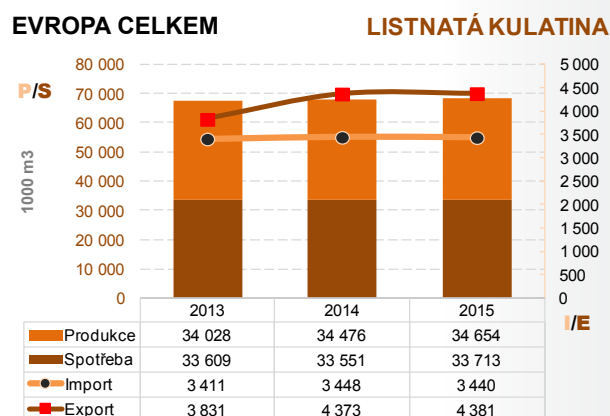

BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

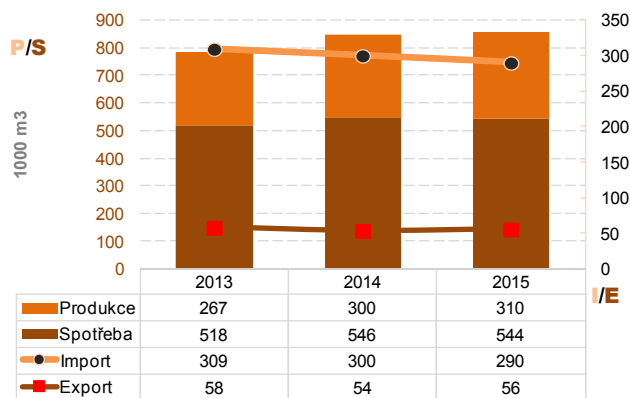
KULATINA LISTNATÁ

Tvrdé dříví v kulatinových sortimentech je primárně spotřebováno v jednotlivých zemích, vyšší podíl exportu je vidět pouze u České republiky, která s podílem exportu na výši domácí produkce jednoznačně dominuje sledovaným státům. Saldo exportu listnaté kulatiny za poslední 3 roky relativně rychle roste, v absolutním vyjádření však jde o nevelká množství. Objemově je export nejvyšší v Německu a tvoří přibližně 30% z celkové produkce této země. Spotřeba převyšuje domácí produkci pouze v Rakousku. Souhrnné hodnoty za celou Evropu prozrazují kladné

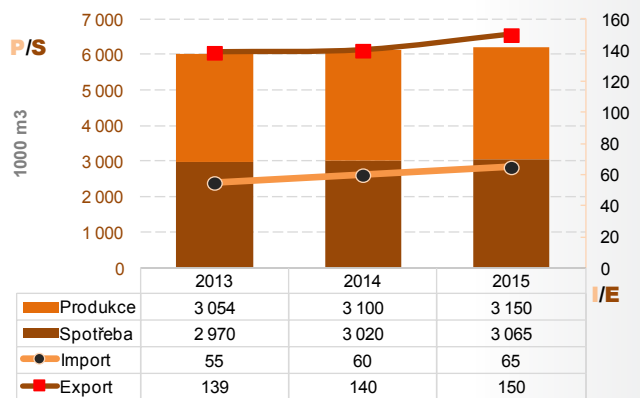
saldo zahraničního obchodu s listnatým dřívím s produkcí lehce převyšující spotřebu. V potřebě listnatého dříví lze tedy Evropu označit za samostatnou (pokud není bráno v úvahu dříví exotické). U jehličnatého dříví je situace opačná s lehce převyšující spotřebou nad produkcí a mírně kladným saldem exportu a importu.

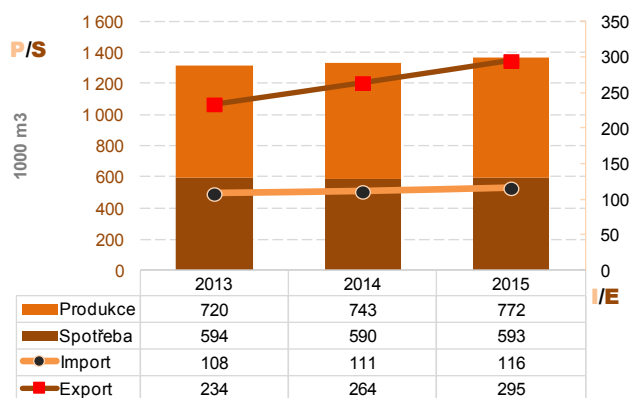
RAKOUSKO LISTNATÁ KULATINA

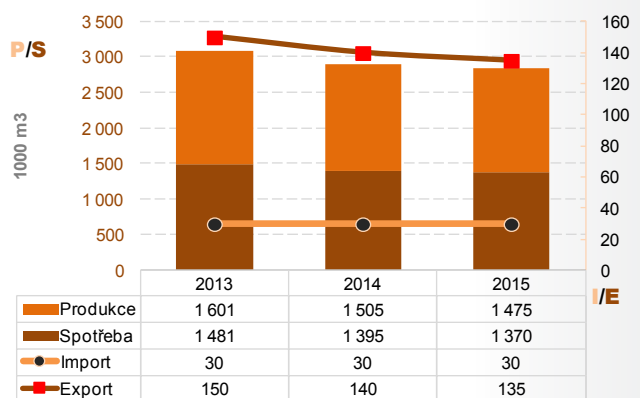
POLSKO LISTNATÁ KULATINA

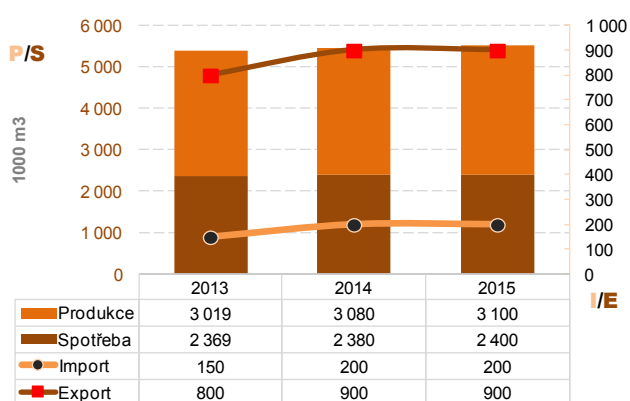
ČESKÁ REPUBLIKA LISTNATÁ KULATINA

SLOVENSKO LISTNATÁ KULATINA

NĚMECKO LISTNATÁ KULATINA

BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

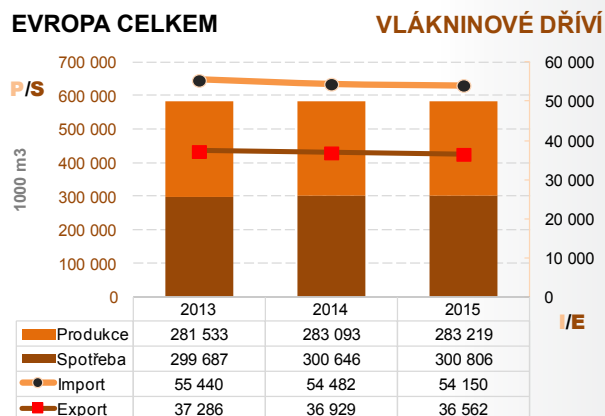
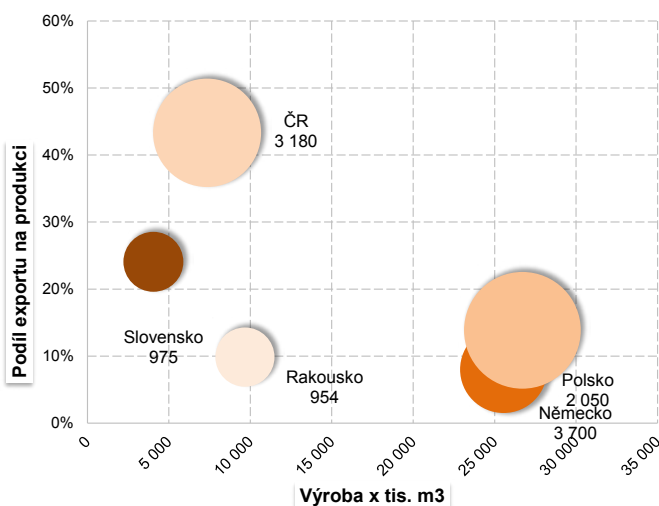
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

Vlákninové dříví tvoří největší obchodní komoditu z kategorií surového dříví. Import a export pro celou Evropu dosahují za rok 2015 úrovně 54 respektive 36 mil. m³. Deficit mezi produkcí a spotřebou vlákniny je přes 17 mil. m³. Lepší logistika na evropské úrovni dokáže tento deficit snížit a možná úplně odstranit.

Export vlákninového dříví České republiky dosahuje téměř úrovně exportu kulatiny, který je poměrově na úrovni 50% z celkových zdrojů země. Poměrově k produkci (těžbě vlákninového dříví) je Česká republika v exportu mezi sledovanými zeměmi opět na prvním místě. V absolutním vyjádření je však již předběhnuta větším Německem

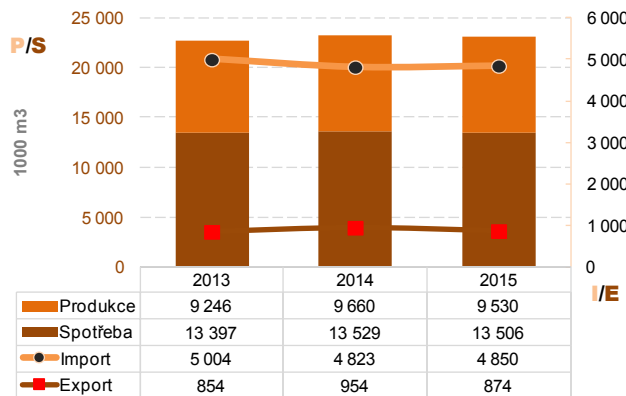
(o 331 tis. m³, tj. cca o 9%). Nejvyšší čistou produkci této suroviny vykazují Německo a Polsko – státy s největšími plochami lesních porostů. Značně zápornou bilanci produkce a spotřeby má v této oblasti Rakousko, které spotřebuje 142% své produkce.

Česká republika vyprodukuje lehce více, než spotřebuje. Úroveň importu za poslední tři roky je přibližně na stejné úrovni, objem exportu však postupně roste. Dochází tak k pozvolnému zvyšování salda vývozu a dovozu. U ostatních sledovaných zemí je tento ukazatel za poslední 3 roky téměř neměnný, stejně tak prodána za celou Evropu.

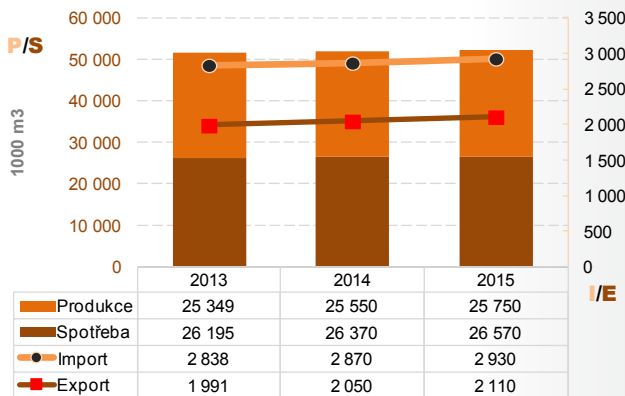
RAKOUSKO

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

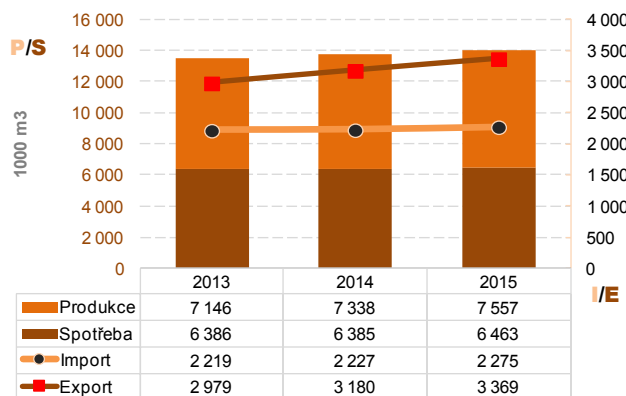
POLSKO

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

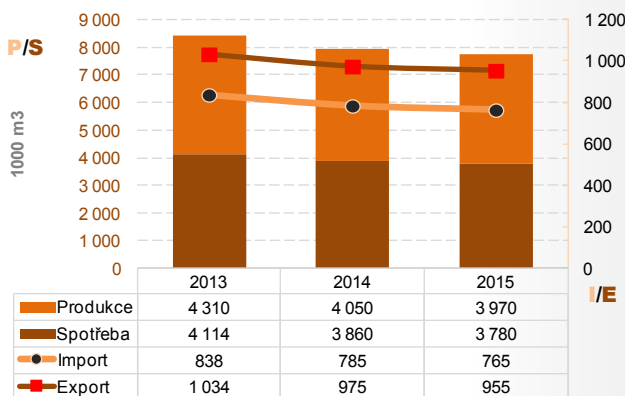
ČESKÁ REPUBLIKA

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

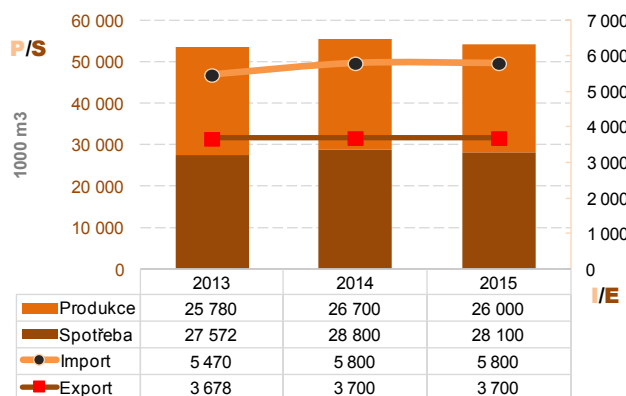
SLOVENSKO

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

NĚMECKO

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ

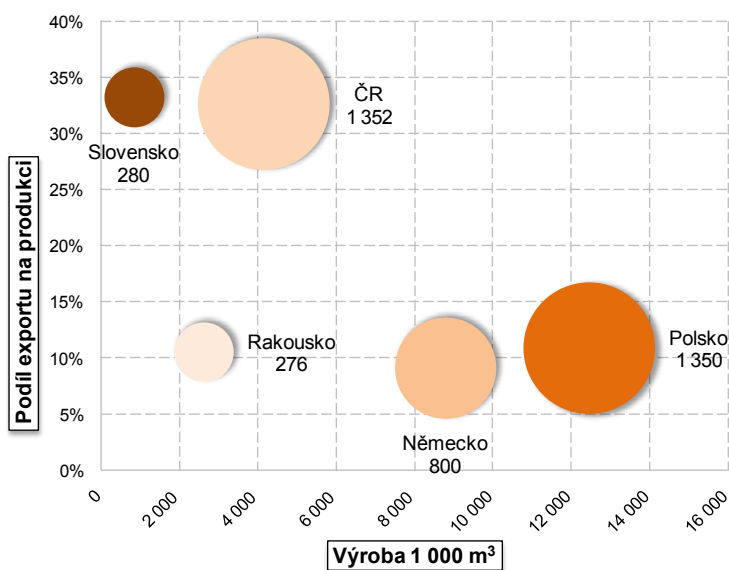
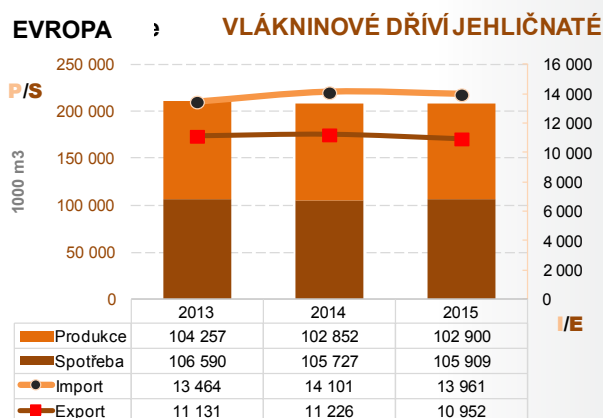

BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

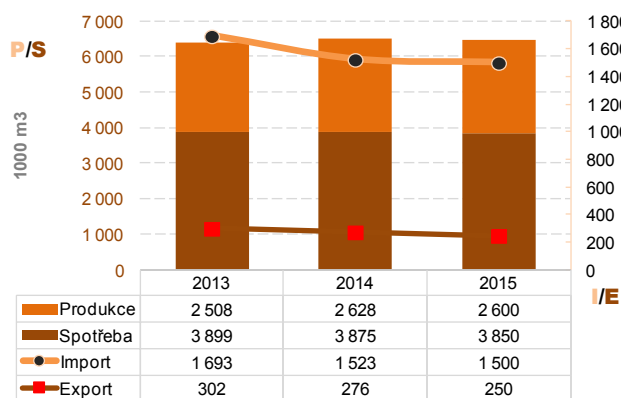
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

Jehličnaté vlákninové dříví tvoří základ průmyslu buničiny v Evropě. Současné rozmístění kapacit však vyžaduje velkou míru zahraničního obchodu, který přesahuje 10% celkové spotřeby. Česká republika a Slovensko exportují relativně k výši produkce vysoký objem jehličnatého vlákninového dříví (cca 33%). Rakousko, Německo a Polsko jsou na tom obdobně s úrovní kolem 10%. Spotřeba převyšuje produkci u Německa a Rakouska, ostatní sledované země vykazují aktivní bilanci produkce a spotřeby. U Slovenska export cca 4,6 násobně převyšuje výši

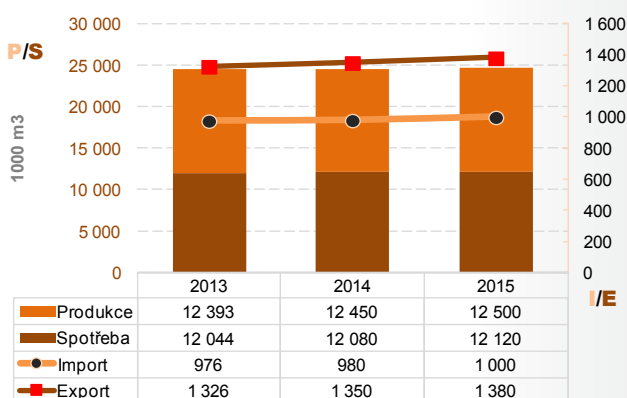
importu. V případě Německa je naopak hodnota importu více, než 3 krát větší, ve srovnání s exportem. Česká republika se saldem zahraničního obchodu s touto surovinou nijak výrazně neprofiluje.

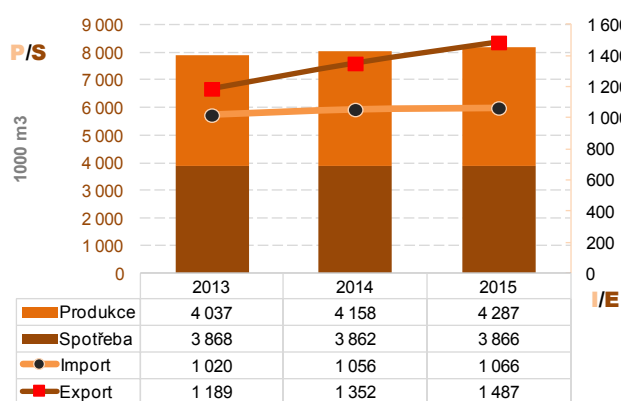
RAKOUSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

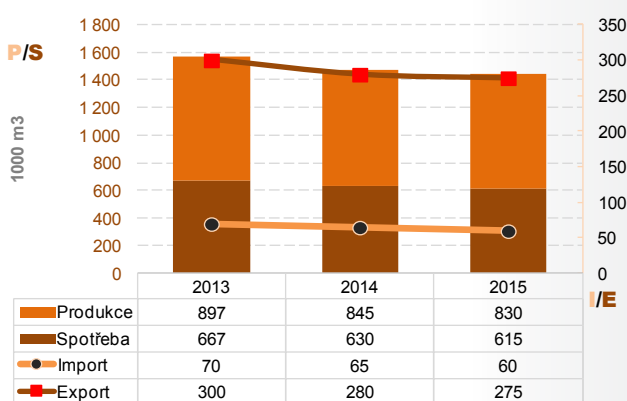
POLSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

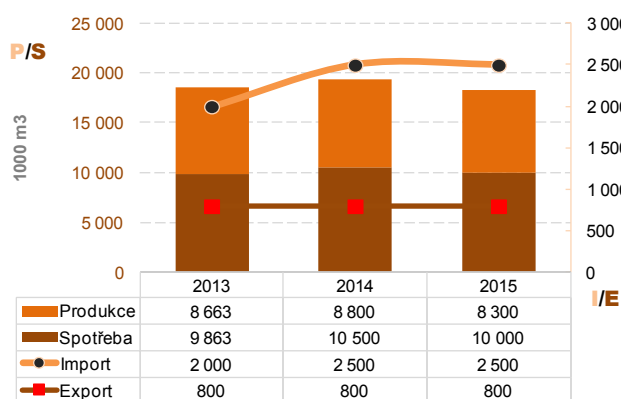
ČESKÁ REP. VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

SLOVENSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

NĚMECKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ

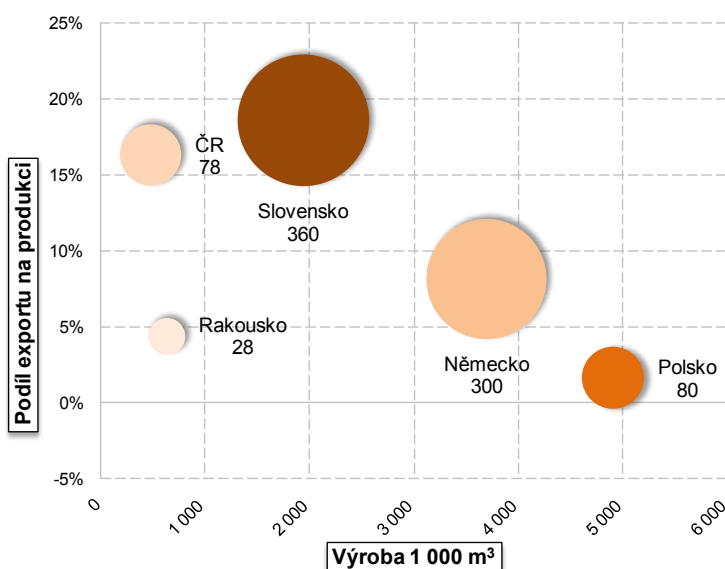
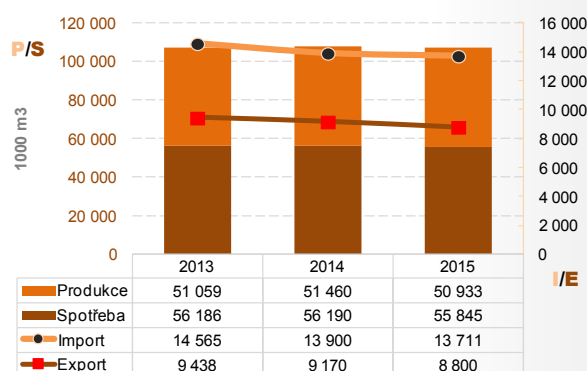
BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

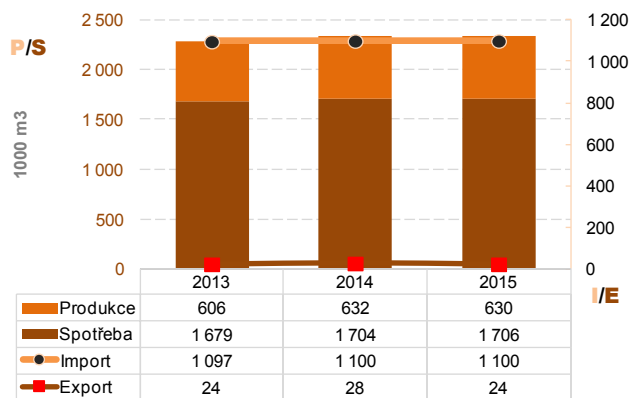
Za lídry exportu tvrdé vlákniny lze označit Slovensko a Německo. Naopak zcela nejvyšší import ze všech zemí vykazuje Rakousko – 1100 tis. m³ v roce 2015, přičemž předpokládaným místem určení jsou kapacity výrobce celulózových a dalších vláken - Lenzing. Spotřeba v Rakousku téměř třikrát převyšuje místní produkci. Očekávat se dá i růst nákupu v českém Paskově, kde již proběhl test zpracování buku. Vláknirové dříví je ve srovnání s dřívě jmenovanými první komoditou, u které má Česká republika vyšší spotřebu, nežli produkci, stejně

tak bilance zahraničního obchodu s touto surovinou je záporná (převaha importu). Tento stav lze pozorovat u všech sledovaných zemí s výjimkou Německa, kde produkce lehce převyšuje spotřebu země.

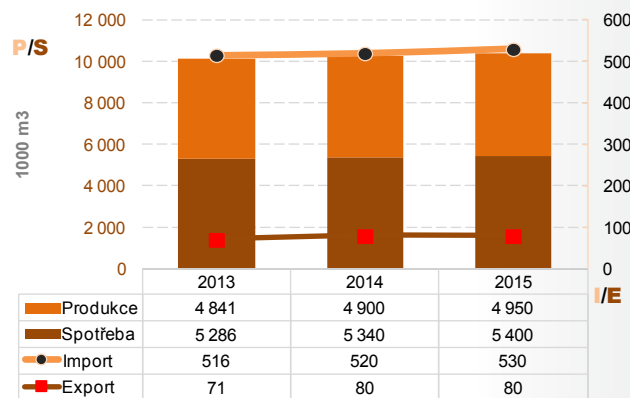
EVROPA CELKEM VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

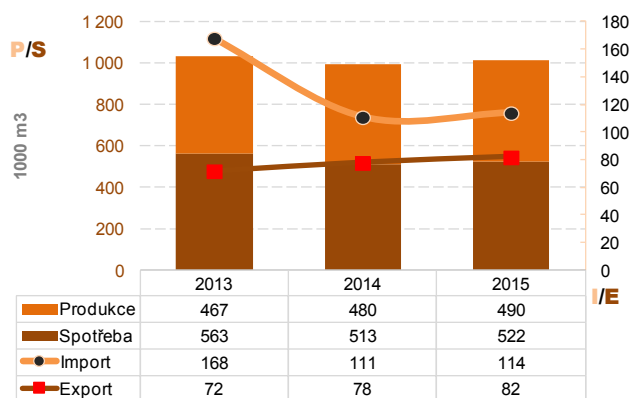
RAKOUSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

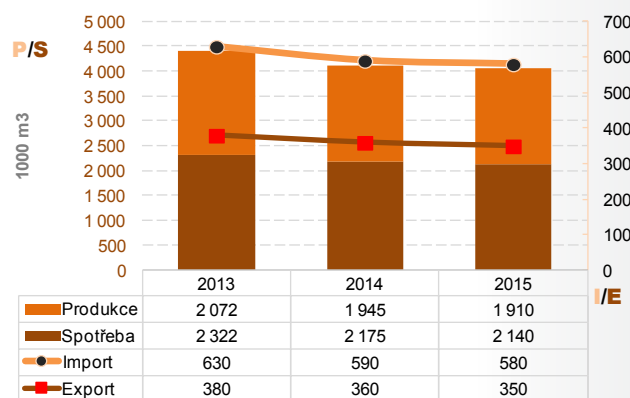
POLSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

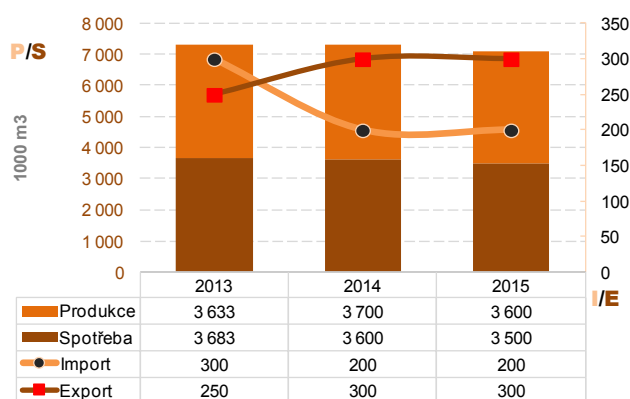
ČESKÁ REPUBLIKA VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

SLOVENSKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

NĚMECKO VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ

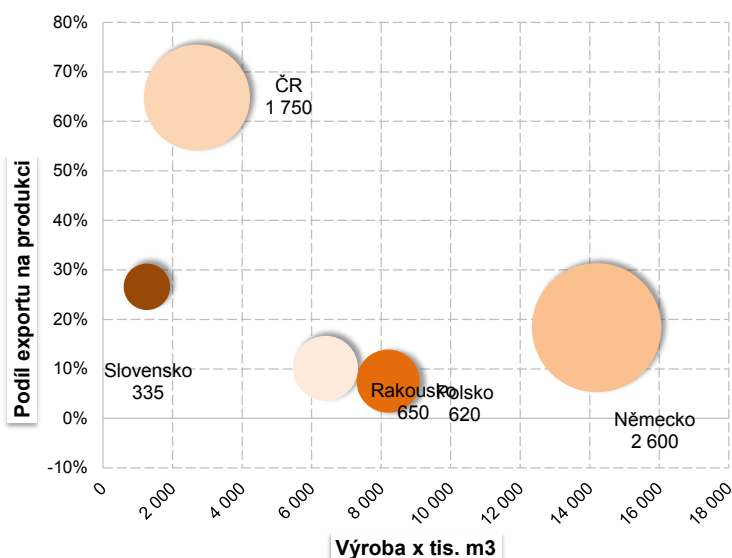
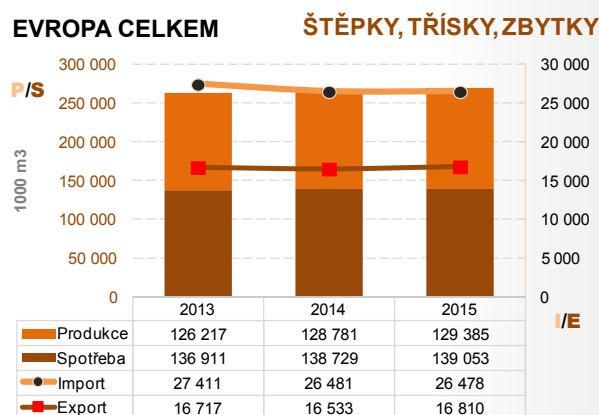

BILANCE PRODUKCE, SPOTŘEBY, IMPORTU A EXPORTU

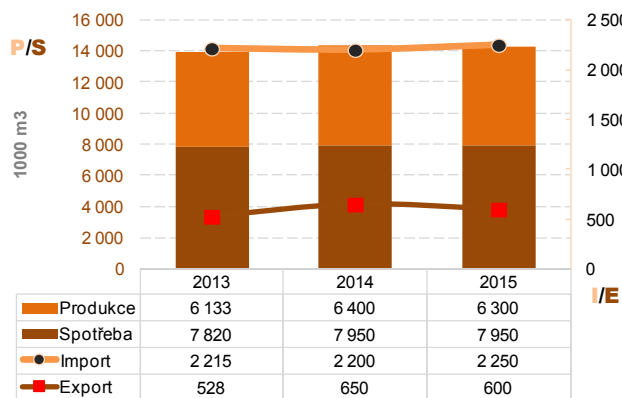
ŠTĚPKY, TŘÍSKY, ZBYTKY

Sypané dřevní materiály tvoří významnou část produkce v rámci primárního zpracování. Tvoří jádro mnoha dalších výrob a energetického využití. Zde je hlavní rozdíl mezi Českou republikou a zbytkem posuzovaných zemí, v nichž se nadpoloviční objem těchto zdrojů exportuje bez dalšího zpracování. Zároveň se poměrně méně této části zdrojů produkuje. Česká republika poskytuje největší objemy exportu ve srovnání s objemem domácí produkce – téměř 65%. Ostatní sledované země se drží na úrovni cca 9% – 25%. Dokonce ani Slovensko, které u jiných komodit za

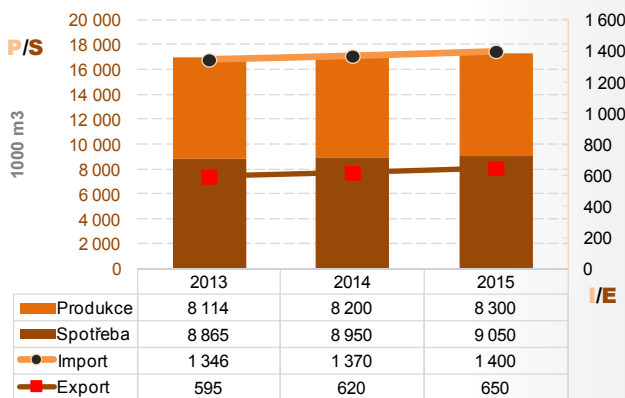
Českou republikou příliš nezaostává a velký podíl své produkce exportuje, v této oblasti se blíží Německu, Rakousku a Polsku a exportuje pouze minimální objemy. Největší absolutní saldo zahraničního obchodu zaznamenává Rakousko, doveze o 1650 tis. m³ více, než vyveze.

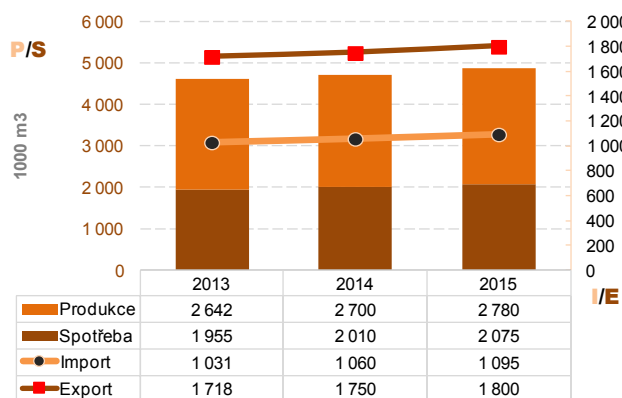
RAKOUSKO ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY

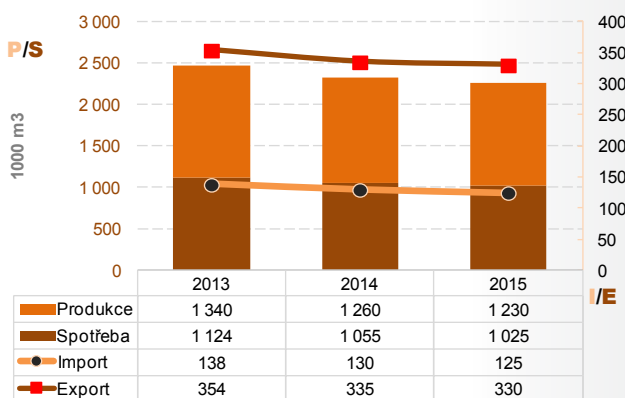
POLSKO ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY

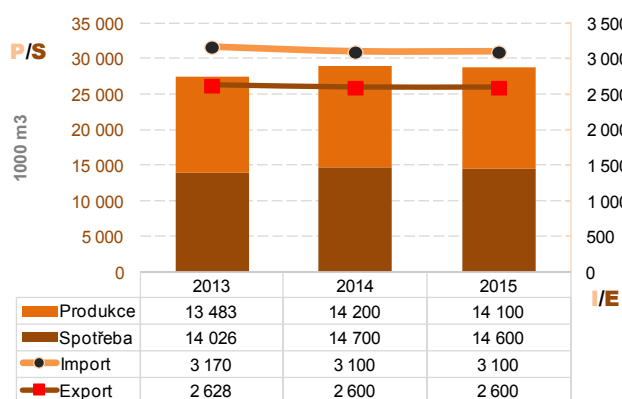
ČESKÁ REPUBLIKA ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY

SLOVENSKO ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY

NĚMECKO ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

V následující části je uvedena analýza zdrojů a účinnosti produkce ze zdrojů. Sumárně je možné vyjádřit hlavní rozdíl přístupu České republiky a ostatních sledovaných států ve vysokém podílu exportu všech surovinových komodit v poměrném i absolutním vyjádření. Zároveň nízká a nevhodně strukturovaná zpracovatelská báze neposkytuje dostatek dalších disponibilních zdrojů pro rozvoj specializací a navyšování vlastních výkonů. Z toho důvodu se i zvyšuje rivalita v přístupu k jinak relativně dostatečně nabídce surového dříví. Jedná se na první pohled o problém struktury zpracování, která je fragmentována vlivem rozdílného a velmi nákladného přístupu k surovině ve smyslu ocenění rizik z nedostatku dříví. Následující část práce je věnována analýze zahraničního obchodu produkce a spotřeby výrobků primárního zpracování.

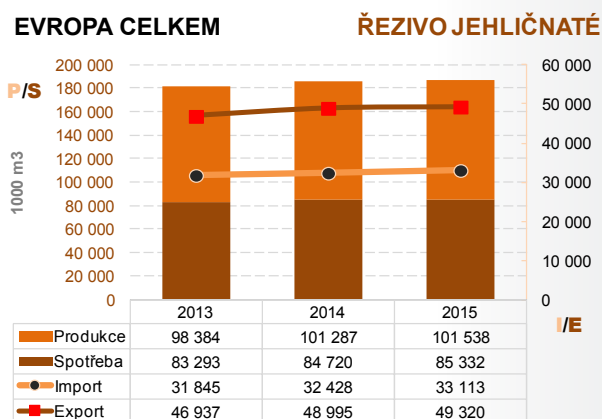
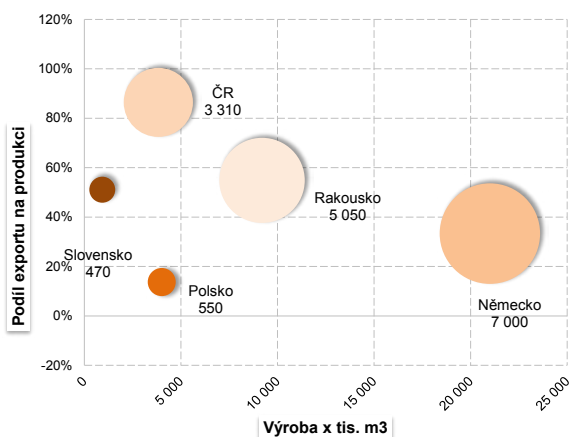
ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

ŘEZIVO JEHLIČNATÉ

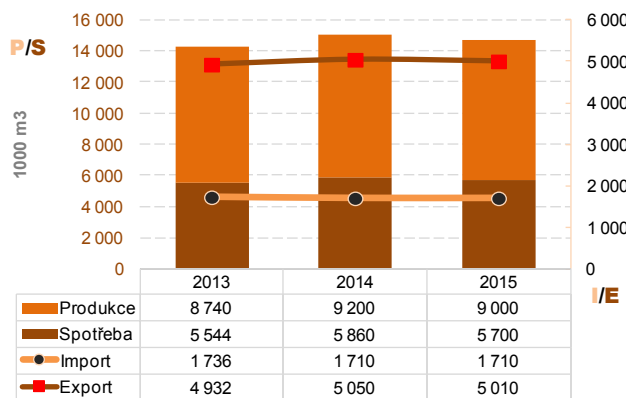
Jehličnaté řezivo je základním materiálem využívaným zejména ke konstrukčním účelům v oblasti celé střední Evropy (na rozdíl např. od Britských ostrovů, kde je pro konstrukce preferováno dřevo listnaté, tvrdé).

Grafické znázornění podílu exportu na produkci řeziva naznačuje Českou republiku jako velmi výrazně proexportně orientovaný stát vyvážející více, než 85% své produkce. Výši exportu, zde čerpanou z dat Timber comitte trade spadající pod UNECE (The United Nations Economic Commission for Europe) je možno pokládat za mírně nadhodnocenou. V další části zaměřené na analýzu zahraničního obchodu využívající data z databáze EUROSTAT bude možné data zde uvedená zkonfrontovat. Skutečností pro Českou republiku zůstává vysoký podíl exportu jehličnatého řeziva vůči tuzemské spotřebě, která je významně uspokojována z

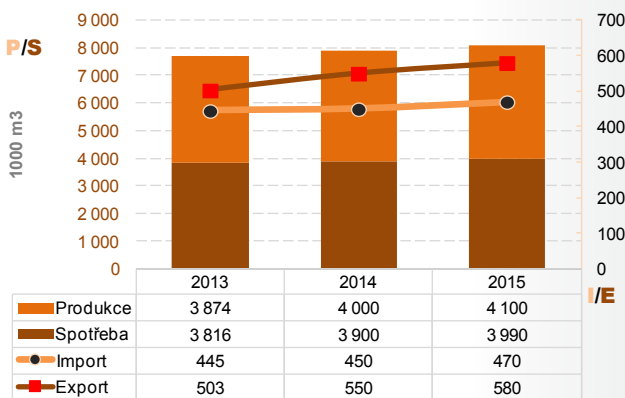
importu řeziva. Export řeziva v absolutním vyjádření je nejvyšší u Německa – 7000 tis. m³ za rok 2015, přičemž se jedná o 1/3 produkce země. Produkce jehličnatého řeziva České republiky je velmi podobná velikosti produkce Polska. V oblasti exportu jsou však objemy diametrálně odlišné, Polsko exportuje (i přes svou několikanásobně větší plochu lesů) téměř 6 krát méně, než Česká republika. Slovensko ve srovnání s Českou republikou zcela zaostává jak v produkci (cca 4,4 krát méně), tak v exportu (cca 7,5 krát méně). Německá produkce tvoří téměř 1/5 produkce celé Evropy. Celoevropská bilance produkce a spotřeby je kladná, stejně jako saldo vývozu a dovozu.

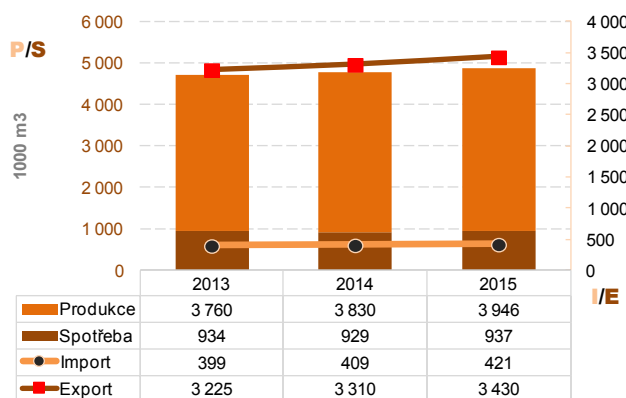
RAKOUSKO **ŘEZIVO JEHLIČNATÉ**

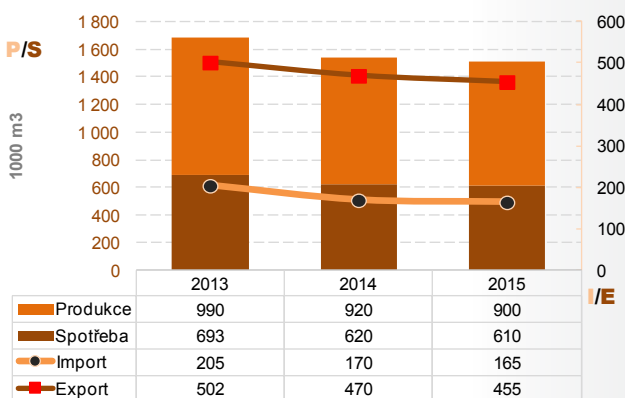
POLSKO **ŘEZIVO JEHLIČNATÉ**

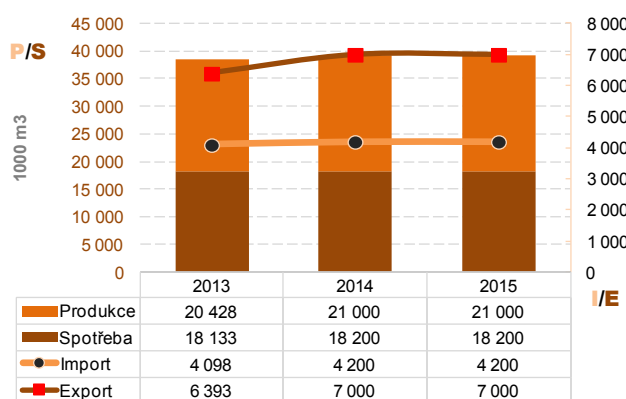
ČESKÁ REPUBLIKA **ŘEZIVO JEHLIČNATÉ**

SLOVENSKO **ŘEZIVO JEHLIČNATÉ**

NĚMECKO **ŘEZIVO JEHLIČNATÉ**

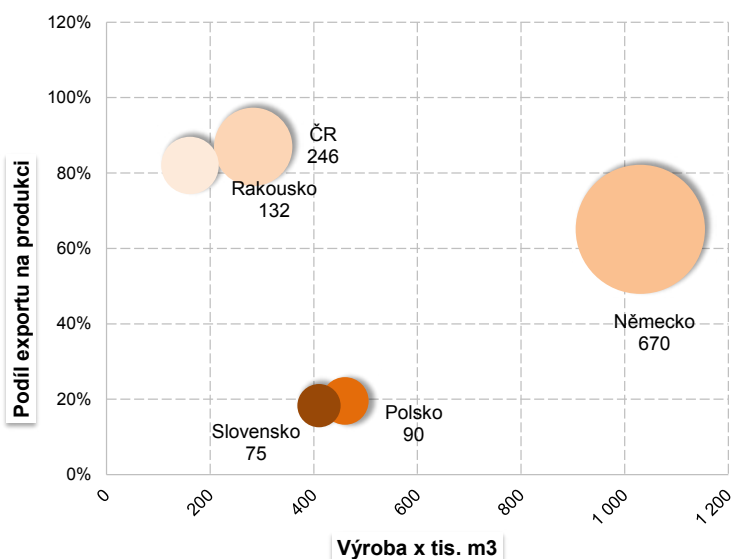
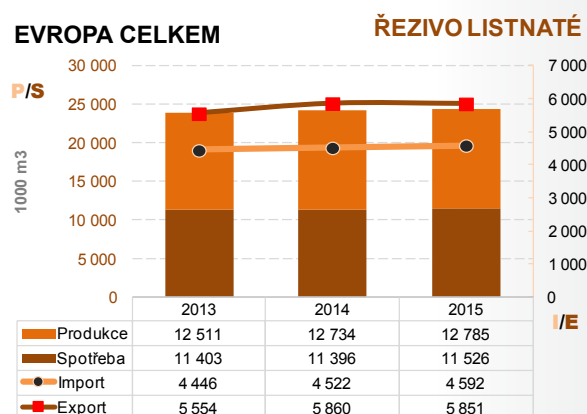

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

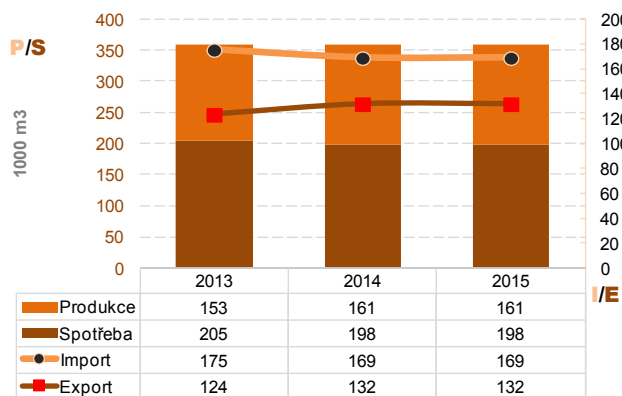
ŘEZIVO LISTNATÉ

V případě České republiky je zde opět podezření na nadhodnocení objemu exportu (viz poznámka k exportu jehličnatého řeziva). Je zde však patrná snaha využít tvrdé řezivo v rámci produkce zejména truhlářů (včetně stavebních) a nábytkářů. Poměrem exportu k produkci se České republiky jako tradičně zemí s nejvyšší hodnotou ze všech sledovaných blíží Rakousko, přičemž obě země se pohybují nad úrovní 80%. Absolutní hodnoty produkce obou zemí jsou však ve srovnání s ostatními velmi malé a jsou převýšeny i produkcí Slovenska. Absolutně nejvyšší objem vývozu je zaznamenán u Německa

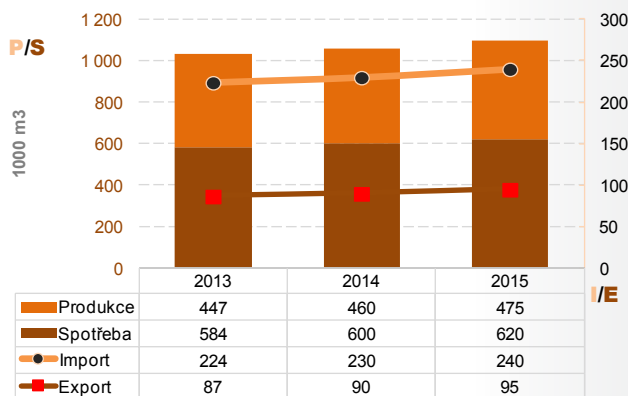
(670 tis. m³ v roce 2015), následováno Českou republikou (256 tis. m³). Naopak nejmenší vývoz lze přičíst Slovensku (70 tis. m³), následovanému Polskem (95 tis. m³). Polsko opět i přes svou velkou plochu lesů a tím i vysoký potenciál výroby a exportu řeziva zatím v této oblasti nevyvíjí vysoké úsilí a přesahující spotřebu dorovnáva importem o objemu 16 násobku importu Slovenska (i přes fakt, že importem tuto zemi převyšuje pouze cca 1,3 násobně).

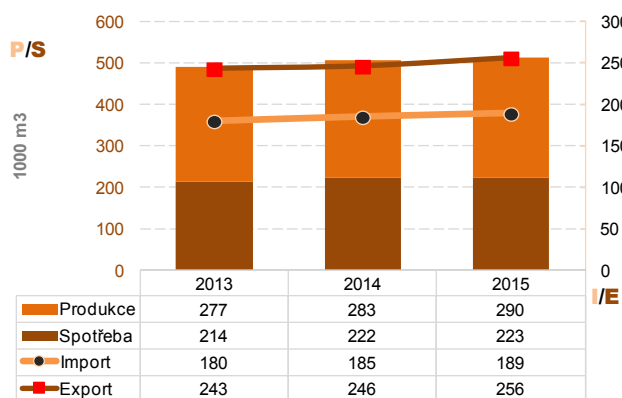
RAKOUSKO **ŘEZIVO LISTNATÉ**

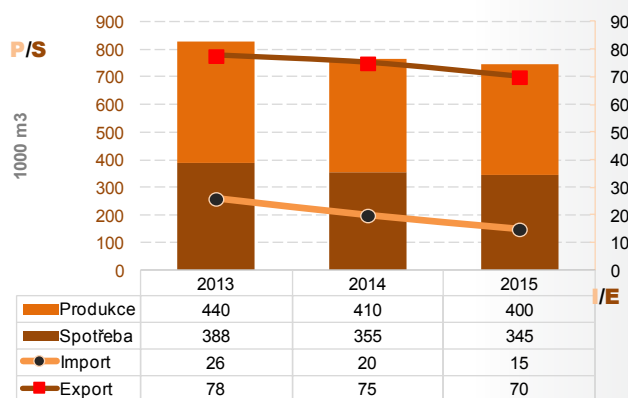
POLSKO **ŘEZIVO LISTNATÉ**

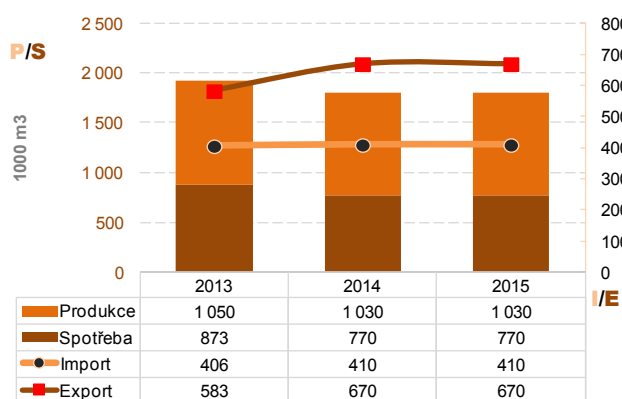
ČESKÁ REPUBLIKA **ŘEZIVO LISTNATÉ**

SLOVENSKO **ŘEZIVO LISTNATÉ**

NĚMECKO **ŘEZIVO LISTNATÉ**

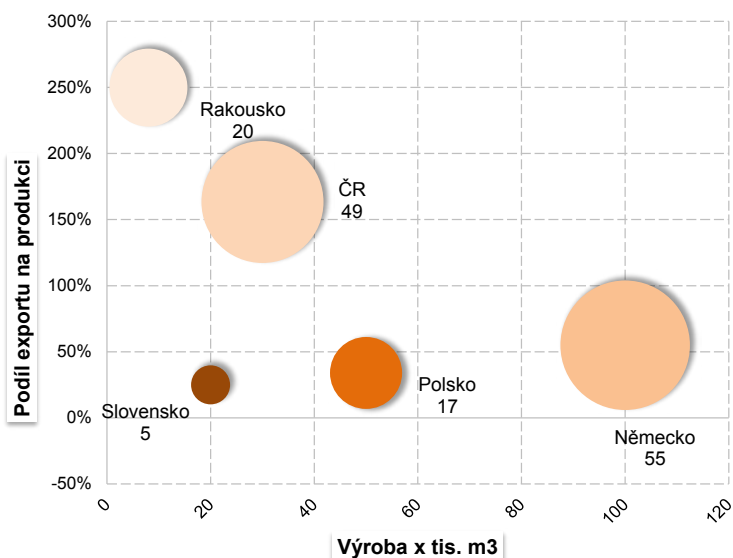
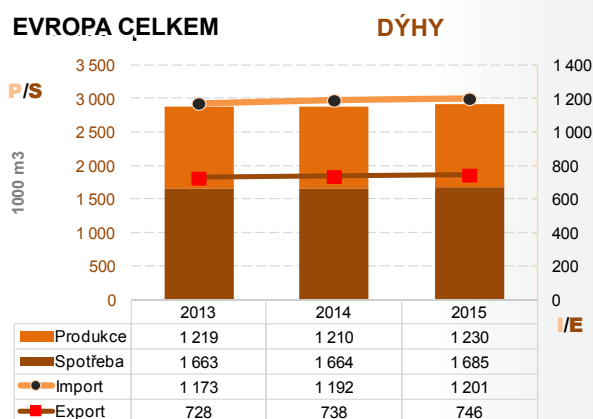
ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

DÝHY

Celá Evropa produkuje cca 1230 tis m³ dýh, přičemž cca stejný objem také importuje. Za poslední 3 roky lze identifikovat ve vývoji všech čtyř sledovaných veličin (produkce, spotřeba, import, export) lehké zvýšení objemu.

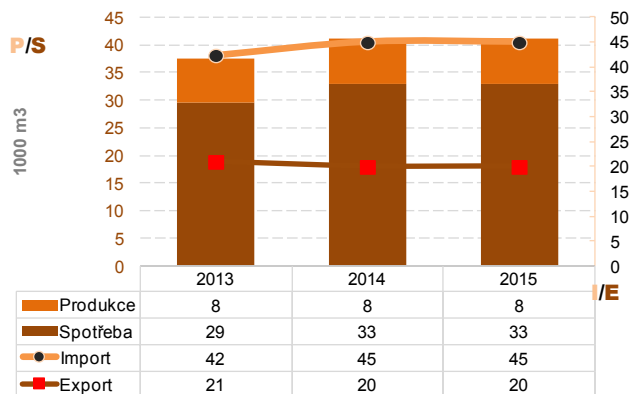
Nejvyšší podíl exportu na produkci lze najít v případě Rakouska a to celých 250%. Tento rozdíl, a také značně převyšující spotřeba je dorovnána vysokým importem (136% domácí spotřeby). Absolutně nejvyšší hodnotu exportu dýh představují hodnoty pro Německo. Česká republika je díky přítomnosti skupiny Danzer jedním

z předních producentů a exportérů, těsně následující Německo v objemu exportu (pouze o cca 12% méně). Dýhárenský průmysl je ovlivněn snahou eliminovat těžbu exotických dřevin, které jsou stále více nahrazovány dřevinami evropskými s dodatečnou povrchovou úpravou (např. tepelná úprava, čpavkování, atp.)

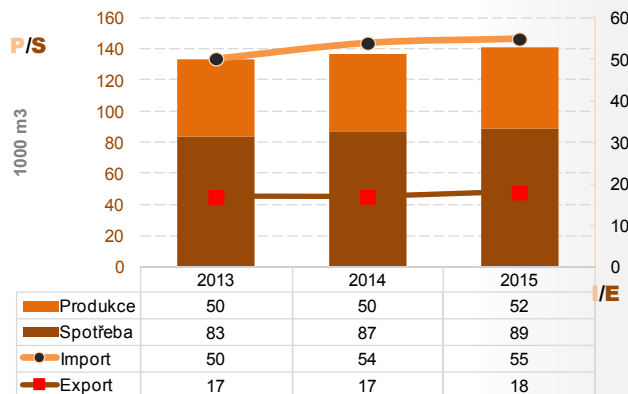
RAKOUSKO

DÝHY

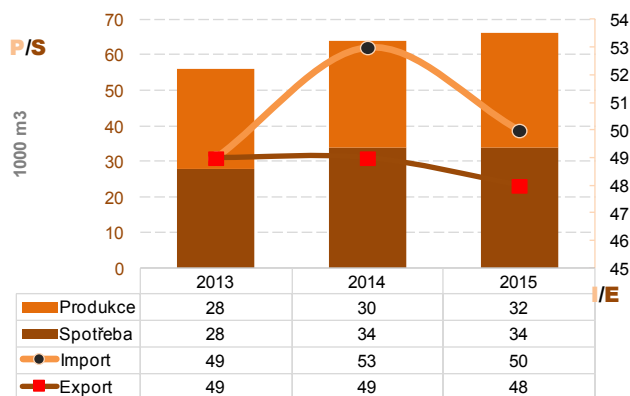
POLSKO

DÝHY

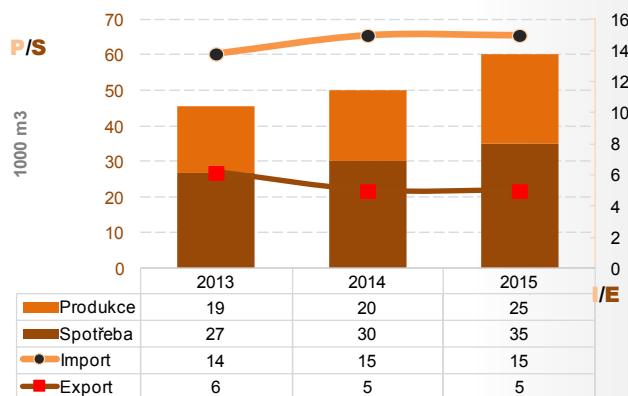
ČESKÁ REPUBLIKA

DÝHY

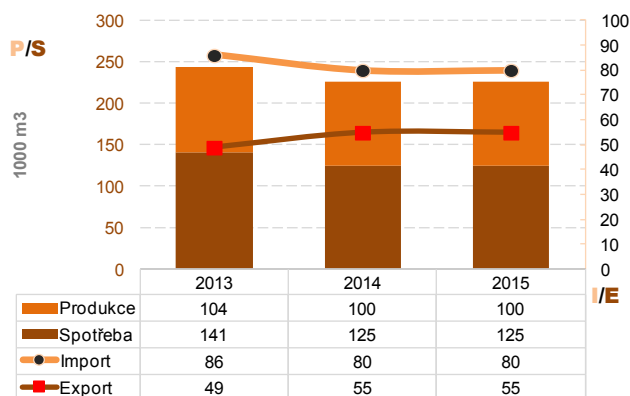
SLOVENSKO

DÝHY

NĚMECKO

DÝHY

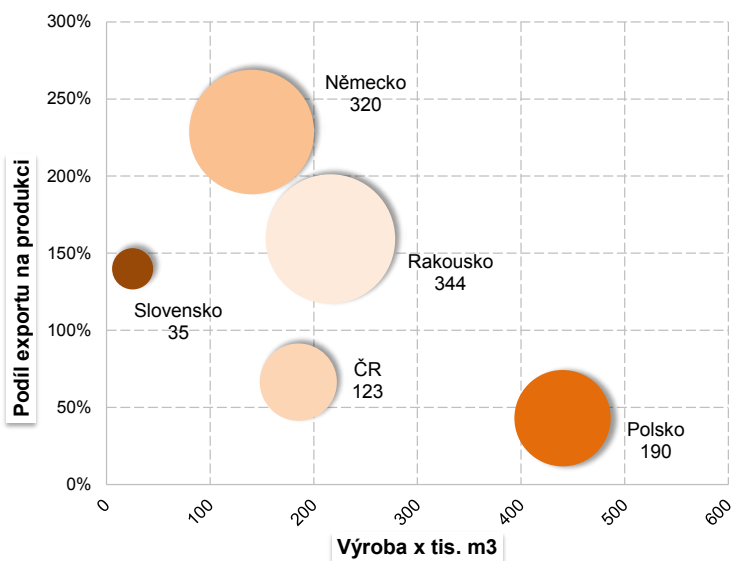
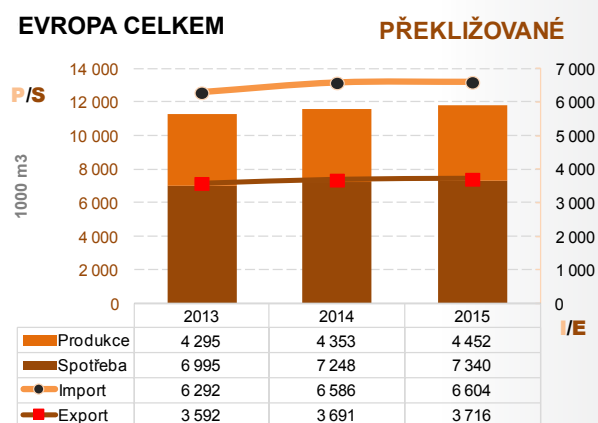

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

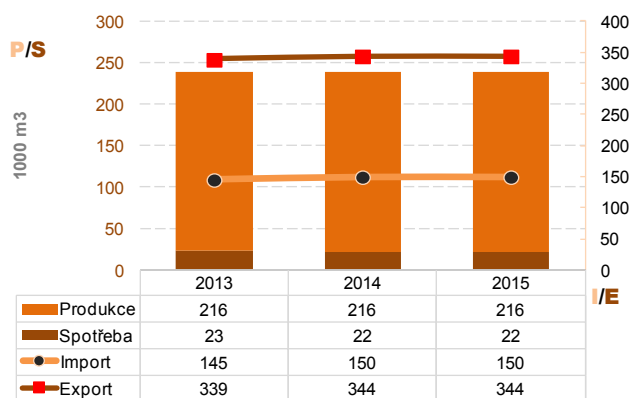
PŘEKLIŽOVANÉ MATERIÁLY

Překližky, spárovky a lat'ovky patří mezi stabilní produkty dřevozpracujícího průmyslu a díky lepším technologiím lepení a lisování se daří zvyšovat produktivitu a kvalitu produkce. Tím se tyto materiály opět dostávají do pozornosti nábytkářů, stavařů a truhlářských interiérových aplikací. Druhým faktorem ovlivňujícím pomalý růst produkce i poptávky po těchto materiálech je obecné ekologické smýšlení celé Evropy a vyspělého světa doprovázené návratem k přírodním materiálům a materiálům s minimálním podílem chemických látek. Česká republika ukončením výroby bukových překližek v

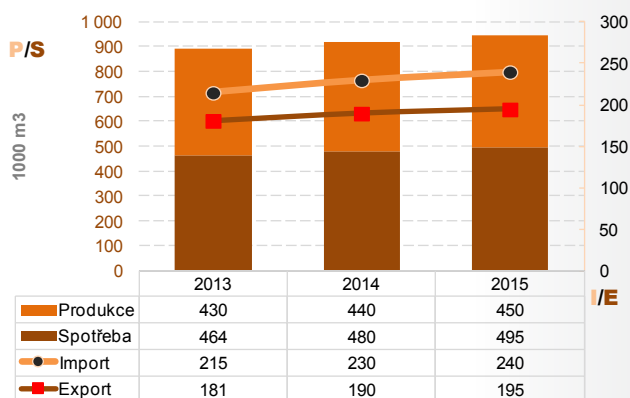
Hodoníně podstatně poklesla v produkci i exportu této suroviny, nyní představuje úroveň produkce 135% domácí spotřeby. Největším spotřebitelem ze sledovaných zemí je Německo se spotřebou na úrovni 8 násobku produkce. Na opačné straně zde stojí Rakousko, které produkuje téměř desetkrát více, než spotřebovává.

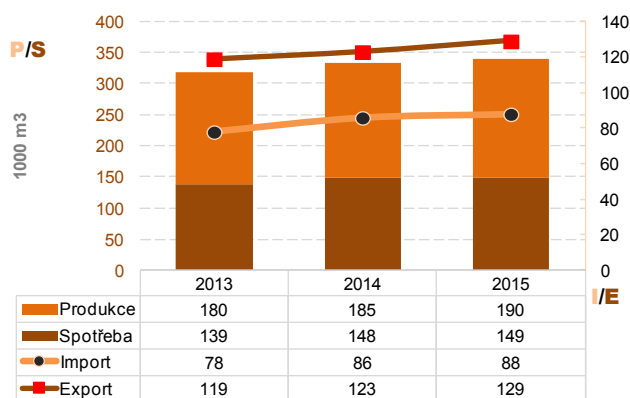
RAKOUSKO PŘEKLIŽOVANÉ

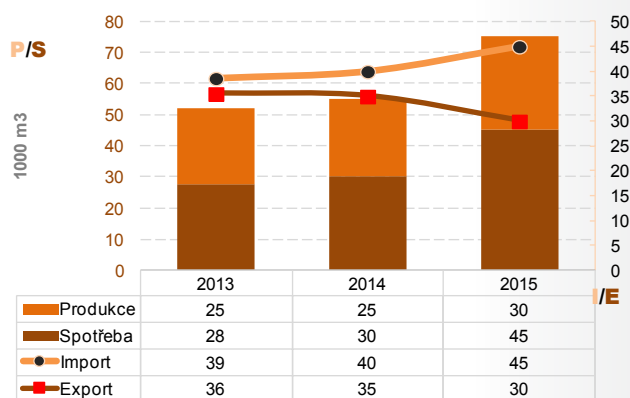
POLSKO PŘEKLIŽOVANÉ

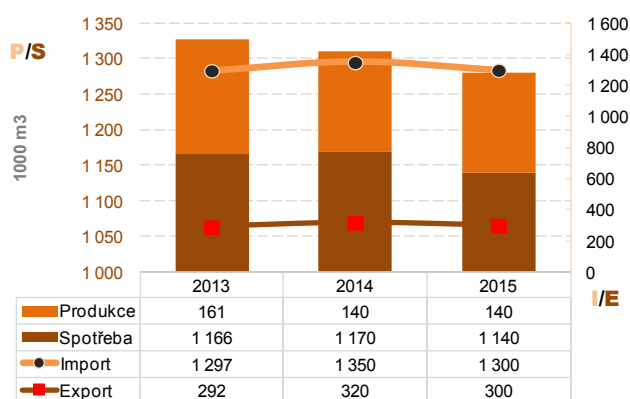
ČESKÁ REPUBLIKA PŘEKLIŽOVANÉ

SLOVENSKO PŘEKLIŽOVANÉ

NĚMECKO PŘEKLIŽOVANÉ

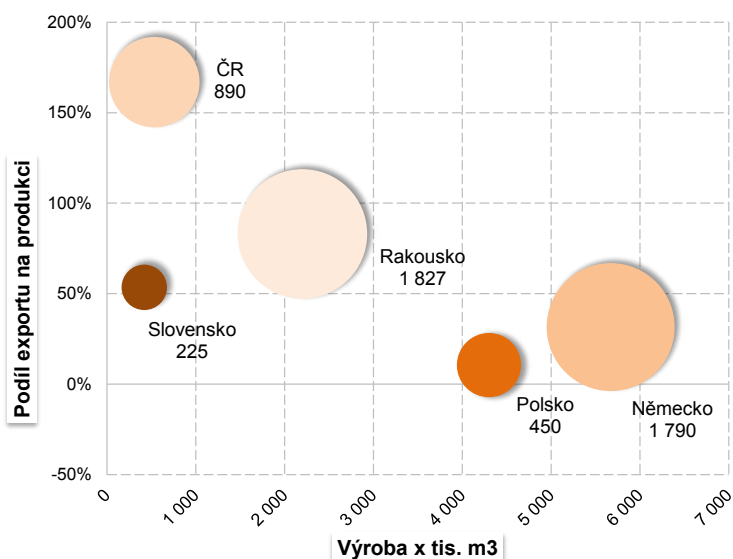
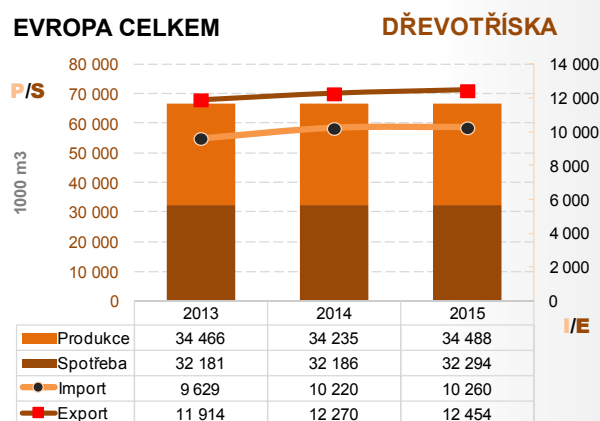

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

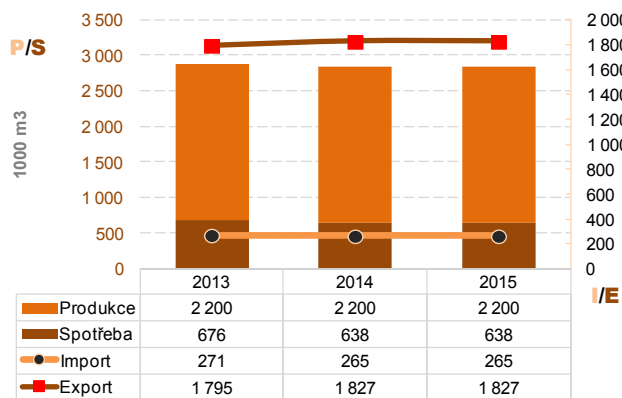
DŘEVOTŘÍSKA

Produkce dřevotřískových desek je doménou velkých firem jako je Kronospan, Egger a další, které tvoří jádro produkce ve všech sledovaných zemích. Česká republika patří mezi minoritní producenty dřevotřísky a z toho pohledu je její pozice výroby velmi citlivá na dostupnost dříví jako základního faktoru produktivity. Exportováno je celých 171% produkce. Úroveň spotřeby je cca 3,3 krát nižší než produkce, většina domácí výroby tak je určena na export. Za poslední tři roky produkce stabilně roste, významně roste export a snižuje se spotřeba. Ostatní sledované země exportují méně,

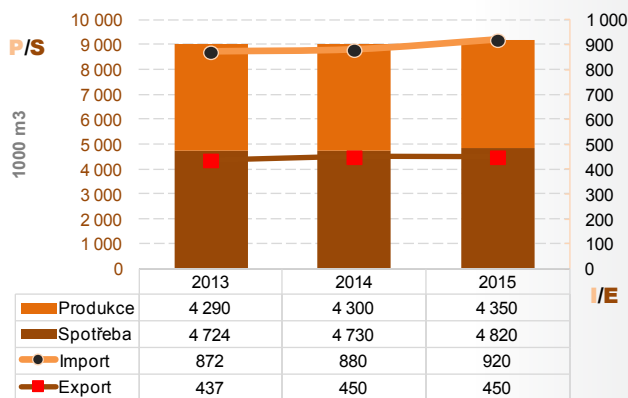
než vyprodukují (poměr pod 100%). Rakousko s hodnotou cca 83% se této hranici blíží. Nejnižší položený je tento poměr u Polska (cca 10%), které má však druhý nejvyšší objem produkce za Německem. Evropa v souhrnu vykazuje kladnou bilanci produkce a spotřeby i saldo zahraničního obchodu – tj. lze ji označit spíše za výrobce tohoto materiálu.

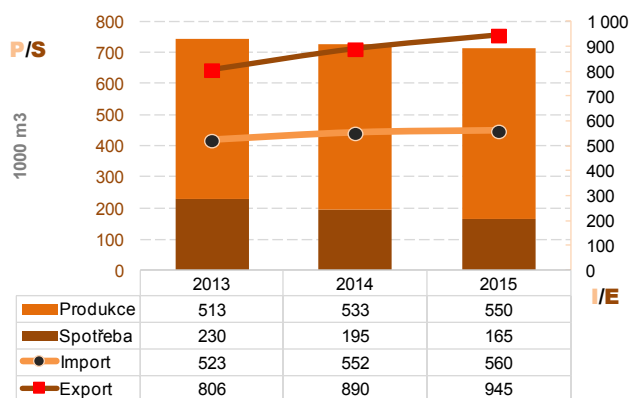
RAKOUSKO DŘEVOTŘÍSKA

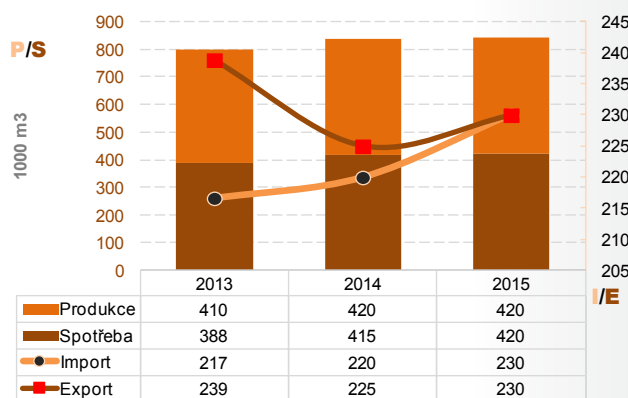
POLSKO DŘEVOTŘÍSKA

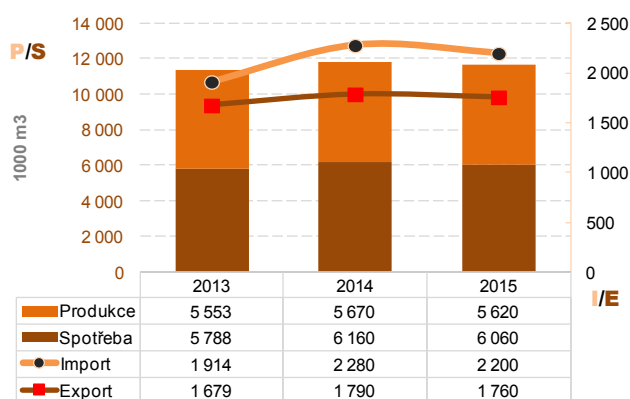
ČESKÁ REPUBLIKA DŘEVOTŘÍSKA

SLOVENSKO DŘEVOTŘÍSKA

NĚMECKO DŘEVOTŘÍSKA

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

EXPORTNÍ PROFIL ZEMĚ

Německo s Rakouskem tvoří hlavní exportéry v rámci celé Evropy i v rámci sledované skupiny zemí. Hlavní komoditou jsou zde třískové desky.

U Polska se jedná o MDF a dřevovláknité desky obecně. Česká republika je díky produkci Kronospan v popředí s exportem OSB a třískových desek.

I přes velký podíl třískových desek na vývozu, nedosahuje Česká republika při hodnotovém vyjádření v EUR ani zdaleka úrovně Rakouska s ne o mnoho větším podílem třískových desek na exportu a rozlohou lesů. Hodnota rakouského exportu v případě tohoto materiálu představuje cca 3,6 násobek exportu českého.

Také vývozu Slovenska dominují třískové desky. Německo a Polsko se v této oblasti zaměřuje na desky dřevovláknité, tedy

materiál ve většině případů užití tepelně a zvukově izolační. V případě Slovenska je výrazný také vývoz materiálu s vysokým podílem masivního dřeva – laťovky a spárovky.

Je-li export třískových desek v Evropské unii jednou z největších položek u materiálů na bázi dřeva, pak logicky import třískových desek tvoří hlavní obchodovanou položku.

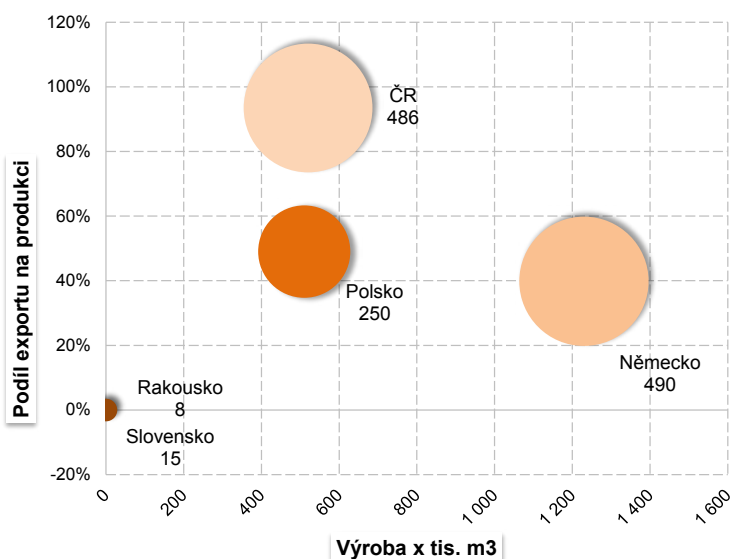
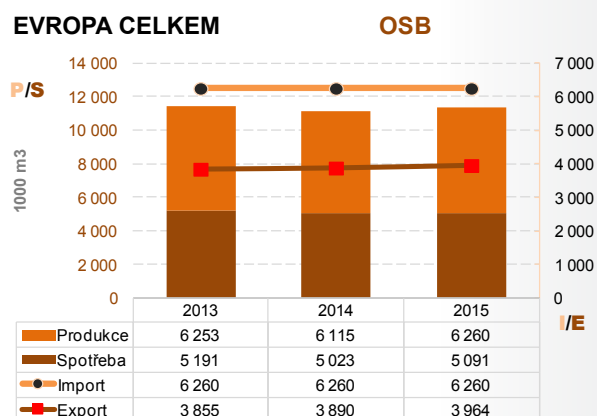
Jednotlivé země se liší ve struktuře importu podle lokální produkce plošných materiálů. Tam, kde je nízká základna výroby OSB je díky tomu větší objem importu.

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

OSB

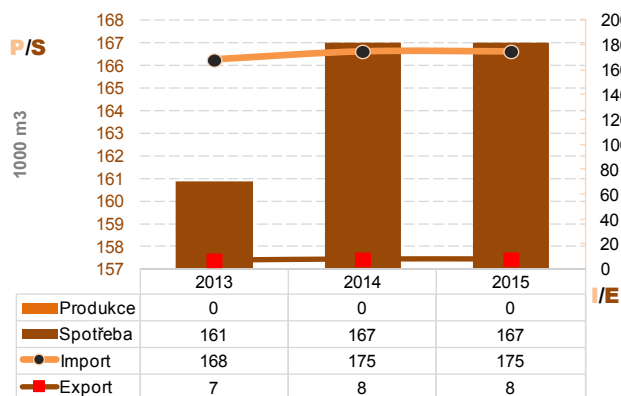
OSB (Oriented Strand Board – deska s orientovanými třískami) představuje technologicky specifickou produkci, která je a musí být realizována v koncentrované podobě velkokapacitních závodů, aby dosahovala potřebné účinnosti. Využívána je zejména ke konstrukčním účelům v realizaci dřevostaveb a přidružené výroby. Z produkce Evropy na úrovni přes 6 mil. m³ tvoří 3 sledované země (Česká republika, Polsko, Německo) více, než 40% produkce. Rakousko a Slovensko výrobou OSB nedisponují, veškerá jejich spotřeba je tak uspokojována importem. Česká republika má v této produkci určitý stabilizační

prvek zajištění spotřeby, pokud nevznikne technologický konkurent nabízející lepší účinnost v zemích čistých importérů OSB. Opět i zde Česká republika ze sledovaných zemí (zde pouze 3 země vyrábějící OSB) exportuje největší podíl produkce (90%).

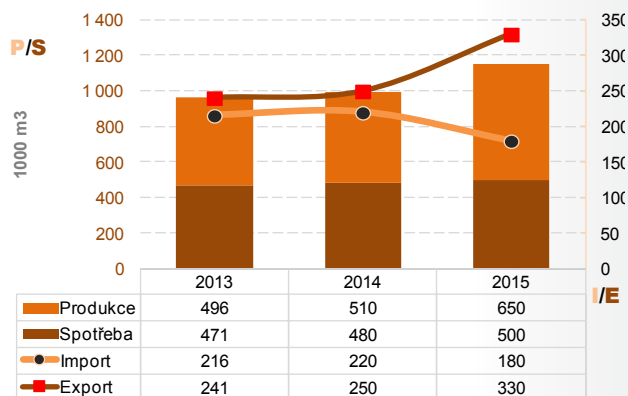
RAKOUSKO

OSB

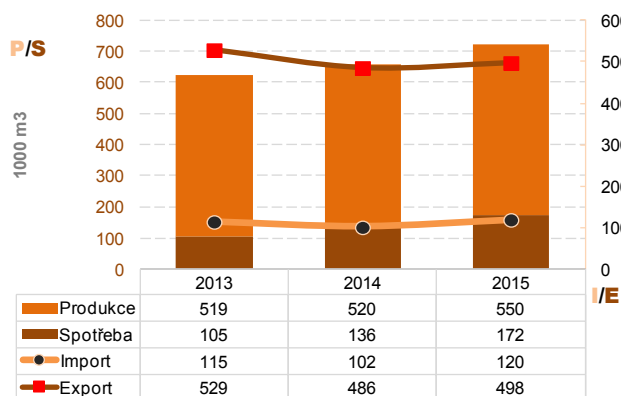
POLSKO

OSB

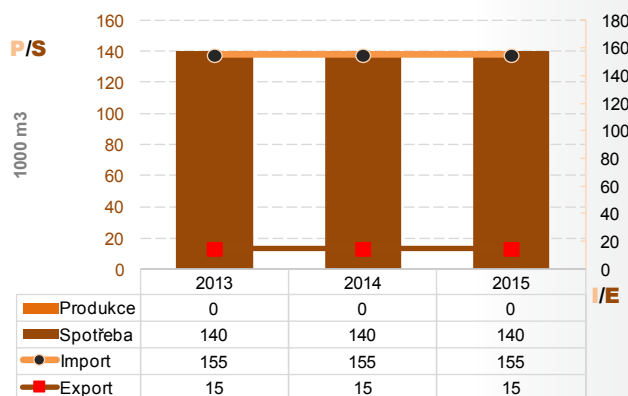
ČESKÁ REPUBLIKA

OSB

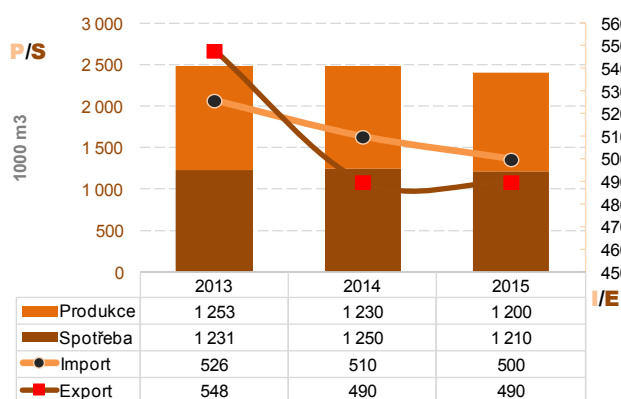
SLOVENSKO

OSB

NĚMECKO

OSB

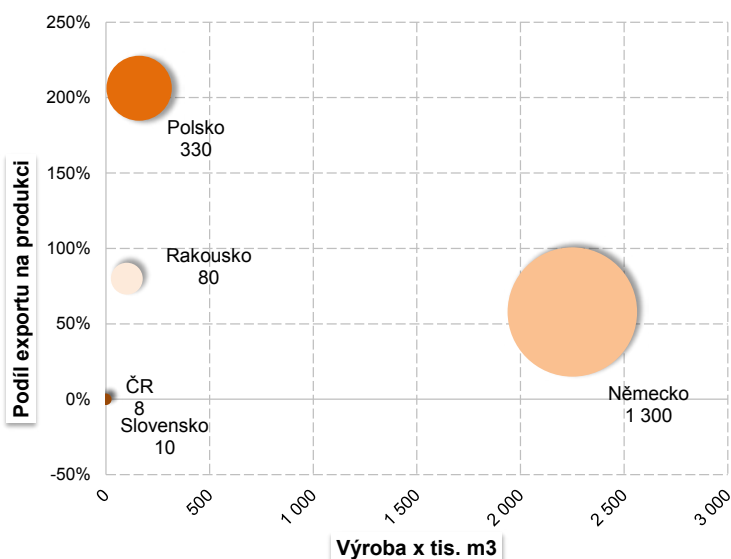
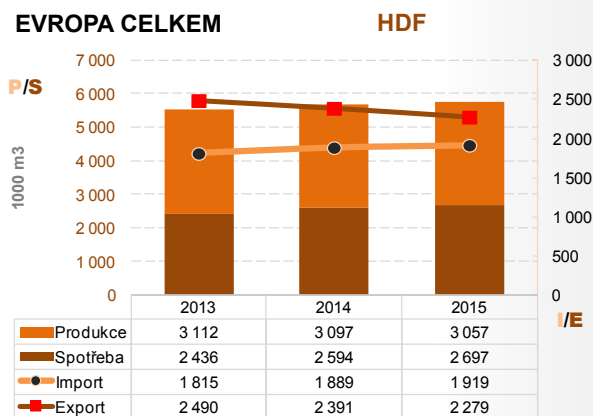

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

HDF

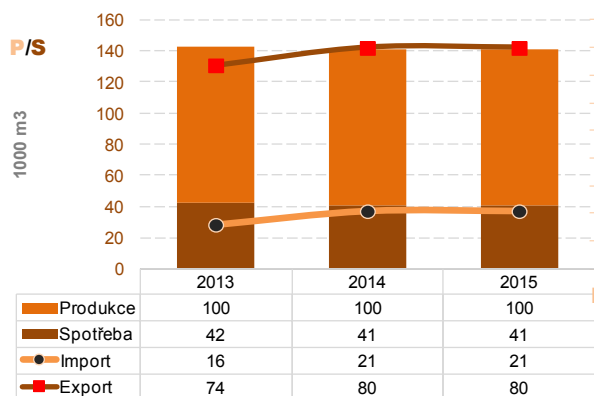
Rozvoj využití HDF (High Density Fibreboard – tvrdé dřevovláknité desky) je spojen s rozšiřováním výroby vrstvených podlah a speciálních obalů. Tento materiál patří mezi specifické výroby v rámci produkce dřevovláknitých desek, které se na území české republiky ani Slovenska nenachází. Další tři sledované země mají všechny profil výrobce a exportéra, přičemž nejvyšší objemy dodává Německo (1200 tis. m³ v roce 2015). Tato země má však také ze všech sledovaných nejvyšší spotřebu tohoto materiálu, která tvoří téměř 43% spotřeby celé Evropy. Produkce Evropy jako celku je ze 71% reprezentována

produkcí Německou. Celoevropský export nedosahuje ani dvojnásobku exportu Německa, tato země je tedy významným výrobcem i spotřebitelem tohoto materiálu v celoevropském kontextu..

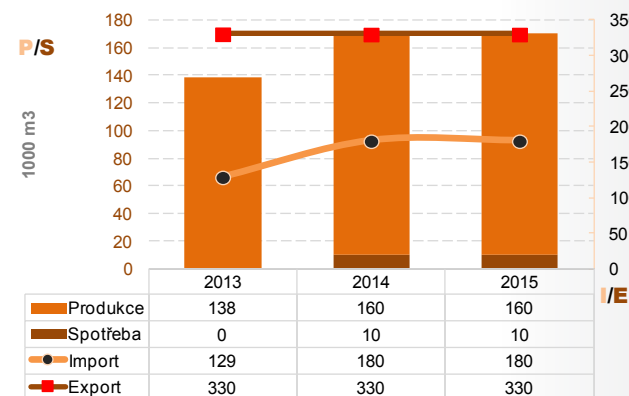
RAKOUSKO

HDF

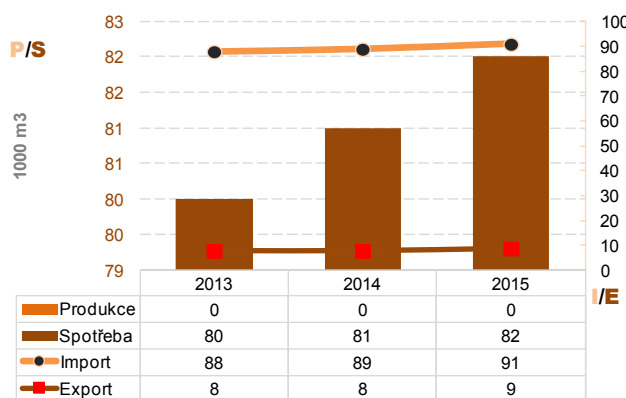
POLSKO

HDF

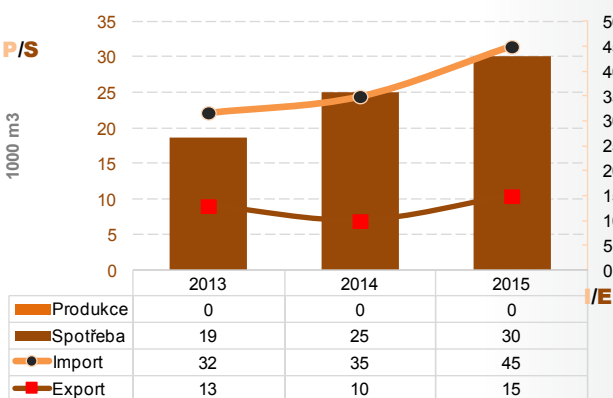
ČESKÁ REPUBLIKA

HDF

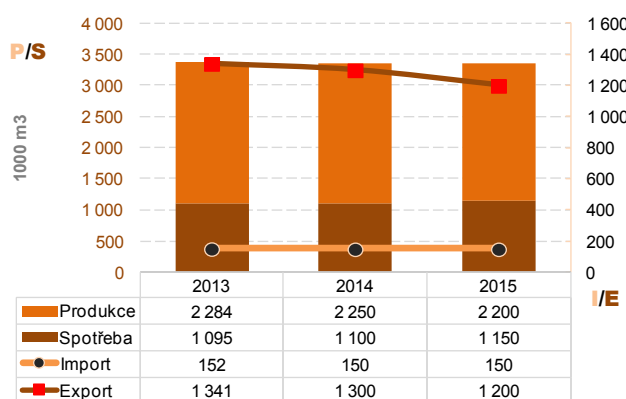
SLOVENSKO

HDF

NĚMECKO

HDF

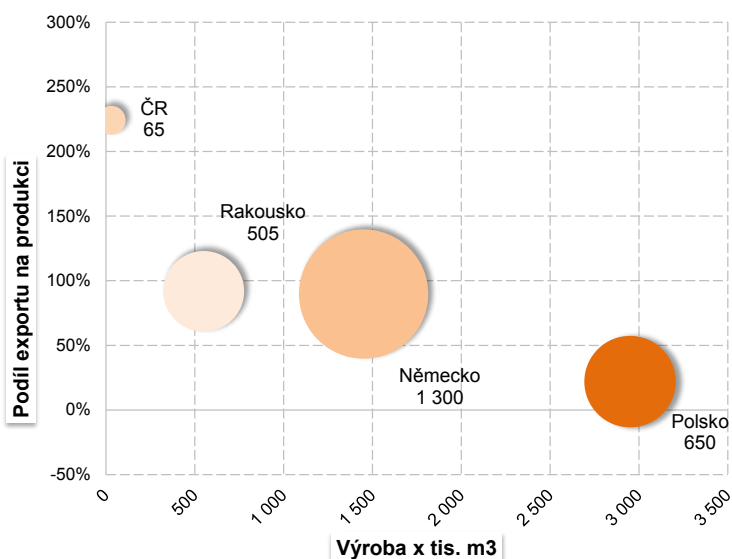
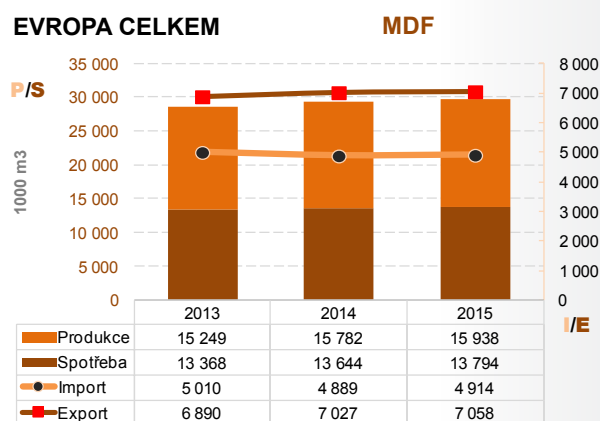

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

MDF

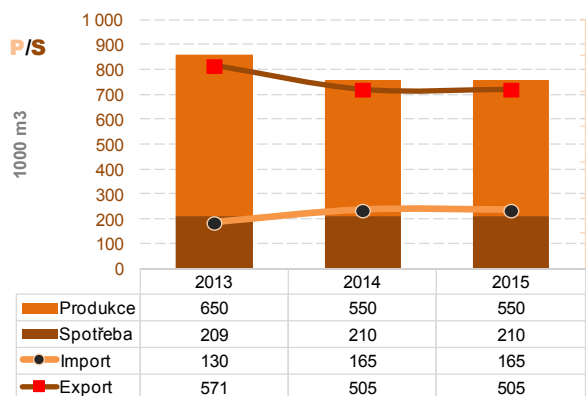
MDF (Medium Density Fibreboard – středně tvrdá vláknitá deska) patří mezi nejrozšířenější materiály používané v nábytkářství. V současnosti existuje velký rozdíl mezi celkovou poptávkou a kapacitou výroby a dochází tak k postupné restrukturalizaci v rámci tohoto oboru dřevozpracujícího průmyslu. Tyto desky nejsou vyráběny na Slovensku, ostatní země výrobními kapacitami disponují. Největší objem produkce od Německa přebírá Polsko s více, než dvojnásobným objemem výroby. Polsko je také největším spotřebitelem ze sledovaných zemí. Spotřeba dosahuje více, než 5 násobku

spotřeby druhého Německa. Česká republika exportuje více, než dvojnásobek domácí produkce, spotřeba je zde identická jako na Slovensku. V pohledu na Evropu jako celek je vidět proexportní charakter (vývoz převyšuje dovoz téměř 1,5 krát).

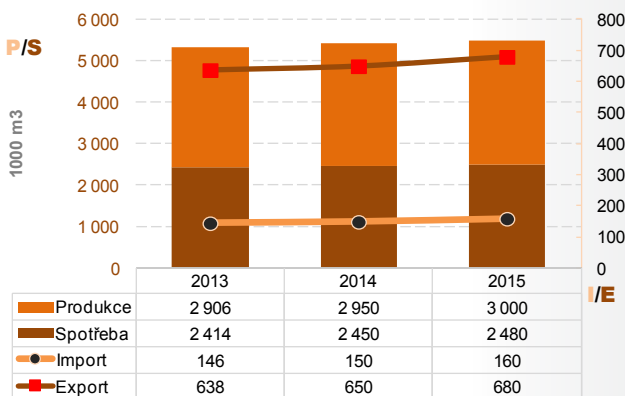
RAKOUSKO

MDF

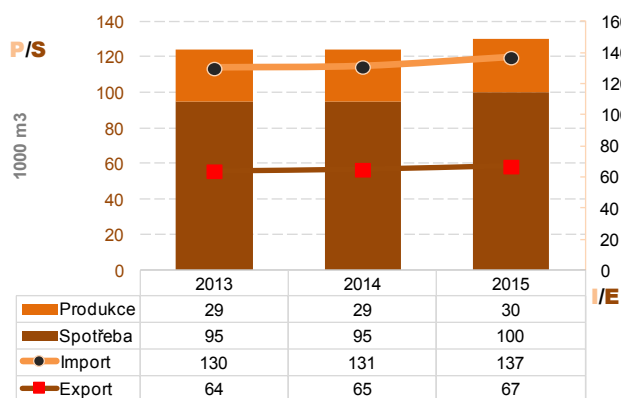
POLSKO

MDF

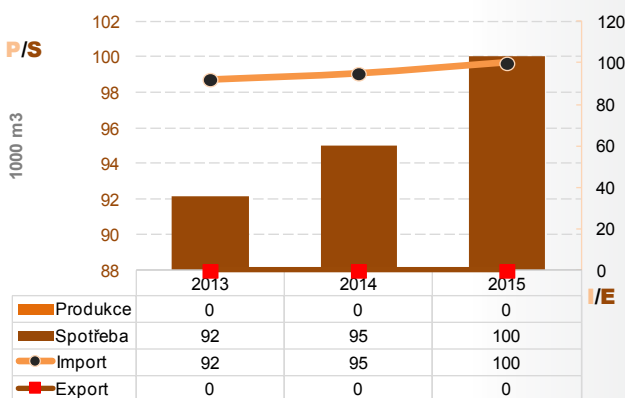
ČESKÁ REPUBLIKA

MDF

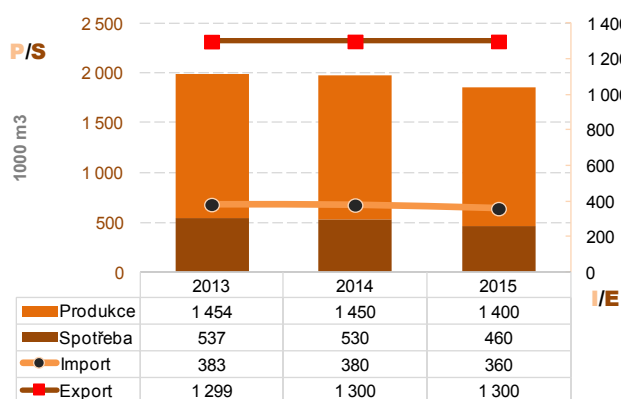
SLOVENSKO

MDF

NĚMECKO

MDF

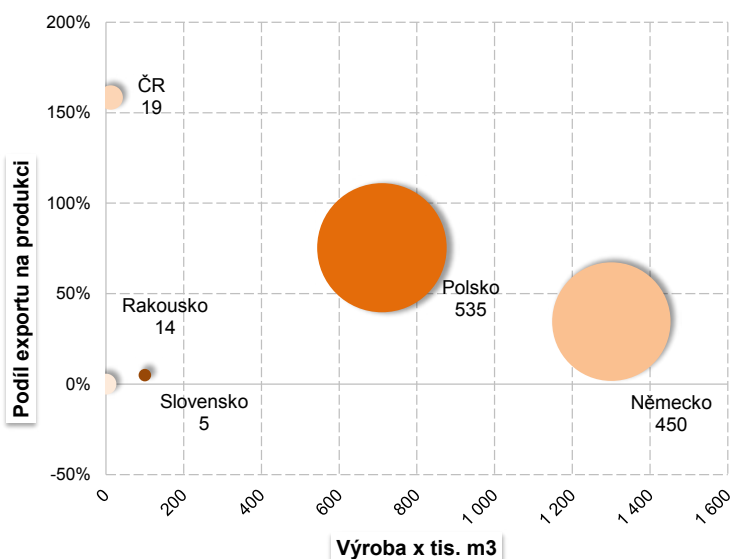
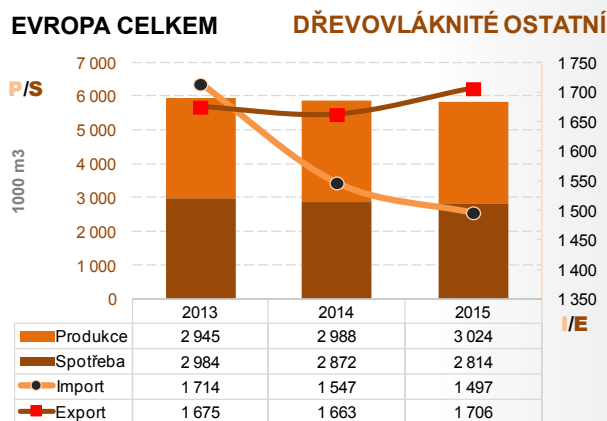

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

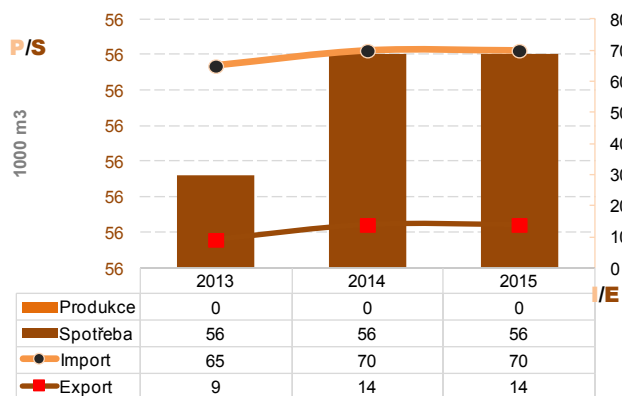
OSTATNÍ DŘEVOVLÁKNITÉ MATERIÁLY

Ostatní dřevovláknité materiály jsou představovány zejména deskami používanými jako tepelné a zvukové izolace a s růstem rozvoje dřevostaveb se uplatňují i jako ekologická varianta nahrazující vnitřní výplň deskových konstrukcí – zde mluvíme o měkkých dřevovláknitých deskách. Rakousko se v této oblasti nerealizuje vůbec, Česká republika zanedbatelnou měrou. Největším producentem je Německo, největším exportérem je ovšem Polsko. Na vyobrazených hodnotách je zřetelná vyšší spotřeba tohoto

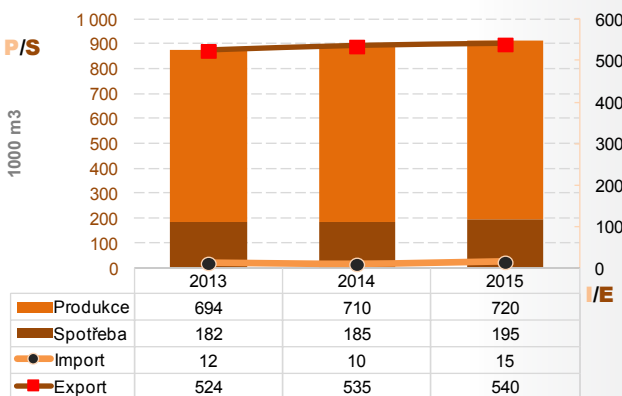
relativně luxusního materiálu (vysoká cena v porovnání s běžnými tepelnými izolacemi) v bohatším Německu na rozdíl od Polska s nižší úrovní hrubého domácího produktu. Německá produkce představuje více, než 1/3 produkce Evropy.

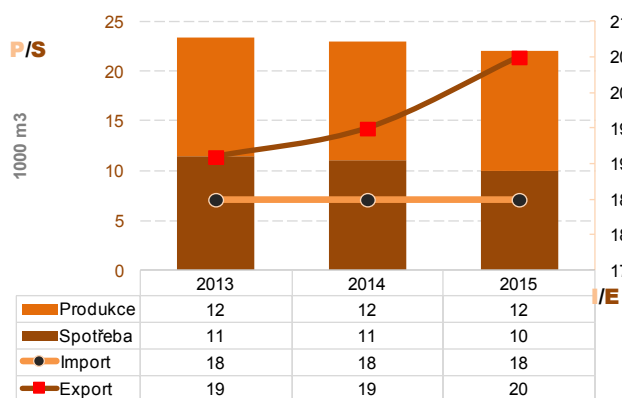
RAKOUSKO DŘEVOVLÁKNITÉ OSTATNÍ

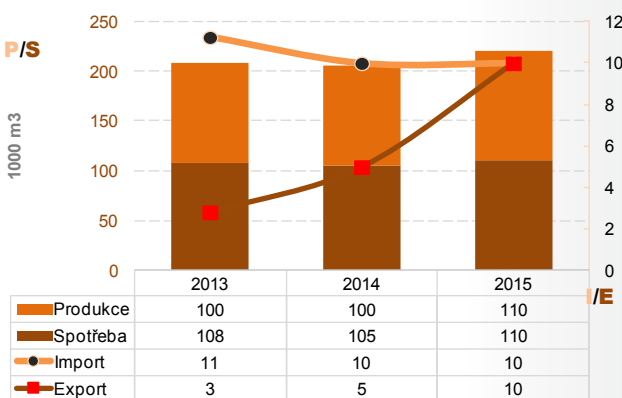
POLSKO DŘEVOVLÁKNITÉ OSTATNÍ

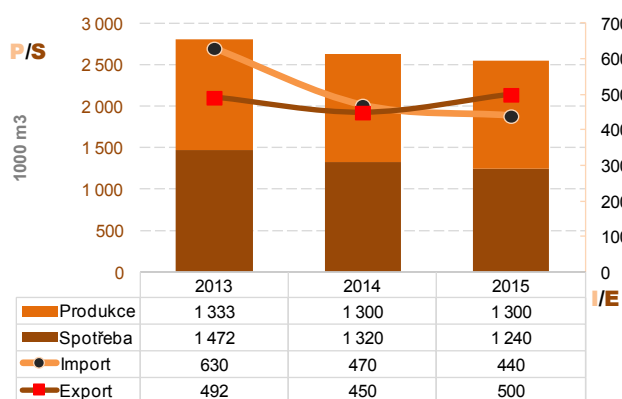
ČESKÁ REPUBLIKA DŘEVOVLÁKNITÉ OSTATNÍ

SLOVENSKO DŘEVOVLÁKNITÉ OSTATNÍ

NĚMECKO DŘEVOVLÁKNITÉ OSTATNÍ

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

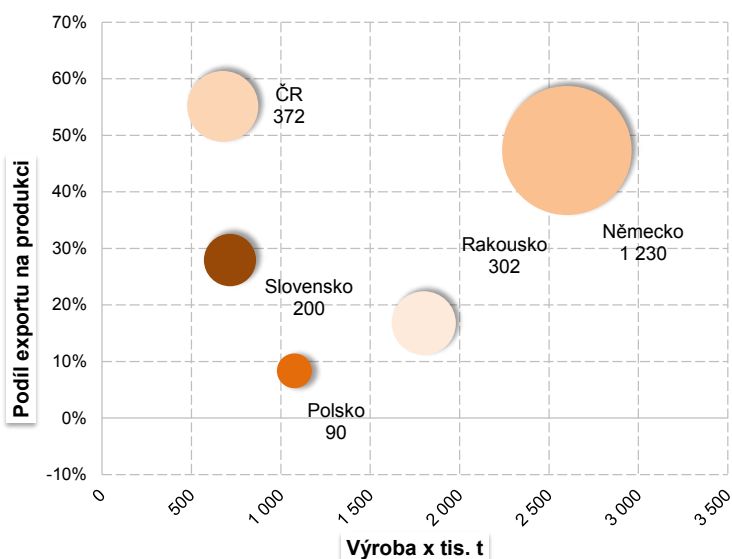
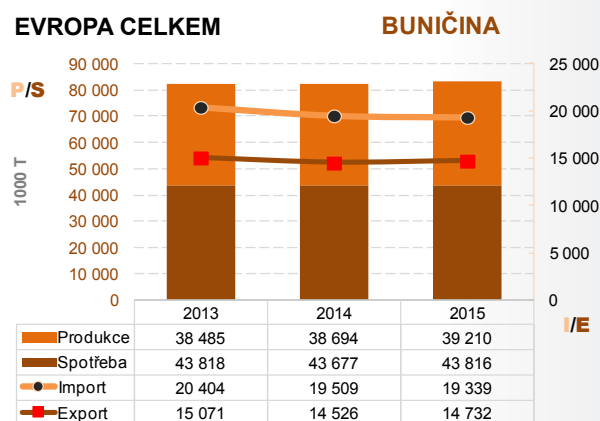
BUNIČINA

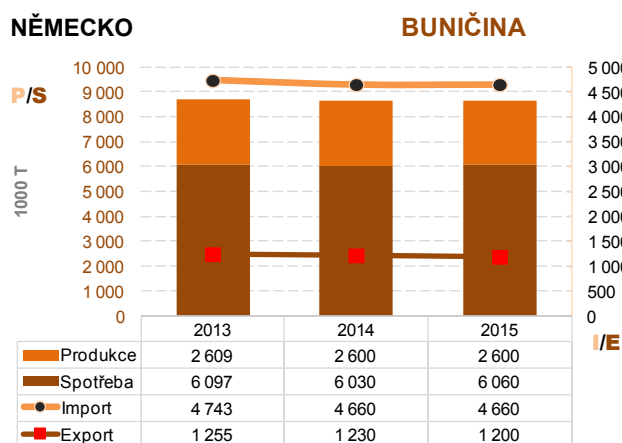
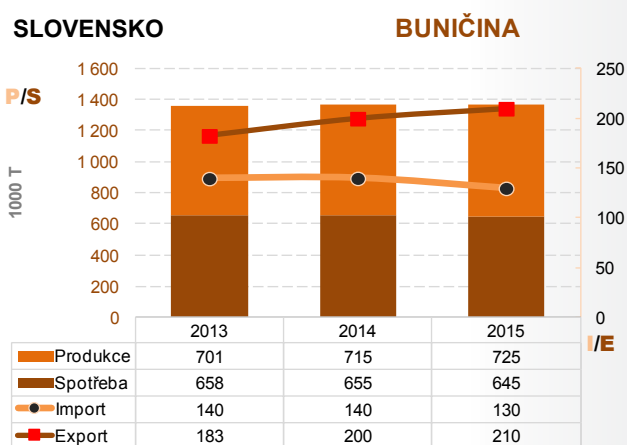
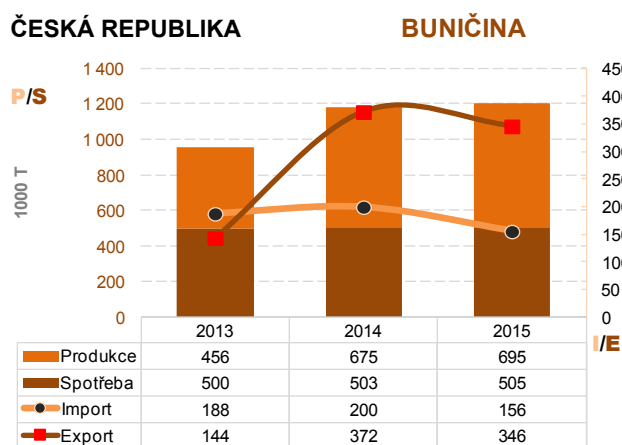
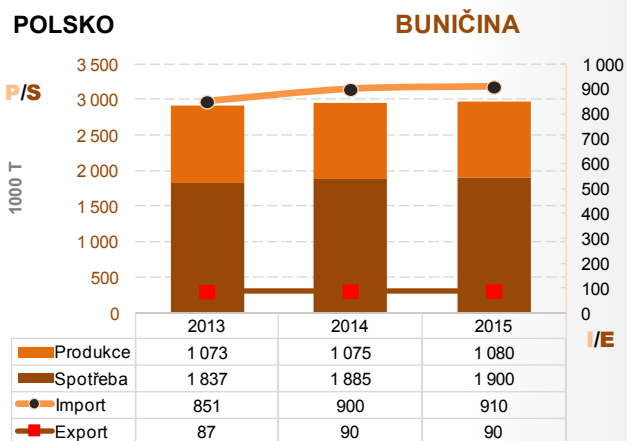
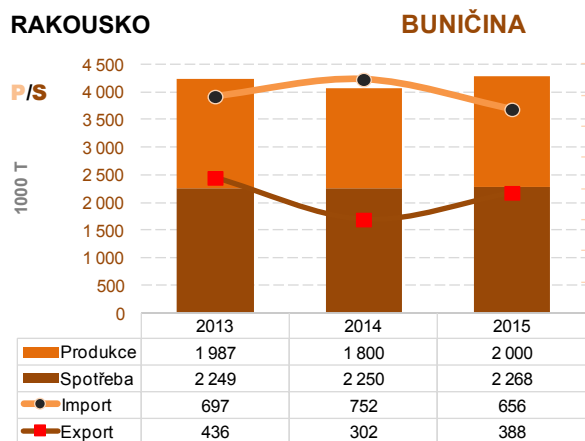
Buničina je výsledek energeticky a chemicky náročného procesu transformace dřevního materiálu. Česká republika patří mezi země s velmi nízkou produkcí tohoto důležitého materiálu, který je zdrojem pro mnohé aplikace v rámci papírenského průmyslu, výroby hedvábí a nitrátů celulózy. Problémem je závislost na vysokém exportu.

Buničina je vyráběna ve všech sledovaných zemích. Česká republika a Slovensko jsou schopny pokrýt domácí spotřebu vlastní výrobou. U ostatních zemí převyšuje poptávka (respektive spotřeba) nad

domácí nabídkou (respektive výrobou). Rozdíl je u těchto zemí dorovnáván relativně vysokým importem. Značně nejvyšším spotřebitelem buničiny ze všech porovnávaných zemí je Německo, jehož import je vyšší, než produkce 4 zbylých států, spotřeba poté ještě vyšší.

Buničina je vykazována v jednotkách tis. tun.

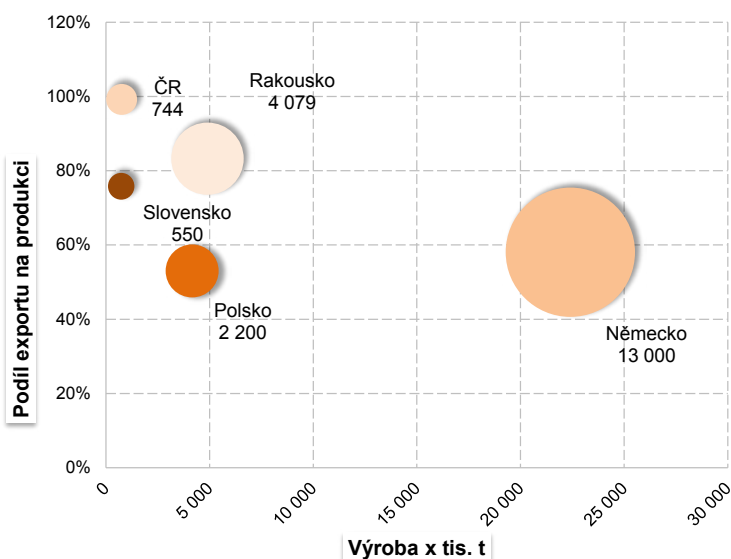
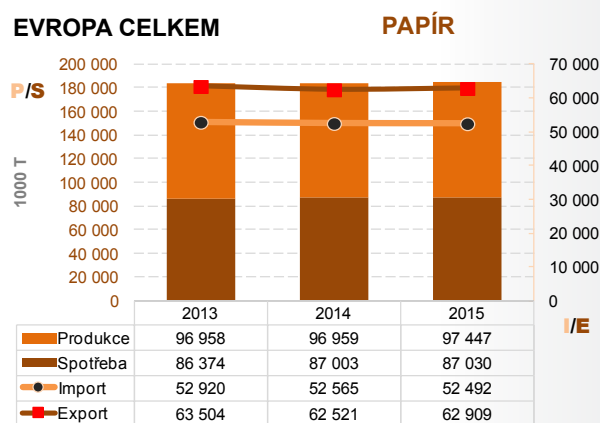
ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

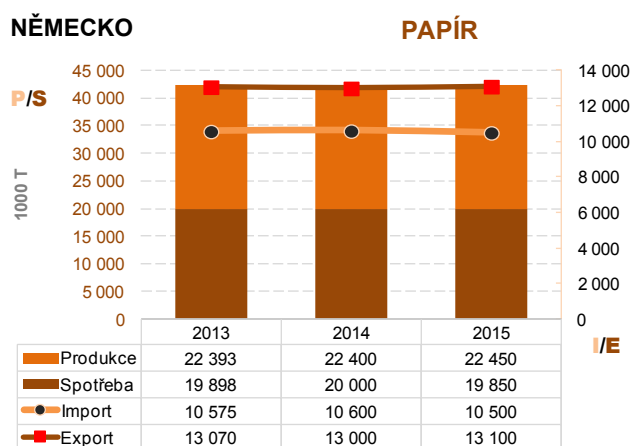
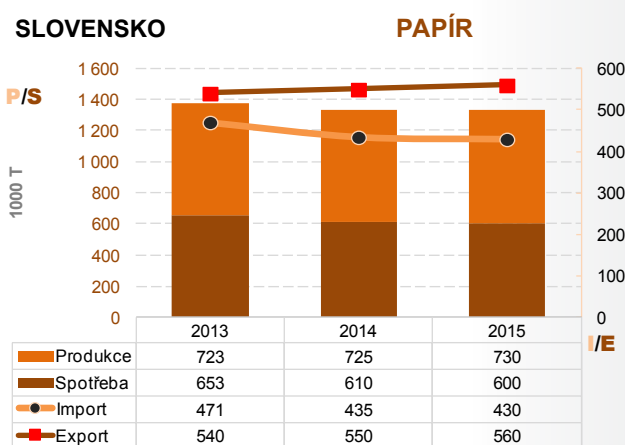
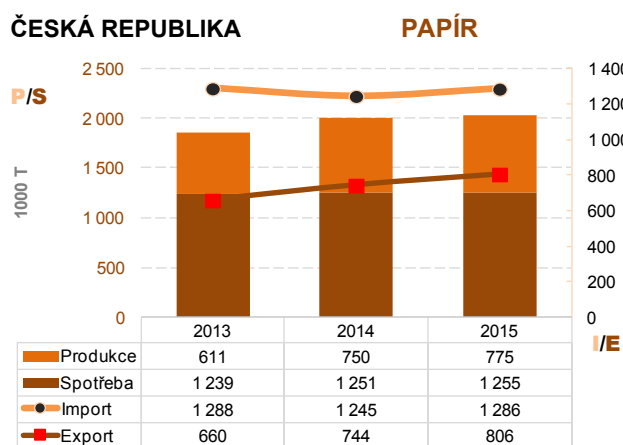
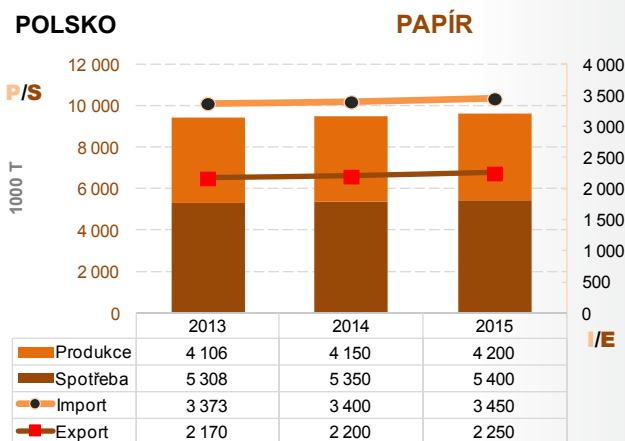
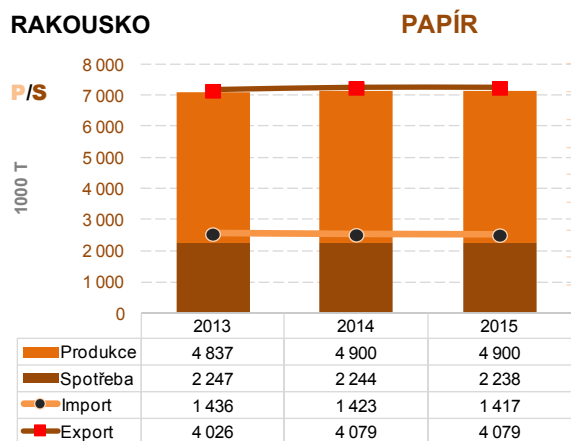
PAPÍR

Závislost České republiky na importu papíru je příležitostí pro rozvoj založený na navýšení výroby buničiny a jejího tuzemského zpracování. Odpověď na realizaci však nutně musí vyústit v komunikaci se silným partnerem. Investice do výkonného zpracování přesahují 10 miliard Kč. Na opačné straně stojí Rakousko, s exportem téměř na úrovni domácí produkce a zhruba pouze poloviční spotřebou. I přes podobnou rozlohu Německo a Polsko spotřebovává Německo 3,7 násobně více papíru, i když počtem obyvatel převyšuje

Polskou pouze dvojnásobně. Poměrem mezi exportem a produkcí Česká republika opět převyšuje ostatní sledované státy. V případě této komodity však všechny státy exportují alespoň 40% domácí produkce.

Papír je vykazován v jednotkách tis. tun.

ANALÝZA ZDROJŮ A ÚČINNOSTI PRODUKCE

Porovnání produkce, importu, exportu a spotřeby odhaluje určité charakteristiky zaměření jednotlivých zemí a jejich konkurenční postavení. Velké země opírající se o velký národní trh jako je Německo či Polsko mohou realizovat náročné investice v oblasti plošných materiálů a papíru bez velkého rizika na straně vstupů dříví. Menší národní ekonomiky jsou v pozici, kdy je nutná především exportní výkonnost a selektivní organizace investic na produkci určitých náročnějších výrob. Silná integrace nad surovinou je vidět v Rakousku, které navzdory záporné surovinové (primární) bilanci dokáže mobilizovat další zdroje ze zpracování a importu a vytvořit podmínky pro přijatelná rizika v provozu náročných a na surovinu citlivých produkcích (např.

výrobce Lenzing). Celkově je vidět nevyužitý potenciál České republiky v oblasti například výroby překližek z buku, řeziva z buku a následného zpracování řeziva obecně a stejně tak nevyužitý potenciál ve výrobě buničiny a papíru. V další části bude analyzována celková struktura z pohledu účinnosti zdrojů a přidané hodnoty

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

Evropa patří mezi největší výrobce a spotřebitele materiálů na bázi dřeva na světě. Česká republika patří v rámci evropské produkce mezi velmi malé producenty.

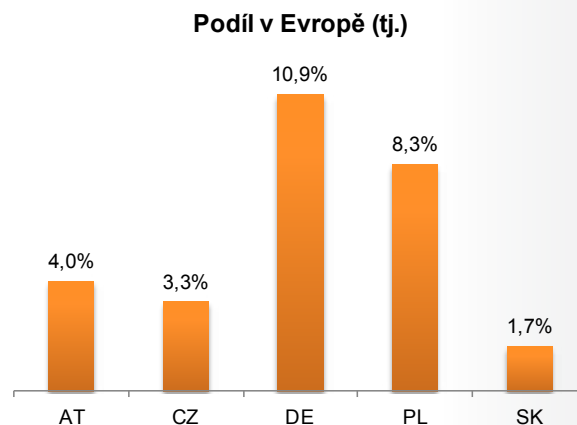
Součtem produkce v technických jednotkách předstihuje Česká republika ze sledovaných zemí pouze Slovensko. Polsko a Německo tvoří společně 19% z evropské produkce vyjádřeno součtem vyprodukovaného materiálu.

Česká republika společně se Slovenskem mají ve srovnání s Německem, Rakouskem a Polskem velmi omezený rozsah produkce v poměru k disponibilním zdrojům a jejich struktuře.

Česko produkuje velmi nízký objem v technických jednotkách a i struktura výroby

vyjádřena podílem jednotlivých výrobků je posunuta směrem k nižší přidané hodnotě. Česká republika vyrábí poměrem ke zdrojům více řeziva než Rakousko a Německo.

Lze konstatovat, že Česká republika má výrazný deficit tvorby objemu z disponibilních surovin například ve výrobě buničiny a papíru, a také v produkci plošných materiálů, kde je například výrazný prostor pro výrobu MDF a dřevovláknitých desek.

x 1000	Výroba	Rakousko	Česká republika	Německo	Polsko	Slovensko	Evropa
m3	ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	9 200	3 830	21 000	4 000	920	101 287
m3	ŘEZIVO LISTNATÉ	161	283	1 030	460	410	12 734
m3	DÝHY	8	30	100	50	20	1 210
m3	PŘEKLIŽOVANÉ	216	185	140	440	25	4 353
m3	DŘEVOTŘÍSKA	2 200	533	5 670	4 300	420	34 235
m3	OSB	0	520	1 230	510	0	6 225
m3	DŘEVOVLÁKNITÉ DESKY	650	41	5 000	3 820	100	21 867
m3	HDF	100	0	2 250	160	0	3 097
m3	MDF	550	29	1 450	2 950	0	15 782
m3	OST. DŘEVOVLÁKNITÉ	0	12	1 300	710	100	2 988
t	BUNIČINA	1 800	675	2 600	1 075	715	38 694
t	PAPÍR	4 900	750	22 400	4 150	725	96 959
Výroba celkem v technických jednotkách		19 135	6 847	59 170	18 805	3 335	317 564
Zdroje dříví							
m3	TĚŽBA DŘÍVÍ	18 873	15 753	53 780	39 450	7 590	492 353
m3	KULATINA JEHLIČNATÁ	9 913	8 074	23 900	12 400	2 620	175 677
m3	KULATINA LISTNATÁ	300	743	3 080	3 100	1 505	34 476
m3	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ*	9 660	7 338	26 700	25 550	4 050	283 093
m3	VLÁKN. DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	2 628	4 158	8 800	12 450	845	102 852
m3	VLÁKN. DŘÍVÍ LISTNATÉ	632	480	3 700	4 900	1 945	51 460
m3	ŠTĚPKY, TŘÍSKY, ZBYTKY	6 400	2 700	14 200	8 200	1 260	128 781
Zdroje celkem v technických jednotkách		19 873	16 155	53 680	41 050	8 175	493 246
* obsahuje štěpky, třísky, zbytky							

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

VÝROBA

Obecně lze konstatovat, že vyšší přidanou hodnotu mají výrobky, jež zahrnují větší množství operací a vyšší podíl vložené práce, materiálu a technologií do daného výrobku, respektive vyšší množství operací v procesu od dřeva ve formě surové kulatiny k finální produkci.

Tabulka pod grafem je seřazena podle míry zabudované přidané hodnoty daného materiálu pro jednotlivé země. Poměrově má Česká republika velmi nízko položenou míru přidané hodnoty, kde převládá primární produkce řeziva.

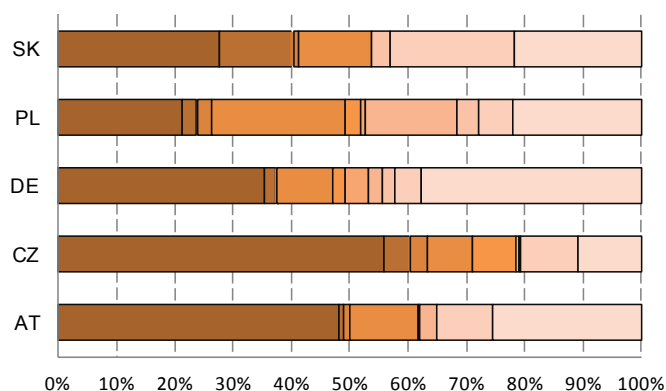
Ze sledovaných států realizuje nejvyšší podíl své produkce formou výrobků s nejnižší přidanou hodnotou (řezivo). Rakousko, které vyrábí podstatně více řeziva, má výrobky s přidanou hodnotou ve více harmonickém uspořádání a to i navzdory zdrojově záporné bilanci

(méně dříví z vlastních zdrojů než je celková spotřeba země; znamená to závislost na importu surového dříví – zde hlavně z České republiky a Slovenska).

Vysoký podíl produkce řeziva s nízkou přidanou hodnotou je dorovnán relativně vysokým objemem produkce papíru a buničiny – komodit s nejvyšší přidanou hodnotou.

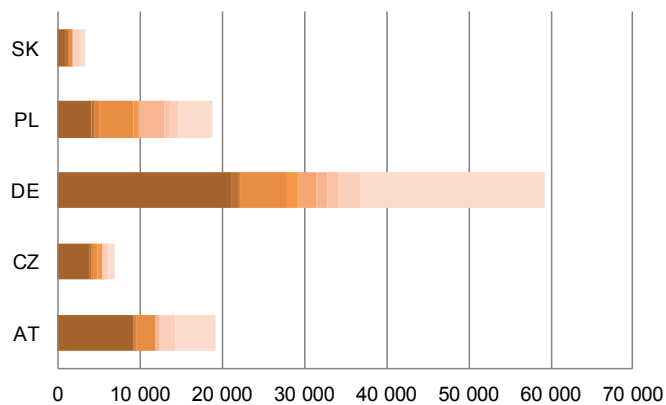
V absolutním vyjádření je celková objemová produkce České republiky velmi nízká. Tento fakt je jednoznačný při porovnání s Rakouskem – zemí s jen o málo vyšším objemem těžeb. Evidentně zde (v České republice) schází účinné dřevozpracující kapacity.

Výroba

v 1 000 m³ a t (papír a buničina)

	AT	CZ	DE	PL	SK
■ ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	9 200	3 830	21 000	4 000	920
■ ŘEZIVO LISTNATÉ	161	283	1 030	460	410
■ DÝHY	8	30	100	50	20
■ PŘEKLIŽOVANÉ	216	185	140	440	25
■ DŘEVOTŘÍSKA	2 200	533	5 670	4 300	420
■ OSB	0	520	1 230	510	0
■ HDF	100	0	2 250	160	0
■ MDF	550	29	1 450	2 950	0
■ OSTATNÍ DŘEVOVLÁKNITÉ	0	12	1 300	710	100
■ BUNIČINA (tis. tun)	1 800	675	2 600	1 075	715
■ PAPIR (tis. tun)	4 900	750	22 400	4 150	725

Výroba

v 1 000 m³ a t (papír a buničina)

	AT	CZ	DE	PL	SK
■ ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	9 200	3 830	21 000	4 000	920
■ ŘEZIVO LISTNATÉ	161	283	1 030	460	410
■ DÝHY	8	30	100	50	20
■ PŘEKLIŽOVANÉ	216	185	140	440	25
■ DŘEVOTŘÍSKA	2 200	533	5 670	4 300	420
■ OSB	0	520	1 230	510	0
■ HDF	100	0	2 250	160	0
■ MDF	550	29	1 450	2 950	0
■ OSTATNÍ DŘEVOVLÁKNITÉ	0	12	1 300	710	100
■ BUNIČINA (tis. tun)	1 800	675	2 600	1 075	715
■ PAPIR (tis. tun)	4 900	750	22 400	4 150	725

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

ZDROJE

Zdroje k dispozici představují objem suroviny, kterou jednotlivé země získávají na vstupu do zpracování (tedy těžba a výroba v lese a mimo les - například v povodí či z plantáží a v krajinné údržbě).

Výše zdrojů jednotlivých zemí se liší v závislosti na přírodních podmínkách a na výši investic do správy lesů.

Les je primárním zdrojem suroviny, sekundárním zdrojem je dřevozpracující průmysl, který produkuje třísky, štěpky, piliny a kůru pro další využití jak během vlastního zpracování, tak i mimo dřevozpracující průmysl.

Z grafů Zdrojů k dispozici je vidno absolutní hodnotu zdrojů dané země a jejich poměrnou strukturu. Zcela evidentní je preference České republiky ve výrobě jehličnaté kulatiny v poměru k celkovým zdrojům, kde je tento poměr nejvyšší ze všech sledovaných států.

Bez ohledu na bilanci importu a exportu surového dříví to vypovídá o nastavení celkové poptávky. Z tabulky je patrné, že objem zdrojů k dispozici relativně koresponduje s plochou lesa v jednotlivých zemích.

Zatímco v Německu a zejména Rakousku,

kde se vyrábí nepoměrně více řeziva se k celkovým zdrojům pohybuje výroba kulatiny pod 40%. Podobná situace jako v České republice je viditelná i na Slovensku.

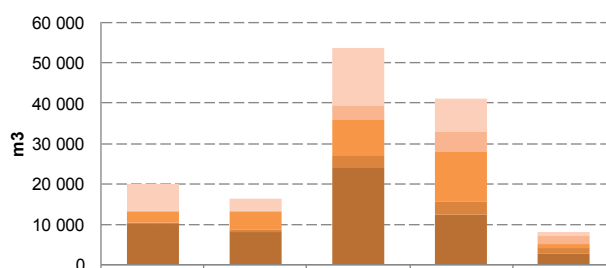
Česká republika má dostatečnou zásobu zejména jehličnatého dříví pro zpracování. Poměrově však produkuje na rozdíl od Německa a Polska srovnatelný podíl jehličnaté kulatiny dosahující až 50% z celkové produkce sortimentů dříví. Česko však vyrábí nižší podíl štěpek, třísek a zbytků, které se využívají jak v energetické spotřebě, tak v průmyslovém zpracování.

Zde je možná největší rezerva v možnosti posílení dodávek suroviny pro energetické a průmyslové využití v České republice.

Vysoký export surovin z Česka je však další limitou bránící širšímu využití tuzemských zdrojů v současných kapacitách zpracování. Vedle nutnosti dodatečného navýšení kapacit ve výrobě buničiny a plošných materiálů je tak export, jak je vidět z analýzy zahraničního obchodu, největší překážkou účinnosti tuzemského zpracování.

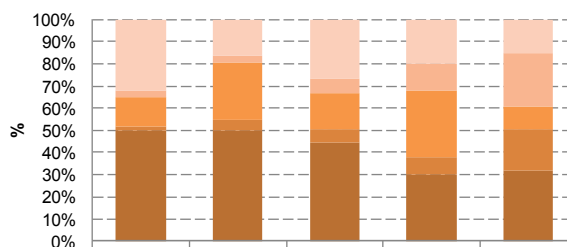
Produkční a zdrojové profily jednotlivých států, zobrazené v grafech výroby a zdrojů v technických jednotkách, zobrazují aktuální nastavení kapacit výroby. V Rakousku jednoznačně dominuje výroba řeziva a výroba papíru. V České republice převažuje pouze výroba řeziva. Polsko a Slovensko mají mnohem vyrovnanější produkci v plošných materiálech, buničině, papíru a řezivu.

Zdroje k dispozici

	AT	CZ	DE	PL	SK
ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY	6 400	2 700	14 200	8 200	1 260
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	632	480	3 700	4 900	1 945
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	2 628	4 158	8 800	12 450	845
KULATINA LISTNATÁ	300	743	3 080	3 100	1 505
KULATINA JEHLIČNATÁ	9 913	8 074	23 900	12 400	2 620

Zdroje k dispozici

	AT	CZ	DE	PL	SK
ŠTĚPKY, TRÍSKY, ZBYTKY	6 400	2 700	14 200	8 200	1 260
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	632	480	3 700	4 900	1 945
VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	2 628	4 158	8 800	12 450	845
KULATINA LISTNATÁ	300	743	3 080	3 100	1 505
KULATINA JEHLIČNATÁ	9 913	8 074	23 900	12 400	2 620

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

BILANCE VÝROBY A ZDROJŮ - TECHNICKÁ

Česká republika společně se Slovenskem má ve srovnání s Německem a Polskem velmi omezený rozsah produkce v poměru k disponibilním zdrojům a jejich struktuře.

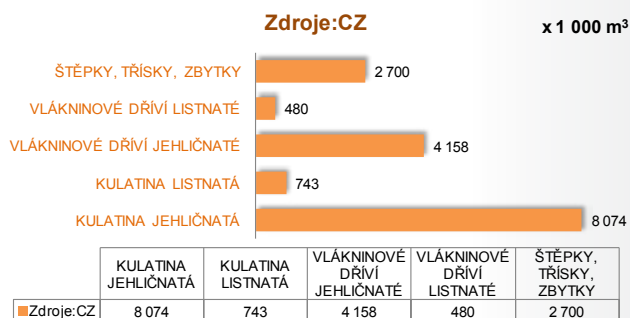
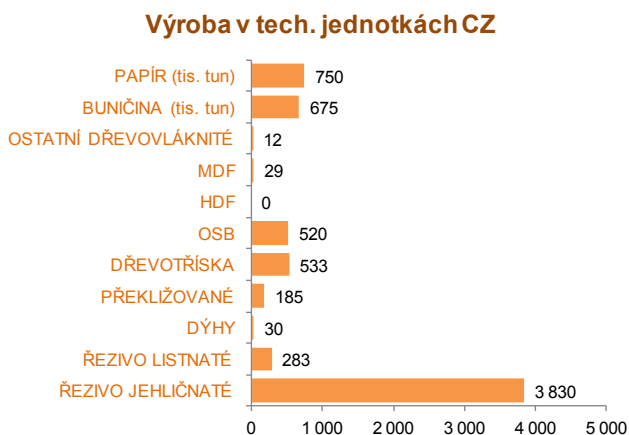
Nízká účinnost tvorby zdrojů je tak zacyklená se strukturou zpracovatelů a vzniká tak velmi silný tlak na riziko nedostatku suroviny, i když jí je v České republice relativní dostatek.

V Česku se tedy potkávají dvě roviny. Jedna na úrovni mobilizace zdrojů a druhá v oblasti nevhodné struktury zpracování a distribuce dříví.

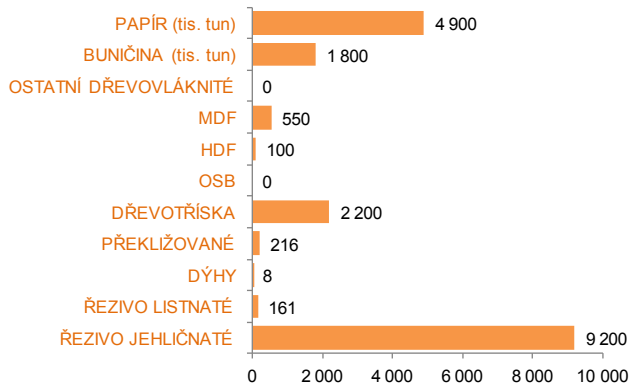
Z toho pak plynou velké nároky na zajištění rizik z nedostatku suroviny a celý proces tak brzdí vnitřní rozvoj celého lesnicko-dřevařského odvětví v

České republice. Z tohoto pohledu se dá očekávat další růst pozice Polska, které v případě navýšení zpracování bude zvyšovat podíl využití surovin a zvýší tak celkovou účinnost a konkurenceschopnost.

Postavení České republiky v účinnosti zdrojů se negativně prohloubí po odečtení zdrojů, které jsou exportovány.

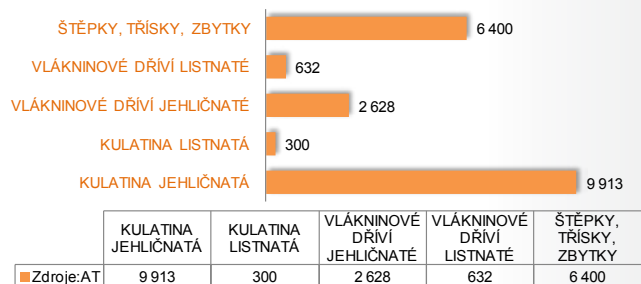

Výroba v tech. jednotkách AT

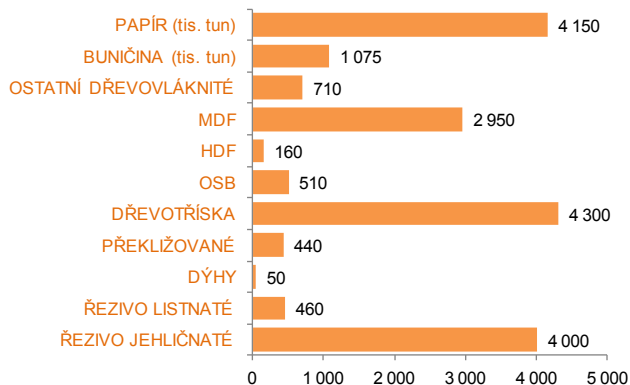
Zdroje:AT

x 1 000 m³

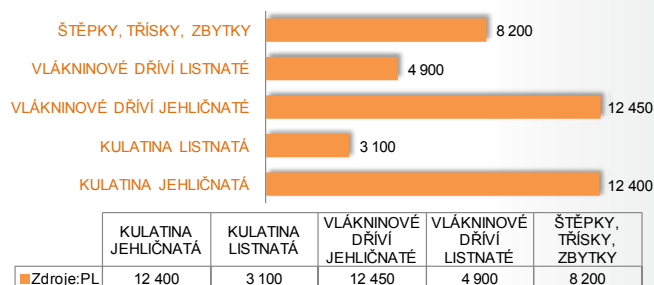
	KULATINA JEHLIČNATÁ	KULATINA LISTNATÁ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	ŠTĚPKY, TRÍSJKY, ZBYTKY
Zdroje:AT	9 913	300	2 628	632	6 400

Výroba v tech. jednotkách PL

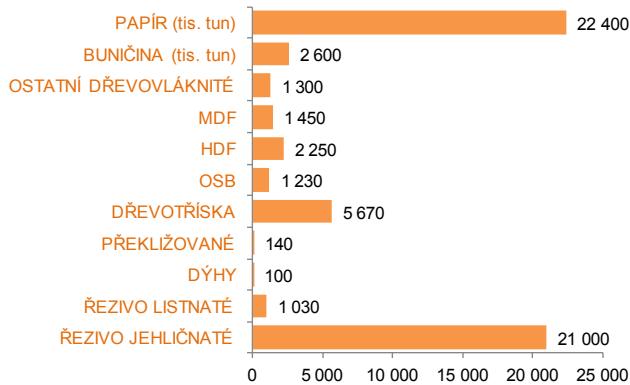
Zdroje:PL

x 1 000 m³

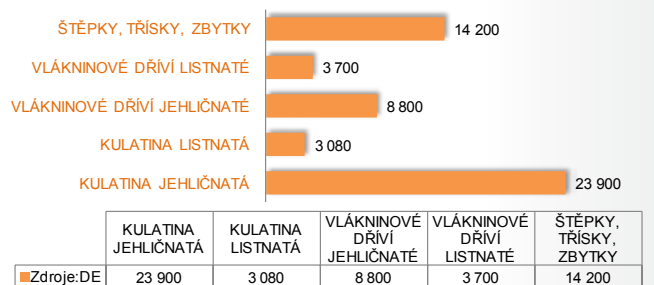
	KULATINA JEHLIČNATÁ	KULATINA LISTNATÁ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	ŠTĚPKY, TRÍSJKY, ZBYTKY
Zdroje:PL	12 400	3 100	12 450	4 900	8 200

Výroba v tech. jednotkách DE

Zdroje:DE

x 1 000 m³

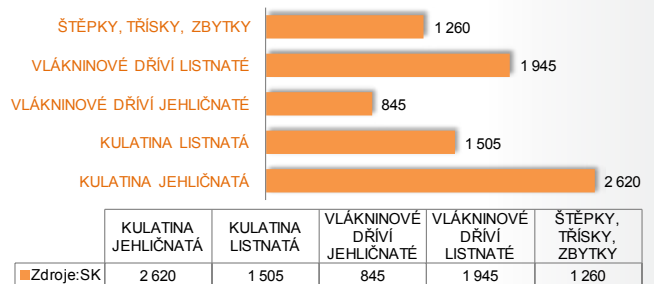
	KULATINA JEHLIČNATÁ	KULATINA LISTNATÁ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	ŠTĚPKY, TRÍSJKY, ZBYTKY
Zdroje:DE	23 900	3 080	8 800	3 700	14 200

Výroba v tech. jednotkách SK

Zdroje:SK

x 1 000 m³

	KULATINA JEHLIČNATÁ	KULATINA LISTNATÁ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ JEHLIČNATÉ	VLÁKNINOVÉ DŘÍVÍ LISTNATÉ	ŠTĚPKY, TRÍSJKY, ZBYTKY
Zdroje:SK	2 620	1 505	845	1 945	1 260

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

BILANCE VÝROBY A ZDROJŮ - HODNOTOVÁ

V České republice a Slovensku tvoří zdroje přibližně 34% (27% v případě Slovenska) celkové vyprodukované hodnoty, přičemž v Německu je to pouze 12%, v Polsku 27% a v Rakousku 15%.

Tento ukazatel v podstatě vypovídá o velmi nízké přidané hodnotě produkce České republiky z 1 m³ zpracovaného dříví, i když je nutno zohlednit detailní strukturu produkce, ve které se vypočítává skutečný vážený průměr.

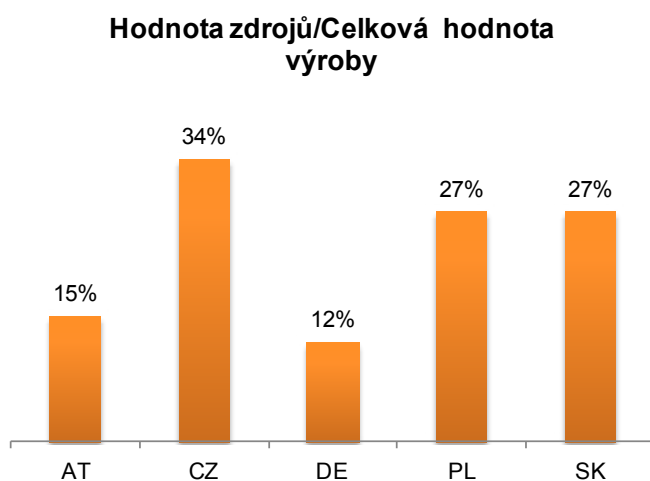
Čím menší je podíl zdrojů na vyprodukované hodnotě, tím vyšší je finální ekonomický zisk dané země ze zpracování daných surovin.

Nižšího poměru hodnoty vstupních surovin (zdrojů) k hodnotě finální produkce lze dosáhnout buďto snížením ceny zdrojů (snížení nákladů na vstupní suroviny),

nebo zvýšením ceny výrobků (zaměření na produkci o větších technologických nárocích, jejíž prodejní cena je vyšší).

Při vypočítání opačného poměru – hodnota zdrojů ku hodnotě finální produkce, lze konstatovat, že Česká republika je schopna vyrobit finální produkci o hodnotě rovnající se 296% hodnoty vstupních surovin (zdrojů).

Během procesu přeměny surového dřeva a dřevních částí ve výrobky je tedy zvýšena hodnota vstupů cca 2,96 násobně. V případě Slovenska a Polska je to téměř identicky cca 3,65 násobně. Německo a Rakousko dokáží během výrobního procesu vstupní suroviny více zhodnotit. Hodnota jejich finální produkce je na úrovni 8,38 násobku (Německo), 6,15 násobku (Rakousko) hodnoty vstupů.

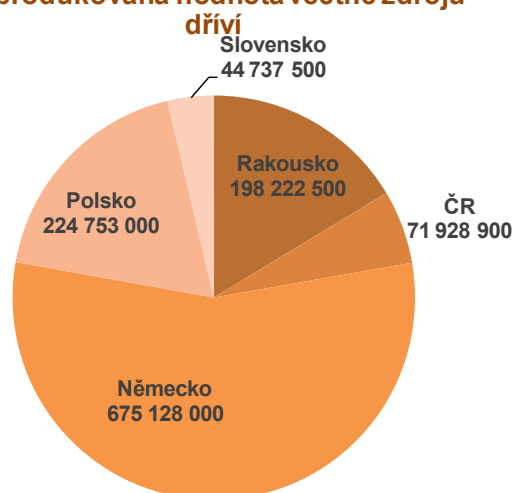
Vysoký podíl hodnoty zdrojů na celkové produkci v České republice a Polsku naznačuje vysoký potenciál ve struktuře přidané hodnoty výroby. Nové investice a inovace mohou přinést navýšení hodnoty produkce tím, že vytvoří výrobky s vysokou přidanou hodnotou a zvýší celkovou

vyprodukovanou hodnotu.

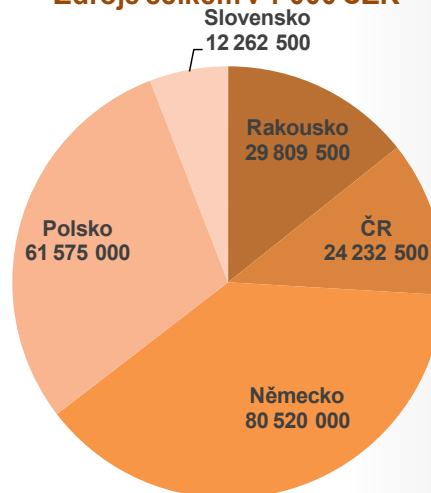
Hodnotové vyjádření výroby a zdrojů je tvořeno průměrnou cenou sloužící pouze k indikativnímu vyjádření hodnoty struktury výroby v dané zemi.

tj	Prům. cena/tj	Produkt	Rakousko	Česká republika	Německo	Polsko	Slovensko
/	/	Celkem	149 616 400	42 262 000	534 941 000	145 281 000	27 662 000
m3	3 600	ŘEZIVO JEHLIČNATÉ	33 120 000	13 788 000	75 600 000	14 400 000	3 312 000
m3	4 000	ŘEZIVO LISTNATÉ	644 000	1 132 000	4 120 000	1 840 000	1 640 000
m3	6 000	DÝHY	48 000	180 000	600 000	300 000	120 000
m3	11 000	PŘEKLIŽOVANÉ	2 376 000	2 035 000	1 540 000	4 840 000	275 000
m3	4 900	DŘEVOTŘÍSKA	10 780 000	2 611 700	27 783 000	21 070 000	2 058 000
m3	6 500	OSB	0	3 380 000	7 995 000	3 315 000	0
m3	6 400	DŘEVOVLÁKNITÉ	4 160 000	262 400	32 000 000	24 448 000	640 000
m3	6 500	HDF	650 000	0	14 625 000	1 040 000	0
m3	6 900	MDF	3 795 000	200 100	10 005 000	20 355 000	0
m3	5 800	OSTATNÍ DŘEVOVLÁKNITÉ	0	69 600	7 540 000	4 118 000	580 000
tuna	16 000	BUNIČINA	28 800 000	10 800 000	41 600 000	17 200 000	11 440 000
tuna	18 000	PAPÍR	88 200 000	13 500 000	403 200 000	74 700 000	13 050 000

Vyprodukovaná hodnota včetně zdrojů

Zdroje celkem v 1 000 CZK

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

VYUŽITÍ ZDROJŮ

Na horních dvou grafech je zobrazen objem zdrojů a produkce jednotlivých zemí v technických jednotkách (tj. m³ a tuny).

Graf využití zdrojů poté dává obě tyto hodnoty do poměru a vyjadřuje technickou efektivitu výroby – tj. jaké množství produkce v technických jednotkách je daný stát schopen vyprodukovat z objemu dostupných zdrojů opět v technických jednotkách. Ukazuje míru účinnosti vlastních zdrojů dříví. Země, která disponuje značnými zdroji dříví má i vyšší podíl produkce v technických jednotkách.

Jde o indikativní hodnotu, která např. v případě České republiky naznačuje velmi malý objem výroby k disponibilním zdrojům surovin. Podobně jako podíl zdrojů v CZK a celkové produkce včetně, zobrazuje tento podíl potenciál dalšího rozvoje.

Nejvyšší efektivitu výroby zaznamenává Německo se 110%, následováno Rakouskem. Efektivita využití zdrojů České republiky, Polska a Slovenska je na podobné hodnotě, blízko 43%. V případě

všech 3 zemí je tedy značný potenciál zvýšení produktivity – zejména investicemi do moderních výrobních kapacit s vysokou výtěžností. Německo s hodnotou 110% představuje etalon, ke kterému je možno se reálně přibližovat. I zdvojnásobení současné míry využití zdrojů je tedy teoreticky pro všechny 3 země reálné.

Tabulka a graf hodnoty produkce nabízí porovnání jednotlivých zemí z ekonomického pohledu.

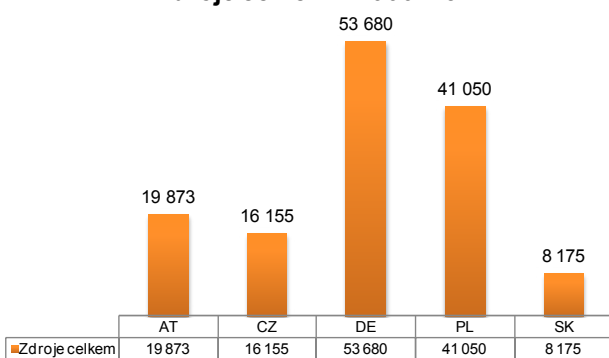
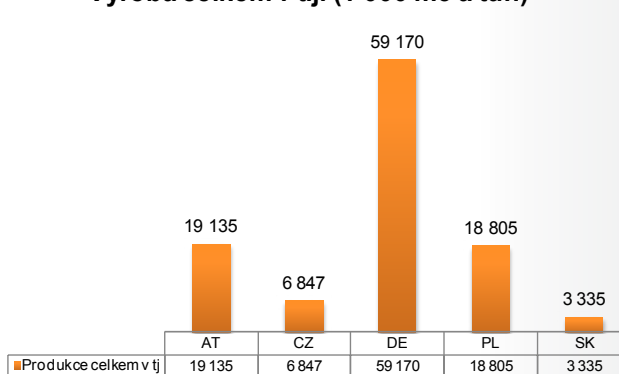
Hodnoty představují objem produkce vynásobený průměrnými indikativními cenami (v CZK) pro porovnání jednotlivých zemí. České republice zdroji blízké Rakousko (zdroje České republiky jsou na úrovni 83% zdrojů Rakouska) je schopné vyprodukovat 353% hodnoty produkce České republiky.

To opět potvrzuje nejenom nízkou produktivitu výroby, ale i zaměření na výrobky s nízkou přidanou hodnotou ve výrobě České republiky.

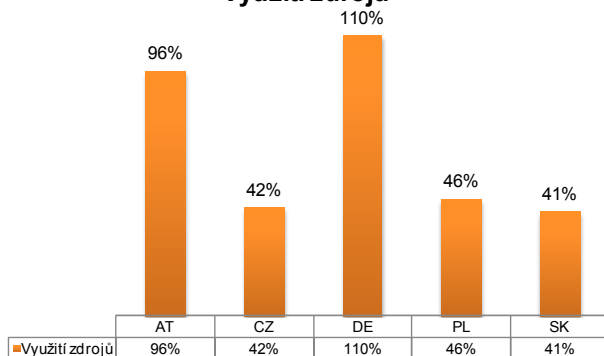
Vysoký podíl hodnoty zdrojů na celkové produkci v České republice a Polsku naznačuje vysoký potenciál ve struktuře přidané hodnoty výroby. Nové investice a inovace mohou přinést navýšení hodnoty produkce tím, že vytvoří výrobky s vysokou přidanou hodnotou a zvýší celkovou

vyprodukovanou hodnotu.

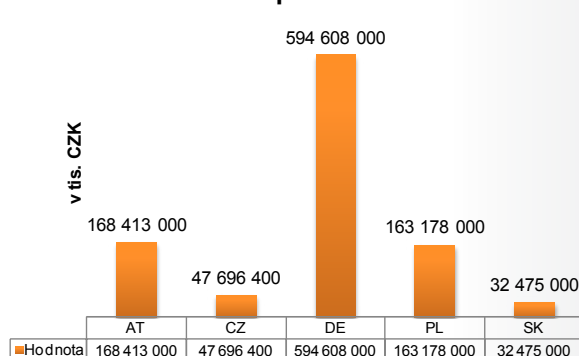
Hodnotové vyjádření výroby a zdrojů je tvořeno průměrnou cenou sloužící pouze k indikativnímu vyjádření hodnoty struktury výroby v dané zemi.

Zdroje celkem v 1000 m³Výroba celkem v t.j. (1 000 m³ a tun)

Využití zdrojů

Hodnota produkce

STRUKTURA VLASTNÍCH ZDROJŮ A VÝROBY

SROVNÁNÍ

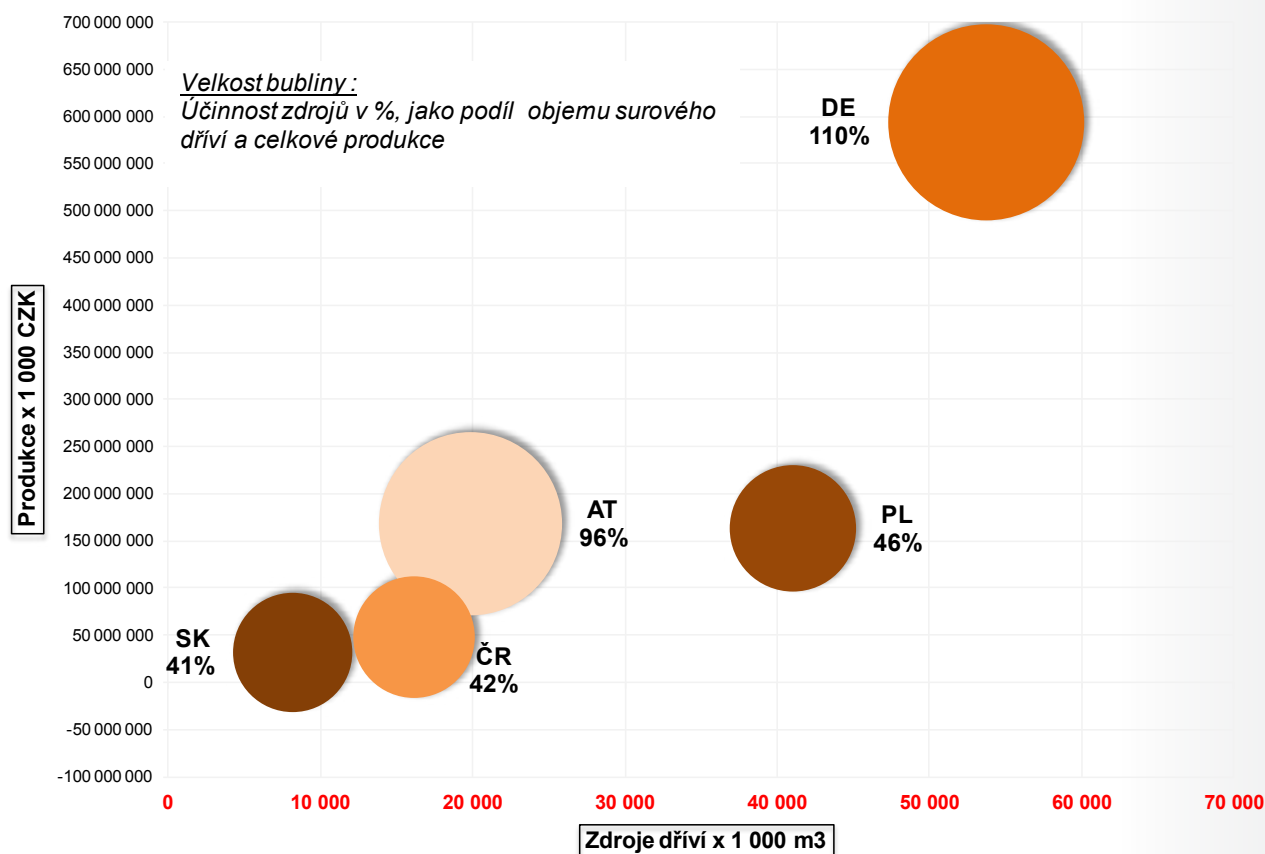
Grafické zobrazení objemu produkce ve vazbě na využití zdroje jasně ukazuje současnou pozici a míru využití disponibilních zdrojů porovnávaných zemí.

Německo s velkým objemem zdrojů má také adekvátně velkou produkci, účinnost využití zdrojů je u něj na výborné úrovni.

Polsko s ne o tolik menším objemem zdrojů je schopno vyprodukovat pouze cca 3,5 krát

menší finální hodnotu výrobků. Stejnou úroveň produkce dosahuje i Rakousko s téměř polovičním objemem zdrojů.

Pro zlepšení využití zdrojů je nutno primární využití potenciálu ukrytého v lepší distribuci dříví koordinovat s rozvojem zpracování tak, aby došlo k navýšení disponibilních zdrojů.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

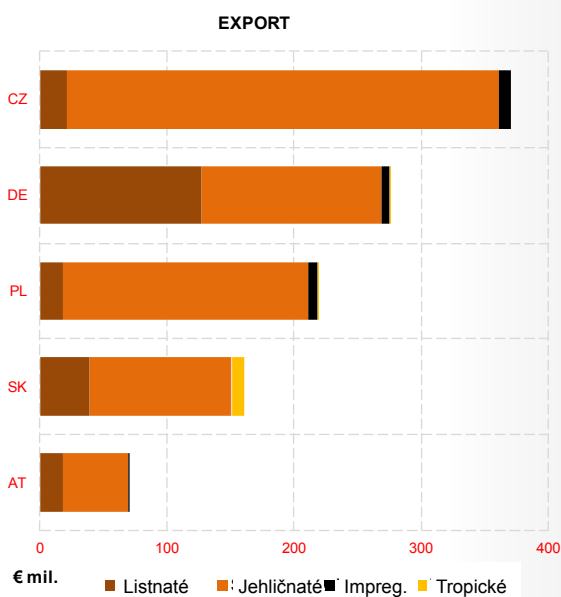
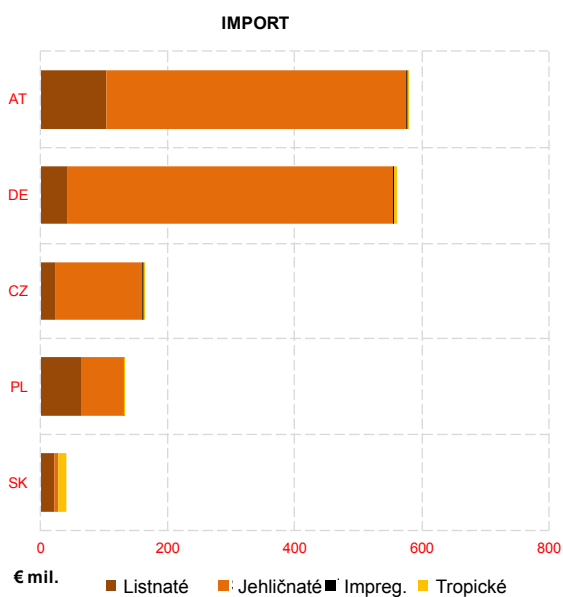
Importně exportní bilance hodnocených států jednoznačně rozděluje státy na zdrojové: Česká republika, Polsko, Slovensko a spotřební státy:

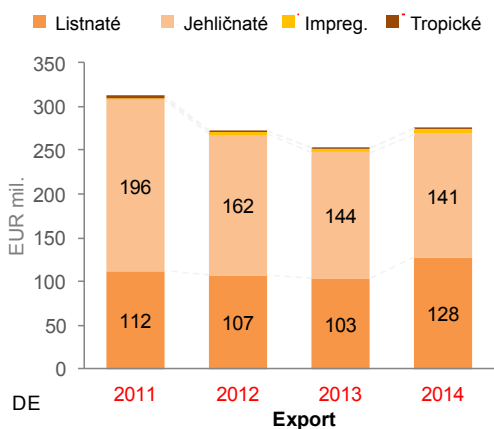
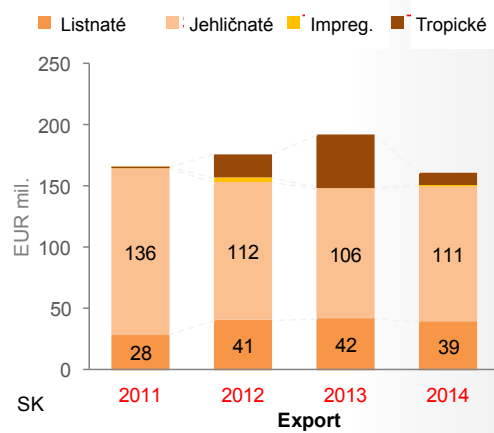
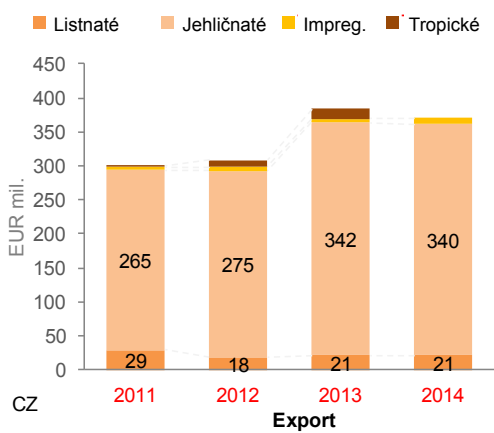
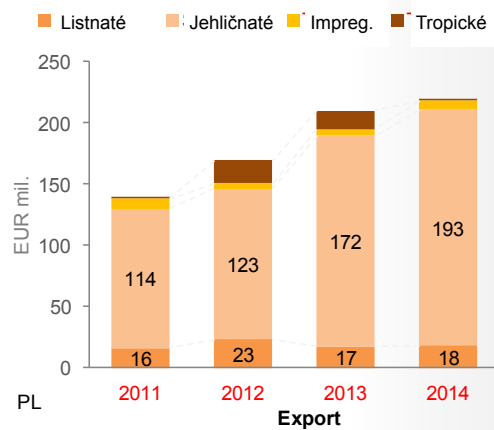
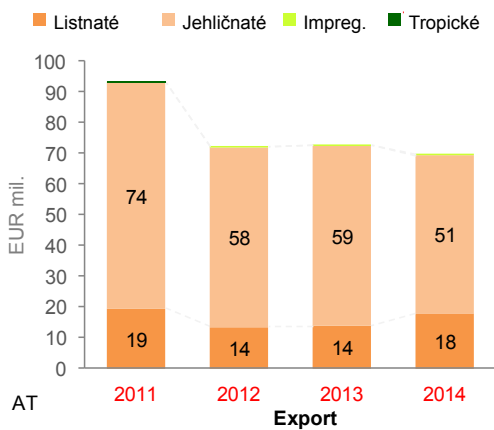
Rakousko, Německo. Rakouský import na úrovni téměř 600 mil. EUR ročně a podobně i Německý představují hlavní zdroj poptávky v České republice a Polsku.

U sledovaných zemí není za poslední 4

roky možno vysledovat jasný trend vývoje exportu jehličnatého dříví, pouze v případě Polska je evidentní každoroční nárůst cca o 10 a více procent.

Ve srovnání skladby vývozu a dovozu jednotlivých zemí vyčnívá Německo značným podílem exportu listnatého dříví.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

Příhraniční export hraje významnou roli v bilanci obchodu jednotlivých zemí.

Zejména v případě České republiky je očividná orientace na Německo a Rakousko, do ostatních zemí je hodnota exportu zanedbatelná. Slovenský vývoz míří nejvíce do České republiky.

Druhým významným dodavatelem do České republiky je Polsko, které je však přednostně orientováno na Export do Německa. Přes výraznou závislost na rakouské poptávce je export Německa ze sledovaných zemí nejlépe diverzifikovaný.

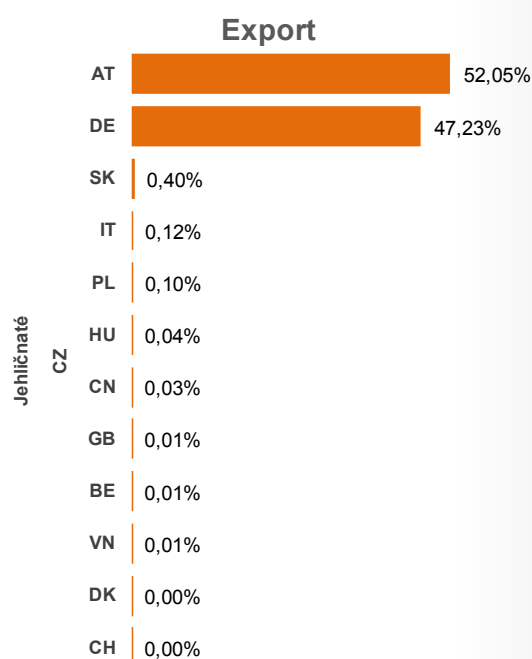
Jak Německo, tak Česká republika a Polsko jsou svým vývozem více, než z 50% závislé na jednom odběrateli (jedné zemi), což lze označit za potenciálně nebezpečné v případě neočekávaných událostí ekonomického,

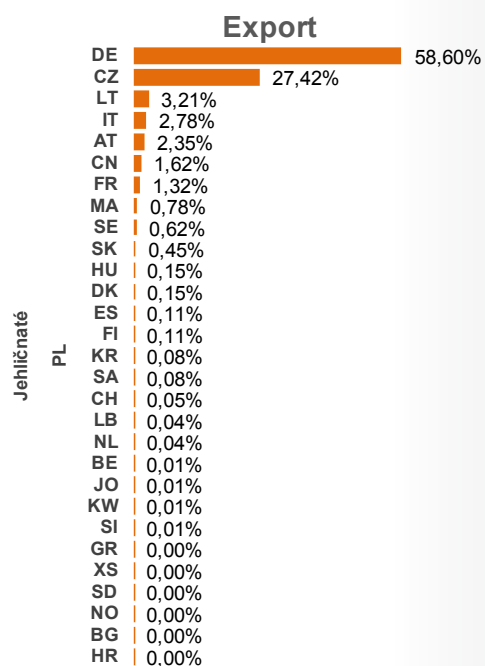
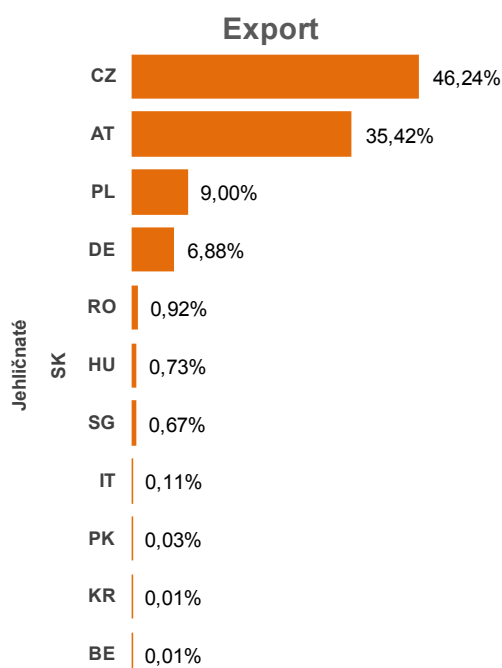
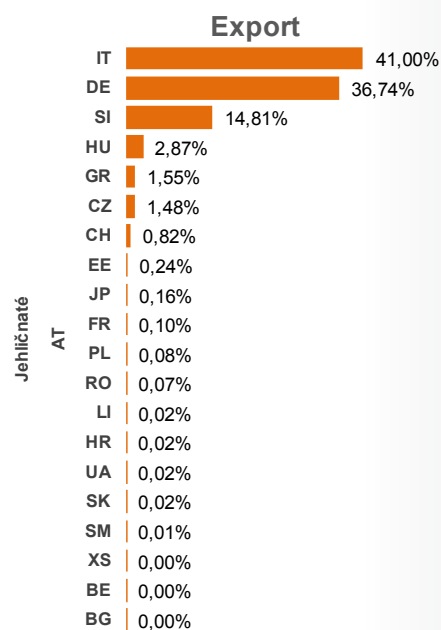
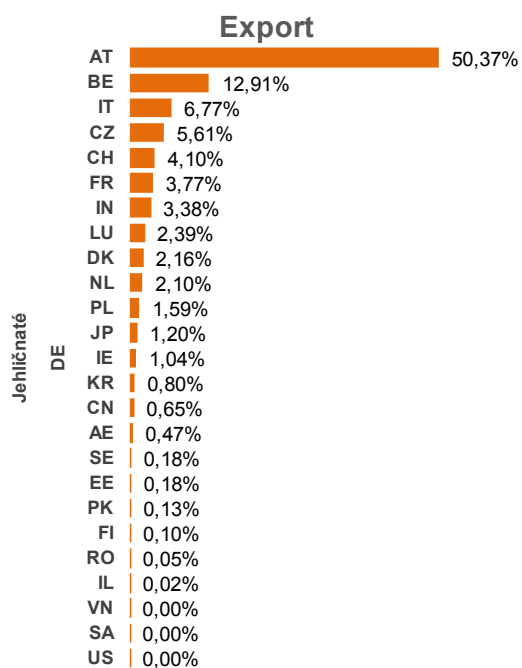
politického či jiného charakteru.

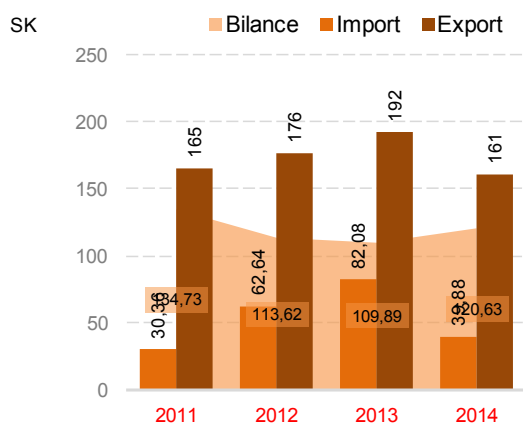
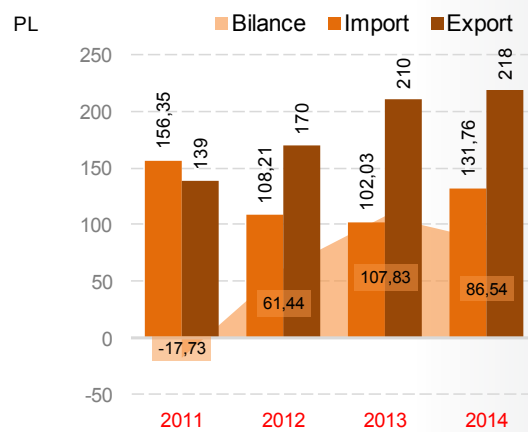
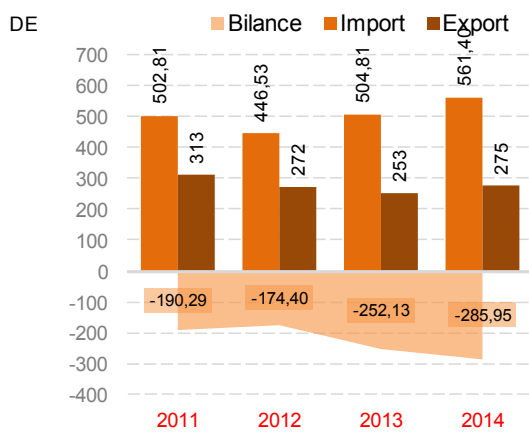
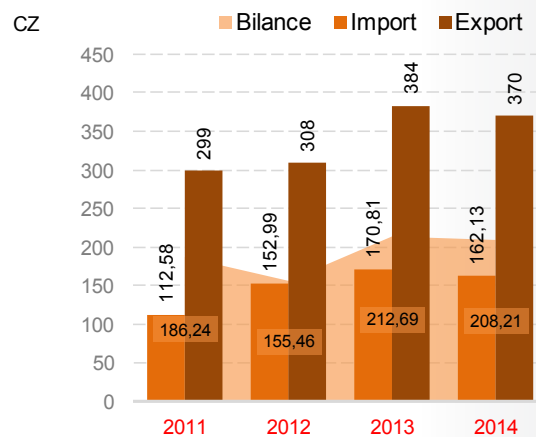
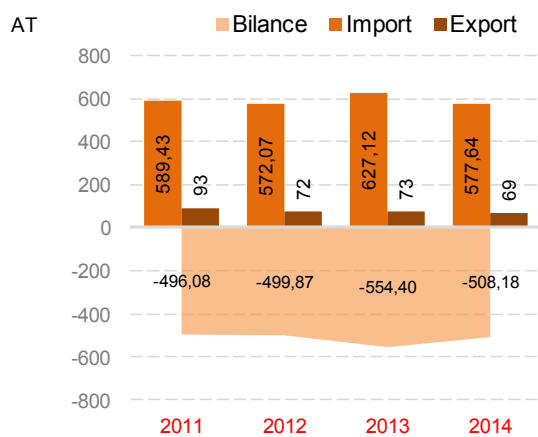
Následující grafy zobrazují bilanci zahraničního obchodu surového dříví. Česká republika, Slovensko a Polsko mají pozitivní saldo z exportu surového dříví.

U Polska se tato situace ustálila až po roce 2011, kdy byl objem exportu značně nižší. Rakouské záporné saldo prozrazuje silnou, časověstabilní, závislost této země na dovozu.

Výrazný proexportní charakter České republiky a Slovenska je opět očividný.

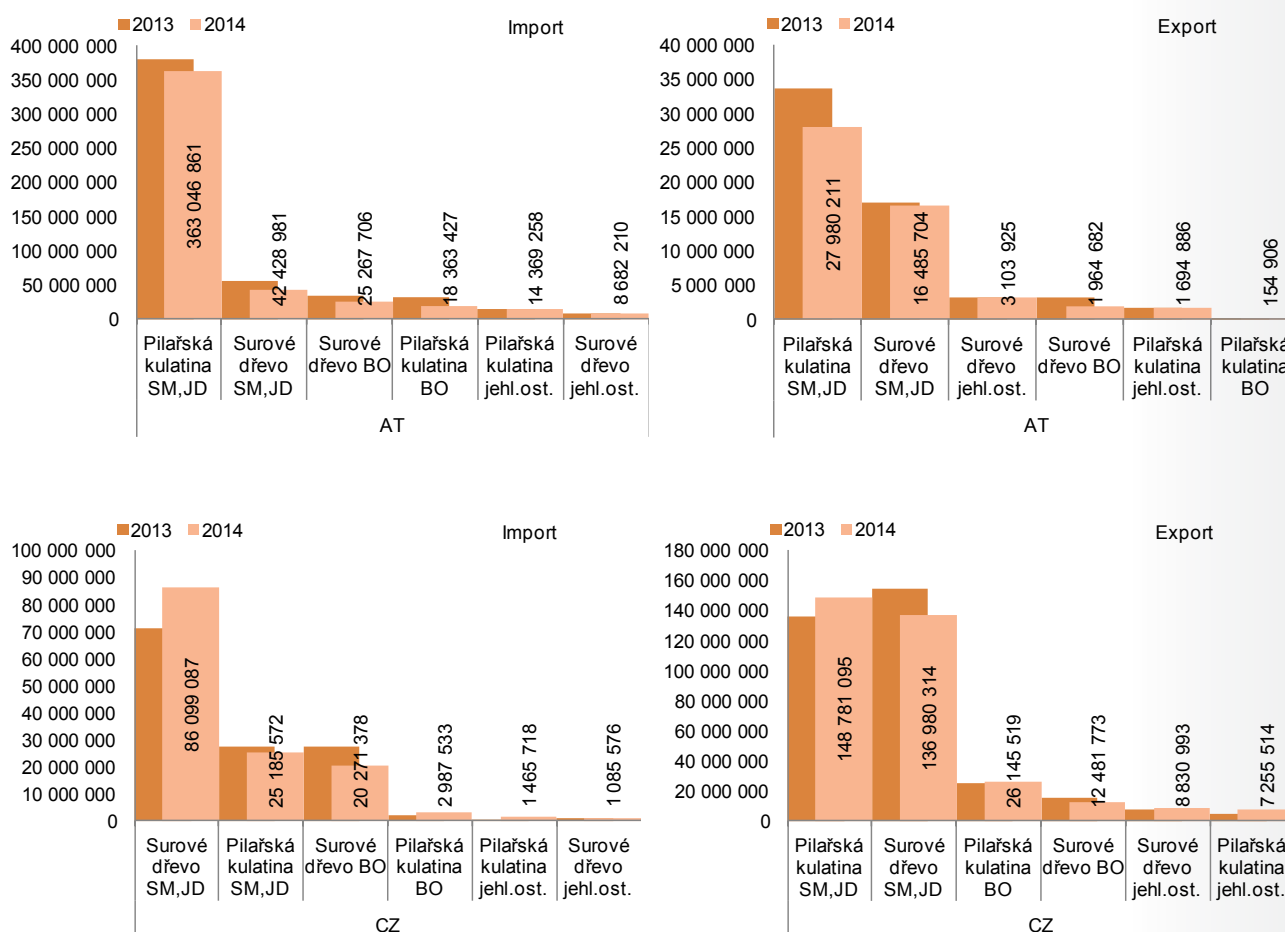

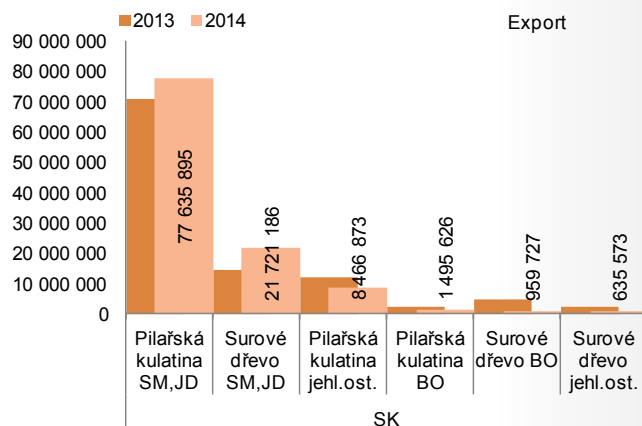
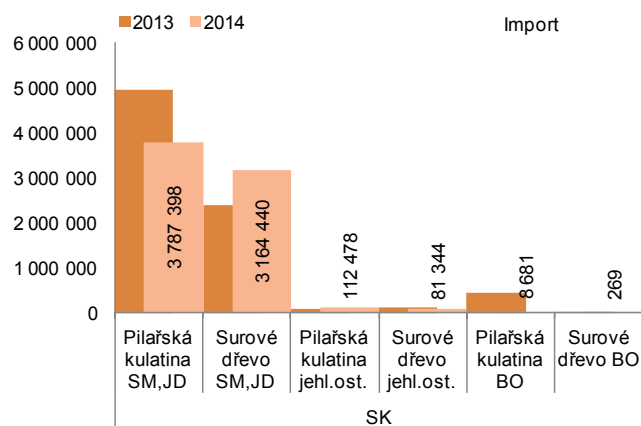
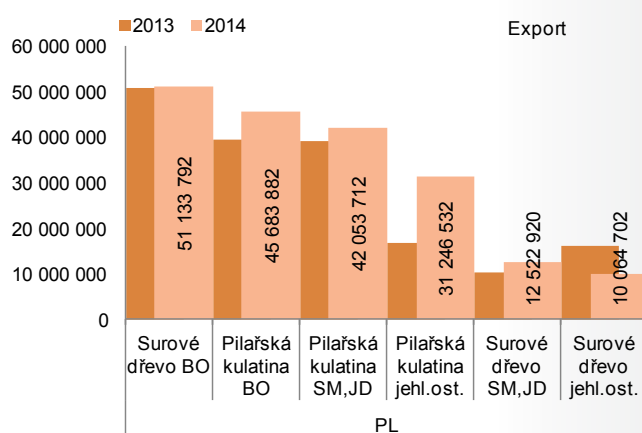
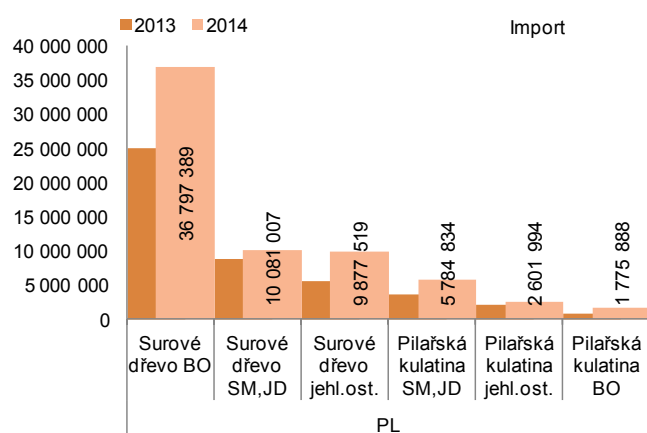
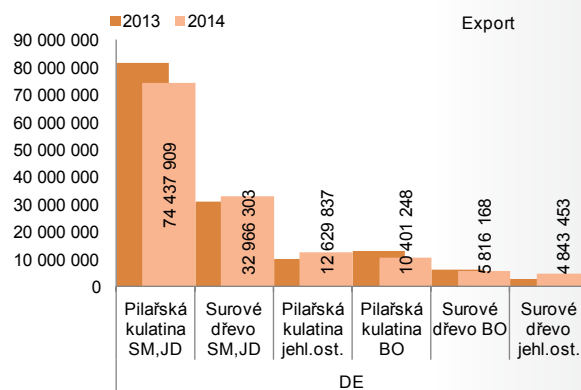
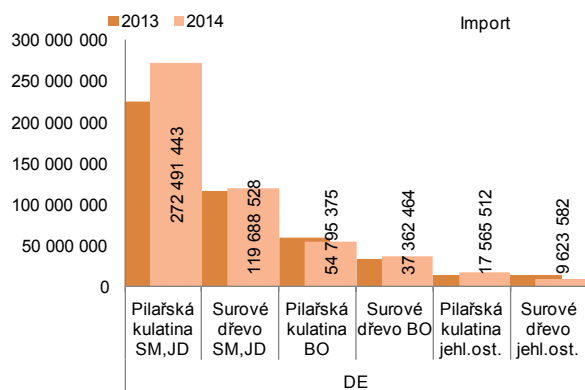
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

IMPORT A EXPORT JEHLIČNATÉHO DŘÍVÍ DLE DŘEVIN

Pouze u Polska dominuje jak exportu, tak importu jiná dřevina než smrk, a to borovice. Export jednotlivých zemí se dále liší zejména podle sortimentu, kde převládá pilařská nebo vlákninová skladba. Import České republiky je zaměřen na surové dříví – tedy surovinu pro výrobu vlákniny a sypaného materiálu. V případě exportu je objem pilařské kulatiny a surového dřeva obdobný. Stejná dominance surového

dřeva v importu je i v případě Polska (zde jde ovšem o borovici, nikoli smrk/jedli). Import Slovenska je zcela orientován na smrk a jedli, ostatní dřeviny jsou zcela potlačeny.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

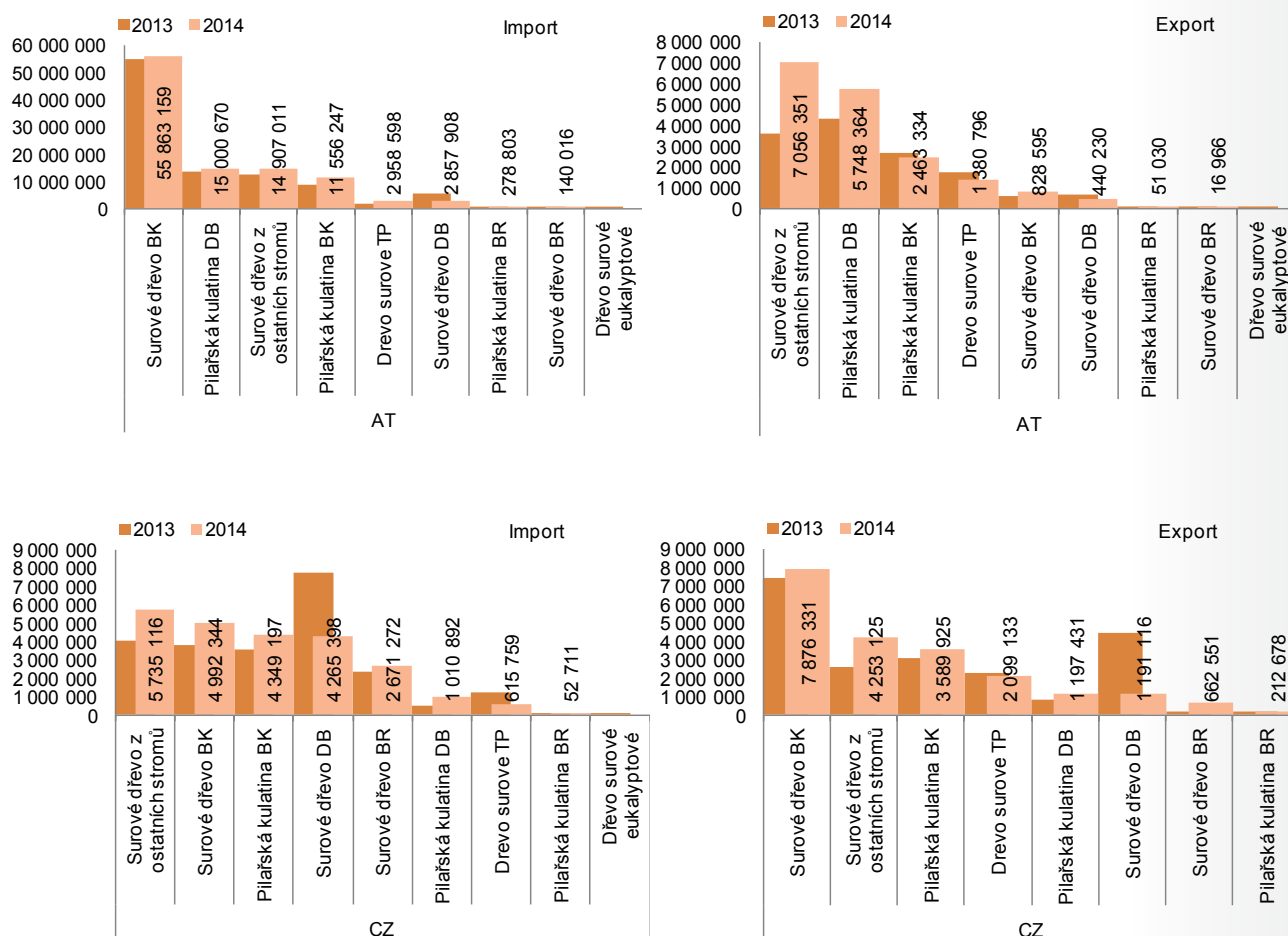
IMPORT A EXPORT LISTNATÉHO DŘÍVÍ DLE DŘEVIN

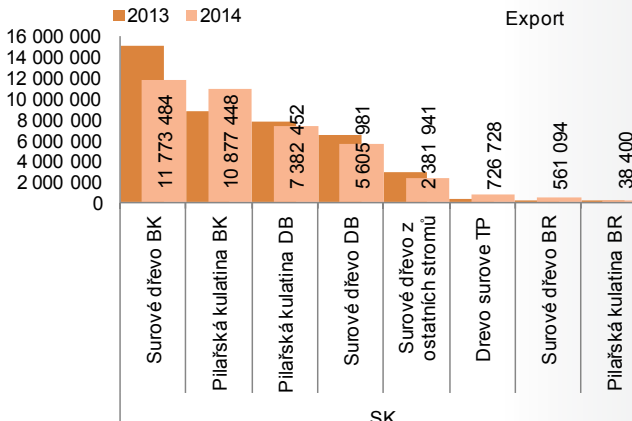
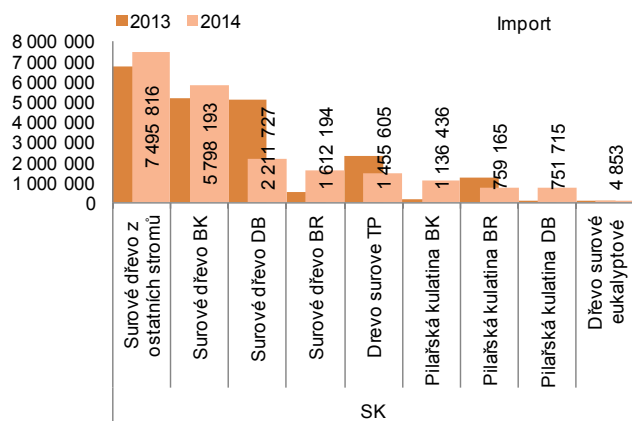
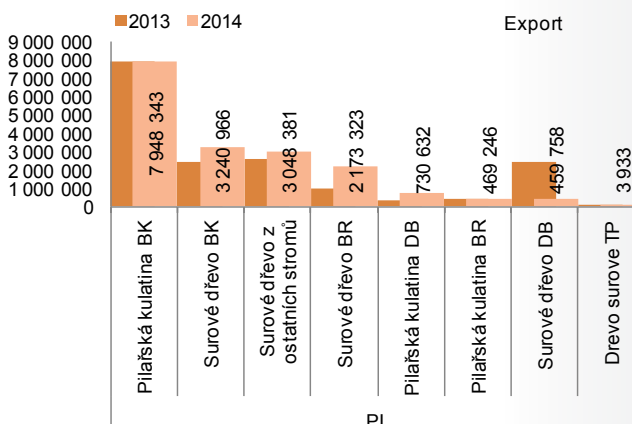
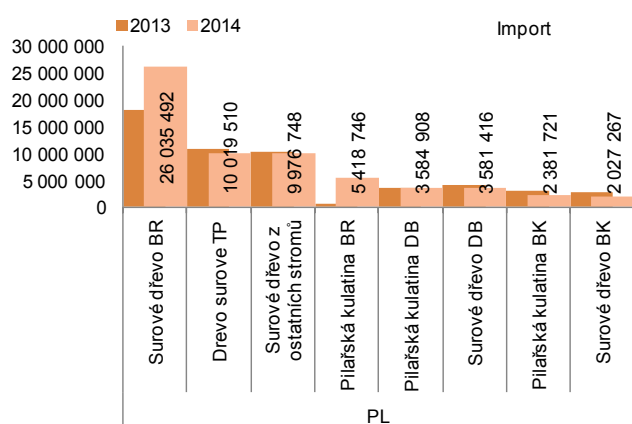
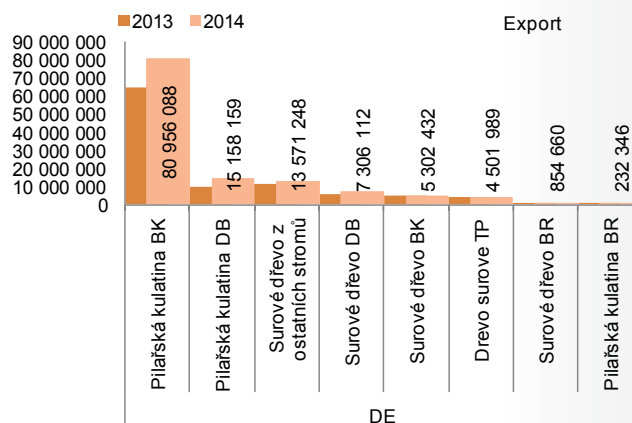
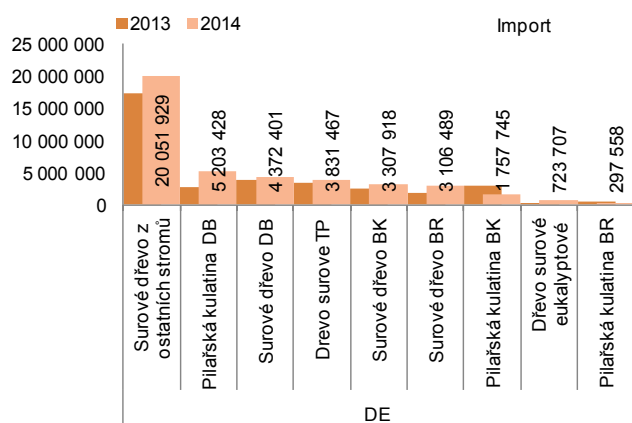
Exportu surového dříví dominuje buk. Import je více diversifikovaný. Relativně vysoké objemy exportu listnatých dřevin vykazuje Slovensko, přičemž jde zejména o buk a dub.

Největší část exportu Slovenska tvoří surové dřevo, jehož finální využití je ve formě vlákninového dříví či pro energetické účely. Struktura zahraničního obchodu České republiky je zde nevyhraněná,

orientovaná i na ostatní dřeviny kromě dubu a buku s lehkou převahou surového dřeva nad pilařskou kulatinou v obou směrech obchodu.

Německo jako největší výrobce papíru ze sledovaných zemí ve svém importu preferuje surové dříví pro další zpracování. Kvalitnější pilařskou kulatinu exportuje. Rakouský profil importu je obdobný.

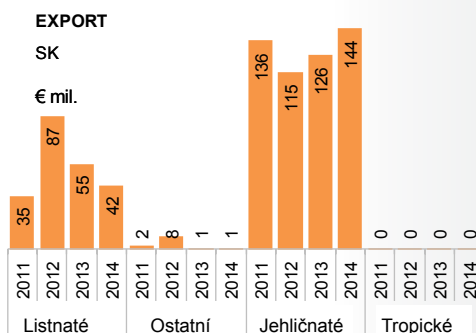
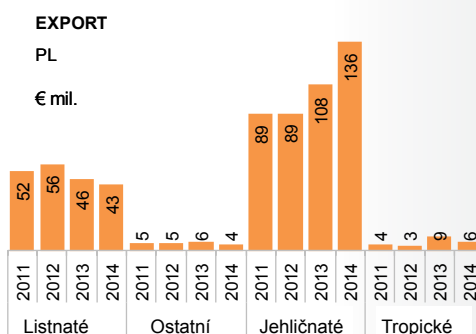
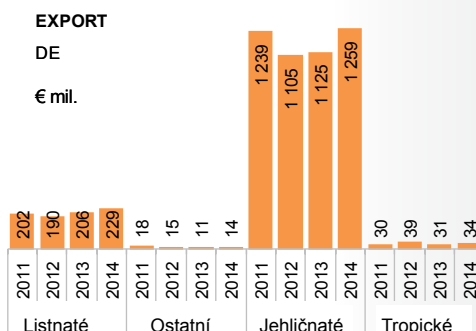
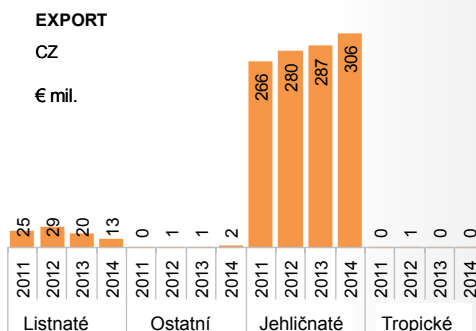
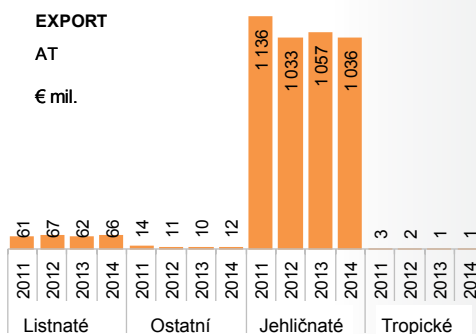
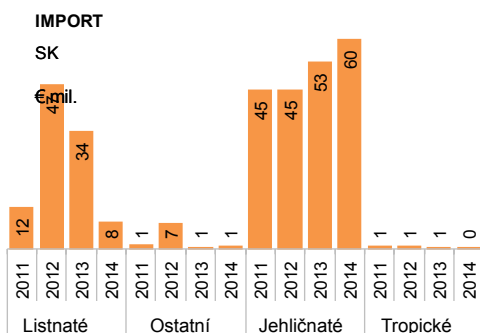
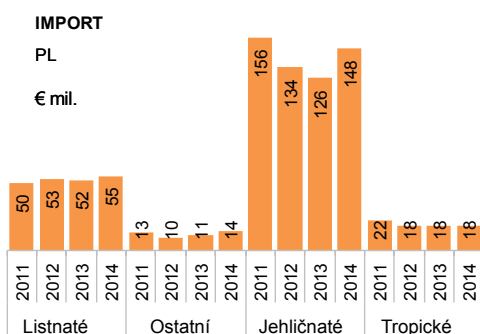
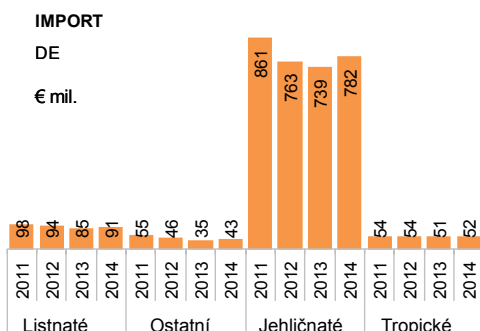
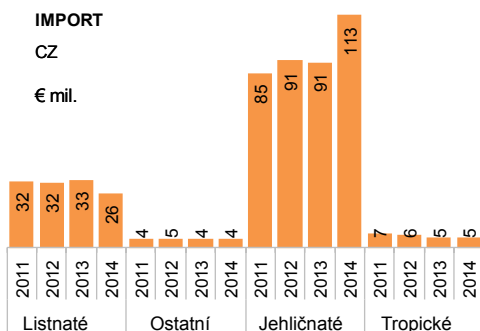
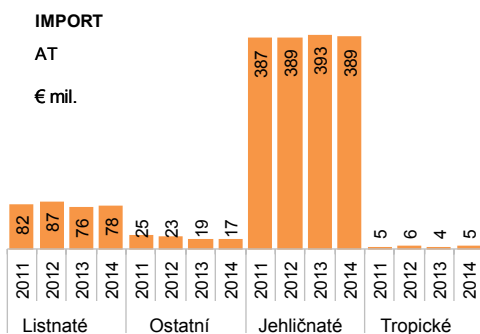
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

ŘEZIVO

Polsko a Česká republika vykazují viditelný u Polska (meziroční růst na úrovni 26%) a hodnotový růst exportu jehličnatého České republiky (meziroční růst na úrovni řeziva. Ve všech zemích dominují exportu 6,6%). Import v uvedeném období rostl jehličnaté dřeviny. zejména v případě Slovenska.

Slovensko a Polsko jsou významnými exportéry tvrdého řeziva. Tvrdé řezivo je zároveň nezanedbatelnou položkou importu všech sledovaných zemí.

Za poslední 4 roky export roste zejména

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

ŘEZIVO JEHLIČNATÉ

Významné rozdíly jsou v následně zpracovávaném řezivu: obecně roste podíl obchodu spojovaného a hoblovaného řeziva.

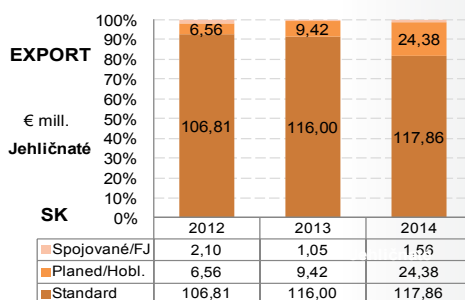
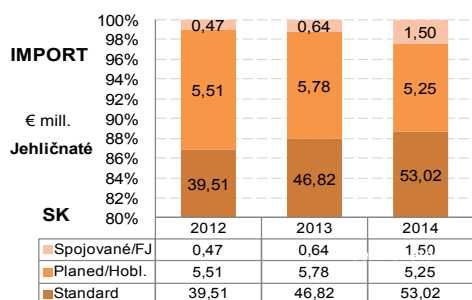
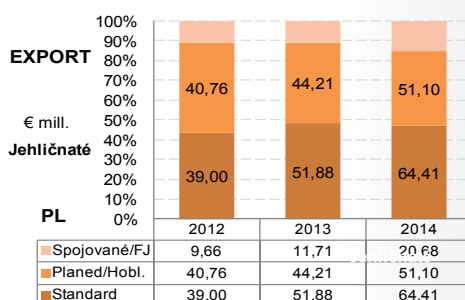
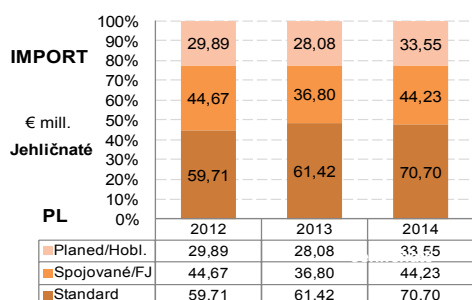
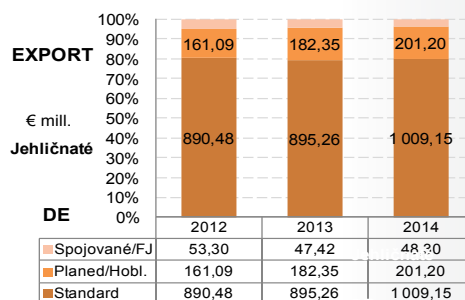
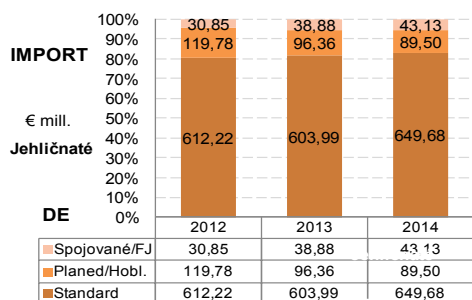
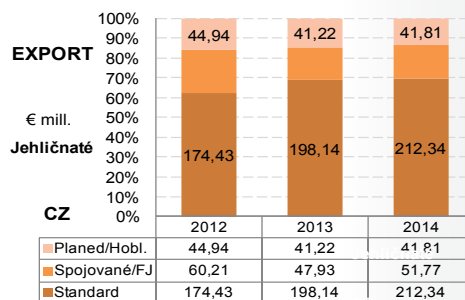
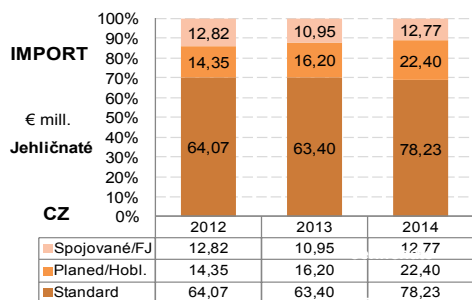
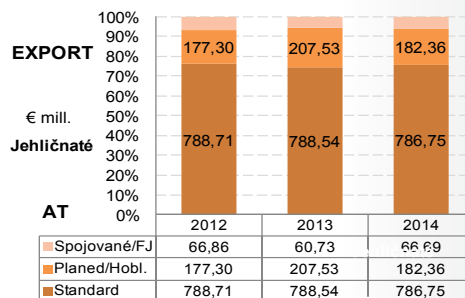
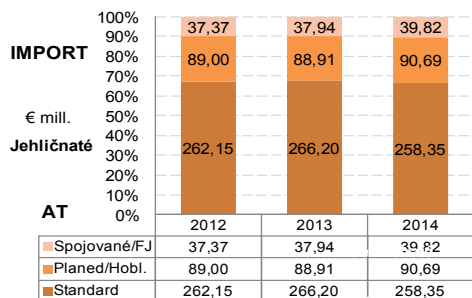
Pouze Německo s velkou základnou pro následné zpracování řeziva bez vazby na výrobu řeziva v rámci závodu má silnější zastoupení v zahraničním obchodě standardního řeziva, které se poté dále zpracovává na konstrukční a obalové materiály.

Všechny sledované státy jsou zaměřeny na standardní hrubé řezivo, pouze v případě

Polska je značný podíl řeziva hoblovaného – v exportu dokonce převažoval v roce 2012.

Tento stav lze hodnotit pro Polsko pozitivně. V hoblovaném řezivu je zabudovaná vyšší přidaná hodnota.

Ve srovnání s Německem a Rakouskem zaznamenává i Česká republika vysoké hodnoty exportu spojovaného jehličnatého řeziva.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

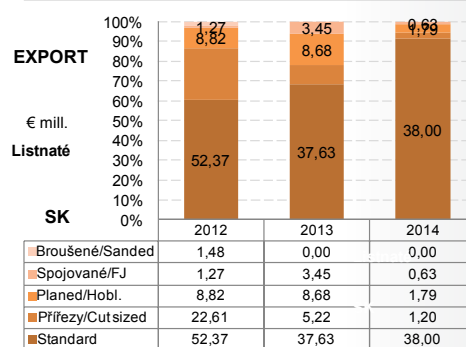
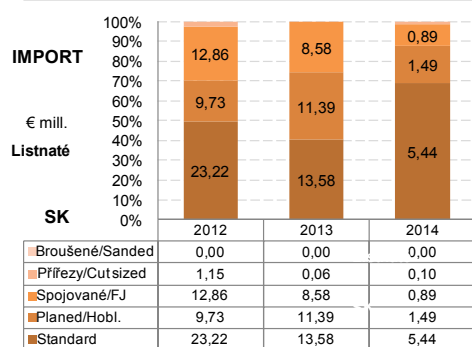
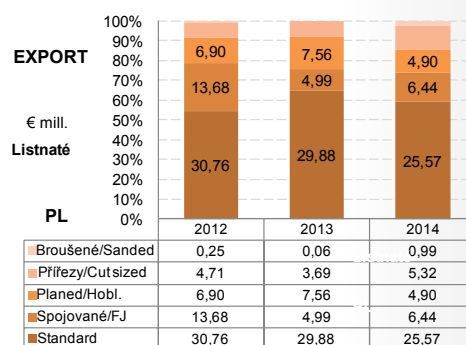
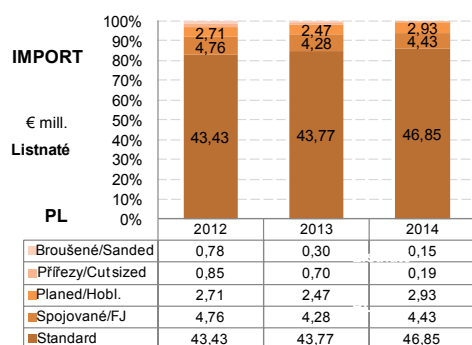
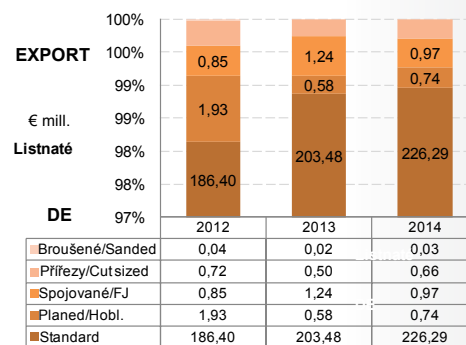
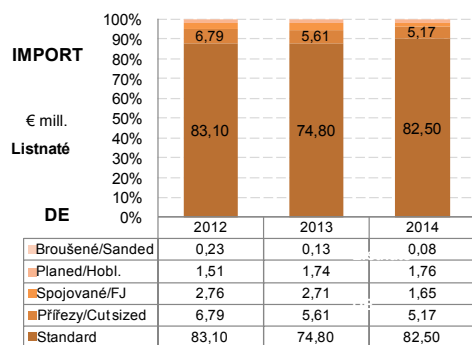
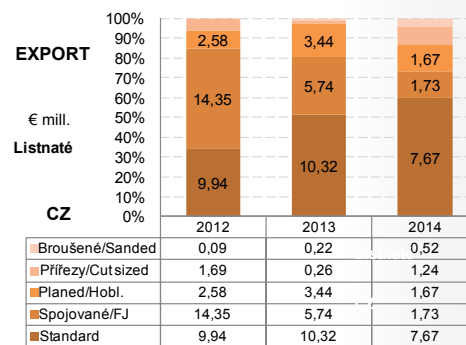
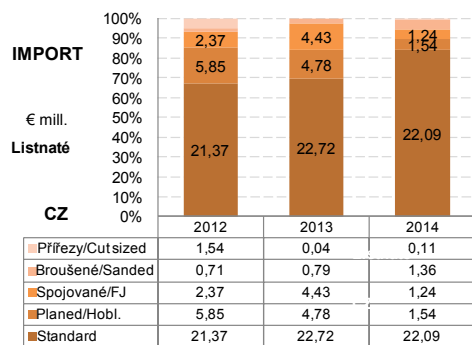
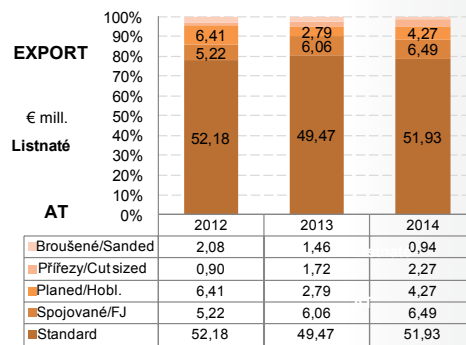
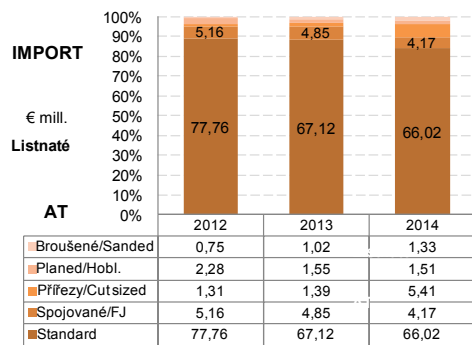
ŘEZIVO LISTNATÉ

U České republiky se zvyšuje podíl standardního řeziva v exportu podobně jako u Slovenska.

U Německa a Slovenska je silný objem exportu listnatého řeziva převažující import, obě země se přitom zcela majoritně orientují na standardní řezivo bez přidané hodnoty.

Největší poměr dále upraveného řeziva v exportu lze najít u Rakouska (21%

celkového vývozu) a Polska (41% celkového vývozu). Polsko se zde ubírá ve srovnání s ostatními zeměmi směrem exportu řeziva s vyšší přidanou hodnotou.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

BILANCE OBCHODU S ŘEZIVEM

Kromě Polska mají všechny země výrazně proexportní charakter v oblasti pohybu jehličnatého řeziva. Česká republika a Rakousko vyváží více, než dvojnásobný objem ve srovnání s dovozem.

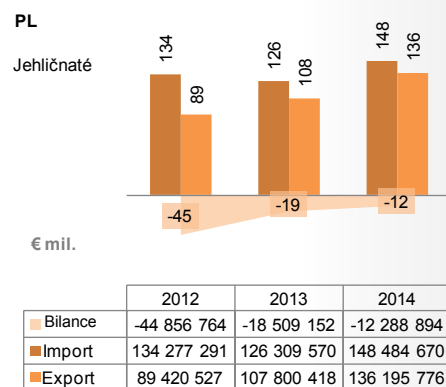
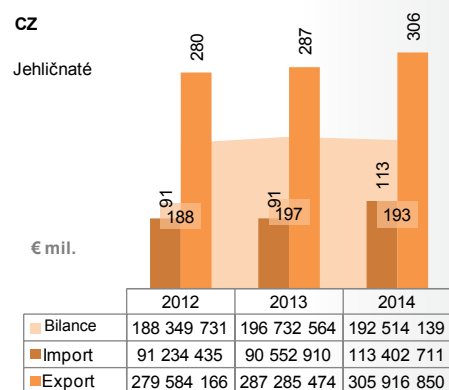
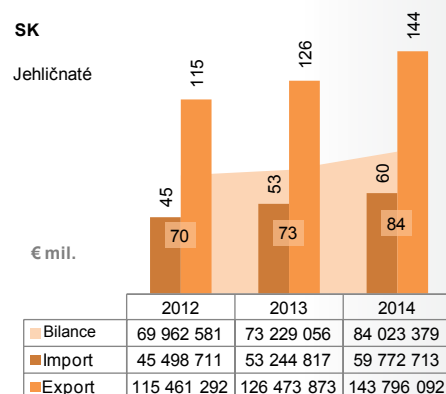
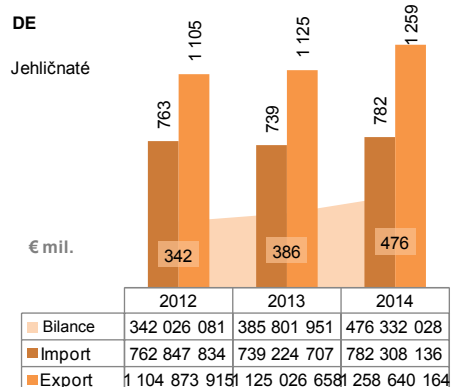
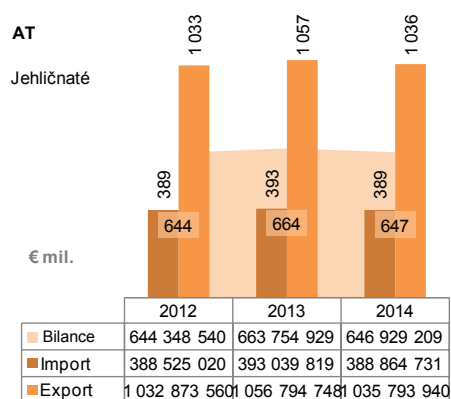
I přes značný rozdíl ve velikosti země a množství zdrojů dřeva vyváží Česká republika 2,2 násobně více než Polsko.

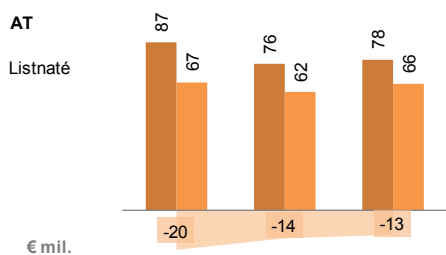
Listnaté řezivo tvoří pozitivní saldo pouze v Německé a Slovenské bilanci zahraničního obchodu. Otázkou je proč tomu tak není v České republice ve vazbě na dostatečné

disponibilní zdroje.

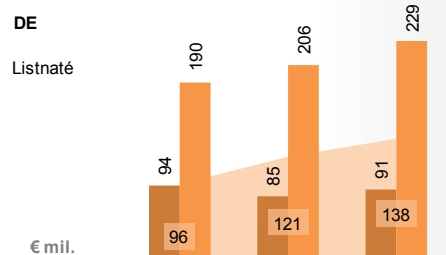
Zajímavé je opět srovnání nevelkého Slovenska s Polskem a jejich velmi podobné úrovni exportu listnatého řeziva.

Rozdíl je však v objemu importu, který je na Slovensku na objemu cca 20% národního exportu, v Polsku na úrovni 126%.

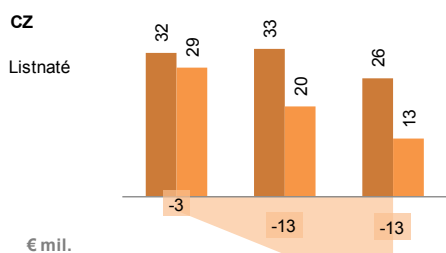

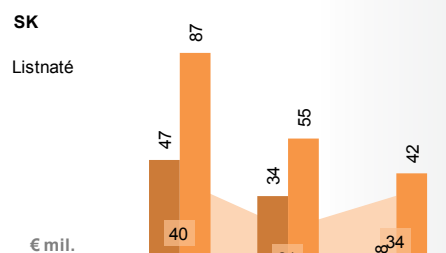
	2012	2013	2014
Balance	-20 461 940	-14 419 740	-12 564 667
Import	87 254 288	75 926 250	78 447 739
Export	66 792 348	61 506 510	65 883 072

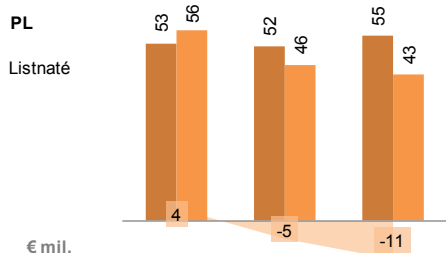
	2012	2013	2014
Balance	95 545 810	120 841 873	137 512 433
Import	94 393 421	84 979 725	91 166 874
Export	189 939 231	205 821 598	228 679 307

	2012	2013	2014
Balance	-3 190 041	-12 786 035	-13 498 490
Import	31 838 033	32 764 127	26 333 387
Export	28 647 992	19 978 092	12 834 897

	2012	2013	2014
Balance	39 598 097	21 370 152	33 712 472
Import	46 964 746	33 608 377	7 916 989
Export	86 562 843	54 978 529	41 629 461

	2012	2013	2014
Balance	3 762 296	-5 339 396	-11 332 655
Import	52 532 545	51 520 466	54 543 638
Export	56 294 841	46 181 070	43 210 983

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

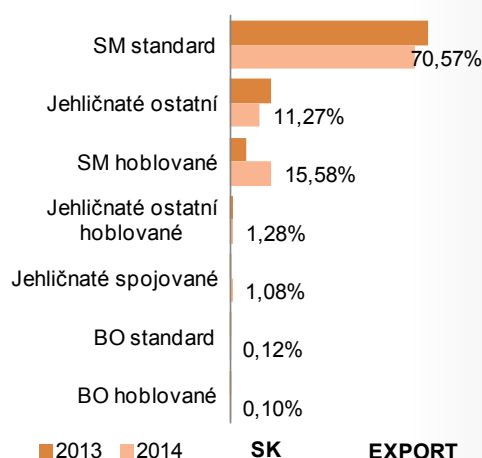
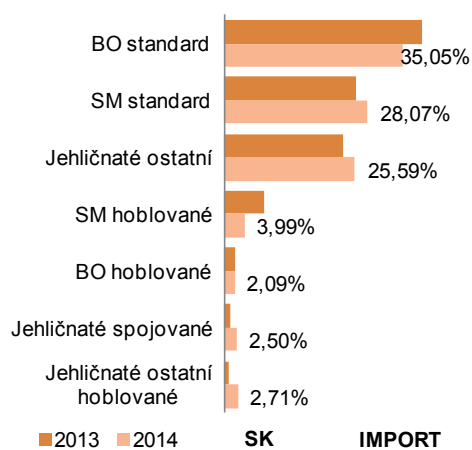
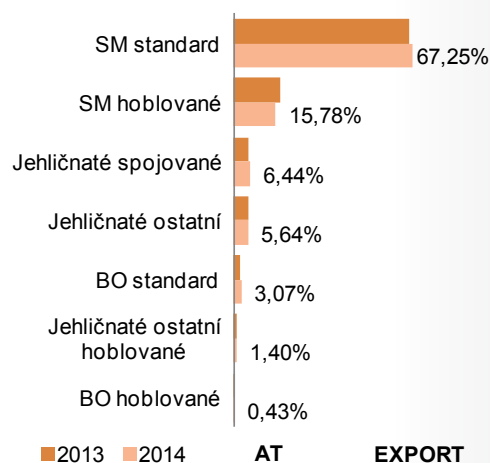
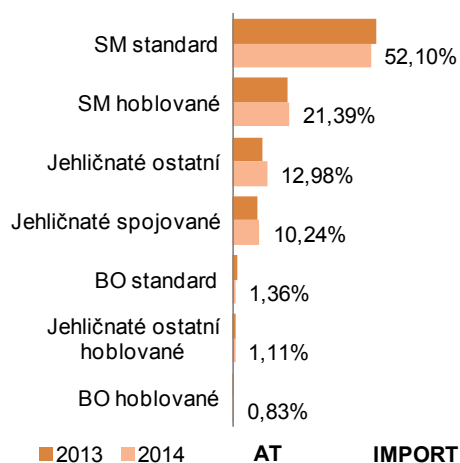
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ - ROZDĚLENÍ DLE DŘEVINY A SORTIMENTU

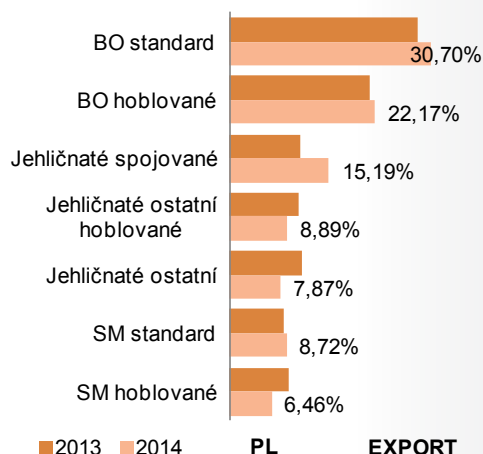
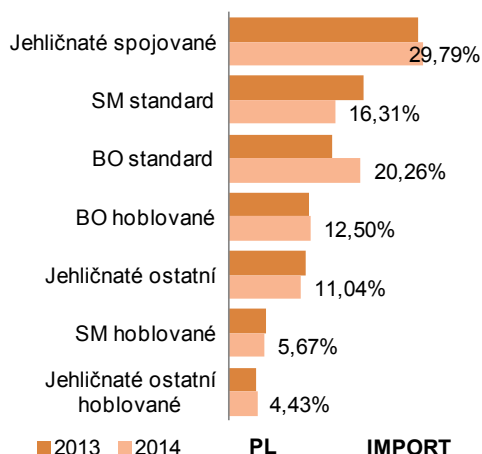
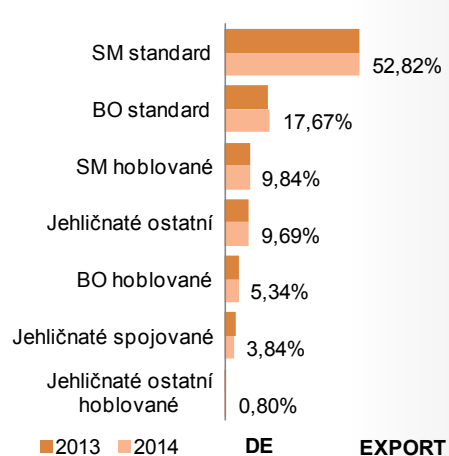
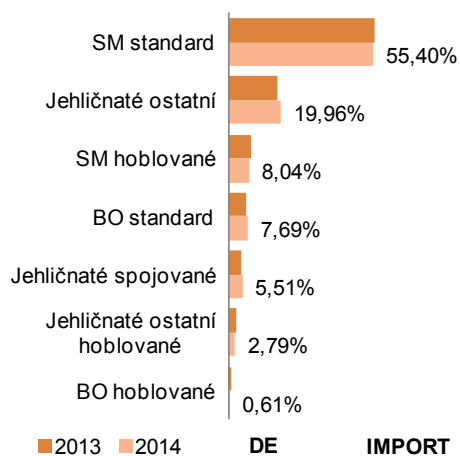
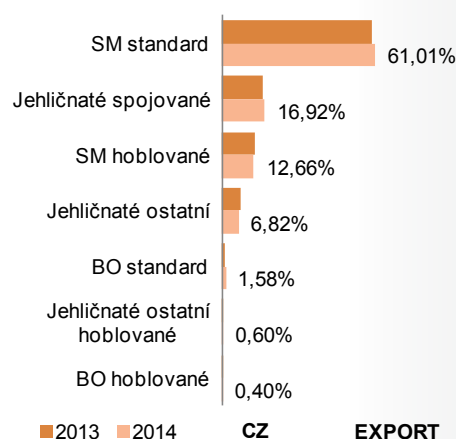
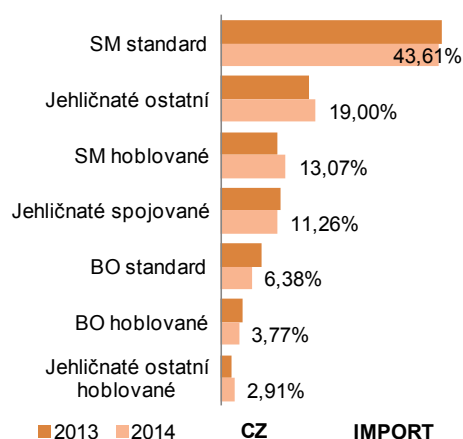
Smrkové standardní řezivo je hlavní položkou obchodu v exportu. V importu se projevuje vliv Polska v dovozu spojovaných materiálů.

Pozitivní je export spojovaného řeziva z České republiky, který dosahuje až 16% z celkového exportu. Rakousko, Česká republika, Německo a Slovensko se ve vývozu zaměřují majoritně na smrkové

standardní řezivo. Polsko se liší orientací na borovici standardní i hoblovanou.

Dále následují ostatní jehličnaté dřeviny a smrk se u této země nachází až na spodních místech v objemech vývozu. Stejně tak diverzifikovaná je struktura importu polského.

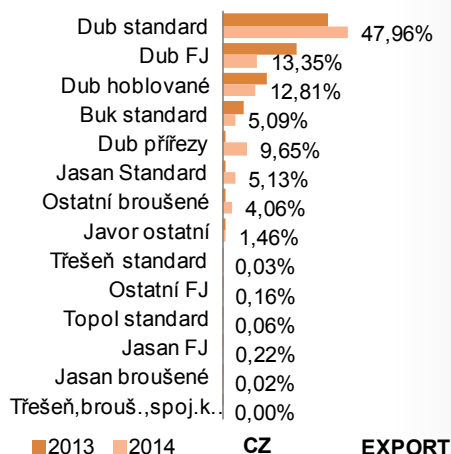
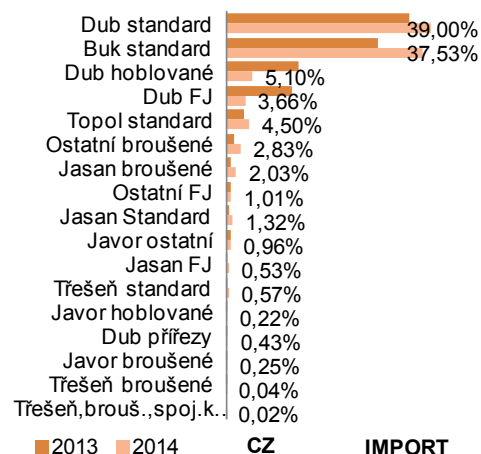
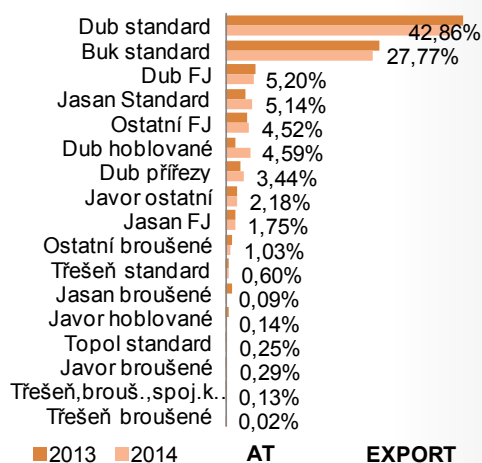
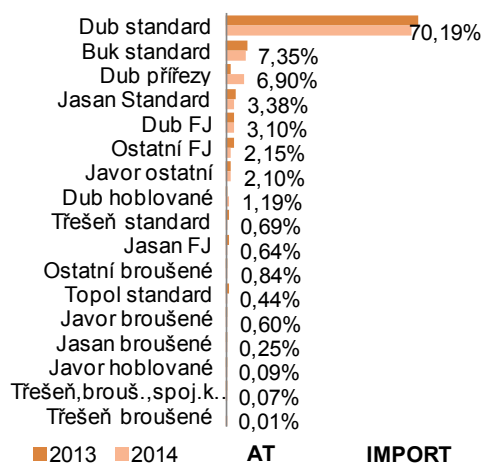
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

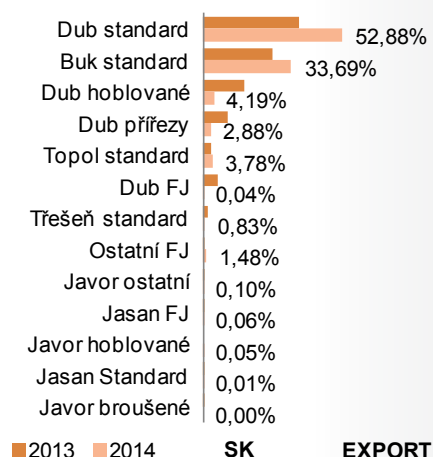
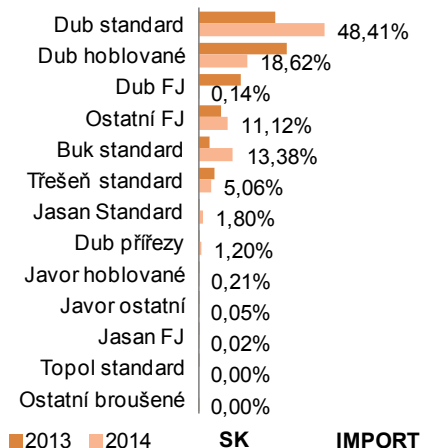
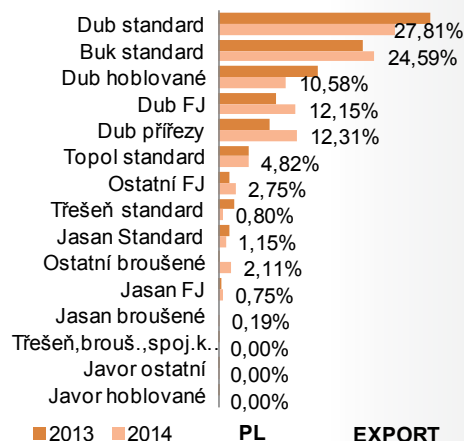
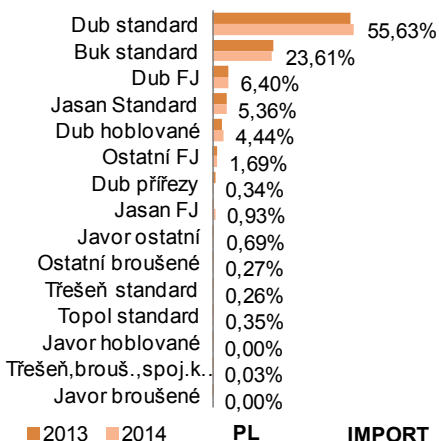
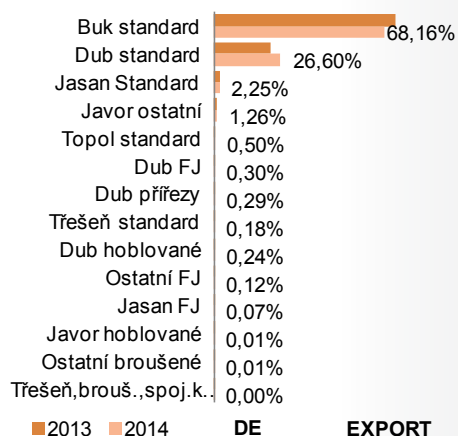
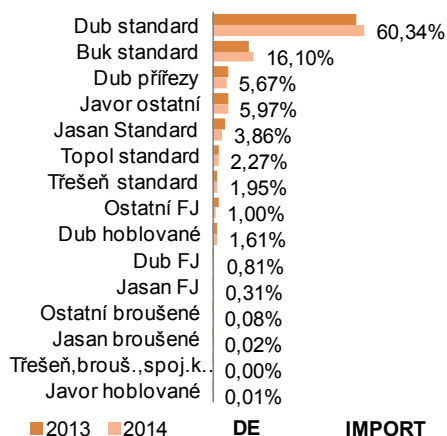
ŘEZIVO LISTNATÉ - ROZDĚLENÍ DLE DŘEVINY A SORTIMENTU

Dubové řezivo je nejžádanější obchodní výměnou v rámci sledovaných zemí v hodnotovém vyjádření.

Objemově to je však řezivo bukové, které tvoří hlavní obchodní artikl zahraničního obchodu.

Pozitivní je z pohledu České republiky nemalý podíl exportu spojovaného a hoblovaného řeziva – tedy materiálu s vyšší mírou vložené práce.

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

BILANCE IMPORTU A EXPORTU

Následující tabulka shrnuje objemy vývozu a dovozu jednotlivých komodit v hodnotovém vyjádření v EUR.

Německo a Rakousko jsou největší importéři jehličnatého i listnatého řeziva, což svědčí nejen o rozvinutém vlastním trhu spotřeby, ale také o existenci navazující výroby a zpracování standardního řeziva jako hlavní importované položky.

Zjednodušeně řečeno výroba řeziva z jiných zemí pomáhá navyšovat hodnotu výroby v Rakousku a Německu.

Je však potřeba zahrnout další analýzu toku řeziva od výrobce ke konkrétnímu zákazníkovi, aby bylo možné tento výrok potvrdit.

Teritoriální struktura importu a exportu vyjadřuje akční rádius, kapacitu a

organizačně finanční zázemí jednotlivých zemí. Česká republika má velmi úzký záběr zemí, kterým dodává přes 50% vyrobeného řeziva. Podobná situace je i v případě Polska.

Pro Českou republiku je významný import tropických dřevin o hodnotě cca 4609 tis. EUR blížící se téměř dovozu rakouskému – 5079 tis. EUR.

V hodnotě vývozu tropických dřevin však Česká republika za Rakouskem zásadně zaostává (cca 2,6 krát méně), což může být způsobeno malou mírou přidané hodnoty vložené do importovaného materiálu před dalším vývozem z Česka.

	Surovina	Sortiment	Rakousko	Česká rep.	Německo	Polsko	Slovensko	
import	Jehličnaté	Standard	258 349 501	78 233 726	649 679 230	70 702 837	53 021 081	
		Hoblované	90 694 412	22 398 809	89 496 323	33 549 097	5 254 988	
		Spojované	39 820 818	12 770 176	43 132 583	44 232 736	1 496 644	
	Celkem z Jehličnaté			388 864 731	113 402 711	782 308 136	148 484 670	59 772 713
	Listnaté	Standard	66 020 572	22 088 440	82 498 695	46 850 740	5 438 397	
		Hoblované	1 508 149	1 540 376	1 757 914	2 928 494	1 491 894	
		Spojované	4 171 590	1 235 504	1 654 361	4 427 795	891 411	
		Přířezy	5 414 896	112 077	5 173 485	187 824	95 202	
		Broušené	1 332 532	1 356 990	82 419	148 785	85	
	Celkem z Listnaté			78 447 739	26 333 387	91 166 874	54 543 638	7 916 989
	Ostatní	Standard	17 276 234	4 400 759	42 599 408	14 411 227	1 086 349	
	Celkem z Ostatní			17 276 234	4 400 759	42 599 408	14 411 227	1 086 349
	Tropické	Standard	3 147 458	2 342 384	46 974 488	12 471 744	360 554	
		Hoblované	319 316	1 912 292	1 773 680	1 614 055	32 038	
		Spojované	1 611 826	342 825	573 850	3 211 317	63 627	
		Broušené	822	11 252	2 776 930	499 082		
Celkem z Tropické			5 079 422	4 608 753	52 098 948	17 796 198	456 219	
export	Jehličnaté	Standard	786 745 886	212 335 568	1 009 145 115	64 413 828	117 857 750	
		Hoblované	182 362 531	41 807 213	201 198 569	51 097 456	24 382 131	
		Spojované	66 685 523	51 774 069	48 296 480	20 684 492	1 556 211	
	Celkem z Jehličnaté			1 035 793 940	305 916 850	1 258 640 164	136 195 776	143 796 092
	Listnaté	Standard	51 927 398	7 666 218	226 288 589	25 566 978	38 002 301	
		Hoblované	4 267 478	1 672 312	739 990	4 895 467	1 793 949	
		Spojované	6 486 446	1 734 097	965 102	6 437 391	633 616	
		Přířezy	2 265 356	1 238 137	660 109	5 319 242	1 199 595	
		Broušené	936 394	524 133	25 517	991 905		
	Celkem z Listnaté			65 883 072	12 834 897	228 679 307	43 210 983	41 629 461
	Ostatní	Standard	12 409 432	2 220 786	13 596 542	3 899 149	550 604	
	Celkem z Ostatní			12 409 432	2 220 786	13 596 542	3 899 149	550 604
	Tropické	Standard	476 694	118 328	31 486 059	5 160 865	45 595	
		Hoblované	88 657	147 783	1 717 127	93 986		
		Spojované	136 535	2 590	195 256	595 409		
		Broušené		3 287	108 872	59 460	1 305	
Celkem z Tropické			701 886	271 988	33 507 314	5 909 720	46 900	

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

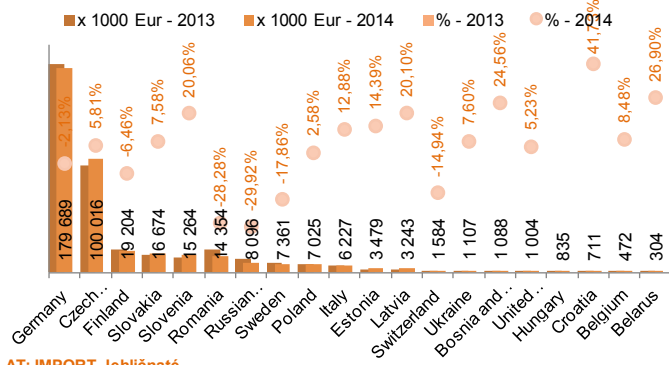
ŘEZIVO JEHLIČNATÉ - TERITORIÁLNÍ STRUKTURA

Následující grafy zobrazují objemy importu a exportu sledovaných zemí v rozdělení podle států určení. Hodnoty jsou vyjádřeny v tis. EUR, procenta představují meziroční změnu.

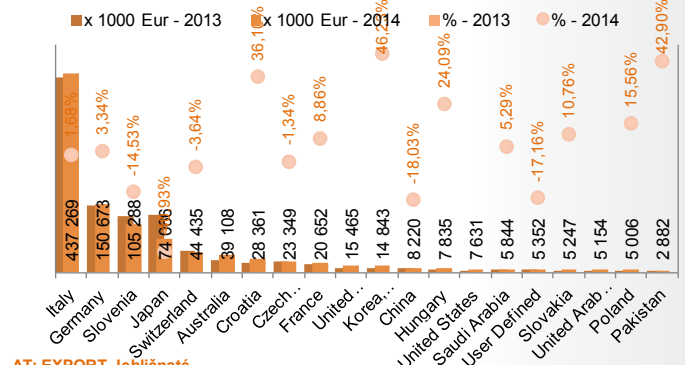
Hodnotově exportuje Česká republika nejvíce jehličnatého řeziva do Německa, dovoz do dalších zemí je relativně diverzifikovaný, což zajišťuje vyšší stabilitu poptávky po českém exportu v případě neočekávaných situací. Největšími dodavateli pro Českou republiku jsou sousední země s výraznějším podílem Ruska a Ukrajiny.

Nejvíce exportně závislé je zde Polsko a to na Německé poptávce. V dovozu

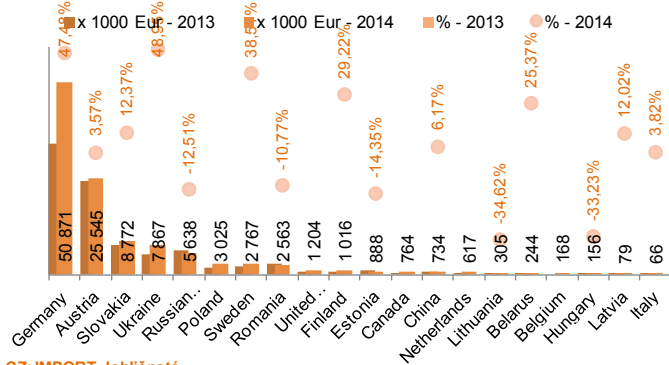
lze nalézt nízkou míru diverzifikace v případě Rakouska (většina řeziva pochází z Německa a České republiky), a Slovenska (Česká republika a Polsko). Také Česká republika je výrazně závislá - na Německu a Rakousku.

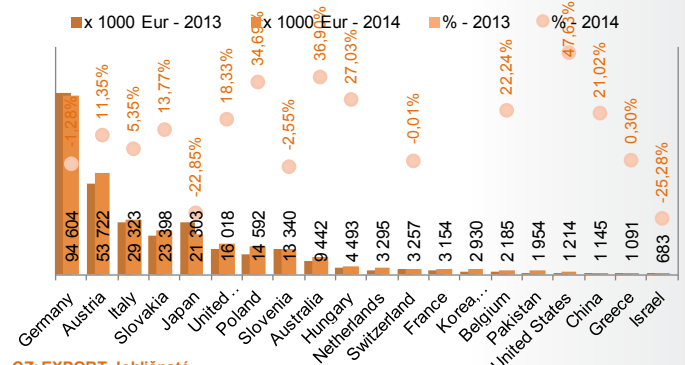
AT: IMPORT Jehličnaté

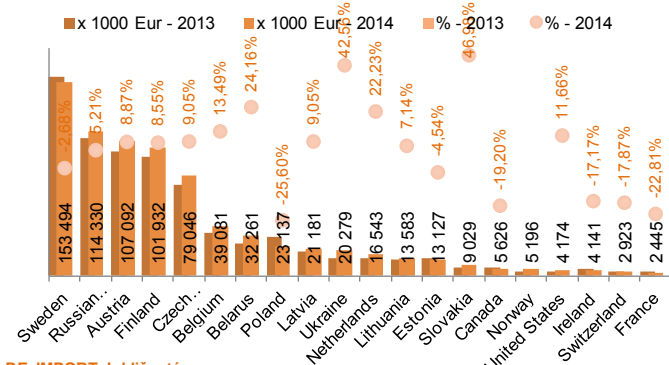
AT: EXPORT Jehličnaté

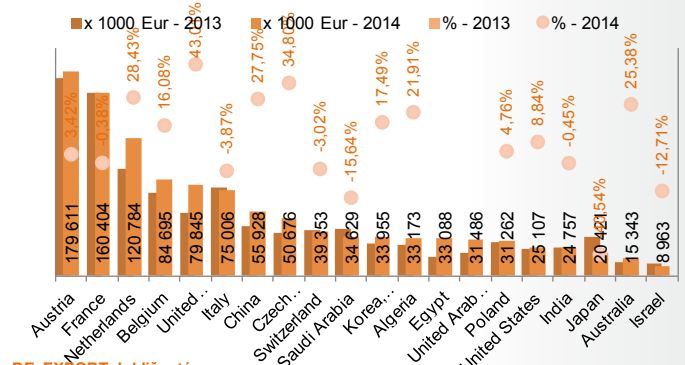
CZ: IMPORT Jehličnaté

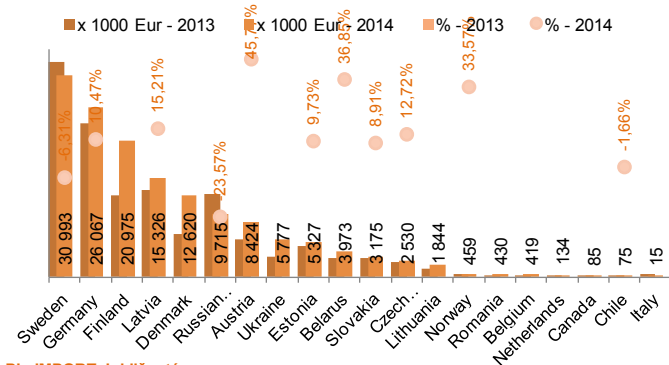
CZ: EXPORT Jehličnaté

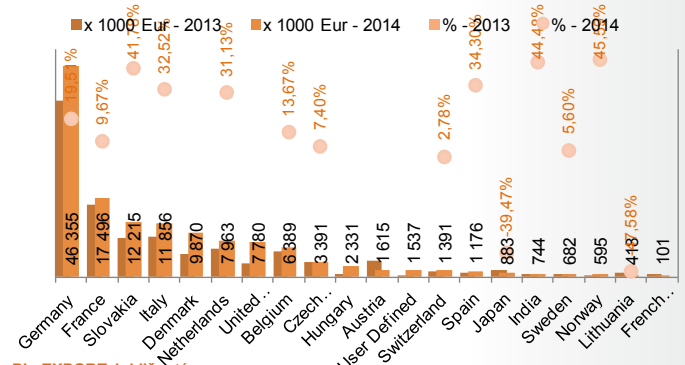
DE: IMPORT Jehličnaté

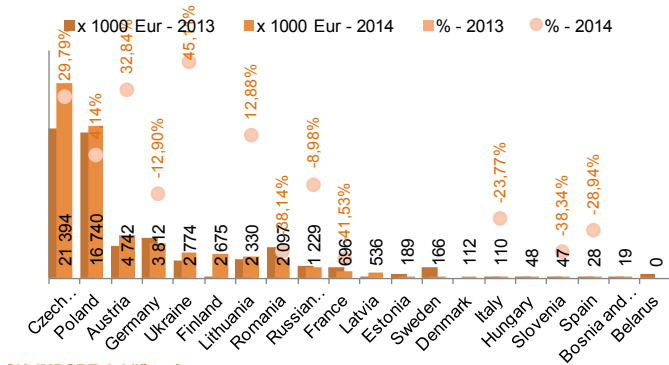
DE: EXPORT Jehličnaté

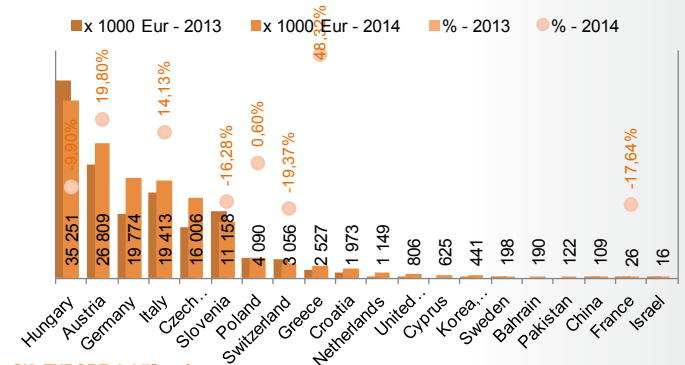
PL: IMPORT Jehličnaté

PL: EXPORT Jehličnaté

SK: IMPORT Jehličnaté

SK: EXPORT Jehličnaté

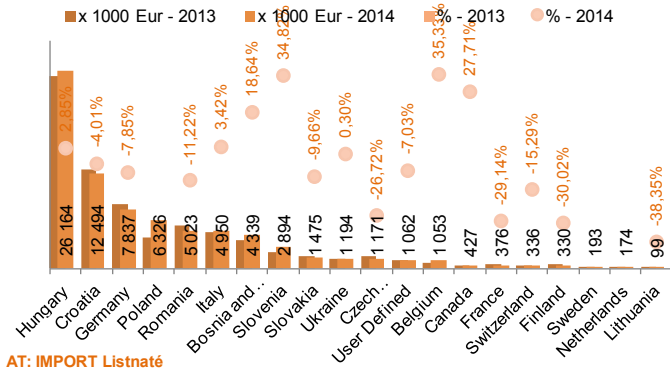
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

ŘEZIVO LISTNATÉ - TERITORIÁLNÍ STRUKTURA

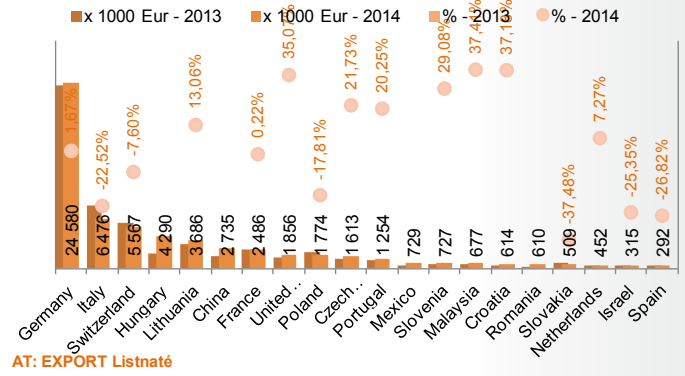
V případě listnatého řeziva je vývoz České republiky rozmělněný mezi více zemí bez výrazné převahy jednoho odběratele. Nejvíce je exportováno do Nizozemí, dále následuje Německo a Rakousko. Rakouskem. Přílišná závislost na dodávkách přes oceán může být nebezpečná z pohledu výjimečných přírodních či politických událostí.

Za povšimnutí stojí zásadní propad exportu do Polska a Slovenska mezi lety 2013 a 2014. V roce 2013 tvořil export do těchto dvou zemí naprostou majoritu českého vývozu. Importu listnatého řeziva do České republiky vévodí Slovensko s obdobným propadem v případě Polska mezi lety 2013 a 2014.

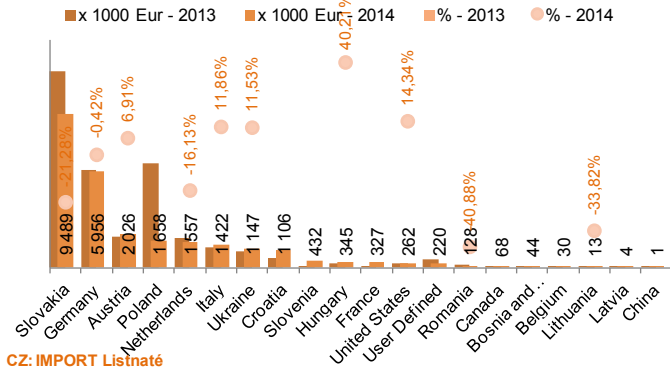
Hlavním importérem do Německa jsou v případě listnatého řeziva Spojené státy americké, až na druhém místě následované

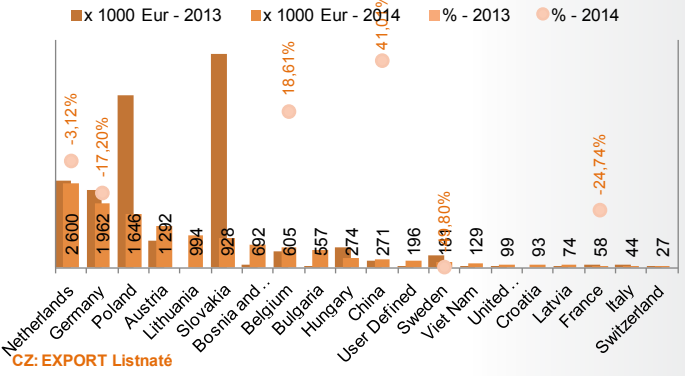
AT: IMPORT Listnaté

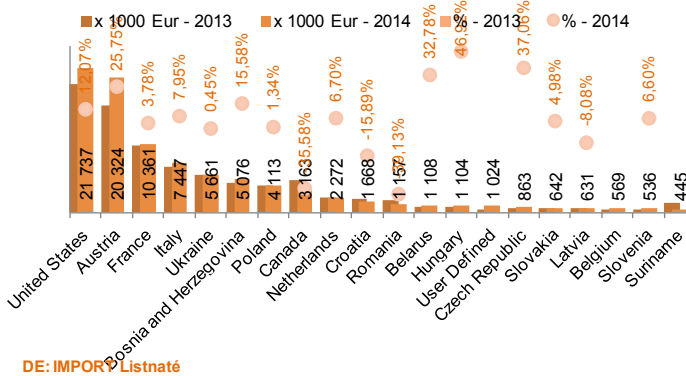
AT: EXPORT Listnaté

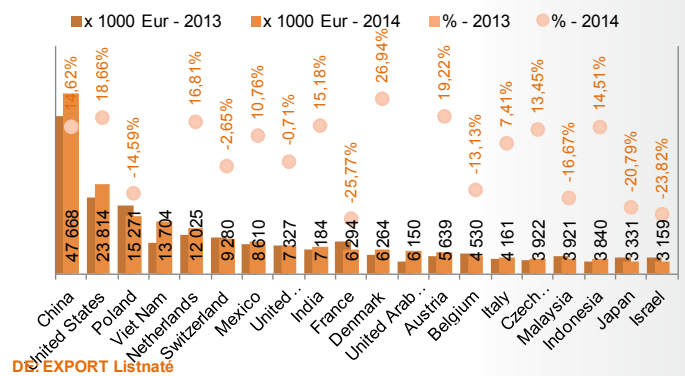
CZ: IMPORT Listnaté

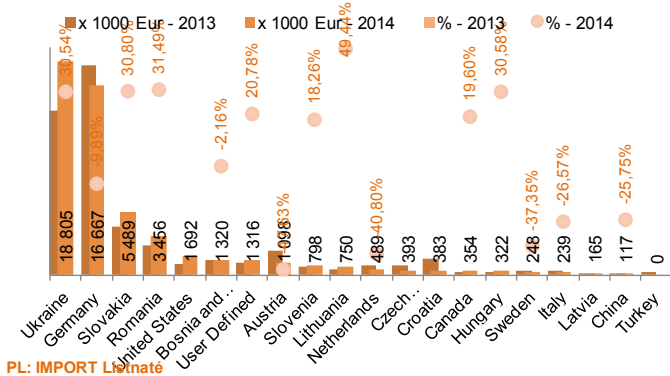
CZ: EXPORT Listnaté

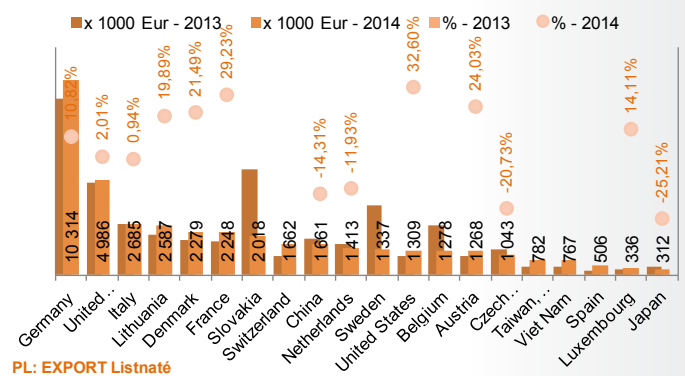
DE: IMPORT Listnaté

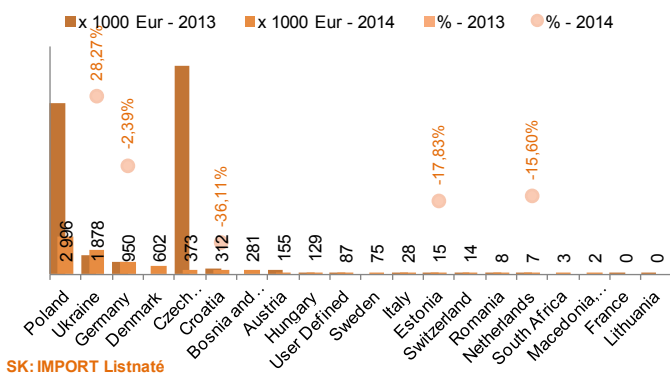
DE: EXPORT Listnaté

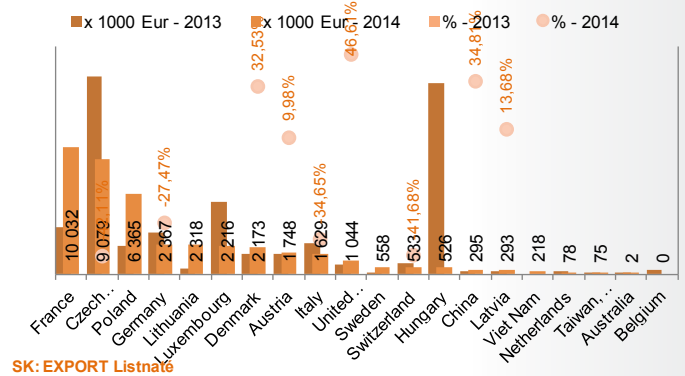
PL: IMPORT Listnaté

PL: EXPORT Listnaté

SK: IMPORT Listnaté

SK: EXPORT Listnaté

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

DESKOVÉ MATERIÁLY

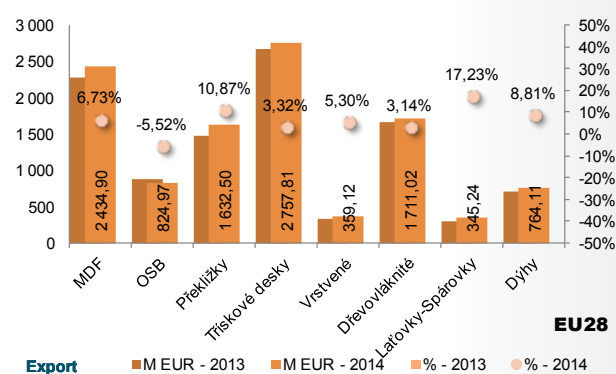
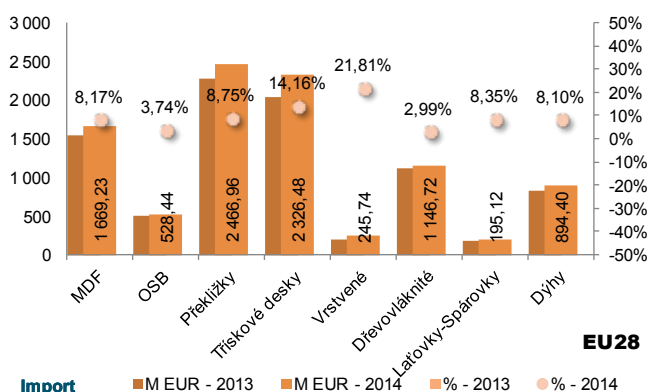
Výroba plošných materiálů je více závislá na zdrojích surovin a dosažitelné spotřebě v okolí produkčních kapacit, které vzhledem k náročnosti technologií jsou dnes doménou velkokapacitních výrobních a nadnárodních korporací. Tomu odpovídá i struktura a podíl zahraničního obchodu.

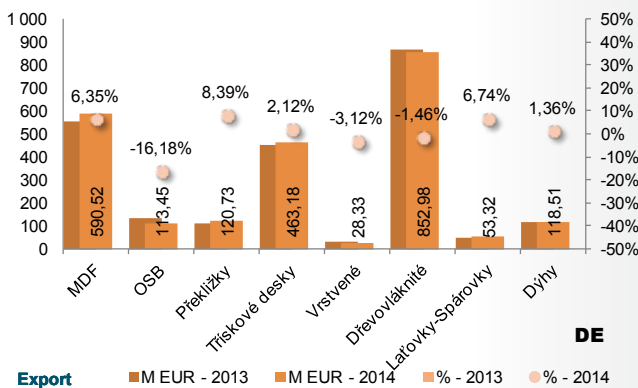
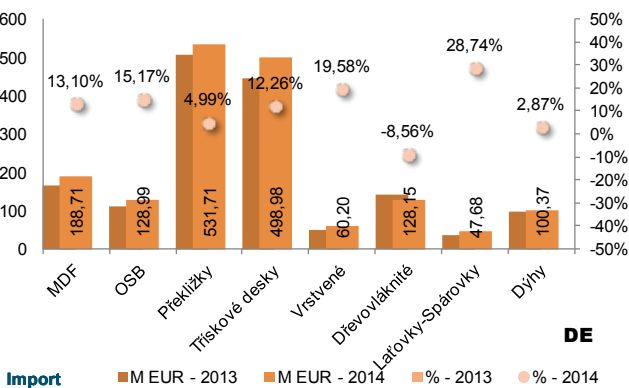
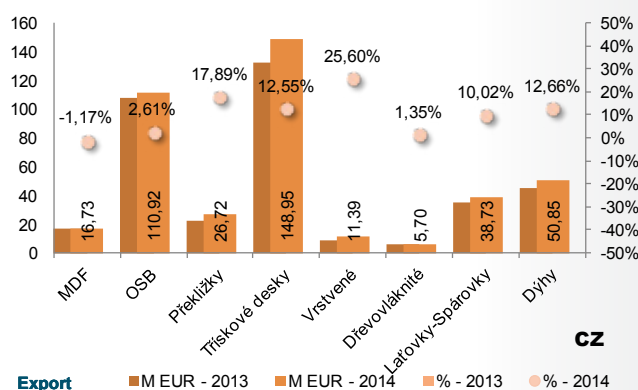
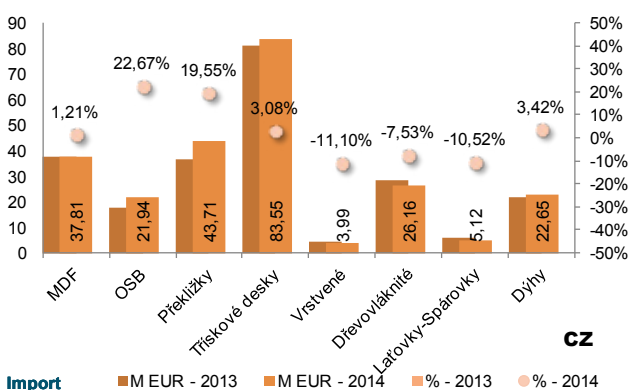
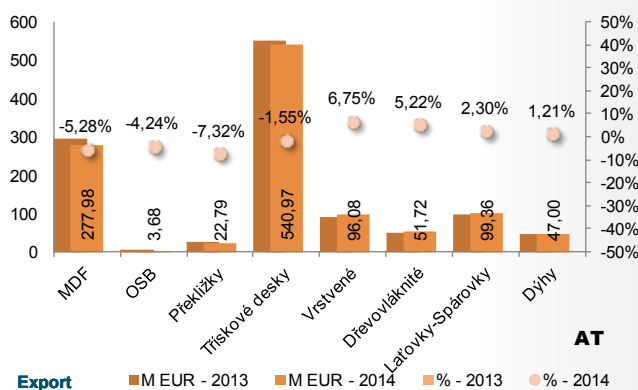
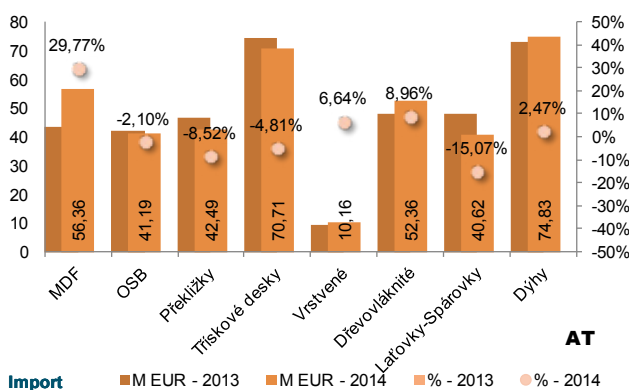
V Evropě obecně dominuje import a spotřeba dřevotřísky, překližek a MDF. Je to dáno zejména u překližek velkou koncentrací produkčních kapacit ve Skandinávii.

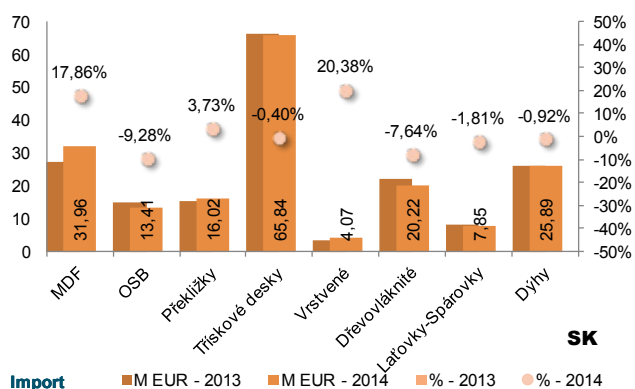
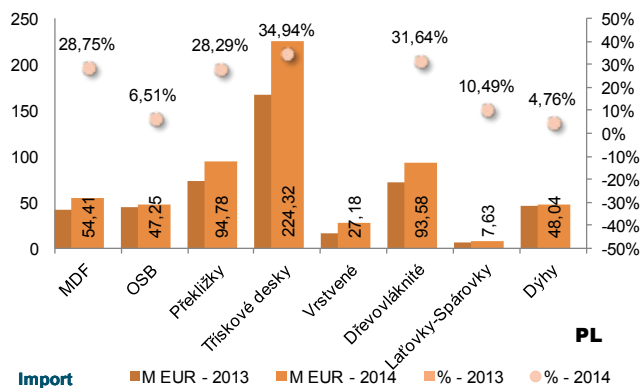
V importu Rakouska převládají dýhy a třískové desky. Česká republika dováží zejména třískové desky, MDF a překližky. Německý import je orientován hlavně na překližky a třískové desky. V Polsku můžeme vidět pouze dominanci třískových desek a Slovensko ji doplňuje ještě importem MDF.

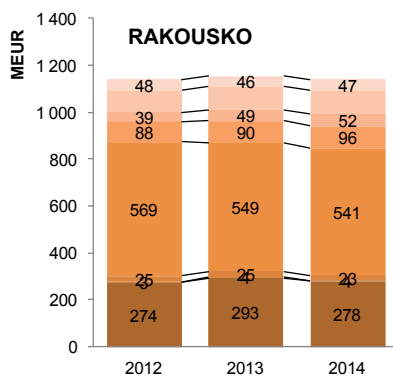
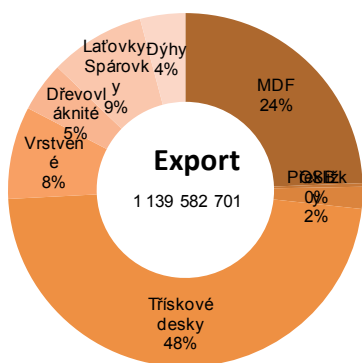
V exportu už se dostává do popředí obchod ostatních dřevovláknitých desek v závislosti na disponibilních produkčních kapacitách situovaných v Polsku, Slovensku a Německu.

Při pohledu na přeshraniční pohyby celé Evropské unie (EU28) převládají v importu i exportu identické materiály – MDF, překližky, třískové a dřevovláknité desky. Největšími exportními komoditami České republiky jsou OSB a další třískové desky. Třískové desky tvoří také podstatnou část dovozu. Stejná situace je i v případě Polska a Slovenska.

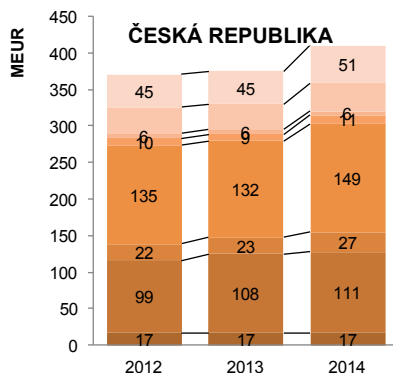

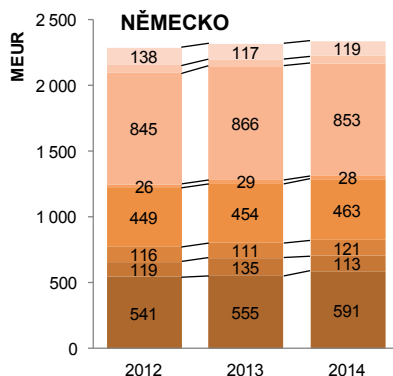
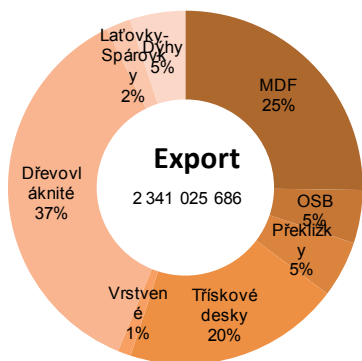

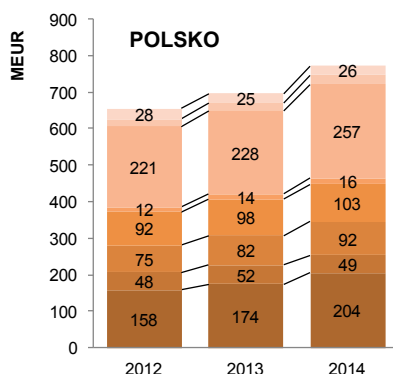
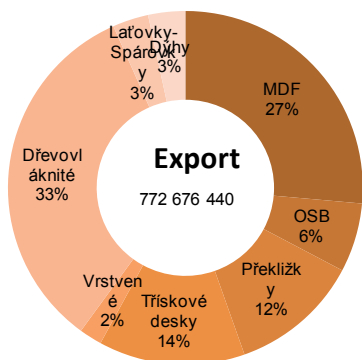
Export

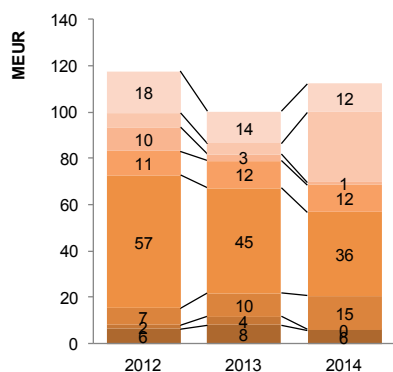
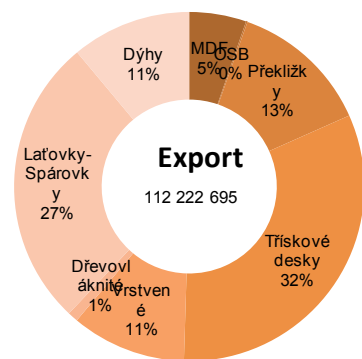
Export

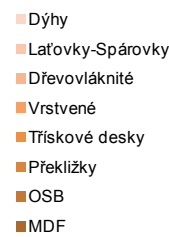
Export

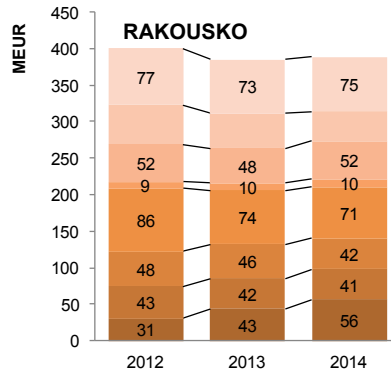
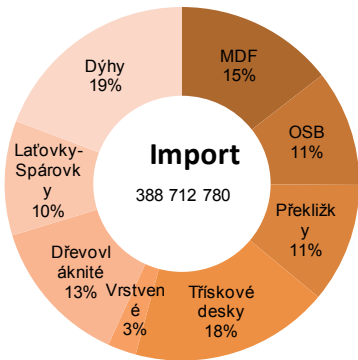

Export

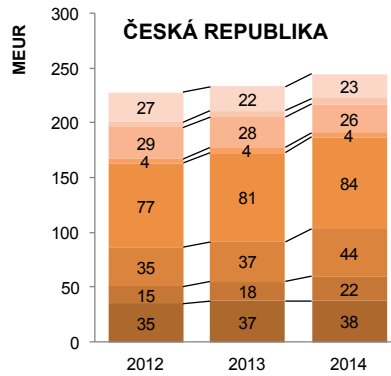
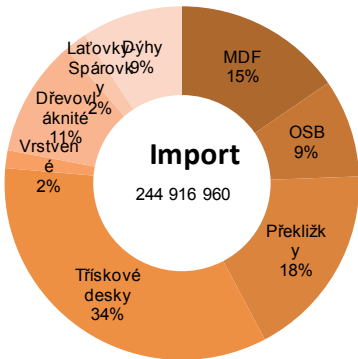

Export SK

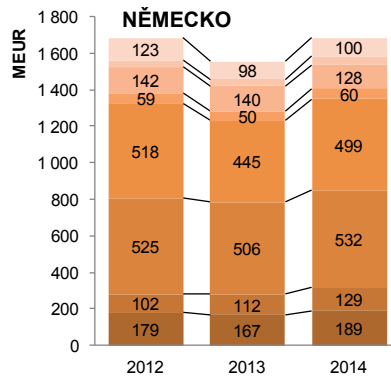
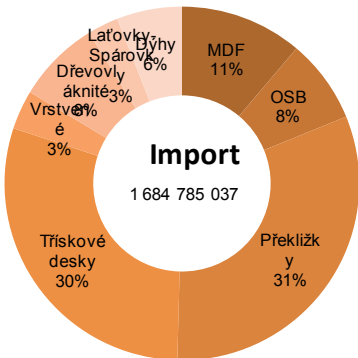

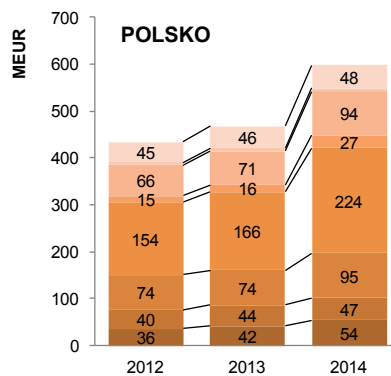
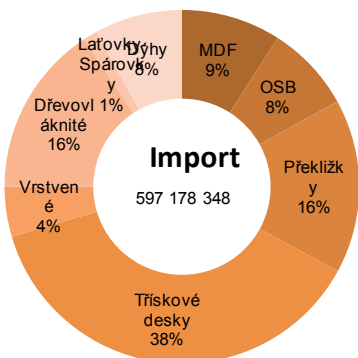
Import

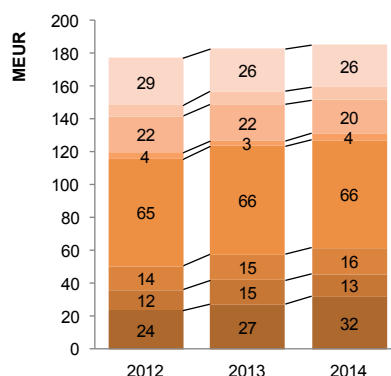
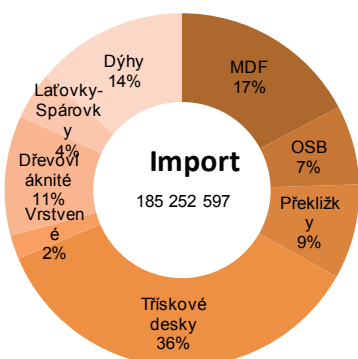
Import

Import

Import

Import SK

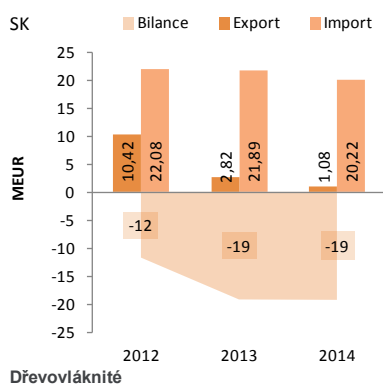
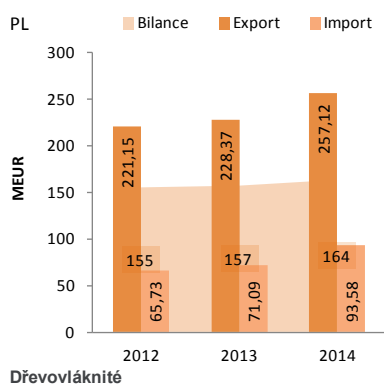
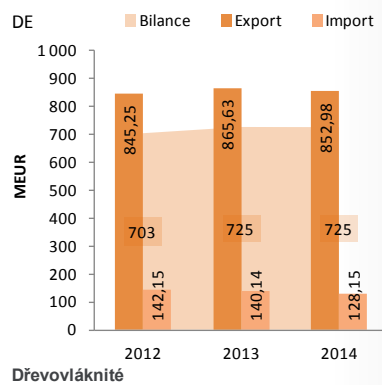
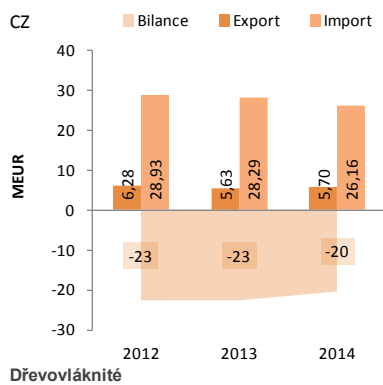
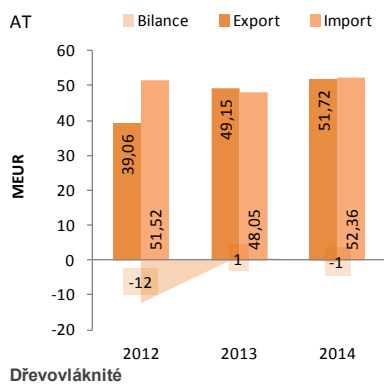
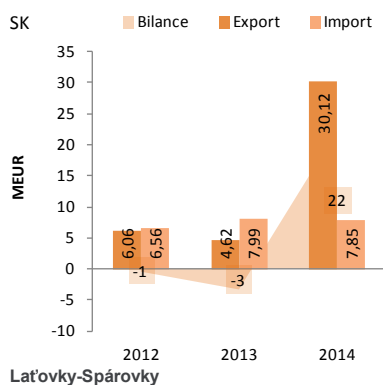
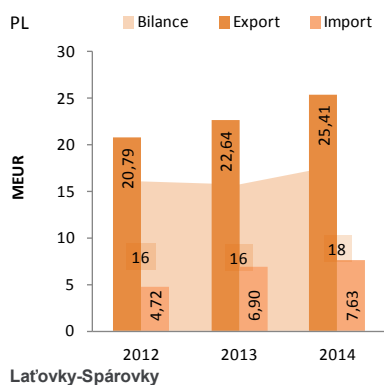
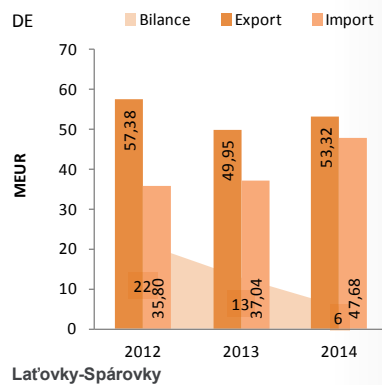
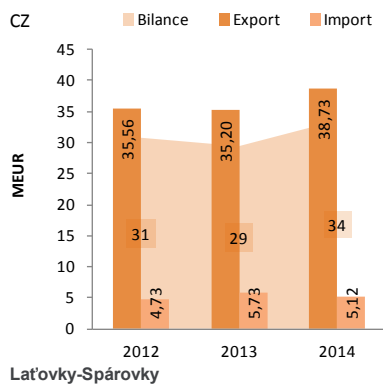
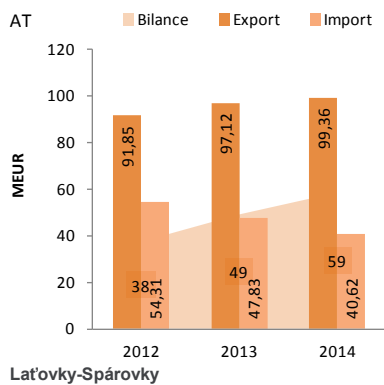
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

LAŤOVKY A SPÁROVKY, DŘEVOVLÁKNITÉ DESKY

Grafy zobrazují bilanci vývozu a dovozu jednotlivých plošných materiálů u sledovaných zemí, vyjádřeno v mil. EUR. V případě masivních materiálů – laťovky a spárovky je u všech států převaha dovozu. U Slovenska tato situace nebyla v minulosti jasně vyhraněná.

Bilance České republiky a Slovenska v obchodu s vláknitými deskami je silně záporná – vysoké hodnoty importu. V případě Rakouska lze mluvit o rovnovážném stavu mezi oběma toky.

Polsko a Německo jsou silnými dovozci těchto materiálů. Hodnota dovozu Německa převyšuje hodnotu vývozu všech ostatních zemí dohromady.

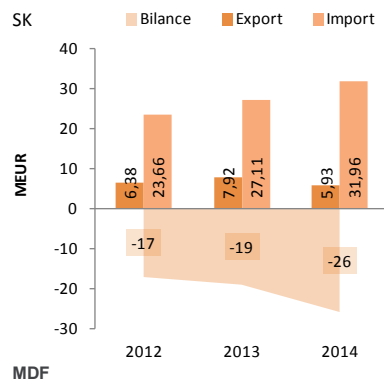
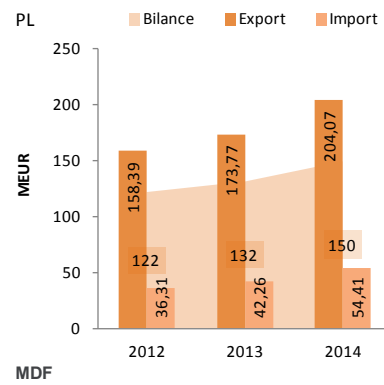
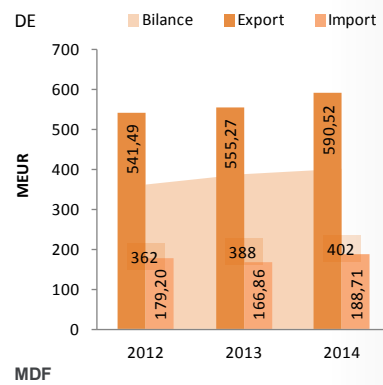
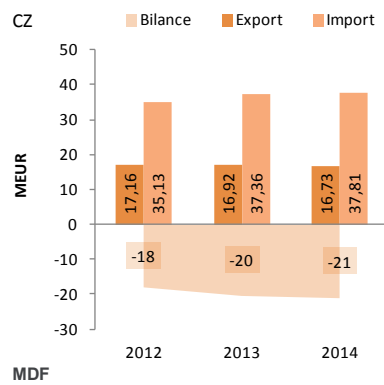
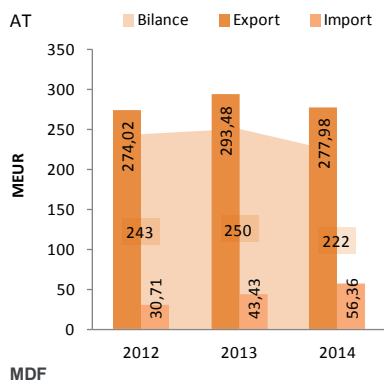
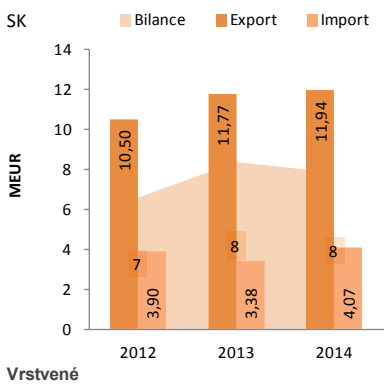
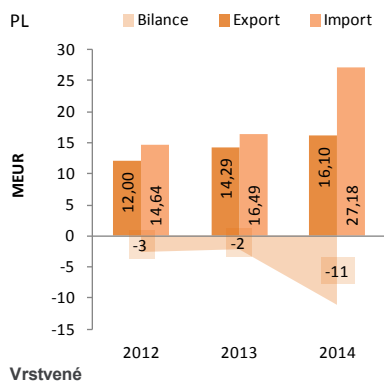
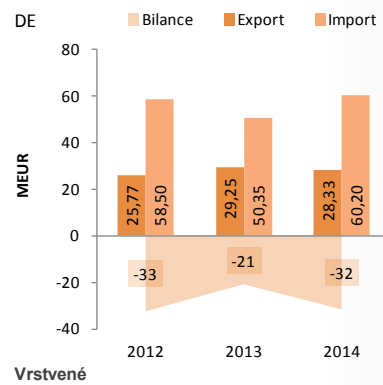
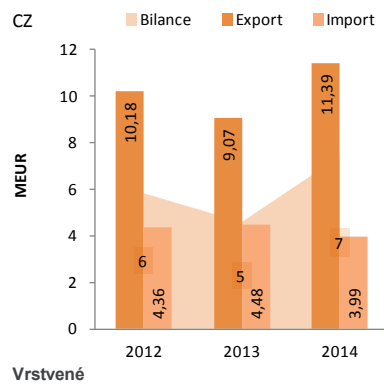
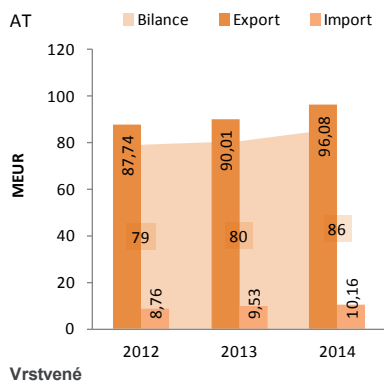

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

MDF, VRSTVENÉ A LAMINOVANÉ DESKY

Největší import vrstvených a laminovaných desek náleží Německu, tato hodnota je však snadno uspokojitelná například pouze Rakouským vývozem o hodnotě 160% německého dovozu. V Německu i Polsku je bilance zahraničního obchodu s těmito materiály záporná. U ostatních zemí převažuje naopak vývoz. V případě Rakouska je vývoz na úrovni více, než 9 násobku dovozu.

Silnými exportéry MDF jsou Rakousko, Německo a Polsko s kladnou bilancí obchodu. Česká republika a Slovensko potřebný materiál nakupuje za hranicemi, mají tedy záporné saldo.

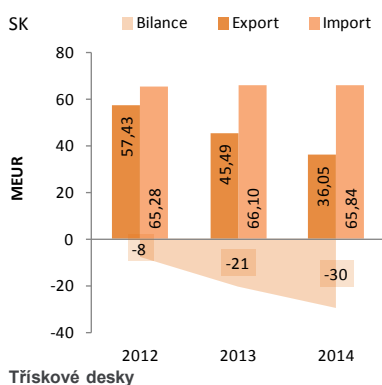
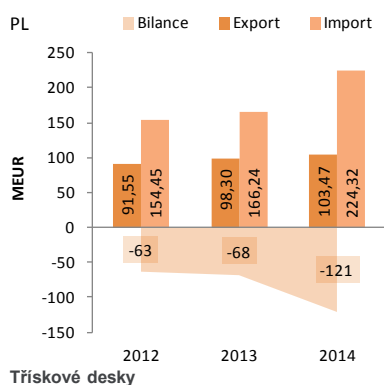
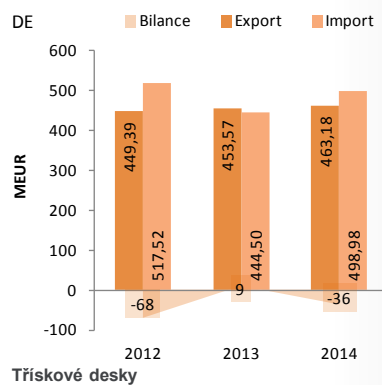
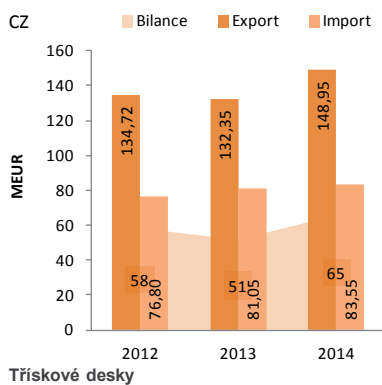
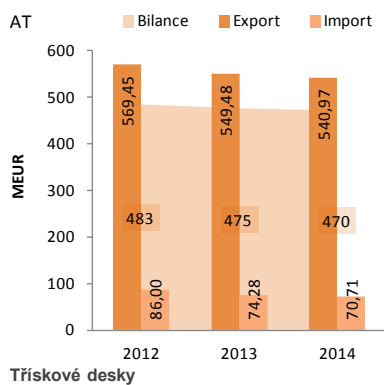
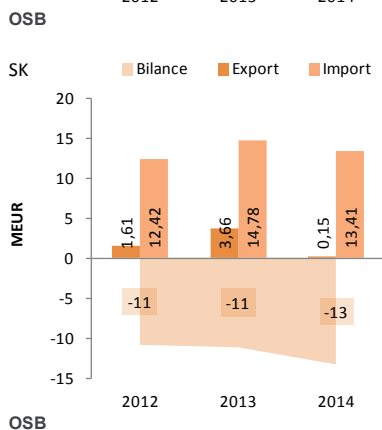
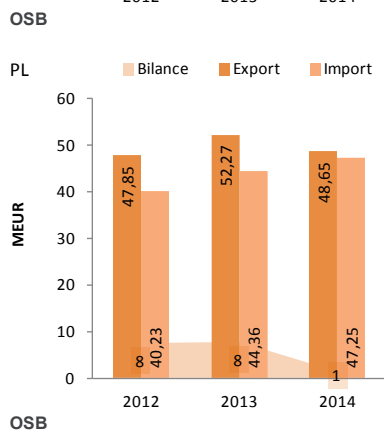
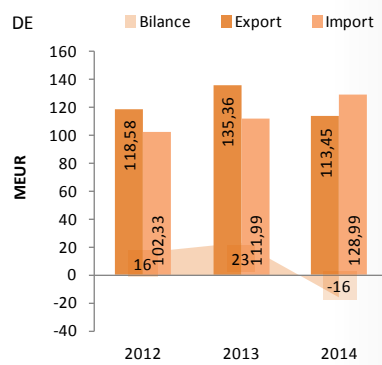
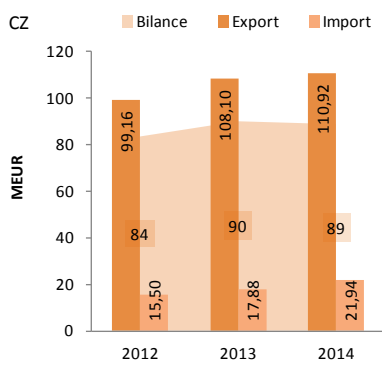
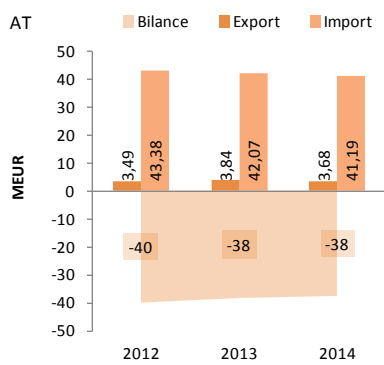
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

OSB, DŘEVOVLÁKNITÉ DESKY

Česká republika je silným exportérem OSB, a dokonce se téměř vyrovnává hodnotám Německa. Rozdíl mezi těmito zeměmi je v tom, že Německo o něco vyšší objem také importuje,

Česká republika ve srovnání pouze 16% této hodnoty. Silně záporné saldo vykazuje Rakousko a Slovensko. V obou zemích je hodnota exportu téměř nulová. V Polsku jsou značné objemy OSB vyváženy i dováženy, zanechávajíc výslednou bilanci v lehce kladné pozici.

Masivním exportérem a zároveň téměř nejmenším importérem dřevotřískových desek je Rakousko. Jeho vývoz převyšuje i ten německý. Německo s vysokou mírou importu si však udržuje téměř neutrální (lehce záporné) saldo zahraničního obchodu. V České republice téměř dvojnásobně převyšuje export nad importem.

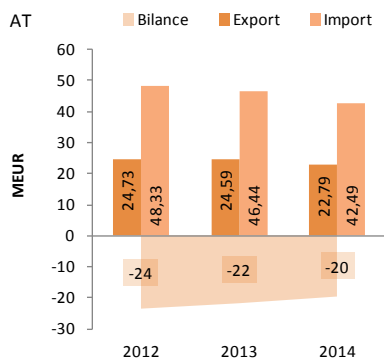
ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PŘEKLIŽOVANÉ DESKY, DÝHY

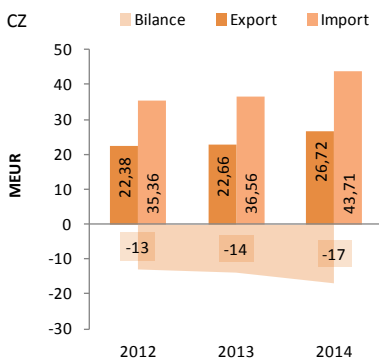
V případě překližek je bilance exportu a importu všech států záporná. Polsko se za sledované období pohybuje kolem vyrovnaného stavu.

Značný převis dovozu nad vývozem je v případě Německa – více, než 4,4 násobný. Polsko a Slovensko v roce 2014 vyvezly i dovezly podobné množství překližek, čímž se jejich salda za tento rok blíží nule.

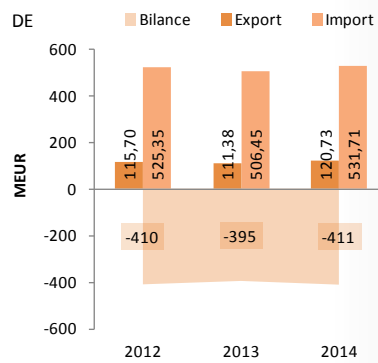
Česká republika je orientovaná na vývoz dýh, který se rovná cca 2 násobku dovozu. Slabou převahu vývozu vykazuje také Německo. Ostatní sledované státy mají v této oblasti saldo záporné, export dosahující cca 1/3 až 1/2 importu.

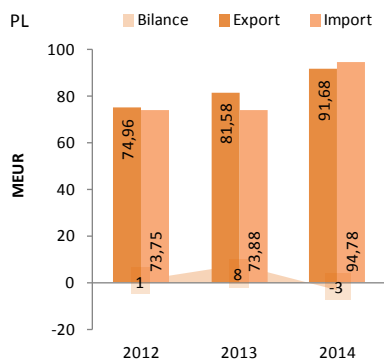
Překližky

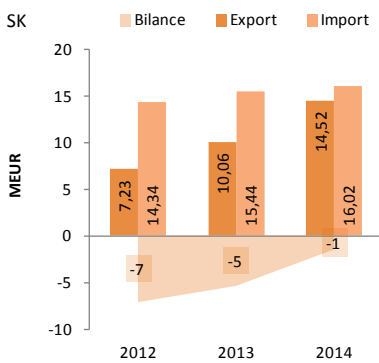
Překližky

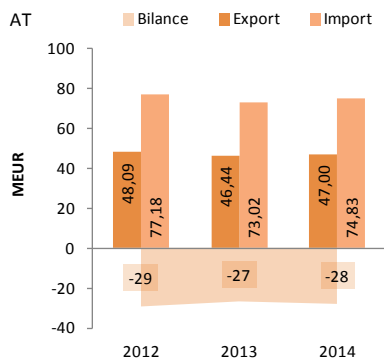
Překližky

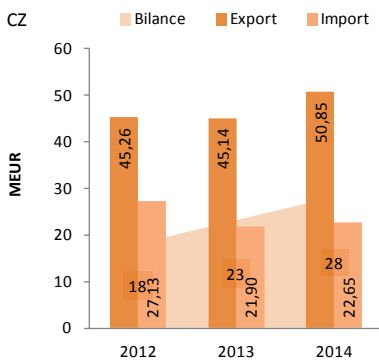
Překližky

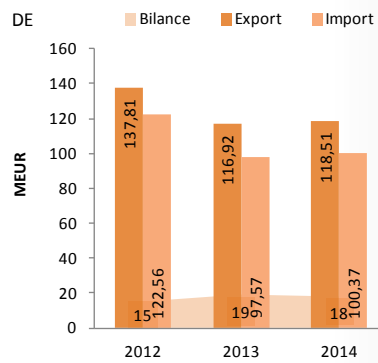
Překližky

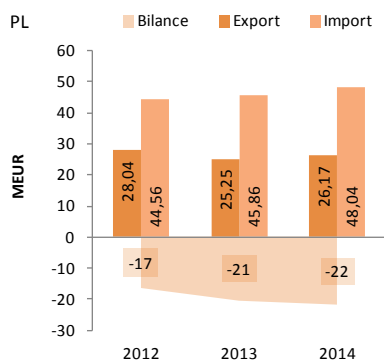
Dýhy

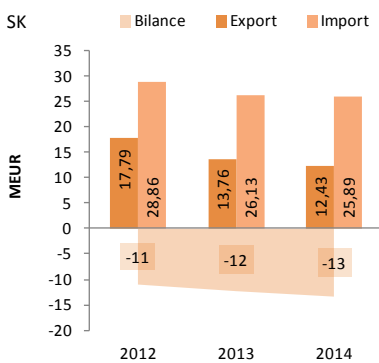
Dýhy

Dýhy

Dýhy

Dýhy

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PLOŠNÉ MATERIÁLY - RAKOUSKO

Následující tabulky popisují podrobně přeshraniční obchod s plošnými materiály jednotlivých sledovaných zemí v rozdělení na variantu či způsob povrchové úpravy každého materiálu. Hodnoty jsou udány v tis. EUR, procenta vyjadřují meziroční změnu.

Rakousko vyváží materiály o hodnotě téměř 3 krát převyšující hodnotu dovozu. Celková

meziroční změna v obou směrech obchodu je minimální. V exportu roku 2014 se nově objevily bambusové překližky, dále byl vysoký nárůst zaznamenán u překližek z tropických dřevin a dřevovláknitých desek od 0,5 do 0,8 g/cm³. Největší meziroční změnou v importu bylo zvýšení dovozu MDF 5 až 9 mm, povrchově upravených.

Materiál	IMPORT			EXPORT		
	x1 000 EUR			x1 000 EUR		
	2013	2014	%	2013	2014	%
MDF	43 430	56 360	29,77%	293 478	277 975	-5,28%
5mm - 9mm povrchová úprava	14 979	27 076	80,76%	148 584	163 980	10,36%
nad 9mm povrchová úprava	14 444	13 986	-3,17%	123 332	103 353	-16,20%
do 5mm povrchová úprava	1 589	1 433	-9,78%	8 273	1 525	-81,57%
5mm - 9mm	2 051	3 901	90,23%	2 945	1 472	-50,02%
nad 9mm	9 394	8 436	-10,20%	6 293	3 182	-49,43%
do 5mm	973	1 527	57,02%	4 051	4 463	10,18%
OSB	42 072	41 190	-2,10%	3 844	3 681	-4,24%
ostatní	2 167	1 895	-12,57%	2 494	2 498	0,17%
neopracované	39 904	39 295	-1,53%	1 351	1 183	-12,39%
Překližky	46 442	42 486	-8,52%	24 592	22 792	-7,32%
ostatní	5 418	5 011	-7,50%	962	1 255	30,44%
1 tropická	1 142	1 356	18,72%	255	1 066	317,61%
1 tropická ostatní	4 240	3 583	-15,49%	1 125	986	-12,39%
bambus	520	189	-63,70%	0	3	2621,28%
listnatá	32 879	31 542	-4,06%	22 137	19 305	-12,79%
ostatní ne-jehličnaté	2 243	805	-64,13%	112	178	58,91%
Třískové desky	74 280	70 707	-4,81%	549 479	540 969	-1,55%
ostatní	10 867	10 480	-3,56%	5 566	5 751	3,31%
melaminované	21 884	17 698	-19,13%	390 590	379 825	-2,76%
laminované	12 953	9 171	-29,20%	99 355	102 268	2,93%
neopracované	28 576	33 358	16,73%	53 967	53 126	-1,56%
Vrstvené	9 531	10 164	6,64%	90 007	96 085	6,75%
ostatní	3 757	3 948	5,08%	81 576	86 699	6,28%
1 vrstva dřevotříská	1 431	2 072	44,83%	6 084	6 732	10,66%
1 vrstva tvrdá dýha	4 344	4 145	-4,58%	2 348	2 653	13,01%
Dřevovláknité	48 054	52 357	8,96%	49 154	51 718	5,22%
nad 0,8g/cm3 opracovaná	30 964	35 224	13,76%	42 161	45 505	7,93%
nad 0,8g/cm3 neopracovaná	1 889	1 277	-32,41%	2 262	1 942	-14,16%
0,5g/cm3 - 0,8g/cm3 neoprac.	361	424	17,67%	11	31	180,67%
do 0,5g/cm3 opracovaná	3 468	4 263	22,93%	103	202	95,79%
do 0,5g/cm3 neopracovaná	5 418	5 435	0,31%	1 112	915	-17,73%
0,5g/cm3 - 0,8g/cm3 opracovaná	5 954	5 734	-3,70%	3 504	3 124	-10,85%
Laťovky-Spárovky	47 831	40 622	-15,07%	97 120	99 358	2,30%
ostatní	38 225	29 763	-22,14%	92 802	94 559	1,89%
1 vrstva ne-jehličnatá	9 606	10 860	13,06%	4 318	4 800	11,15%
Dýhy	73 021	74 826	2,47%	46 444	47 004	1,21%
ostatní	62 064	62 970	1,46%	38 322	38 795	1,24%
tropické	2 925	2 926	0,05%	2 616	2 385	-8,84%
měkké dřeviny	8 032	8 929	11,17%	5 506	5 823	5,77%
Celkový součet	384 661	388 713	1,05%	1 154 117	1 139 583	-1,26%

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PLOŠNÉ MATERIÁLY - ČESKÁ REPUBLIKA

Nejvyšší nárůst exportu České republiky zaznamenaly, obdobně jako v případě Rakouska, bambusové překližky: téměř z nuly až na 58 tis. EUR. g/cm³ (obdobně jako v případě Rakouska). Nejvyšší zvýšení dovozu, a to 174% zaznamenaly opracované dřevovláknité desky 0,5 do 0,8 g/cm³.

Další významné zvýšení vývozu lze najít u MDF 5 až 9 mm neupravených, ostatních tropických druhů překližek, překližek z ostatních tvrdých dřevin a v případě dřevovláknitých desek 0,5 do 0,8

Plošné materiály	IMPORT			EXPORT		
	x1 000 EUR			x1 000 EUR		
	2013	2014	%	2013	2014	%
MDF	37 358	37 809	1,21%	16 924	16 726	-1,17%
5mm - 9mm povrchová úprava	10 745	9 741	-9,34%	1 539	1 445	-6,10%
nad 9mm povrchová úprava	14 249	12 509	-12,21%	14 651	14 391	-1,77%
do 5mm povrchová úprava	3 423	3 401	-0,64%	344	345	0,27%
5mm - 9mm	636	766	20,42%	5	38	624,42%
nad 9mm	5 487	8 246	50,28%	190	308	62,38%
do 5mm	2 818	3 145	11,62%	196	199	1,69%
OSB	17 882	21 936	22,67%	108 100	110 921	2,61%
ostatní	1 137	504	-55,66%	130	212	63,36%
neopracované	16 745	21 432	27,99%	107 971	110 710	2,54%
Překlížky	36 564	43 712	19,55%	22 661	26 716	17,89%
ostatní	7 755	7 975	2,84%	6 548	7 006	6,99%
1 tropická	444	266	-40,11%	66	2	-96,80%
1 tropická ostatní	777	1 277	64,40%	6	65	1064,95%
bambus	91	212	132,93%	1	58	5797,37%
listnatá	27 330	33 906	24,06%	15 964	18 841	18,02%
ostatní ne-jehličnaté	167	75	-54,76%	76	744	873,63%
Třískové desky	81 050	83 546	3,08%	132 347	148 954	12,55%
ostatní	7 991	6 996	-12,45%	8 441	8 501	0,71%
melaminované	45 674	47 330	3,63%	47 392	51 943	9,60%
laminované	10 437	12 517	19,93%	14 231	14 671	3,09%
neopracované	16 948	16 702	-1,45%	62 282	73 839	18,56%
Vrstvené	4 484	3 986	-11,10%	9 070	11 392	25,60%
ostatní	2 421	2 438	0,71%	8 937	11 361	27,12%
1 vrstva dřevotřísky	811	736	-9,21%	86	27	-69,03%
1 vrstva tvrdá dýha	1 252	812	-35,13%	46	4	-91,46%
Dřevoláknité	28 288	26 156	-7,53%	5 627	5 703	1,35%
nad 0,8g/cm ³ opracovaná	22 456	20 107	-10,46%	1 904	1 256	-34,05%
nad 0,8g/cm ³ neopracovaná	3 599	2 840	-21,10%	50	23	-54,52%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ neoprac.	85	132	55,60%	0	3	1021,46%
do 0,5g/cm ³ opracovaná	539	672	24,62%	27	27	-2,36%
do 0,5g/cm ³ neopracovaná	1 179	1 225	3,95%	3 645	3 339	-8,40%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ opracovaná	429	1 180	174,77%	0	1 056	
Laťovky-Spárovky	5 726	5 124	-10,52%	35 198	38 726	10,02%
ostatní	3 206	2 809	-12,38%	30 629	33 167	8,29%
1 vrstva ne-jehličnatá	2 521	2 315	-8,15%	4 569	5 558	21,65%
Dýhy	21 899	22 648	3,42%	45 136	50 853	12,66%
ostatní	19 670	20 144	2,41%	42 615	48 232	13,18%
tropické	883	865	-2,06%	1 954	1 735	-11,22%
měkké dřeviny	1 346	1 639	21,73%	567	886	56,21%
Celkový součet	233 251	244 917	5,00%	375 064	409 991	9,31%

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PLOŠNÉ MATERIÁLY - NĚMECKO

V Německu se meziročně zvýšil import o 8,35%, žádná komodita přitom nezaznamenala výrazné zvýšení dovozu (nejvíce dřevovláknité desky do 0,8g/cm³, opracované a to téměř 70%; to je převýšeno snížením importu opracovaných dřevovláknitých desek 0,5 až 0,8 g/cm³).

V oblasti exportu nedošlo k žádné zásadní změně jako v případě Rakouska a České republiky. Nejznatelnější pokles vývozu byl u dřevovláknitých desek 0,5 do 0,8 g/cm³, tedy materiálu, u něž Česká Republika i

Rakousko zaznamenaly značný nárůst.

Díky výpadku dodávek z Německa z neznámého důvodu lze předpokládat uspokojení zahraniční poptávky právě nákupem z České republiky a Rakouska.

Plošné materiály	IMPORT			EXPORT		
	x1 000 EUR			x1 000 EUR		
	2013	2014	%	2013	2014	%
MDF	166 855	188 713	13,10%	555 269	590 523	6,35%
5mm - 9mm povrchová úprava	74 113	86 709	16,99%	218 239	214 621	-1,66%
nad 9mm povrchová úprava	45 516	50 952	11,94%	144 692	158 408	9,48%
do 5mm povrchová úprava	7 183	6 483	-9,74%	54 666	61 842	13,13%
5mm - 9mm	1 960	2 049	4,55%	22 839	16 460	-27,93%
nad 9mm	21 730	24 209	11,41%	88 919	116 505	31,02%
do 5mm	16 354	18 312	11,97%	25 913	22 686	-12,45%
OSB	111 993	128 986	15,17%	135 355	113 448	-16,18%
ostatní	18 039	19 263	6,79%	730	635	-13,01%
neopracované	93 954	109 722	16,78%	134 626	112 814	-16,20%
Překlížky	506 452	531 709	4,99%	111 383	120 726	8,39%
ostatní	129 628	120 596	-6,97%	13 013	17 450	34,10%
1 tropická	13 739	14 622	6,42%	3 133	3 256	3,95%
1tropická ostatní	52 400	48 035	-8,33%	26 079	26 076	-0,01%
bambus	1 317	1 478	12,20%	183	270	47,32%
listnatá	298 514	334 785	12,15%	61 578	67 759	10,04%
ostatní ne-jehličnaté	10 853	12 194	12,35%	7 397	5 914	-20,04%
Třískové desky	444 503	498 979	12,26%	453 568	463 185	2,12%
ostatní	29 895	23 271	-22,16%	20 439	23 873	16,80%
melaminované	229 980	253 005	10,01%	187 933	187 495	-0,23%
laminované	53 031	60 728	14,51%	104 488	95 797	-8,32%
neopracované	131 597	161 976	23,08%	140 708	156 019	10,88%
Vrstvené	50 347	60 203	19,58%	29 245	28 333	-3,12%
ostatní	27 652	29 149	5,41%	15 828	15 696	-0,83%
1 vrstva dřevotřísky	8 718	9 862	13,12%	1 099	1 181	7,52%
1 vrstva tvrdá dýha	13 977	21 192	51,62%	12 319	11 455	-7,01%
Dřevoláknité	140 138	128 145	-8,56%	865 629	852 977	-1,46%
nad 0,8g/cm ³ opracovaná	29 324	49 819	69,89%	784 701	783 118	-0,20%
nad 0,8g/cm ³ neopracovaná	25 711	17 672	-31,27%	22 923	18 744	-18,23%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ neoprac.	2 344	924	-60,60%	772	247	-68,01%
do 0,5g/cm ³ opracovaná	8 816	6 012	-31,81%	39 211	32 502	-17,11%
do 0,5g/cm ³ neopracovaná	64 750	51 391	-20,63%	14 183	14 785	4,24%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ opracovaná	9 192	2 329	-74,67%	3 839	3 582	-6,69%
Laťovky-Spárovky	37 039	47 682	28,74%	49 953	53 321	6,74%
ostatní	21 757	29 261	34,49%	23 039	25 110	8,99%
1 vrstva ne-jehličnatá	15 282	18 420	20,54%	26 914	28 211	4,82%
Dýhy	97 569	100 368	2,87%	116 917	118 513	1,36%
ostatní	79 474	80 856	1,74%	104 387	107 138	2,64%
tropické	10 050	10 335	2,84%	10 683	9 489	-11,18%
měkké dřeviny	8 044	9 177	14,08%	1 847	1 886	2,08%
Celkový součet	1 554 894	1 684 785	8,35%	2 317 320	2 341 026	1,02%

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PLOŠNÉ MATERIÁLY - POLSKO

V Polsku mezi lety 2013 a 2014 došlo ke značnému zvýšení dovozu plošných materiálů o téměř 30%, růst vývozu o cca 10% lze považovat také za velmi významný (např. ve srovnání s německým 1%).

Nejvíce z dovozu porostly OSB ostatní (tj. s povrchovými úpravami atp.) následované laminovanými třískovými deskami. Největší změnou v exportu bylo zvýšení v případě MDF do 5 mm bez povrchové úpravy a u vrstvených materiálů s jednou vrstvou z tvrdého dřeva (dýhy).

Plošné materiály	IMPORT			EXPORT		
	x1 000 EUR			x1 000 EUR		
	2013	2014	%	2013	2014	%
MDF	42 258	54 406	28,75%	173 770	204 070	17,44%
5mm - 9mm povrchová úprava	9 170	7 144	-22,09%	38 930	38 018	-2,34%
nad 9mm povrchová úprava	11 543	15 284	32,41%	33 512	32 166	-4,02%
do 5mm povrchová úprava	1 909	1 525	-20,11%	31 945	55 062	72,36%
5mm - 9mm	840	1 075	28,03%	7 799	6 415	-17,74%
nad 9mm	16 834	26 506	57,45%	51 014	45 343	-11,12%
do 5mm	1 963	2 872	46,32%	10 571	27 067	156,05%
OSB	44 362	47 250	6,51%	52 265	48 647	-6,92%
ostatní	782	4 202	437,31%	1 771	1 315	-25,78%
neopracované	43 580	43 048	-1,22%	50 494	47 333	-6,26%
Překližky	73 881	94 781	28,29%	81 577	91 679	12,38%
ostatní	13 226	11 712	-11,45%	14 082	14 241	1,13%
1 tropická	4 562	5 033	10,32%	680	1 214	78,44%
1 tropická ostatní	1 626	1 145	-29,58%	91	102	12,19%
bambus	121	80	-34,23%	2	1	-43,13%
listnatá	49 031	70 595	43,98%	57 658	66 218	14,85%
ostatní ne-jehličnaté	5 315	6 217	16,96%	9 064	9 903	9,25%
Třískové desky	166 235	224 316	34,94%	98 295	103 474	5,27%
ostatní	39 306	45 033	14,57%	8 420	11 313	34,35%
melaminované	64 654	81 208	25,61%	67 534	63 642	-5,76%
laminované	11 215	28 871	157,43%	11 305	10 816	-4,32%
neopracované	51 061	69 204	35,53%	11 036	17 703	60,40%
Vrstvené	16 492	27 176	64,78%	14 292	16 099	12,65%
ostatní	14 702	26 550	80,58%	12 865	13 791	7,20%
1 vrstva dřevotříska	1 185	134	-88,69%	458	218	-52,37%
1 vrstva tvrdá dýha	605	491	-18,81%	968	2 090	115,83%
Dřevovláknité	71 090	93 584	31,64%	228 374	257 124	12,59%
nad 0,8g/cm ³ opracovaná	61 575	79 776	29,56%	106 142	129 005	21,54%
nad 0,8g/cm ³ neopracovaná	5 498	10 048	82,77%	38 145	23 721	-37,81%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ neoprac.	140	98	-30,56%	11	6	-38,80%
do 0,5g/cm ³ opracovaná	15	15	-2,94%	25 408	33 275	30,96%
do 0,5g/cm ³ neopracovaná	1 111	1 181	6,31%	56 870	69 306	21,87%
0,5g/cm ³ - 0,8g/cm ³ opracovaná	2 750	2 466	-10,33%	1 798	1 810	0,66%
Laťovky-Spárovky	6 902	7 626	10,49%	22 637	25 412	12,25%
ostatní	5 789	5 777	-0,21%	3 350	3 144	-6,16%
1 vrstva ne-jehličnatá	1 113	1 849	66,10%	19 287	22 268	15,45%
Dýhy	45 857	48 040	4,76%	25 249	26 171	3,65%
ostatní	43 140	45 553	5,59%	23 472	24 588	4,75%
tropické	1 186	856	-27,88%	428	194	-54,77%
měkké dřeviny	1 530	1 631	6,58%	1 348	1 389	3,03%
Celkový součet	467 078	597 178	27,85%	696 460	772 676	10,94%

ANALÝZA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

PLOŠNÉ MATERIÁLY - SLOVENSKO

Slovenský export se mezi sledovanými roky zvýšil o více, než 12%. V rámci něj to byly nejvíce laťovky, spárovky a MDF tloušťky nad 9mm bez povrchové úpravy.

V oblasti importu nedošlo k žádné významné změně v hodnotách dodávaných materiálů.

Plošné materiály	IMPORT			EXPORT		
	x1 000 EUR			x1 000 EUR		
	2013	2014	%	2013	2014	%
MDF	27 115	31 958	17,86%	7 925	5 927	-25,21%
5mm - 9mm povrchová úprava	5 464	6 547	19,81%	462	159	-65,63%
nad 9mm povrchová úprava	8 922	12 815	43,64%	7 044	5 327	-24,37%
do 5mm povrchová úprava	2 870	4 046	40,96%	209	128	-38,49%
5mm - 9mm	652	492	-24,57%	95	23	-76,03%
nad 9mm	8 118	7 062	-13,02%	40	225	462,45%
do 5mm	1 088	996	-8,45%	75	64	-14,67%
OSB	14 781	13 410	-9,28%	3 663	152	-95,85%
ostatní	1 226	1 376	12,18%	47	23	-50,54%
neopracované	13 555	12 034	-11,22%	3 616	129	-96,44%
Překlížky	15 443	16 020	3,73%	10 060	14 523	44,36%
ostatní	2 603	3 043	16,92%	4 209	5 089	20,90%
1 tropická	146	27	-81,28%	0	2	
1tropická ostatní	43	38	-11,21%	15	5	-65,39%
bambus	144	188	30,03%	0	7	
listnatá	9 636	11 275	17,01%	5 836	9 407	61,17%
ostatní ne-jehličnaté	2 871	1 448	-49,56%	0	14	
Třískové desky	66 099	65 835	-0,40%	45 491	36 052	-20,75%
ostatní	6 735	3 380	-49,81%	3 013	256	-91,50%
melaminované	35 899	38 145	6,26%	16 306	16 946	3,92%
laminované	16 396	15 478	-5,60%	645	621	-3,64%
neopracované	7 070	8 832	24,92%	25 527	18 229	-28,59%
Vrstvené	3 384	4 074	20,38%	11 770	11 941	1,45%
ostatní	2 906	3 468	19,34%	2 838	2 457	-13,43%
1 vrstva dřevotřísky	394	482	22,27%	8 897	9 479	6,54%
1 vrstva tvrdá dýha	83	123	47,74%	36	5	-85,01%
Dřevovláknité	21 895	20 222	-7,64%	2 821	1 076	-61,86%
nad 0,8g/cm3 opracovaná	16 340	13 640	-16,53%	1 337	595	-55,48%
nad 0,8g/cm3 neopracovaná	1 254	1 445	15,17%	4	1	-71,34%
0,5g/cm3 - 0,8g/cm3 neoprac.	36	58	59,25%	0	0	
do 0,5g/cm3 opracovaná	45	29	-35,27%	1 123	4	-99,64%
do 0,5g/cm3 neopracovaná	4 200	4 765	13,47%	348	474	36,25%
0,5g/cm3 - 0,8g/cm3 opracovaná	19	285		9	1	-85,20%
Laťovky-Spárovky	7 993	7 848	-1,81%	4 616	30 118	552,47%
ostatní	7 392	6 822	-7,70%	4 616	30 118	552,50%
1 vrstva ne-jehličnatá	602	1 026	70,53%	0	0	-41,67%
Dýhy	26 128	25 886	-0,92%	13 757	12 434	-9,62%
ostatní	20 018	17 582	-12,17%	9 499	10 214	7,52%
tropické	4 892	6 457	31,98%	171	153	-10,45%
měkké dřeviny	1 218	1 847	51,69%	4 087	2 067	-49,43%
Celkový součet	182 838	185 253	1,32%	100 104	112 223	12,11%

TOKY DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA

Objem zdrojů a jejich struktura jsou součástí širších souvislostí určených na jedné straně přírodními podmínkami a druhovou skladbou lesních a na straně druhé profesionální péčí o tuto strukturu s důrazem na snahu zachovat biodiverzitu a hospodářské funkce lesů, s významným vlivem struktur zpracovatelů.

Z tohoto pohledu je situace v jižních částech Evropy odlišná od oblastí severních. To je ostatně vidět na produkčních charakteristikách jednotlivých států, které odhalují velmi silný vliv současných kapacit na strukturu zdrojů.

V zemích, kde je silná dominance velkých pil a výrobců buničiny, je snaha o velkou diversifikaci zdrojů dříví směrem k subvencované energetické spotřebě.

V těchto zemích se významně zvyšuje produkce pelet a briket jak pro vlastní spotřebu, tak pro export.

Aby bylo možné lépe pochopit vliv jednotlivých segmentů zdrojů dříví a jejich transformace v celém cyklu od těžby až po finální zpracování, vytvářejí jednotlivé

státy syntetický obraz formou tzv. „Sankey diagramů“ zobrazujících význam jednotlivých větví zdrojů a spotřeby. Mohou tak identifikovat slabá místa v distribuci hodnot při plánování změn.

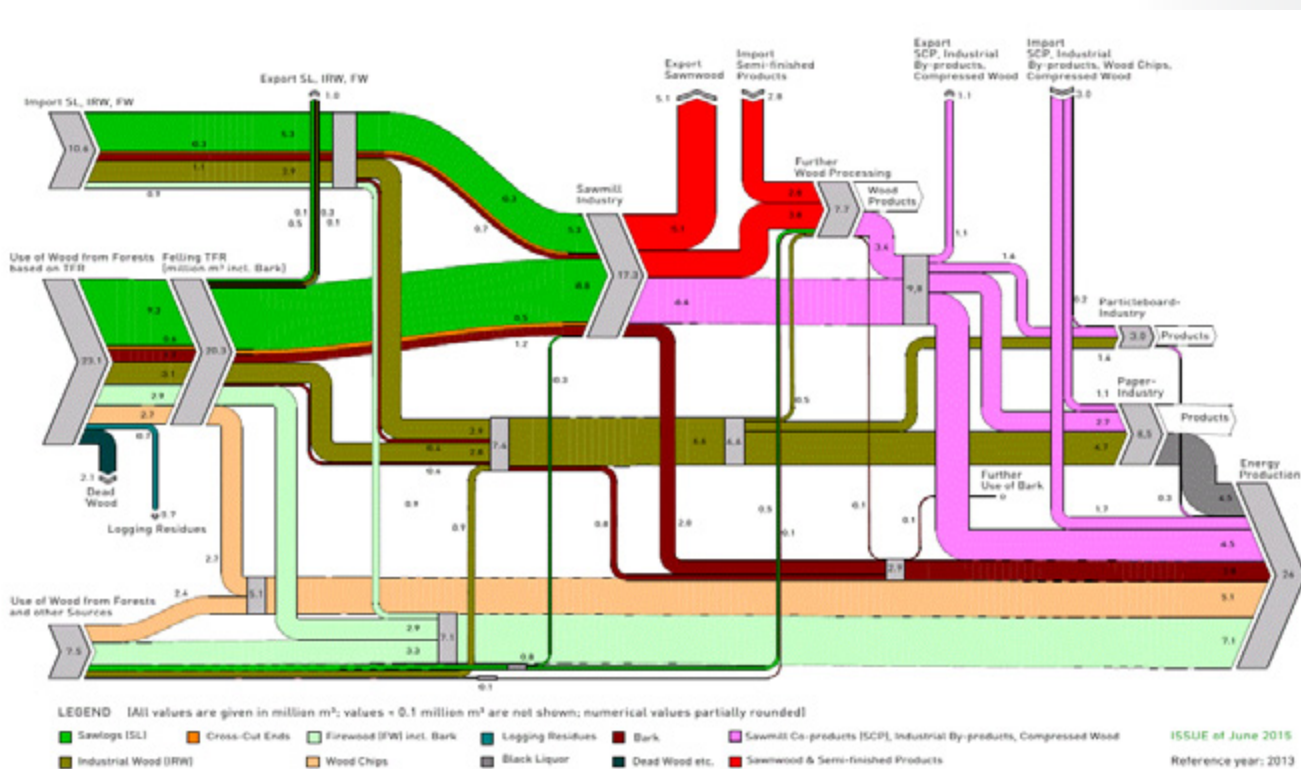
Velmi pokročilou metodiku uplatňují v Rakousku.

Zde je vidět velice dobře zejména rozvinutý datový a informační aparát. To je bohužel velkou slabinou prostředí v České republice, kde neexistuje úplný a metodicky správně realizovaný sběr o toku dříví a jeho distribuci.

Proto jsou data za Českou republiku interpretována ze zahraničních zdrojů a na základě mnoha doplňkových zdrojů. Níže uvedený diagram toku dříví v Rakousku zobrazuje zdroje surovin z importu, těžby z lesních porostů a dříví z jiných nelesních zdrojů.

Dále se větví na pilařskou kulatinu, průmyslovou vlákninu a palivové dříví, štěpku, těžební zbytky, kůru, pilařskou subprodukcí, papírenský (černý) louh, odumřelé dříví, řezivo a následně opracované řezivo a další produkty. Jak je zřejmé z celého diagramu, tak

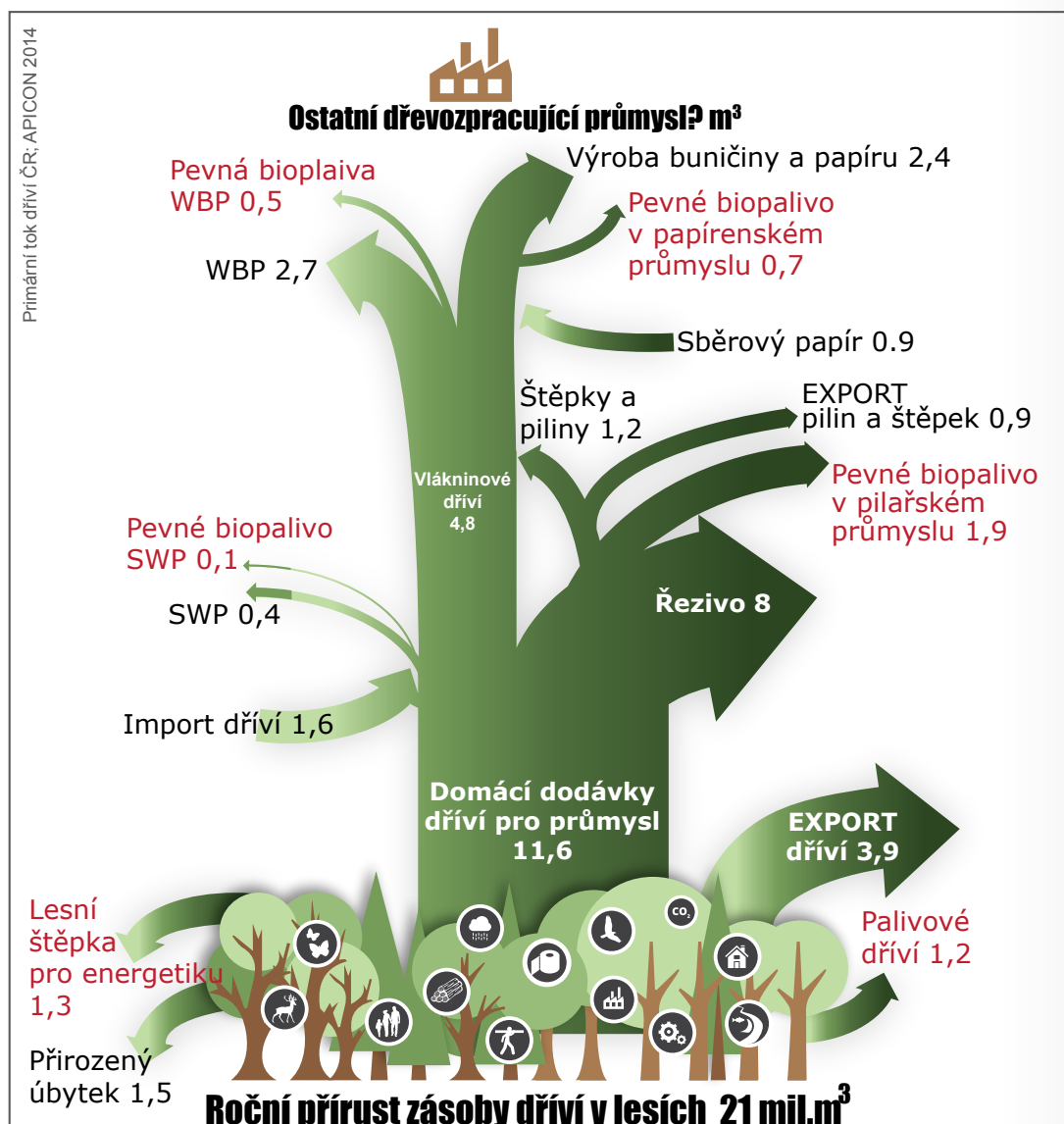
většina zdrojů v rámci celého zpracování směřuje do produkce energie. Diagram odhaluje změny odehrávající se na pozadí subvencí na podporu spalování biomasy a snahu pilařů a výrobců buničiny krýt část energetické spotřeby investic do výroby vlastní energie. Diagram toku dříví publikuje každoročně sdružení Forst Holz Papier.

Za Českou republiku existuje zpracování toku dříví publikované společností APICON, zveřejněné v časopise NA DŘEVO, vyobrazeno níže. Tento diagram indikuje celkovou spotřebu zdrojů dříví pro energetiku v objemu až 5,5 mil. m³.

Z ročního přírůstu zásoby dříví v lesích je pouze 56% transformováno do formy řeziva a dodáno na domácí trh či do zahraničí jako dříví různých tříd. Pouze cca 10%

je určeno pro výrobu buničiny a papíru – oblasti s nejvyšší přidanou hodnotou. Upřednostňováno je prozatím spíše energetické využití neprůmyslového dřeva.

Další zdroje pro identifikaci toků dříví jsou zpracovány na evropské úrovni v rámci projektu EUBIONET (Solution for biomass fuel market barriers and raw material availability - IEE/07/777/SI2.499477) popisující toky dříví v Evropě za rok 2008. Novější data bohužel nejsou k dispozici. Schémata na další straně zachycují hrubou – základní dispozici spotřeby dříví od lesa až po finální produkci a spotřebu.

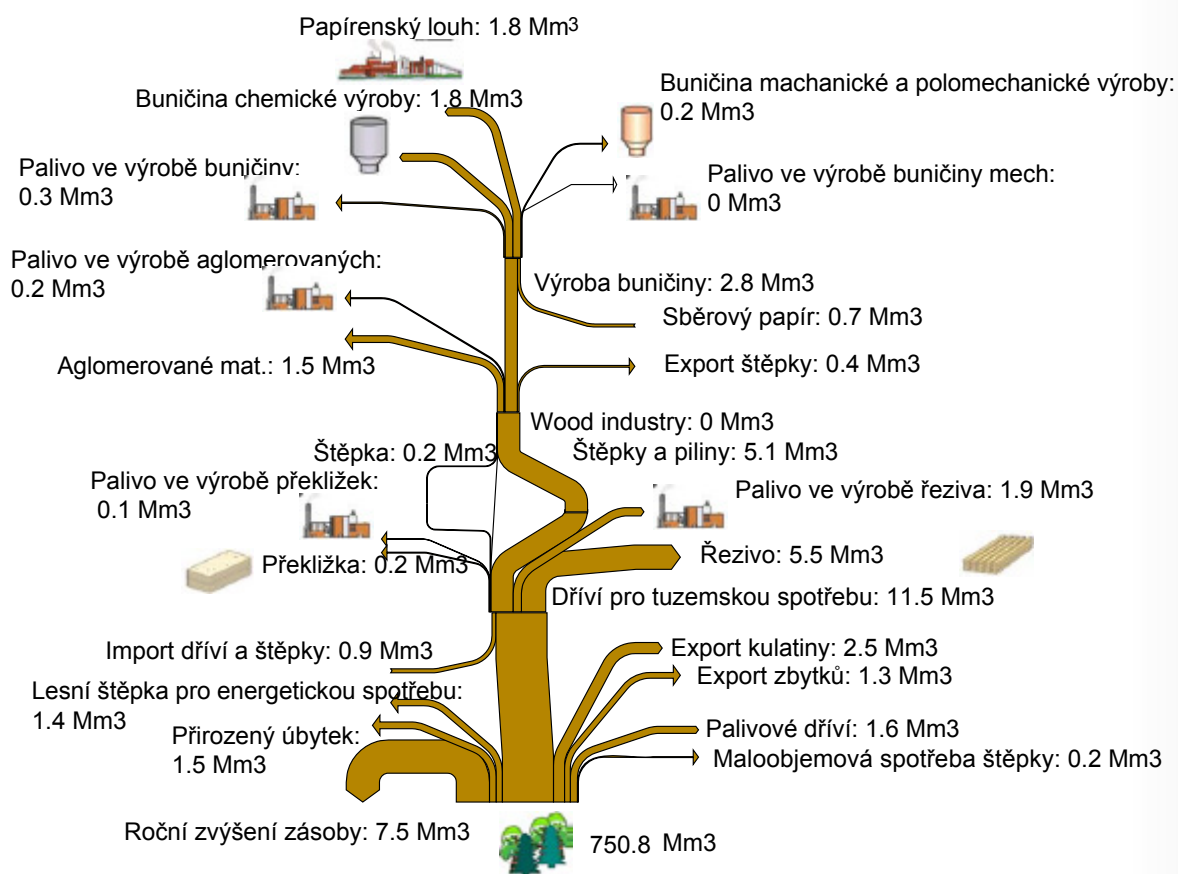
Už v roce 2008 byla patrná významná část spotřeby zdrojů směřující do energetické oblasti jak uvnitř průmyslu, tak i mimo něj.

Zdroje dat, dokonce ani nástin toku dříví Slovenska a Polska nejsou k dispozici. Vzhledem k velkému vlivu energetické spotřeby dříví docházelo a dochází k přechodnému nedostatku dříví pro

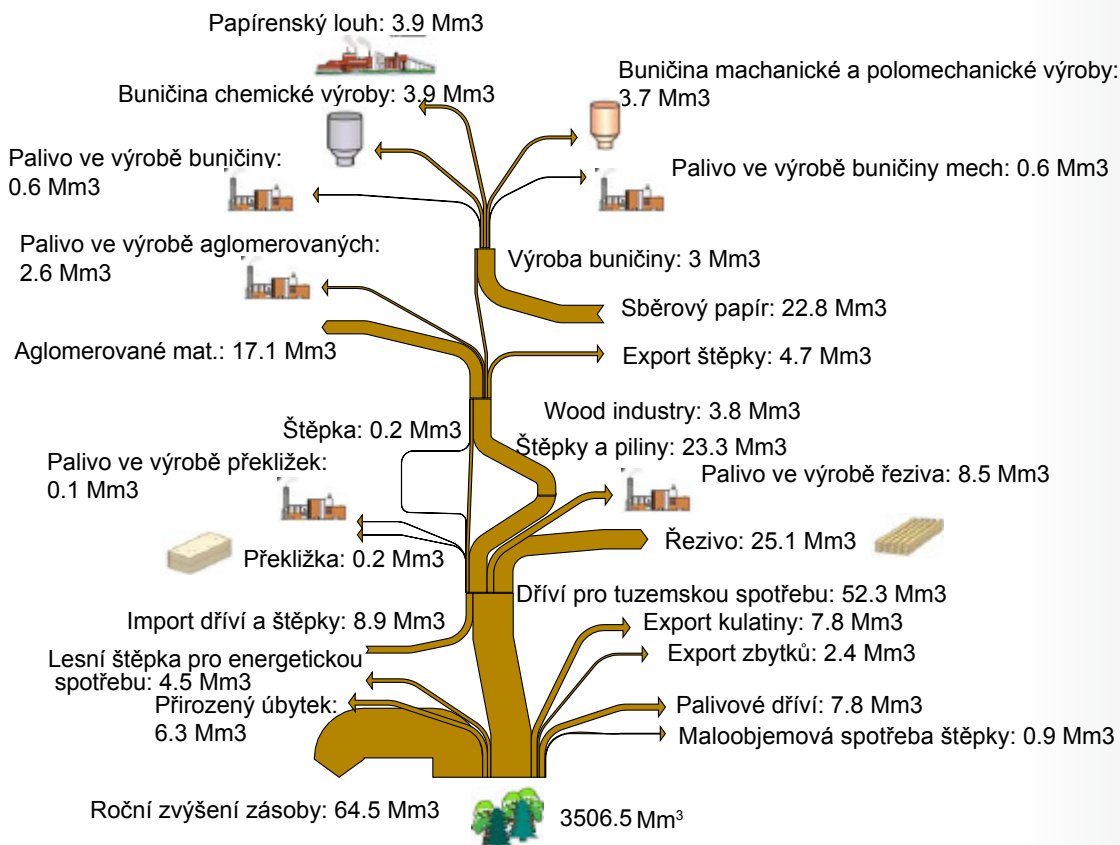
průmyslové zpracování, což vedlo k celé řadě iniciativ až po tlak na změnu pravidel pro dotace na energetickou spotřebu dříví zejména pro využití u uhelných elektrárnách.

To v minulosti vyústilo k nutnosti zamýšlet se nad celkovou bilancí zdrojů dříví v Evropě. V rámci Evropské unie existuje několik projektů, které vytvářejí sumarizaci zdrojů a jejich potenciální spotřebu.

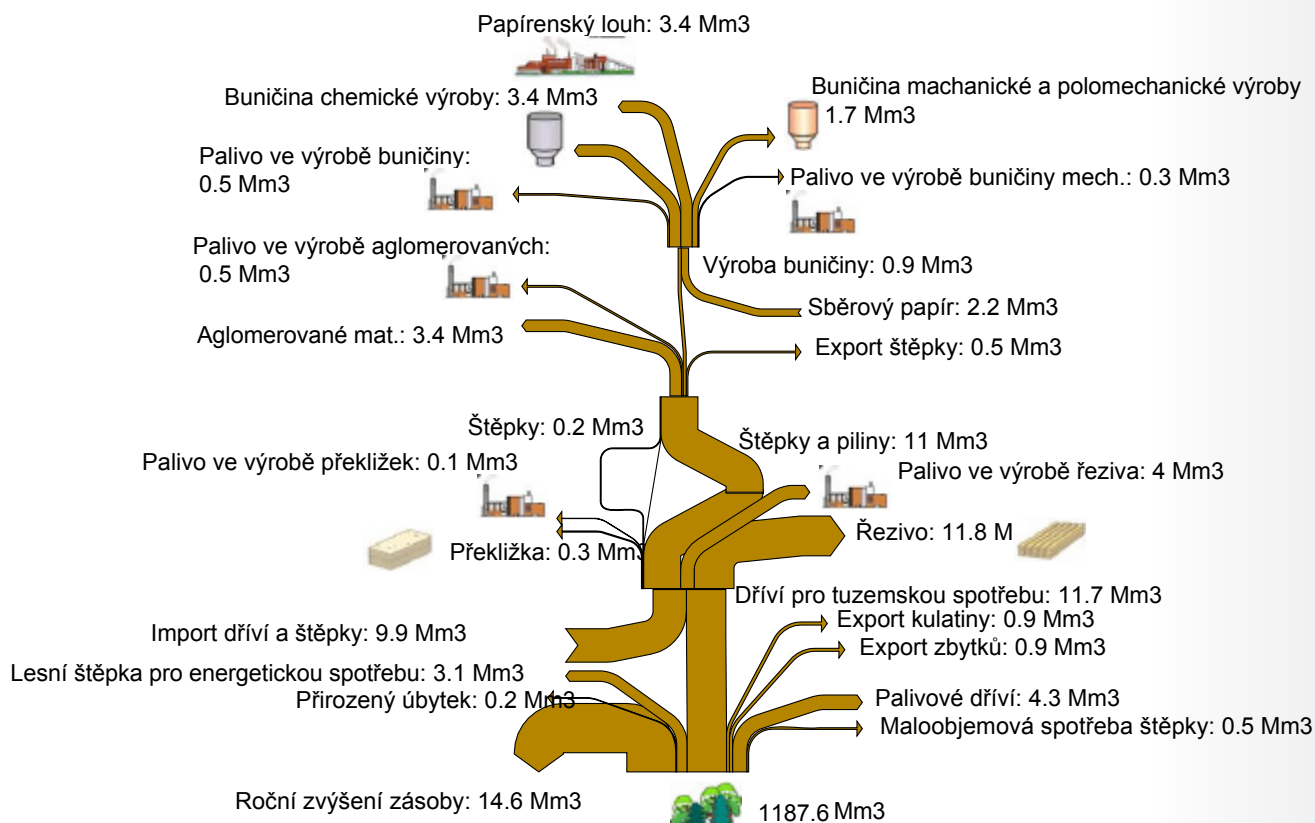
Ve srovnání diagramu pro Rakousko a Německo s českým je u České republiky zřetelný nízký tok do profitabilního papírového a vlákninového zpracování. Při porovnání s Rakouskem vykazuje Česká republika vysoký přirozený úbytek a to 7,5 krát vyšší.

Tok dříví ČR 2008

Tok dříví Německo 2008

Tok dříví v Rakousku 2008.

PREDIKCE VÝVOJE

BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA EU

V následující části je k dispozici analýza profesora Mantaua z University Hamburk, který se touto problematikou systematicky zabývá mnoho let a byl jedním z hlavních autorů reportu „Real potential for changes in growth and use of EU forests“, který zachycuje zdrojovou a spotřební část toku dříví pro průmyslové a energetické využití.

Report je pravděpodobně nejpřesnějším vyjádřením stavu k roku 2010 a pracuje ve scénářích vývoje spotřeby, díky čemuž je cenným zdrojem pro srovnání se současností.

Data z této práce slouží pro doplnění stavu zdrojů, spotřeby a potenciálu průmyslové a energetické části spotřeby.

Analýza se snaží odpovědět na otázku, zda je v Evropské unii dostatek dříví jak pro růst průmyslové, tak energetické spotřeby.

Pro dokreslení vývoje v zemích dotčených touto analýzou je vhodný zdroj informací

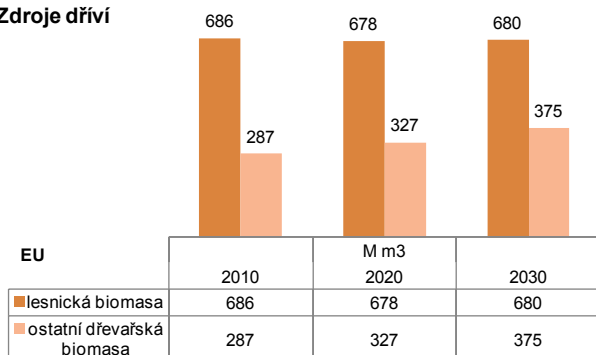
umožňující podívat se na problém zdrojů a spotřeby dříví z jiné perspektivy.

Podle této studie má Evropská unie v roce 2020 dosáhnout na celkový objem zdrojů 1 miliardy m³ dříví při poptávce dosahující 1,1 miliardy m³. Přitom růst dříví dosažitelného z lesních zdrojů je negativní a mezi lety 2010 a 2020 se sníží ze 686 mil. m³ na pouhých 680 mil. m³.

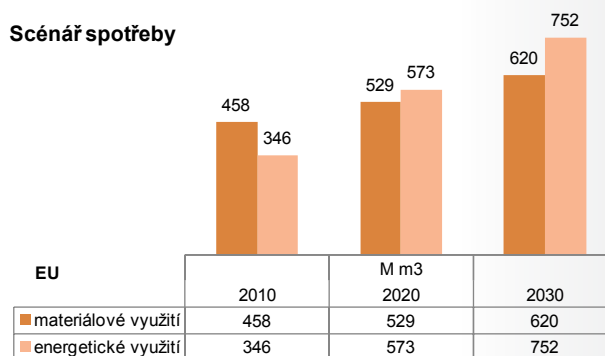
Tato perspektiva je pro vyváženost nabídkové a poptávkové bilance dramatická zejména pokud distribuce dříví nebude respektovat mobilizaci zdrojů dříví pro energetické využití z jiných než lesních zdrojů využívaných pro průmyslové zpracování.

Předpokládá se, že v roce 2020 bude vyšší spotřeba dříví právě na energetické účely místo materiálového využití, jak vyplývá z uvedených grafů.

Zdroje dříví

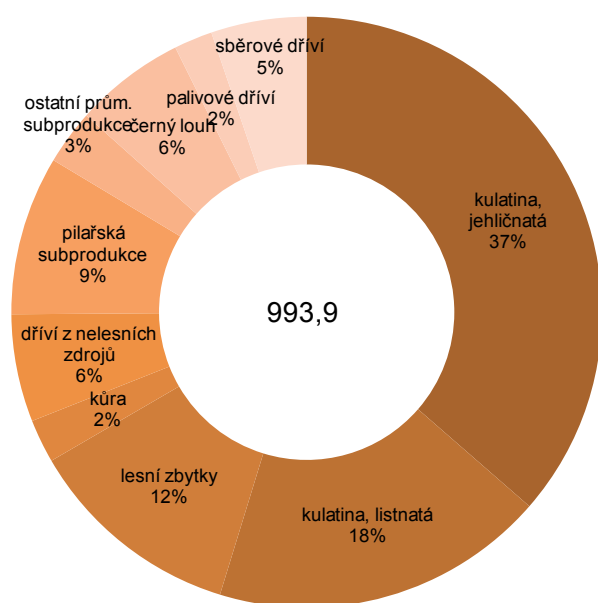
Scénář spotřeby

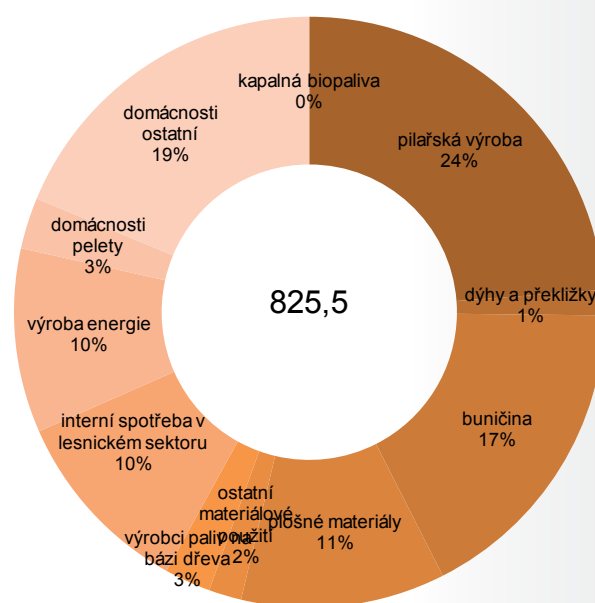
Bilance zdrojů							
Region	EU			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
kulatina, jehličnatá	362	356,8	355,7	196	218,5	246,7	pilařská výroba
kulatina, listnatá	182	178,1	181	11,4	14,2	17,3	dýhy a překližky
lesní zbytky	118	119,8	120,3	143	168,4	200,3	buničina
kůra	23,7	23,3	23,4	92,3	110,1	135,7	plošné materiály
dříví z nelesních zdr.	58,5	66	73,5	14,8	17,6	19,8	ost. materiálové užití
				20,9	43,5	53,6	výrobci paliv na bázi dřeva
pilař. vedlejší produkce	86,6	96	107,8	85,5	98,3	113,9	interní spotř. v les. sektoru
ostatní prům. prod.	29,7	34,9	41,7	83,2	242	377,1	výroba energie
černý louh	60,4	71,3	84,9	23,2	68,8	81,5	domácnosti pelety
palivové dříví	20,9	43,5	53,6	155	163,2	150,6	domácnosti ostatní
sběrové dříví	52	58,7	67,3	0	0,8	29	kapalná biopaliva
Celkem	994	1 048,4	1 109,4	826	1 145,4	1 425,4	Celkem

Bilance zdrojů (bez palivového dříví)							
Region	EU			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
lesnická biomasa	686	678	680	458	529	620	materiálové využití
ost. dřevařská biomasa	287	327	375	346	573	752	energetické využití
Celkem	973	1,005	1,056	805	1,102	1,372	Celkem

Potenciál

poptávka

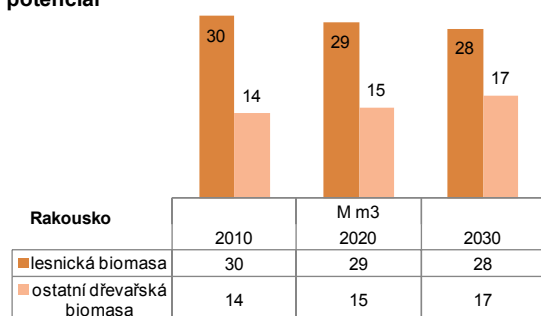

PREDIKCE VÝVOJE

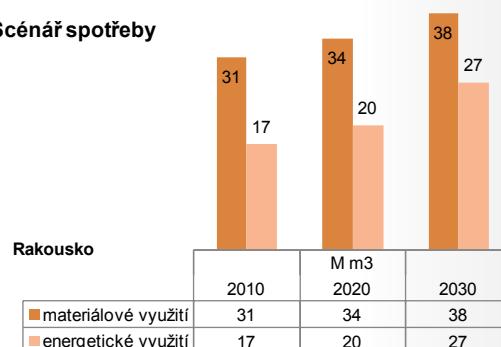
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - RAKOUSKO

V Rakousku scénář kalkuluje s převahou materiálového využití dříví nad energetickým i v budoucnu. Z energetické oblasti se očekává nárůst poptávky po peletách (domácnosti) a po průmyslové výrobě energie. Rozdíl mezi potenciálem a poptávkou, který je již v současné době záporný, se dle studie bude dále prohlubovat. Lze tak očekávat růst rakouské poptávky po importu. Zajímavý je také přesun kapacit v oblasti potenciálu z kulatiny (průmyslového dříví) do dříví palivového ve výhledu do roku 2030.

potenciál

Scénář spotřeby

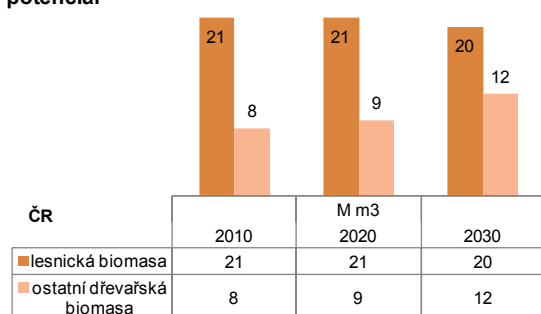

PREDIKCE VÝVOJE

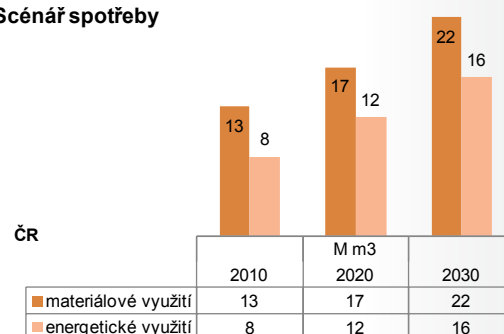
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - ČESKÁ REPUBLIKA

V České republice nyní i v budoucnu bude převažovat materiálové využití, i když náskok nad energetickým je zde menší, než v Rakousku. V budoucnu by mělo dojít ke zvýšení produkce v současné době opomíjené buničiny, dále plošných materiálů, mírně i pilařských výřezů. Znatelný by měl být vzrůst poptávky po energetickém dříví. V bilanci zdrojů je očekáván nárůst ostatní dřevařské biomasy.

potenciál

Scénář spotřeby

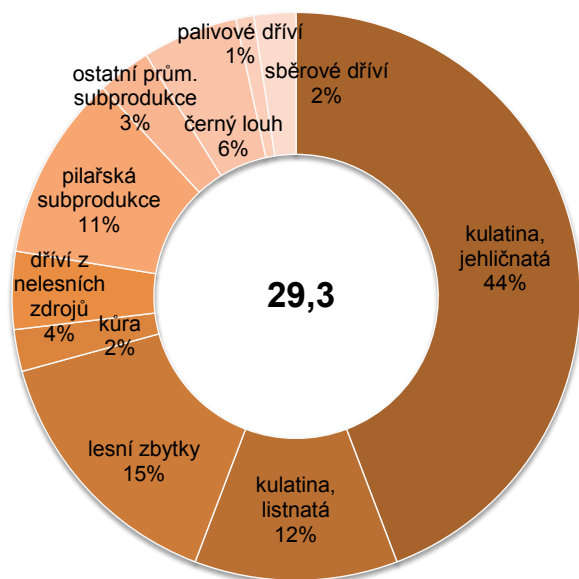

Bilance zdrojů							
Region	Česká republika			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
kulatina, jehličnatá	13	12,5	11,5	7,5	8,1	9,4	pilařská výroba
kulatina, listnatá	3,4	3,5	3,4	0,4	0,5	0,7	dýhy a překližky
lesní zbytky	4,4	4,4	4,2	3,3	5,2	8	buničina
kůra	0,7	0,7	0,6	2,1	2,9	4,1	plošné materiály
dříví z nelesních zdrojů	1,3	1,5	1,6	0,1	0,2	0,2	ost. materiálové užití
				0,3	0,9	1,2	výr. paliv na bázi dřeva
pilař. vedlejší produkce	3,1	3,4	3,9	2,5	3,6	5,1	interní spotř. v les. sekt.
ostatní prům. prod.	0,9	1	1,3	2,5	5,7	8,2	výroba energie
černý louh	1,6	2,5	3,8	0,1	0,2	0,3	domácnosti pelety
palivové dříví	0,3	0,9	1,2	2,7	2,9	2,7	domácnosti ostatní
sběrové dříví	0,7	1	1,3	0	0	0	kapalná biopaliva
Celkem	29,3	31,3	32,8	21,6	30,1	39,8	Celkem

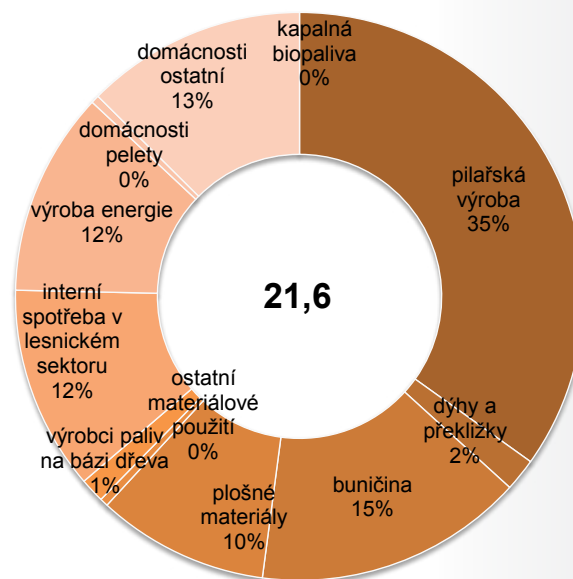
Bilance zdrojů							
Region	Česká republika			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
lesnická biomasa	21	21	20	13	17	22	materiálové využití
ost. dřevařská biomasa	8	9	12	8	12	16	energetické využití
Celkem	29	30	32	21	29	39	Celkem

Zdroj: Euwood, 2010, Metla, EFI, UHH

potenciál

poptávka

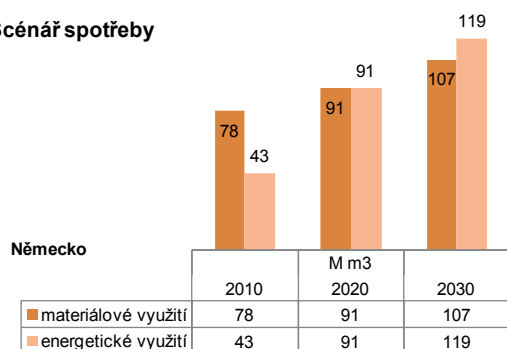

PREDIKCE VÝVOJE

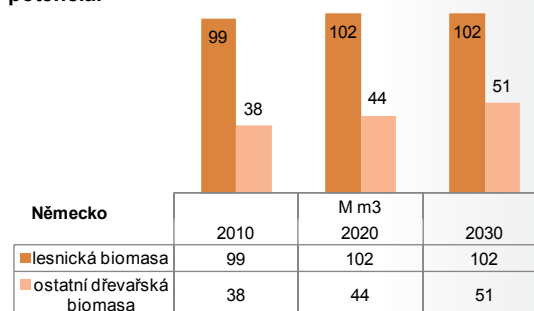
BILANCE DŘEVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - NĚMECKO

U Německa po celé sledované období převyšuje materiálová spotřeba tu energetickou cca dvojnásobně. Je predikováno 10 násobné zvýšení poptávky po výrobě energie, dále také zvýšení pilařské výroby, plošných materiálů a buničiny. V oblasti potenciálu by nemělo dojít k žádným zásadním změnám. V důsledku zvýšené poptávky po energetických surovinách bude pravděpodobně zvýšeno využití ostatní dřevařské biomasy, obdobně jako u dalších sledovaných zemí.

Scénář spotřeby

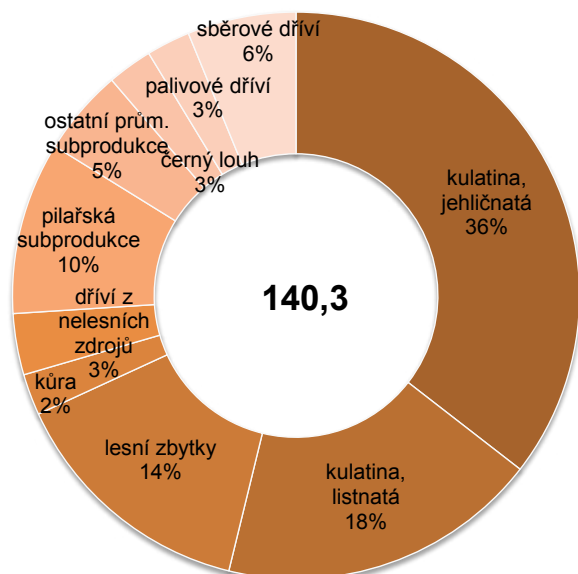
potenciál

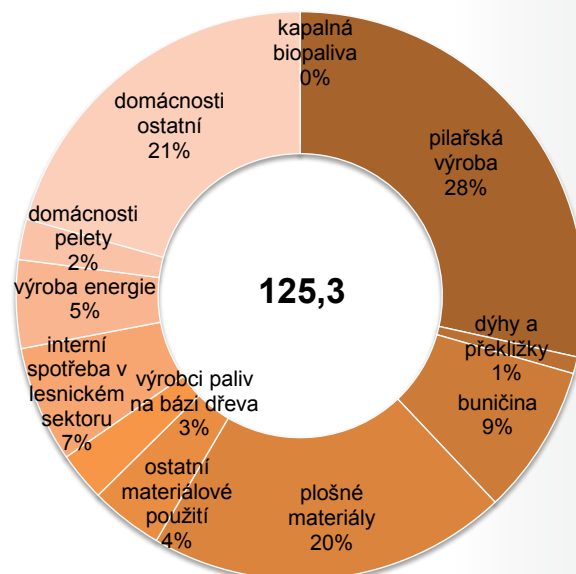
Bilance zdrojů							
Region	Německo			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
kulatina, jehličnatá	49,8	51,6	52,2	35,7	41,7	50	pilařská výroba
kulatina, listnatá	25,7	26,4	26,1	1,2	1,2	1,4	dýhy a překližky
lesní zbytky	20,1	20,8	20,7	10,7	13,6	17,1	buničina
kůra	3,3	3,4	3,4	25,7	28,4	33	plošné materiály
dříví z nelesních zdrojů	4,9	5,5	6,2	5,2	5,6	6	ost. materiálové užití
				3,5	9,8	12,3	výr. paliv na bázi dřeva
pilař. vedlejší produkce	13,8	16,2	19,4	8,3	10,1	12	interní spotř. v les. sekt.
ostatní prům. prod.	6,9	7,6	8,8	6,3	41,6	65,7	výroba energie
černý louh	3,6	4,9	6,3	2,9	11,9	14,2	domácnosti pelety
palivové dříví	3,5	9,8	12,3	25,9	27	24,8	domácnosti ostatní
sběrové dříví	8,7	9,4	10,1	0	0,1	2,3	kapalná biopaliva
Celkem	140	155,5	166	125	190,9	239	Celkem

Bilance zdrojů							
Region	Německo			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
lesnická biomasa	99	102	102	78	91	107	materiálové využití
ost. dřevařská biomasa	38	44	51	43	91	119	energetické využití
Celkem	137	146	153	122	181	226	Celkem

potenciál

poptávka

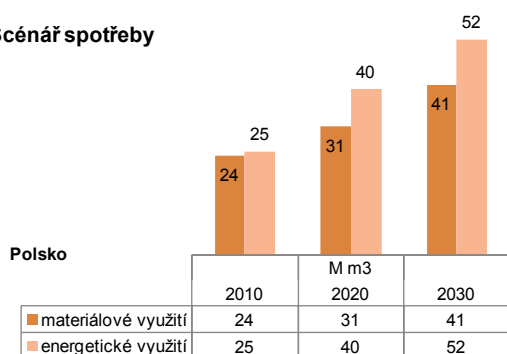

PREDIKCE VÝVOJE

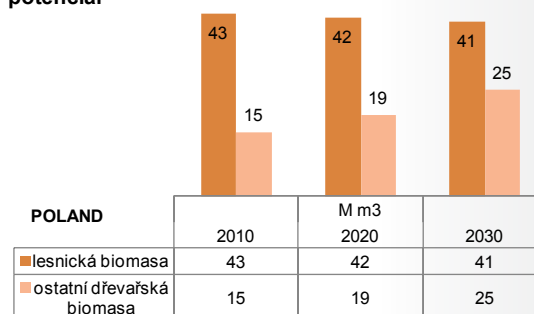
BILANCE DŘEVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - POLSKO

Polský poměr mezi energetickým a materiálovým využitím se dle studie bude čím dál více zvyšovat díky růstu energetické poptávky. I zde by mělo dojít ke zvýšení výroby energie, plošných materiálů a buničiny. Na straně zdrojů poroste využití další dřevařské biomasy.

Scénář spotřeby

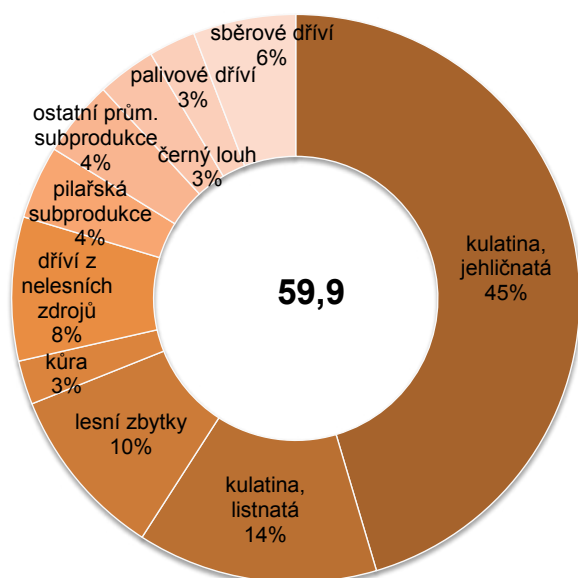
potenciál

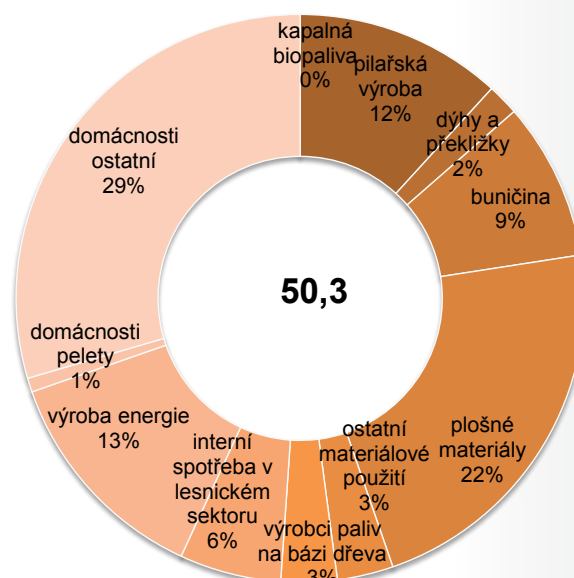
Balance zdrojů							
Region	Polsko			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
kulatina, jehličnatá	27,2	26,9	25,7	5,9	6,2	6,9	pilařská výroba
kulatina, listnatá	8,2	7,7	7,8	0,9	1,3	1,8	dýhy a překližky
lesní zbytky	5,9	5,9	5,6	4,5	6,7	10,2	buničina
kůra	1,5	1,5	1,4	11,1	14,3	19,2	plošné materiály
dříví z nelesních zdrojů	4,9	5,6	6,2	1,6	2,4	3,2	ost. materiálové užití
				1,6	2,1	2,4	výr. paliv na bázi dřeva
pilař. vedlejší produkce	2,5	2,6	3	2,9	3,9	5,4	interní spotř. v les. sekt.
ostatní prům. prod.	2,6	3,2	4,1	6,4	18,5	28,4	výroba energie
černý louh	2	3	4,5	0,4	1,6	1,9	domácnosti pelety
palivové dříví	1,6	2,1	2,4	14,8	15,8	14,7	domácnosti ostatní
sběrové dříví	3,5	4,7	6,7	0	0,1	1,9	kapalná biopaliva
Celkem	59,9	63,2	67,6	50,3	72,9	96	Celkem

Balance zdrojů							
Region	Polsko			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
lesnická biomasa	43	42	41	24	31	41	materiálové využití
ost. dřevařská biomasa	15	19	25	25	40	52	energetické využití
Celkem	58	61	65	49	71	94	Celkem

potenciál

poptávka

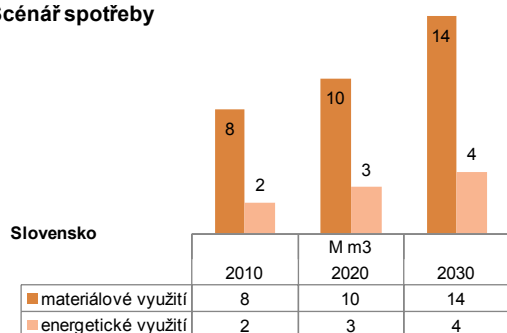

PREDIKCE VÝVOJE

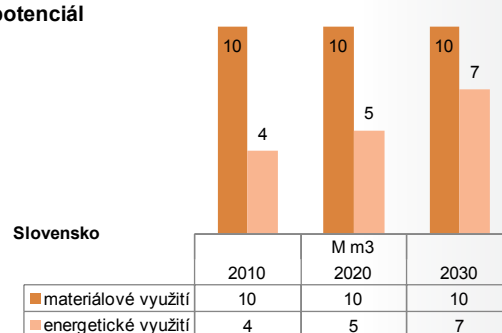
BILANCE DŘÍVÍ, ZDROJE A SPOTŘEBA - SLOVENSKO

Na Slovensku by v budoucnu zvyšující se energetická spotřeba měla dohánět stagnující spotřebu materiálovou. Na straně zdrojů by kromě růstu spotřeby ostatní biomasy nemělo dojít k výraznému přerozdělení.

Scénář spotřeby

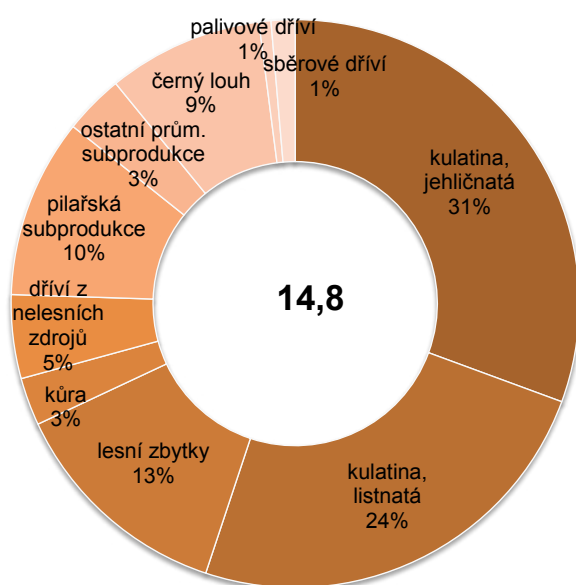
potenciál

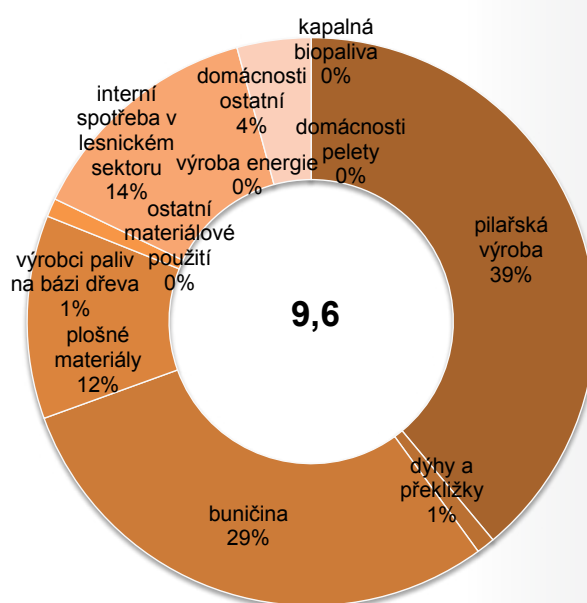
Bilance zdrojů							
Region	Slovensko			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
kulatina, jehličnatá	4,5	4,2	4,1	3,7	4,4	5,6	pilařská výroba
kulatina, listnatá	3,6	3,6	3,7	0,1	0,1	0,1	dýhy a překližky
lesní zbytky	1,9	1,8	1,9	2,8	4,3	6,4	buničina
kůra	0,4	0,4	0,3	1,1	1,5	2,1	plošné materiály
dříví z nelesních zdrojů	0,7	0,8	0,9	0	0,1	0,1	ost. materiálové užití
				0,1	0,1	0,1	výr. paliv na bázi dřeva
pilař. vedlejší produkce	1,5	1,7	2,2	1,3	2,3	3,1	interní spotř. v les. sekt.
ostatní prům. prod.	0,5	0,6	0,8	0	0	0	výroba energie
černý louh	1,3	2,1	3,1	0	0	0	domácnosti pelety
palivové dříví	0,1	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	domácnosti ostatní
sběrové dříví	0,2	0,3	0,4	0	0	0	kapalná biopaliva
Celkem	14,8	15,6	17,5	9,6	13,3	18,2	Celkem

Bilance zdrojů							
Region	Slovensko			Spotřeba			Poptávka
Potenciál	2010	2020	2030	2010	2020	2030	
	mil. m3			mil. m3			
lesnická biomasa	10	10	10	8	10	14	materiálové využití
ost. dřevařská biomasa	4	5	7	2	3	4	energetické využití
Celkem	15	16	17	9	13	18	Celkem

potenciál

poptávka

PODPORY V LESNICTVÍ A ZPRACOVÁNÍ DŘÍVÍ

Všeobecně jsou nástroje podpory a rozvoje dřevozpracujícího a lesnického průmyslu velmi specifické pro jednotlivé státy, a bez ohledu na pravidla a legislativu Evropské unie ohledně nedovolených podpor a směru používaných finančních nástrojů v rámci strukturálních fondů, má každá země vlastní priority, podle kterých realizuje všechny dostupné nástroje.

Velmi silným nástrojem je podpora zaměstnanosti uplatňovaná v Rakousku a Německu a na podobném principu realizovaná podpora regionální zaměstnanosti v Polsku.

Nejdůležitější formou podpor v rámci zemí s rozvinutým lesnictvím a zpracováním dřeva je oblast finančních nástrojů a podpora důvěry v dřevozpracující průmysl.

Tento typ podpory je možné označit za strategický a je vidět v různých podobách v Německu, Skandinávii i v Rakousku. Realizace těchto strategií je vždy vázaná na podporu rozvoje podnikání.

Nejdříve jsou to investice do infrastruktury, následované podporou výkonnosti a finanční stability. V návaznosti poté následuje fáze restrukturalizace v závislosti na poptávce trhu. Tento cyklus má v každé

ze zemí jiné fáze uplatnění, ale všeobecně se odvíjí od disponibilní suroviny, aktuální výkonnosti kapacit a hlavně od schopnosti správně identifikovat příležitost rozvoje.

Jedním z hlavních zdrojů identifikované příležitosti bez ohledu na skutečné motivy a dopady na lesnicko dřevařský průmysl je snaha eliminovat dopady klimatických změn a využít obnovitelné zdroje surovin pro výrobu energie. Jak bylo ukázáno v předchozích kapitolách, tak energetická spotřeba dříví tvoří významnou část spotřeby a dále se zvyšuje.

Evropskou unií přijatá strategie snižování emisí do roku 2020, pro což se zavázala i Česká republika, stanovuje podíl obnovitelných zdrojů na výrobě energie.

Aby bylo těchto závazků dosaženo, jsou vládami jednotlivých států uplatňovány různé nástroje pro dosažení tohoto cíle. Sumárně jsou zobrazeny v následující tabulce, která nabízí přehled nástrojů využívaných v této oblasti jednotlivými zeměmi. Hlavní použité nástroje na podporu splnění energetických závazků jsou:

- Granty/Investiční podpory
- Závazná spotřeba
- Změny sazebníků
- Daňová zvýhodnění
- Měkké půjčky

Z uvedeného je zřejmé jak rozdílný přístup existuje v rámci pravidel Evropské unie a jak různě se podle specifik jednotlivých zemí dá pracovat s těmito nástroji. Podstatou sdělení je však skutečnost, že obnovitelné zdroje pro výrobu energie nejsou závislé jenom na dotacích na spalování. Stačí se podrobněji podívat na vývoj ve Švédsku dokumentovaný následujícím schématem podílu využitých instrumentů podpory.

GRANTY / INVESTIČNÍ PODPORY

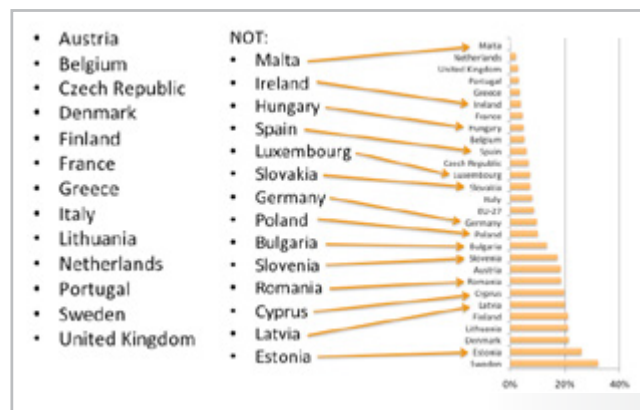
ZÁVAZNÁ SPOTŘEBA

ZMĚNY SAZEBNÍKŮ

DAŇOVÁ ZVÝHODNĚNÍ

PODPORY V LESNICTVÍ A ZPRACOVÁNÍ DŘÍVÍ

POLITIKA PODPORY JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ

Níže je uvedena tabulka shrnující oblasti podpory jednotlivých sledovaných států. Vzhledem k faktu, že názvy jednotlivých programů jsou vždy v jazyce daného státu, pro vyšší srozumitelnost a zabránění ztráty vypovídací schopnosti a přesného názvosloví překladem, jsou informace uvedeny v angličtině.

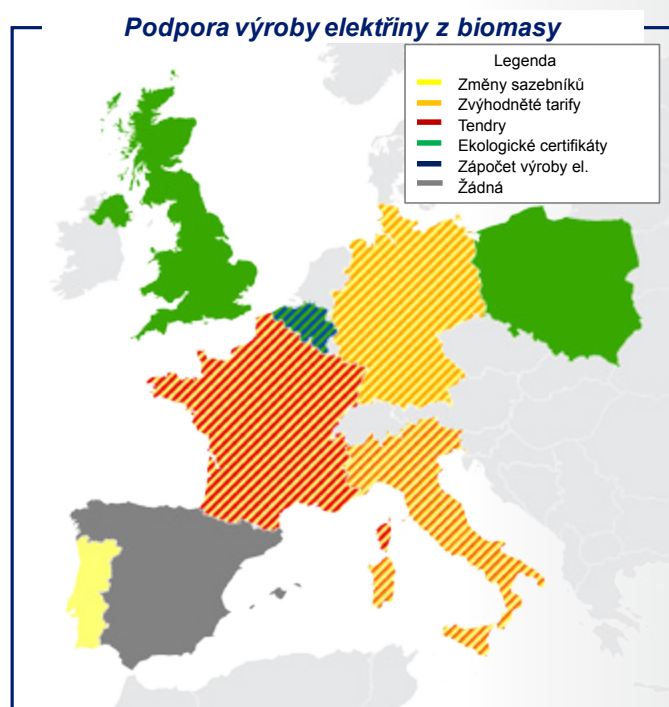
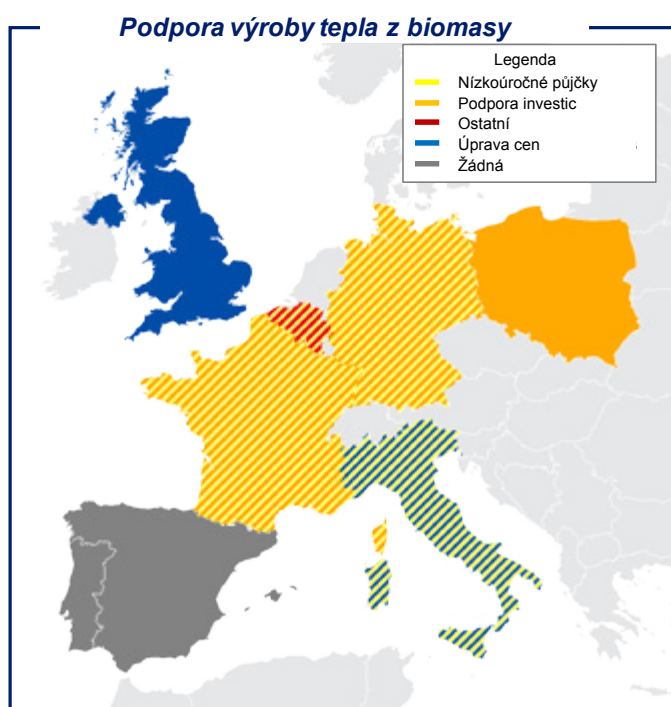
	Granty/Investiční podpory	Závazná spotřeba	Změny sazebníků	Daňové zvýhodnění	Měké půjčky
Rakousko	Environmental Support Act (national) & 9 regional grant schemes. ESA = 20% - 40% of "environmentally relevant costs", depending on size and tech, plus additional amounts for consultancy. Regional schemes paid € 600 - 4500 in 2005 for 15-25 kW units.		Biomass elec FiT must have efficiency > 60%, therefore requires CHP.	10% VAT for agri & forest products, vs 20% VAT for fossil fuels. Mineral oil tax: €60/ton Income tax allowances for investment in efficiency and RES-H	
Česká republika	Operational Programme Environment: Grants for CHP from LFG, biogas, solid biomass & geothermal; plus heat pumps, solar thermal & RES-H (ECO-ENERGY programme) Green Savings program for residential EE & RES-H. Manual biomass: €2,064; SolarT: €2,270 GSHP: €3,095 Manual BM+Solar: €3,302 Bulk biomass: €3,922 Multiple dwelling building: 30% x no. of dwellings. Intro: 2009			Exempt from Property Tax for 5 years after RES-H installation. Income from RES-H installations exempt from Income Tax	

	Granty/Investiční podpory	Závazná spotřeba	Změny sazebníků	Daňové zvýhodnění	Měkké půjčky
Německo	Market Incentive Programme (MAP) grants (budget: €350m in 2011), intro: 2009. Retroactive reduction of support in Feb 2010. Temp halt May-Jul 2010, restored at lower rates and no new-build. SolarT < 40m2: €120/m2 Pellet < 100kW: €36/kW min. €1000. Heat pumps: €10-20/m2, max. €1200-6000. Other innovative & GHG reducing techs.	RES-H Act (EEWarmeG) 2009: Obligation to use RES-H in new buildings >50m2. SolarT: 15% of new and renovated public buildgs Geo/HP/Biomass: 50% of new & 15% of renovated public buildings Biogas: 30% of new & 25% of renov pub buildg. Waste heat: 50% DH/CHP: 50% EE: 15% less energy than required by Energy Saving Ordinance (EnEV). No provisions for renov. private buildings, but states can mandate own requirements. Fines upto €50,000 for non-compliance.	CHP bonus in EEG FiT. 20yr tariffs. Bonus replaced in 2012 by obligation to produce min quantity of electricity in CHP mode (25% in 2012). Regional support for DH, CHP & RES-H fed into them.		Market Incentive Programme (MAP) KfW low/fixed-interest loans with repayment bonus. Large RES-H. Upto 100% of eligible net cost, max. €10m. SolarT & Biomass heat bigger than grant sizes. Also biomass CHP <2MW, RES DH > 500 kWh/a*m, & heat storage.
Polsko	Some support for CHP investment. Thermo-modernisation & renovation premiums, inc RES-H.	Certificate scheme (yellow & red) promotes CHP, based on quota obligation for electricity from high efficiency co-generation. Not specific to RES.			
Slovensko	Governmental Programme for Promotion of Biomass and Solar Energy Use in Households: households that install a biomass boiler or solar panels are eligible for a subsidy under specified criteria. SolarT: €200/m2 to 8m2, then €50/m2. Biomass: 30% of cost, max €1000.	obligation to evaluate the possibility of RES utilisation in new large buildings (2005).	CHP premium in elec FiT.		

PODPORY V LESNICTVÍ A ZPRACOVÁNÍ DŘÍVÍ

PODPORA VÝROBY ELEKTŘINY Z BIOMASY

Vzhledem k rostoucímu podílu využití dříví pro energetické účely roste také podpora jednotlivých států v této oblasti. Jak zobrazují schématické mapky níže, přístupy evropských zemí se značně liší.

ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE

Pro oblast lesnictví a zpracování suroviny neexistuje zatím na evropské úrovni řízená jednotná strategie-politika. Nejvyšší úroveň normalizace a koordinace má v současné době podobu základního metodického doporučení a celková koncepce se odehrává na základě multilaterálních koncepčních aktů pod hlavičkou zejména European Forest Company. různou mírou přes implementaci Národních lesnických programů. Celkově je však míra velmi variabilní a úplná implementace NLP je viditelná snad pouze ve Finsku.

Tato instituce představuje aplikaci kritérií udržitelného hospodaření v lesnictví a zpracování dřeva. Od Sustainable Forest Management až k současnému modelu Forest Services se rozvíjí tato metodika s

ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE

RAKOUSKO

Aktuální vládní program realizovaný pod záštitou ministryně zemědělství Andrea Rupprechter obsahuje cíle relevantní k lesnictví a zpracování dřeva a stejně tak poskytování a využití obnovitelné energie z lesnické biomasy. Rakousko má institucionálně zajištěnou komunikaci o cílech v této oblasti v rámci aktivity Forest Dialog, dále podporovanou Rakouským lesnickým programem.

Na konec roku 2015 je ohlášeno vydání Rakouské lesnické strategie 2020.

Tato strategie má vytvořit rámec pro optimalizaci různorodých zájmů v oblasti lesnictví a surového dříví v současnosti a budoucnosti zejména v oblastech, v nichž dochází k největším konfliktům. více na www.walddialog.at .

Dotace do oboru jsou v Rakousku realizovány formou národního programu EU Rural Development Regulation.

Program na období 2007-2013 byl v

objemu 25 mil. EUR ročně (650 mil. Kč) na podporu intenzifikace správy lesů. Dalších 43 mil. EUR ročně jde na další lesnická opatření v rámci lesnického programu.

Období 2014 až 2015 počítá s dalším navýšením až na 38 mil. EUR ročně a dalších 266 mil. EUR na sedm následujících let v rámci lesnického programu.

Rakousko má rozvinutou strukturu komunikace v rámci oboru a i v rámci kooperační platformy Forst Holz Papier, která je účelově podnikatelsky orientována. Vedle povinného členství v obchodní komoře jsou firmy sdružovány v řadě klastrů a sdružení, které využívají další nástroje jako pro Holz Austria s rozpočtem 2,34 mil. EUR.

ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE

NĚMECKO

Německo patří k nejvýraznějším promotérům strategie obnovitelné energie a je také největším podporovatelem změny závislosti na fosilních palivech. Tomu odpovídá i zapojení země v podpoře rozvoje obnovitelných energií z lesnické biomasy. Německo patří mezi největší Evropské producenty pelet.

Hlavním strategickým a politicky přijatým konceptem prosazovaným na vládní federální úrovni je Národní politika-strategie Bioekonomiky. Ta byla vytvořena pod federální politikou Strategie udržitelnosti, jež vychází z „Národní výzkumné strategie bioekonomiky 2030 - naše cesta směrem k bio ekonomice“ přijaté v roce 2010.

Navzájem se propojují související strategie Surovinových zdrojů, Německý program účinnosti zdrojů, Biorafinery Roadmap do formy vládní politiky. Národní lesnická strategie 2020 se tak koncentruje na účinnost obnovitelné suroviny poskytované z lesů. Tato strategie byla přijata vládou

v roce 2011. Strategie definuje 9 hlavních oblastí, kterým se věnuje významnější pozornost a které mají směřovat k dosažení popsaných cílů. Jedním z nejdůležitějších je intenzifikace „kaskádového využití dříví“. Výzkum a vývoj hraje v lesnické a dřevařské strategii významné místo a skrze Agenturu Obnovitelných zdrojů Federálního ministerstva zemědělství poskytují zdroje pro mnohé projekty v této oblasti.

ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE

POLSKO

Polsko má podobně jako Německo top-down řízenou politiku směrem k lesnictví, což nasvědčuje již vlastnická struktura lesů (většina lesů je vlastněna přímo či nepřímo státem). Hlavní cíle jsou tedy stanoveny ve „Víceletém finančním plánu pro období 2015-2018“, který kromě makroekonomických ukazatelů stanovuje i vládní akce rozvoje a transformace, které se dotýkají i lesnického a dřevařského segmentu. Ten je podrobněji řešen formou Národního programu reform pro implementaci strategie „Evropa 2020“.

Polsko tedy postupuje více obecně a Lesnický národní program se projednává právě v tomto období (3Q 2015), kdy by měla být dokončena 3 roky trvající práce na jeho finální podobě. Cílem NLP je vytvořit vizi rozvoje polského lesnictví, lesního hospodářství a dřevařského sektoru, jeho směru a priorit do roku 2030 a dále pak do roku 2080.

Cíle jsou: Konkurenceschopnost,

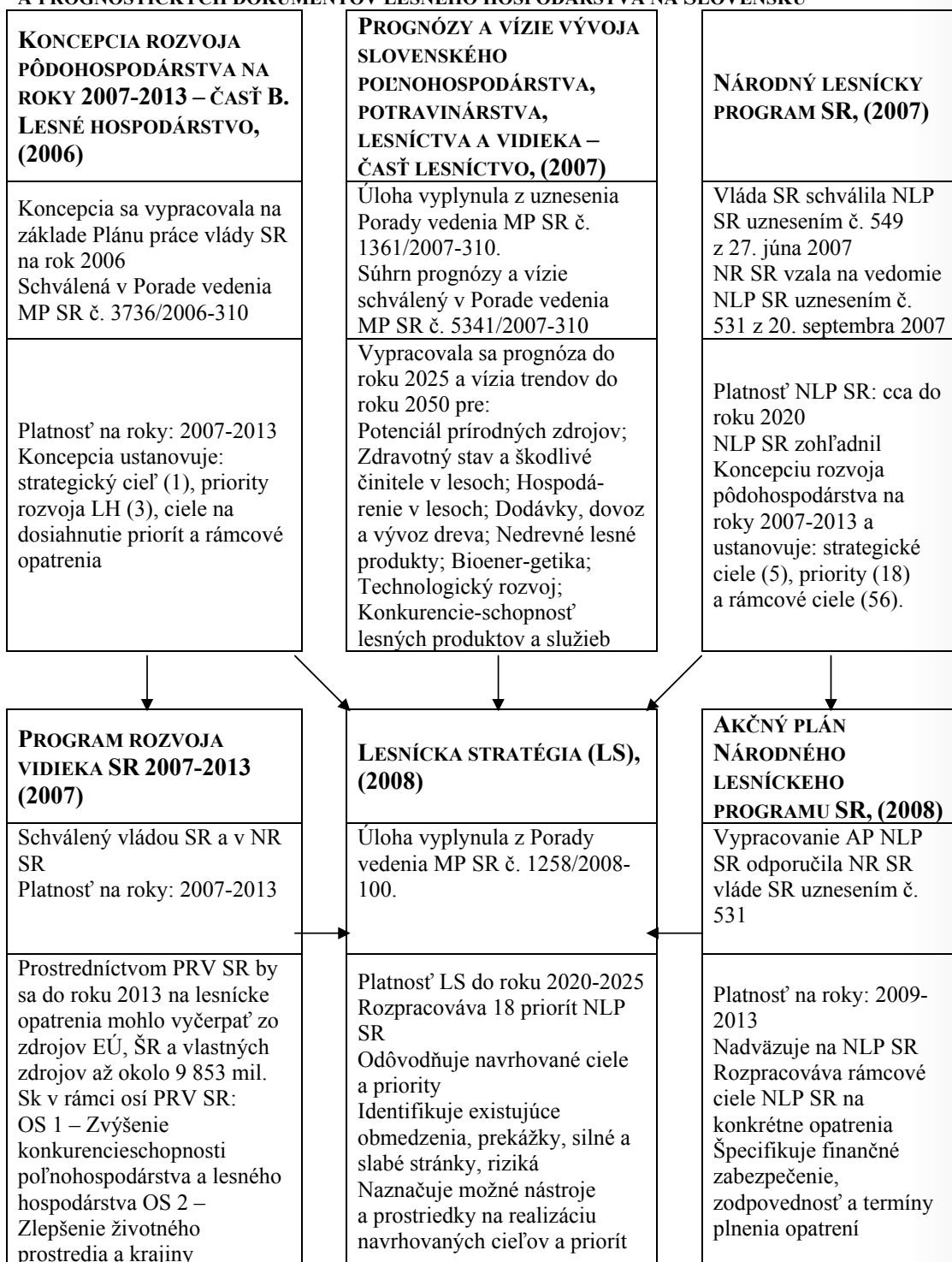
Maximalizace potenciálu lesů, Sociální přínos biodivesifikace, Využívání dřeva v infrastruktuře, Přizpůsobení vzdělávání a odborné přípravy.

ORGANIZAČNĚ LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE

SLOVENSKO

Národní lesnický program Slovenské republiky je základním dokumentem pro bezpečné a udržitelné hospodaření v lesích. Byl diskutován a schválen vládou Slovenské republiky v květnu 2007 a Národní radou v srpnu 2007. Vypracovalo jej Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen na základě programového prohlášení vlády. NLP stanovuje 5 strategických cílů, 18 priorit a 56 rámcových cílů. Je rozpracován do roku 2020 do podoby strategických cílů a akčních plánů. Administrace dřevozpracujícího a lesnického průmyslu je od roku 2009 pod Ministerstvem zemědělství, dříve spadala pod Ministerstvo financí.

PREHEAD, CHARAKTERISTIKA A POZÍCIA PLATNÝCH LESNÍCKO-POLITICKÝCH A PROGNOSTICKÝCH DOKUMENTOV LESNÉHO HOSPODÁRSTVA NA SLOVENSKU

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0692-07.

ZÁVĚR

Absolutně nejvyšší objem těžeb z porovnávaných zemí zaznamenává Německo, při srovnání poměru objemu těžeb k ploše lesa je však na prvním místě Česká republika s hodnotou 6 (m³/ha). Německu přísluší údaj 4,7 (m³/ha).

Hlavním určujícím faktorem těžby dříví je poptávka. Jedinou zemí ze sledovaných těžících více dřevav energetických sortimentech, než ve vlákninových je Německo. Využití dříví pro energetické účely nabývá v posledních letech na svém významu – v současných těžbách průměru celé Evropy dosahuje 55% těžeb průmyslově využitelné kulatiny.

Vývoj směřující k růstu poptávky po energetických sortimentech potvrzuje také studie profesora Mantaua z University Hamburk, která u sledovaných zemí předpokládá růst energetického využití dříví ve vztahu k využití materiálovému.

Nadpoloviční objem těžeb v Evropě je představován jehličnatým dřívím. Za rok 2014 ze sledovaných zemí produkuje nejvyšší podíl jehličnatého dříví jako podíl z celkových těžeb Česká republika, celých 83%.

Při porovnání výše exportu jehličnatého dříví ve vztahu k produkci jsou na prvních místech Slovensko a Česká

republika s hodnotou cca 42%. Obě tyto země se vymykají průměru ostatních sledovaných států, které se nachází v okolí hodnoty cca 8%. Z toho vyplývá výrazný proexportní charakter České republiky, která i přes malou rozlohu (a také menší plochu lesa ve srovnání s Německem, Polskem a Rakouskem) představuje v absolutním vyjádření největšího exportéra jehličnaté kulatiny ze sledovaných států.

V oblasti jehličnaté kulatiny vykazují Rakousko a Německo zápornou bilanci produkce a spotřeby (spotřebují více, než vyprodukují), bilance ostatních zemí včetně České republiky je kladná.

Tvrdé dříví v kulatinových sortimentech je primárně spotřebováno v jednotlivých zemích, pouze v případě České republiky, je evidentní vyšší podíl vývozu.

V podílu exportu na výši domácí produkce Česko jednoznačně dominuje sledovaným státům. Saldo zahraničního obchodu listnaté kulatiny za poslední 3 roky relativně rychle roste, v absolutním vyjádření však jde o nevelká množství.

Vývoz vlákninového dříví České republiky dosahuje téměř úrovně exportu kulatiny, který je poměrově na úrovni 50% z celkových zdrojů země. Poměrově k těžbě vlákninového dříví je Česká republika v exportu mezi sledovanými zeměmi opět na prvním místě. Jehličnaté vlákninové dříví tvoří základ průmyslu buničiny v Evropě. Současné rozmístění kapacit však vyžaduje velkou míru zahraničního obchodu, Česká republika a Slovensko exportují relativně k výši produkce vysoký objem jehličnatého vlákninového dříví (cca 33%).

Slovensko a Německo lze označit za vedoucí země v exportu tvrdé vlákniny. V Rakousku je spotřeba tohoto materiálu téměř třikrát vyšší, než domácí produkce. Vlákninové dříví je jednou z mála komodit, u které česká spotřeba převyšuje produkci.

Největší objemy exportu sypaných dřevních materiálů ve srovnání s objemem domácí produkce dodává Česká republika, téměř 65%. Podíl exportu na produkci řeziva naznačuje Českou republiku jako velmi výrazně proexportně orientovaný stát vyvážející více, než 85% své výrobu, tuto hodnotu čerpanou z dat UNECE však lze považovat za lehce nadhodnocenou.

Česká republika patří mezi významné producenty dřevotřísky a z toho pohledu je její pozice coby výrobce velmi citlivá na dostupnost dříví jako základního faktoru produktivity. Exportováno je celých 171% produkce. V případě OSB vyvází česko ze sledovaných zemí (zde pouze 3 země vyrábějící OSB) největší podíl domácí výroby (90%).

Závislost České republiky na importu papíru je příležitostí pro rozvoj založený na navýšení výroby buničiny a jejího tuzemského zpracování.

Porovnání produkce, importu, exportu a spotřeby odhaluje určité charakteristiky zaměření jednotlivých zemí a jejich konkurenční postavení.

Velké země opírající se o velký národní trh jako je Německo či Polsko mohou realizovat náročné investice v oblasti plošných materiálů a papíru bez velkého rizika na straně vstupů dříví.

Menší národní ekonomiky jsou v pozici, kdy je nutná především exportní výkonnost a selektivní organizace investic na produkci určitých náročnějších výrob.

Poměrově má Česká republika velmi nízko položenou míru přidané hodnoty, kde převládá primární produkce řeziva. Realizuje mezi sledovanými státy nejvyšší podíl své výroby formou výrobků s nejnižší přidanou hodnotou (řezivo).

Harmoničtější uspořádání struktury výrobků podle výše jejich přidané hodnoty má například Rakousko (a to i navzdory zdrojově záporné bilanci - méně dříví z vlastních zdrojů než je celková spotřeba země; znamená to závislost na importu surového dříví- zde hlavně z České republiky a Slovenska)

Importně exportní bilance hodnocených států jednoznačně rozděluje státy na zdrojové: Česká republika, Polsko, Slovensko a spotřební státy: Rakousko, Německo. Hlavním zdrojem poptávky v České republice a Polsku je rakouský import na úrovni 600 mil. EUR ročně spolu s německým.

Příhraniční obchod hraje významnou roli v bilanci exportu jednotlivých zemí. Očividná je zejména orientace České republiky na Německo a Rakousko, do ostatních zemí je hodnota exportu zanedbatelná. Slovenský

vývoz míří nejvíce do České republiky. Druhým významným dodavatelem do Česka je Polsko, které však přednostně vyváží do sousedního Německa.

Exportu všech sledovaných zemí kromě Polska dominuje smrk. Polsko se orientuje na borovici.

Vývoz jednotlivých států se dále liší zejména podle sortimentu. Přebývá pilařská, nebo vlákninová skladba. Import České republiky je zaměřen na surové dříví – tedy surovinu pro výrobu vlákniny a sypaného materiálu.

Polsko a Česká republika vykazují viditelný hodnotový růst exportu jehličnatého řeziva. Ve všech zemích dominují exportu řeziva jehličnaté dřeviny.

Hlavní položkou obchodu v exportu je smrkové standardní řezivo. V importu se projevuje vliv Polska v dovozu spojovaných materiálů. Pozitivní je export spojovaného řeziva z České republiky, který dosahuje až 16% z celkového exportu řeziva.

Pro Českou republiku je významný import tropických dřevin o hodnotě cca 4609 tis. EUR blížící se téměř dovozu rakouskému – 5079 tis. EUR.

V hodnotě vývozu tropických dřevin však Česká republika za Rakouskem zásadně zaostává (cca 2,6 krát méně), což může být způsobeno malou mírou přidané hodnoty vložené do importovaného materiálu před dalším vývozem z Česka.

Česká republika exportuje hodnotově nejvíce jehličnatého řeziva do Německa, dovoz do dalších zemí je relativně diverzifikovaný, což zajišťuje vyšší stabilitu poptávky po českém exportu v případě neočekávaných situací.

Největšími dodavateli do České republiky jsou sousední země dále s výraznějším podílem Ruska a Ukrajiny.

V případě listnatého řeziva je vývoz České republiky rozmělněný mezi více zemí bez výrazné převahy jednoho odběratele. Nejvíce je exportováno do Nizozemí, dále následuje Německo a Rakousko.

Bilance vývozu a dovozu České republiky je u jednotlivých materiálů následující: u laťovek, spárovek a OSB silně kladná, záporná v případě dřevovláknitých desek a MDF, kladná u vrstvených, laminovaných a dřevotřískových desek a dýh, lehce záporná v oblasti překližek.

Mezi lety 2013 a 2014 zaznamenaly nejvyšší nárůst exportu České republiky, obdobně jako v případě Rakouska, bambusové překližky: téměř z nuly až na 58 tis. EUR.

Další významné zvýšení vývozu se událo u MDF 5 až 9 mm povrchově neupravených, ostatních tropických druhů překližek, překližek z ostatních tvrdých dřevin a v případě dřevovláknitých desek 0,5 do 0,8 g/cm³ (obdobně jako v případě Rakouska).

Za Českou republiku existuje zpracování toku dříví publikované společností APICON. Tento diagram indikuje celkovou spotřebu zdrojů dříví pro energetiku v objemu až 5,5 mil. m³.

Z ročního přírůstu zásoby dříví v lesích je pouze 56% transformováno do formy řeziva a dodáno na domácí trh či do zahraničí jako dříví různých tříd. Pouze cca 10% je určeno pro výrobu buničiny a papíru – oblasti s nejvyšší přidanou hodnotou. Upřednostňováno je prozatím spíše energetické využití neprůmyslového dřeva.

V budoucnu by mělo dojít ke zvýšení

produkce v současné době opomíjené buničiny, dále plošných materiálů, mírně i pilařských výřezů (studie profesora Mantaua z University Hamburg).

Znatelný by měl být vzrůst poptávky po energetickém dříví. V bilanci zdrojů je očekáván nárůst ostatní dřevařské biomasy.

PŘÍLOHY

NÁRODNÍ INSTITUCE V OBLASTI LESNICTVÍ A DŘEVAŘSTVÍ

V příloze jsou uvedeny odkazové dokumenty obsahující výčet institucí a informačních zdrojů dané země v oblasti lesnictví a dřevařství.

Informace jsou uspořádány podle a sdruženy do vyšších celků pro jednodušší orientaci.

Vzhledem k k faktu, že jednotlivé názvy organizací a zdrojů jsou vždy v jazyce dané země, pro zamezení ztráty přesného vyjádření při překladu jsou informace uvedeny v anglickém jazyce.